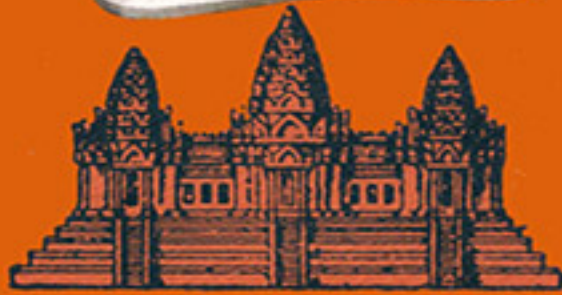

ಸುತ್ತಾಂತ ಪಿಟಕ

೯೩

SUTTANTA PITAKA

ព្រះ
ក្រែតបិដកច្បាប់
និង
សេចក្តីប្រយោគាសាខ្មែរ
សុត្តន្តបិដក
ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន
ទុតយកាត
៧៣

ផ្សព្វផ្សាយដោយសម្តេចព្រះអភិសិរីសុត្តន្តាមហាសង្ឃរាជាធិបតី ប្តូរ ត្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជនៃកណៈធម្មយុត្តិកនិកាយ
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ព. ស. ២៥៥៣

SUTTANTAPIṬAKA

KHUDDAKANIKĀYA

APADĀNA

DUTIYABHĀGA

73

សម្តេចព្រះអភិសិរីសុគន្ធាមហាសង្ឃរាជវិបសិក្ខុ ប្តូរ ត្រី
សម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ នៃគណៈបច្ចុប្បន្និកនិកាយ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

និយមវចនៈ

ព្រះត្រៃបិដកត្រូវបានបង្កើតឡើង ប្រមាណ៥០០ឆ្នាំប្រាយ ក្រោយអំពីការរំលត់ព្រះខន្ធ ចូលកាន់ ព្រះបរមនិព្វានរបស់សម្តេចព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះបរមគ្រូជាអម្ចាស់នៃយើងគ្រប់គ្នា ។ គ្រប់ប្រទេស អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា និងប្រទេសខ្លះមួយចំនួនមិនមែនអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា គ្រប់អង្គការ ពុទ្ធិកសមាគម និងតាមបណ្ណាល័យជាតិធំៗ តែងតែបានទទួលយកមកតម្កល់ ទុកធ្វើជាគ្រឹះ ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវសិក្សាស្វែងយល់ តាមអ្វីដែលហៅថាព្រះពុទ្ធវាចា (ពុទ្ធធម៌) ។ កាលដើមឡើយគេនាំគ្នា កត់ត្រាលើស្លឹករឹត ព្រមទាំងសរសេរចារឹកលើផែនថ្ម និងលើផែនលោហៈ ក៏មាន លុះចំណេរតមក ក៏បាននាំគ្នាបោះពុម្ពលើក្រដាសចងក្រងជាសៀវភៅ (គម្ពីរ) រហូតបច្ចុប្បន្ន នេះ បច្ចេកវិជ្ជាកាន់តែ ចម្រើនឡើង គេបានវាយបញ្ចូលក្នុងកុំព្យូទ័រ តែទោះបីជាបច្ចេកទេស ម៉ាស៊ីនចម្រើនឡើងយ៉ាងណា ក៏នៅមិនអាចបោះបង់សៀវភៅចោលបានឡើយ ដូច្នេះហើយទើប យើងខ្ញុំបានខិតខំធ្វើឲ្យកើតមាន ឡើងនូវក្រុមអក្សរព្រះត្រៃបិដក ដើម្បីជួយធ្វើឲ្យអក្ខរៈខ្លះដែលរលុប មិនអាចអានច្បាស់បាន ឲ្យមាន ការច្បាស់តាមតួអក្ខរៈឡើងវិញ ។

ដោយសទ្ធាជ្រះថ្លាដ៏មុតមាំដែលមានចំពោះព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយក៏ជាកាតព្វកិច្ចមួយដ៏ធំ ក្នុងតួនាទីជាពុទ្ធបរិស័ទ ដែលបានប្រគល់កាយថ្វាយជីវិត អ្នកធ្វើដំណើរតាមស្នាមព្រះបាទសម្តេច ព្រះពុទ្ធអង្គ រួមកម្លាំងទ្រទ្រង់ បានធ្វើការលះបង់កម្លាំងកាយ វាចា ចិត្ត ទ្រព្យធនផ្ទាល់ ព្រមទាំងបបួល ពុទ្ធបរិស័ទ ញាតិមិត្តជិតឆ្ងាយ ក្នុងនិងក្រៅប្រទេសធ្វើឡើង ដើម្បីជាពុទ្ធបូជា ធម្មបូជា សង្ឃបូជា ។

សូមសេចក្តីឧស្សាហ៍ក្នុងការជាកុសលនេះ សម្រេចប្រយោជន៍ជូនដល់ព្រះពុទ្ធសាសនាជូនដល់ ពុទ្ធបរិស័ទ សូមបានប្រកបតែនឹងសេចក្តីសុខចម្រើនរុងរឿង ក្នុងលោកនេះផង និងលោកដទៃខាងមុខ ទៀតផង ជាកិរិយាភាពតរៀងទៅ ។

រត្តបទុមធី. ថ្ងៃទី ០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ ២០០៩

အိတ်အိတ်

សេចក្តីណែនាំក្នុងការអាន

១) ប្រសិនបើលោកអ្នកអាន បានឃើញពាក្យទាំងឡាយណា ដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ហើយបន្ទាប់មកបានឃើញព្យញ្ជនៈមួយត្នូទៀតនៅខាងចុងពាក្យនោះ សូមមេត្តាកត់សម្គាល់ថា ព្យញ្ជនៈដែលនៅខាងចុងនោះ គឺជាដើមរបស់ព្យញ្ជនៈដែលមានសញ្ញាលេខបូកនៅពីខាងក្រោម ដោយកំហុសបច្ចេកទេសកុំព្យូទ័រ ។

ឧទាហរណ៍

-ពាក្យខ្មែរ: សមុល ក្នុងពាក្យនេះ ព្យញ្ជនៈ ល គឺជាដើមរបស់ព្យញ្ជនៈ ម ដូច្នេះពាក្យនេះគឺ សម្ម ។

-ពាក្យបាលី: តសុស គឺ តស្ស ។

២) ចំពោះពាក្យខ្មែរ យើងសម្រេចយកតាមវចនានុក្រមខ្មែរ របស់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជជាតញ្ញាណោ (ជួន-ណាត) ជាគោល ។ ប៉ុន្តែបើពាក្យទាំងឡាយណា ដែលអាចសរសេរតាមបែបបុរាណក៏ត្រឹមត្រូវដែរនោះ យើងខ្ញុំសូមរក្សានូវពាក្យទាំងនោះទុកដដែល ។

៣) ចំពោះ សន្ធិកម្រាបពាក្យខុស-ត្រូវ ដែលមាននៅផ្នែកខាងចុងនៃព្រះត្រៃបិដកច្បាប់ដើម ក្រុមយើងខ្ញុំសូមមិនដាក់ទៀតទេ ព្រោះក្រុមការងារយើងបានកែតម្រូវតាមនោះរួចរាល់ហើយ ។

សុត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ អបដាន

ទុតិយភាគ

៧៣

ព. ស. ២៥០៦

សុត្តន្តបិដកេ

ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទុតិយោ ភាគោ

ឯកាទសមោ ភិក្ខុទាយិវគ្គោ

បឋមំ ភិក្ខុទាយកត្តេរាបទានំ

[១] សុវណ្ណវណ្ណំ សម្ពុទ្ធិំ	អាហុតីនម្បជិត្តហំ
បវេណា ^(១) អភិជិត្តន្តំ	វេណា និព្វានមាគតំ ^(២) ។
កដច្ចុភិក្ខុទាណាសី	សិទ្ធកុស្ស មហោសិទោ
បញ្ញាស្ស ឧបសន្តស្ស	មហារីស្ស តាទិទោ ។
បទេណនុបទាយន្តោ ^(៣)	និព្វាបេន្តំ ^(៤) មហាជនំ
វិត្តិ មេ ចាហុនា តាវ	ពុទ្ធស្សាទិច្ចពន្ធនោ ^(៥) ។
ចតុន្ទុវតេ ឥតោ កហ្សេ	យំ ទានមទទី តទា
ទុក្ខតី ជាកិជាទាមិ	ភិក្ខុទានស្សិទំ ផលំ ។

១ ម. បវេណា ។ ២ ម. វេណា និព្វានមាគតំ ។ ៣ ម. បទេនានុបទាយន្តំ ។ ៤ ម. និព្វាបេន្តេ ។ ៥ ម. មហាជនំ ឧទ្យាន វិត្តិ មេ ជាតា ពុទ្ធេ អាទិច្ចពន្ធនេតិ ទិស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ទុតិយភាគ

ភិក្ខុទាយវគ្គ ទី ១១

ភិក្ខុទាយកត្តោបទាន ទី ១

[១] ខ្ញុំ បានឃើញ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមានវណ្ណៈ ដូចមាស ទ្រង់គួរ
ទទួលគ្រឿងបូជា ទ្រង់ចេញចាកព្រៃដំគីតណ្ហាមកកាន់ព្រះ
និព្វាន ។ ខ្ញុំទៅតាមស្នាមព្រះបាទានៃព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ញ៉ាំង
ជនឲ្យរលត់ទុក្ខ ហើយបានថ្វាយភិក្ខុមួយវែក ដល់ព្រះ
មហេសីព្រះនាមសិទ្ធត្ថៈ ទ្រង់មានប្រាជ្ញា មានព្រះហឫទ័យ
ស្ងប់រម្ងាប់ មានព្យាយាមច្រើន ទ្រង់មិនញាប់ញ័រដោយ
លោកធម៌ ។ សេចក្តីត្រេកអររបស់ខ្ញុំ មានប្រមាណច្រើន
ចំពោះព្រះពុទ្ធ ជាអាទិច្ចពន្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៧២ អំពីកប្ប
នេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុ ដែលខ្ញុំបានថ្វាយទាន
ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផល នៃការថ្វាយភិក្ខុ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សត្តាសីតិម្ហិតោ កហ្មេ មហារណុស្ស ជាមកា
 សត្តរតនសម្បដ្ឋា សត្តេតេ ចក្កវត្តិដោ ។
 បដិសម្ហិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្ធិកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា ភិក្ខុទាយកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ភិក្ខុទាយកត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ទុតិយំ ញាណសញ្ញិកត្ថេរាបទានំ

[២] សុវណ្ណវណ្ណំ សម្ពុទ្ធំ និសកាជានិយំ យថា
 តិទាប្បភិទ្ធំ មាតដ្ឋិ កុញ្ញវេ មហេសិទំ ។
 ឱកាសេន្តំ ទិសា សព្វា សាលរាជេវ បុប្ផិតំ^(១)
 រថិយា បដិបទ្ធព្វំ លោកជេដ្ឋំ នុត្តមំ ។
 ញាណោ ចិត្តំ បសាទេត្វា បក្កហេត្វាន អញ្ញសី
 បសន្និចិត្តោ សុមនោ សិទ្ធព្វំ អភិវាទយី ។

១ ម. ឧទ្យុរាជេវ បូរិតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បទី ៨៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៧
ជាតិ ព្រះនាមមហាវណ្ណដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧
ប្រការ ។ បដិសម្មិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំ
បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះភិក្ខុទាយកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ភិក្ខុទាយកត្តេរាបទាន ។

ញាណសញ្ញិកត្តេរាបទាន ទី ២

[២] (ខ្ញុំបានឃើញ) នូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់មានវណ្ណៈ
ដូចមាស ទ្រង់ដូចអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរ ឬទ្រង់ដូចដំរីឈ្មោះ
មាតង្គៈ ដែលចុះប្រេង ៣ យ៉ាង ព្រះអង្គស្វែងរកនូវគុណដ៏
ធំ ទ្រង់ញ៉ាំងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺច្បាស់ ទ្រង់ដូចដើមសាលរាជ
មានផ្ការីកហើយ ទ្រង់ជាច្បងក្នុងត្រៃលោក ទ្រង់ឧត្តមជាង
នរៈ ទ្រង់ស្តេចនិមន្តទៅតាមច្រក បានញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា
ក្នុងញាណ (របស់ព្រះអង្គ) ខ្ញុំបានផ្តងអញ្ជាលី មានចិត្ត
ជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ ហើយថ្វាយបង្គំព្រះសិទ្ធិត្ថៈ ។

តតិយំ ឧប្បលហត្ថិយត្ថេរាបទានំ

ចតុន្ទ្រតេ ឥតោ កហ្មេ	យំ កម្មមករី តទា
ទុក្ខតី ភារិជាធាមិ	ញាណសញ្ញាយិទំ ផលំ ។
តេសត្តតិម្ហិតោ កហ្មេ	សោឡសាសុំ នរុត្តមា
សត្តរតនសម្មដ្ឋា	ចក្កវត្ថី មហាពូលា ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥតំ សុទំ អាយស្មា ញាណសញ្ញិកោ ថេរោ

ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ញាណសញ្ញិកត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

តតិយំ ឧប្បលហត្ថិយត្ថេរាបទានំ

[៣] តិរោយំ និវាសីហំ ^(១)	អហោសី មាលិកោ តទា
អទ្ធសំ វិវដំ ពុទ្ធិ	សិទ្ធតំ លោកបូជិតំ ។

១ ម. និវាសហំ ។

ឧប្បលហត្ថិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
 ដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល
 នៃសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងញាណ ។ ក្នុងកប្បទី ៧៣ អំពីកប្បនេះ
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ ជាស្តេចឧត្តមជាង
 ជន ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
 ហើយ ។

បានឮថា ព្រះញាណសញ្ញិកត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ញាណសញ្ញិកត្ថេរាបទាន ។

ឧប្បលហត្ថិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

[៣] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាអ្នកក្រុងផ្កា នៅអាស្រ័យ
 ក្នុងក្រុងឈ្មោះតិវរា បានឃើញព្រះពុទ្ធព្រះនាមសិទ្ធត្ថៈ មាន
 ជួលីគឺរាគៈទៅប្រាសហើយ ដែលសត្វលោកបូជាហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បសន្នចិត្តោ សុមនោ	បុប្ផហត្ថំ អនាសហំ
យត្ថ យត្ថបបជ្ជាមិ	តស្ស កម្មស្ស វាហាសា ។
អនុកោមិ ផលំ ឥដ្ឋំ	បុព្វេ ^(១) សុកតមត្តនោ
បរិក្ខិត្តោ សុមល្មេហិ	សសញ្ញាយ ឥទំ ផលំ ^(២) ។
ចតុន្ទរុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ បុប្ផមភិរោបយី
ទុក្ខតី ធាភិជាធាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
ចតុន្ទរុតេ ឧបាទាយ	បហេត្វា វត្តមានកំ
បញ្ច វាជសតា តត្ថ	នដ្ឋបមសនាមកា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទរិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា ឧប្បលហត្តិយោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ឧប្បលហត្តិយត្តេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. បុប្ផេ ។ ២ ម. បុប្ផទានស្សិទំ ផលំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានថ្វាយផ្កា ១ ក្តាប់
 ខ្ញុំទៅកើតក្នុងភពណា ។ តែងសោយផលជាទីប្រាថ្នាដែល
 ខ្លួនធ្វើល្អហើយក្នុងកាលមុន (ក្នុងភពនោះ ។)ដោយអំណាច
 អានិសង្សនៃកម្មនោះ ខ្ញុំមានផ្កាម្លិះព័ទ្ធព័ន្ធហើយ នេះជាផល
 នៃសេចក្តីសម្គាល់ ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
 ហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជា
 ផលនៃពុទ្ធបូជា ។ អាស្រ័យកប្បគម្រប់ ៧៤ រៀរលែងកប្ប
 បច្ចុប្បន្ននេះចេញ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច ៥០០ ជាតិ ព្រះ
 នាមនដ្ឋបមៈ ដូចគ្នា ក្នុងកប្បនោះ ។ បដិសម្មិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំក៏បានប្រតិបត្តិហើយ ។
 បានឮថា ព្រះឧប្បលហត្ថិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឧប្បលហត្ថិយត្ថេរាបទាន ។

ចតុត្ថំ បទបូជកត្តេរាបទានំ

[៤] សិទ្ធត្ថស្ស ភកវតោ	ជាតិបុប្ផមទាសិហំ
ចានេសុ សត្ត បុច្ឆានិ	ហាសេនោកិរិតានិ ^(១) មេ ។
តេន កម្មេនហំ អជ្ជ	អភិកោមិ នរាមវេ
ធាវេមិ អន្តិមំ ទេហំ	សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនេ ។
ចតុន្ទរុតេ ឥតោ កហ្មេ	យំ បុប្ផមភិរោបយី
ទុក្ខតី ជាកិជាតាមិ	បុប្ផបូជាយិទំ ផលំ ។
សមន្តកន្ធជាមាសុំ	តេវស ចក្កវត្តិដោ
ឥតោ បញ្ចមកេ កហ្មេ	ចាតុវន្តា កណាជិចា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	បទបូជកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

បទបូជកត្តេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. ហាសេនោកិរិតានិ ។

បទបូជកត្ថេរាបទាន ទី ៤

[២] ខ្ញុំបានថ្វាយផ្កាម្លិះ ដល់ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ព្រះនាម
 សិទ្ធក្ខៈ ខ្ញុំបានរោយរាយផ្កា ៧ ត្រង់ព្រះបាទ ដោយសេចក្តី
 រីករាយ ។ ខ្ញុំគ្របសង្កត់ពួកជននិងទេវតាក្នុងថ្ងៃនេះ ដោយ
 កុសលកម្មនោះ ខ្ញុំទ្រទ្រង់រាងកាយជាទីបំផុត ក្នុងសាសនា
 របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
 ហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផល
 នៃការបូជាផ្កា ។ ក្នុងកប្បគម្រប់ ៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើត
 ជាស្តេចចក្រពត្តិ ១៣ ជាតិ ព្រះនាមសមន្តគន្ធាដូចគ្នា ទ្រង់
 ផ្សាយអាណាចក្រទល់នឹងសមុទ្រទាំង ៤ ជាទីបំផុត ទ្រង់
 ជាធំជាងគណៈ ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
 នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបទបូជកត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បទបូជកត្ថេរាបទាន ។

បញ្ចមំ មុដ្ឋិបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[៥] សុទស្សនោតិ ជាមេន	មាលាការោ អហំ តទា
អន្ទសំ វិរដំ ពុទ្ធិ	លោកដេដ្ឋំ នរាសកំ ។
ជាតិបុប្ផំ កហោត្វាន	បូជយី បទុមុត្តរំ
វិសុទ្ធចក្កុ សុមនោ	ទិព្វចក្កុ សមជ្ឈកំ ។
ឯតិស្សា ពុទ្ធបូជាយ	ចិត្តស្ស បណីដីហិ ច
កប្បានំ សតសហស្សំ	ទុក្ខតី នូបបដ្ឋហំ ។
សោឡសាសីសុ រាជាណោ	ទេវត្តរសនាមកា
ឆត្តិសម្មិ ឥតោ កហ្មេ	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្មិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆឡភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	មុដ្ឋិបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

មុដ្ឋិបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

មុជ្ជិបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៥

[៥] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាអ្នកក្រុងផ្កា ឈ្មោះសុទស្សនៈ បានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះអង្គប្រោសចាកធូលីគឺរាគៈ ជាច្បង ក្នុងលោក ទ្រង់ប្រសើរជាងពួកនរៈ ។ ខ្ញុំកាន់យកផ្កាម្លិះ បូជា ចំពោះព្រះបទុមុត្តរៈ ខ្ញុំមានចក្ខុស្អាត មានចិត្តរីករាយ បាន សម្រេចទិព្វចក្ខុ ។ ខ្ញុំមិនដែលទៅកាន់ទុគ្គតិអស់ ១ សែនកប្ប ដោយពុទ្ធបូជានេះផង ដោយការតម្កល់ចិត្តផង ។ ក្នុងកប្បទី ៣៦ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ ព្រះនាមទេវុត្តរៈដូចគ្នា មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមុជ្ជិបុប្ផិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវគាថា ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ មុជ្ជិបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

ឆដ្ឋំ ឧទកបូជកត្ថេរាបទានំ

[៦] សុវណ្ណវណ្ណំ សម្ពុទ្ធិំ កច្ឆន្តំ អនិលញ្ញសេ
 យជាសនំវ ជលិតំ អាទិត្តំវ ហុតាសនំ ។
 ចាណិណា ឧទកំ កយ្ហ អាណាសេ ឧត្តិបី អហំ
 សម្មជិច្ឆិ មហារីរោ ពុទ្ធា ការុណិកោ មយិ^(១) ។
 អន្តលិក្ខេ បិតោ សត្តា បទុមុត្តរនាមកោ
 មម សង្កប្បមញ្ញាយ ឥមា កាថា អភាសថ ។
 ឥមិណាទកណានេន បីតិឧប្បាទនេន ច
 កប្បសតសហស្សម្ហិ ទុក្ខតី នូបបជ្ជសិ ។
 តេន កម្មេន ទិបទិន្ទ លោកដេដ្ឋ នរាសក
 បត្តោម្ហិ អចលំ ហានំ ហិត្វា ជយបរាជយំ ។
 សហស្សរាជនាមេន តយោ តេ ចក្កវត្តិណោ
 បញ្ចសង្កិកប្បសតេ ចាតុរន្តា ជនាទិចា ។
 បដិសម្ហិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ឆទ្យភិញ្ញា សច្ឆិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថិ ។

១ ម. ឥសិ ។

ឧទកបូជកត្តេរាបទាន ទី ៦

[៦] ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ មានវណ្ណៈ ដូចមាស ស្តេចនិមន្ត ទៅព្រះ
 អាកាស រុងរឿងដូចភ្លើងឆេះឆ្នាំងខ្លាញ់ ឬដូចភ្លើងកំពុងឆេះ
 ភ្លើរន្ទាល ។ ខ្ញុំកាន់យកទឹកដោយដៃ សាច់ទៅនាអាកាស
 ព្រះពុទ្ធមានព្យាយាមធំ ប្រកបដោយសេចក្តីកុរុណាចំពោះខ្ញុំ
 ទ្រង់ក៏ទទួល (នូវទឹកនោះ) ព្រះសាស្តាព្រះនាមបទុមុត្តរៈ
 បិតនៅនាអាកាស ទ្រង់ជ្រាបនូវតម្រិះរបស់ខ្ញុំ ហើយទ្រង់
 សម្តែងតាមទាំងនេះថា ក្នុង ១ សែនកប្ប អ្នកនឹងមិនទៅ
 កាន់ទុគ្គតិ ដោយការថ្វាយទឹកនេះផង ដោយការញ៉ាំងបីតិឲ្យ
 កើតឡើងផង ។ បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងសត្វជើងពីរ ជាច្បង
 ក្នុងលោក ទ្រង់ប្រសើរជាងពួកនរៈ ខ្ញុំព្រះអង្គលះបង់នូវការ
 ឈ្នះនិងការចាញ់ហើយ បានដល់នូវអចលដ្ឋានដោយកុសល-
 កម្មនោះ ។ ក្នុងកប្បទី ១៦៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច
 ចក្រពត្តិ ៣ ជាតិ ទ្រង់ព្រះនាមសហស្សរាជដូចគ្នា ទ្រង់ផ្សាយ
 អាណាចក្រទល់នឹងសមុទ្រទាំង ៤ ទ្រង់ជាធំជាងពួកជន ។
 បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា ឧទកប្បជកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឧទកប្បជកត្តេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សត្តមំ នឡមាលិយត្តេរាបទានំ

[៧]	បទុមុត្តរពុទ្ធស្ស	លោកដេដ្ឋស្ស តាទិដោ
	តិណាត្តរេ និសិទ្ធស្ស	ឧបសន្តស្ស តាទិដោ ។
	នឡមាលំ កហេត្វាន	ពជ្ជិត្វា វីជនី ^(១) អហំ
	ពុទ្ធស្ស ឧបនាមេសី	ទិបទិទ្ធស្ស តាទិដោ ។
	បទិត្តហេត្វាន សព្វញ្ញ	វីជនី លោកនាយកោ
	មម សន្តិប្បមញ្ញាយ	ឥមំ កាចំ អភាសថ ។
	យថា មេ កាយោ និព្វាយិ បរិទ្ធាហោ ន វិជ្ជតិ	
	តថេវ តិវិធក្កិហិ	ចិត្តំ តវ វិមុច្ចតុ ។

១ ម. ពិជិត្វា ពិជនី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះឧទកបូជកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ឧទកបូជកត្តេរាបទាន ។

នឡមាលិយត្តេរាបទាន ទី ៧

[៧] ព្រះបទុមុត្តរសម្ពុទ្ធ ជាច្បងក្នុងលោក ជាតាទិបុគ្គល
ទ្រង់គង់លើកម្រាលស្មៅ មានព្រះហឫទ័យស្ងប់រម្ងាប់ ទ្រង់មិន
ញាប់ញ័រដោយលោកធម៌ ។ ខ្ញុំកាន់យកផ្កាបបុស ចង់ធ្វើជា
ផ្លិត បង្ហោនថ្វាយព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ជាធំជាងសត្វជើងពីរ ព្រះអង្គ
មិនញាប់ញ័រដោយលោកធម៌ ។ ព្រះសព្វញ្ញជាលោកនាយក
ទ្រង់ទទួលផ្លិតហើយ ទ្រង់ជ្រាបនូវតម្រិះរបស់ខ្ញុំ ទើបទ្រង់
សម្តែងគាថានេះថា កាយរបស់តថាគត រលត់ទុក្ខហើយ
សេចក្តីក្តៅក្រហាយមិនមានឡើយ យ៉ាងណាមិញ ចិត្តរបស់
អ្នក ចូររួចស្រឡះចាកភ្លើងទាំងបីប្រការ យ៉ាងនោះដែរ ។

សក្កមំ នឡមាលិយត្ថេរាបទានំ

សព្វេ ទេវា សមាគព្ពំ	យេ កេចិ ទុមនិស្សិតា
សុស្សាម ពុទ្ធវចនំ	ហាសយន្តពូ ទាយកំ ។
និសិទ្ធា ភកវា តត្ថ	ទេវសង្ឃបុរក្ខតោ
ទាយកំ សម្បហំសេន្តោ	ឥមា កាថា អភាសថ ។
ឥមិទា វីជនិទានេន	ចិត្តស្ស បណិដិហិ ច
សុព្វតោ នាម នាមេន	ចក្កវត្តិ ភវិស្សតិ ។
តេន កម្មាវសេសេន	សុក្កម្បលេន ចោទិតោ
មាលុតោ នាម នាមេន	ចក្កវត្តិ ភវិស្សតិ ។
ឥមិទា វីជនិទានេន	សម្មានវិបុលេន ច
កប្បសត្តសហស្សម្ហិ	ទុក្ខតិ នូបបដ្ឋតិ ។
តិសកប្បសហស្សម្ហិ	សុព្វតា អដ្ឋតិស តេ
ឯក្ខនតិសសហស្សេ	អដ្ឋ មាលុតនាមកា ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថិ ។

នឡមាលិយត្ថេរាបទាន ទី ៧

ទេវតាណាមួយ អាស្រ័យដើមឈើ ទេវតាទាំងអស់នោះ
 មកប្រជុំគ្នា (ដោយបំណងថា) ពួកយើងនឹងស្តាប់ នូវ
 ពុទ្ធវចនៈ ដែលញ្ជាំងទាយកឲ្យរីករាយ ។ ឯព្រះមានព្រះ
 ភាគ មានពួកទេវតាចោមរោម ទ្រង់គង់លើកម្រាលនោះ
 ទ្រង់ញ្ជាំងទាយកឲ្យរីករាយ ហើយសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះថា
 កុលបុត្តនេះ នឹងកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មាននាមថាសុព្វតរាជ
 ដោយការថ្វាយនូវផ្លិតនេះផង ដោយការតម្កល់ចិត្តផង កុល-
 បុត្តនោះ ជាបុគ្គលត្រូវកុសលមូលដាស់តឿនហើយ នឹងបាន
 ជាស្តេចចក្រពត្តិទៀត មាននាមថាមាលុតរាជ ដោយសេស
 ផលនៃកម្មនោះ ។ ក្នុង ១ វៃនកប្ប កុលបុត្តនេះមិនដែល
 ទៅកាន់ទុគ្គតិ ដោយការថ្វាយផ្លិតនេះផង ដោយការរាប់អាន
 ដ៏ធំទូលាយផង ។ ក្នុង ៣០.០០ កប្ប នឹងបានជាក្សត្រ ៣៨
 ជាតិ ក្សត្រទាំងនោះ ព្រះនាមថាសុព្វតរាជ, ក្នុង ២៩.០០០
 កប្ប បានជាក្សត្រ ៨ ជាតិ ទ្រង់ព្រះនាមមាលុតរាជ ។ បដិ-
 សម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា នឡមាលិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

នឡមាលិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

សត្តមំ ភាណវារំ ។

អដ្ឋមំ អាសនុបដ្ឋាយកត្ថេរាបទានំ

[៨] កាណនំ វេនមោត្តយ្ហ	អប្បសទ្ធិំ និរាគុលំ
សីហាសនំ មយា ទិដ្ឋំ	អត្តនស្សីស្ស តាទិដោ ។
មាលាហត្ថំ កហេត្វាន	កត្វា ច នំ បទក្ខិណំ
សត្តារំ បយិរុចាសិត្វា	បក្កាមី ឧត្តរាមុខោ ។
តេន កម្មេន ទិបទិដ្ឋ	លោកដេដ្ឋ នរាសក
សន្និព្វាបេមិ ^(១) អត្តានំ	ភវា សព្វេ សម្មហតា ។
អដ្ឋារសេ កប្បសតេ	យំ ទានមទទី តទា
ទុក្ខតី ជាកិជាជាមិ	សីហាសនស្សីទំ ផលំ ។

១ ម. សន្និដ្ឋាបេមិ ។ កត្តចិ បោត្តកេ យំ និព្វាបេសិ អត្តានន្តិ ទិស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះនឡមាលិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវ
តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ នឡមាលិយត្ថេរាបទាន ។

ចប់ ភាណារាវៈ ទី ៧ ។

អាសនុបដ្ឋាយកត្ថេរាបទាន ទី ៨

[៨] ខ្ញុំ ចូលទៅកាន់ព្រៃធំ ដ៏ស្ងាត់មិនមានសំឡេង មិន
រីករវ ខ្ញុំថ្វាយសីហាសនៈ ដល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះនាមអត្តទស្សី
ទ្រង់មិនញាប់ញ័រដោយលោកធម៌ ។ ខ្ញុំកាន់យកផ្កាមួយក្តាប់
ធ្វើប្រទក្សិណាព្រះអង្គ ហើយចូលទៅអង្គុយជិតព្រះសាស្តា
រួចដើរចេញទៅ បែរមុខឆ្ពោះកាន់ឧត្តរទិស ។ បពិត្រ
ព្រះអង្គជាធំជាងសត្វជើងពីរ ទ្រង់ជាច្បងក្នុងលោក ទ្រង់ប្រ-
សើរជាងនរៈ ខ្ញុំធ្វើខ្លួនឲ្យរលត់ ឥតមានសេសសល់ ភពទាំង
អស់ ខ្ញុំគាស់រំលើងហើយ ដោយសារកម្មនោះ ។ ក្នុងកប្បទី
១.៨០០ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបាន
ឲ្យទាន ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃសីហាសនៈ ។

នវមំ ពិឡាលិទាយកត្តោបទានំ

ឥតោ សត្តកប្បសតេ	សន្និញ្ចាបកខត្តិយោ ^(១)
សត្តវតនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	អាសនុបដ្ឋាយកោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ	។

អាសនុបដ្ឋាយកត្តោស្ស អបទានំ^(២) សមត្តំ ។

នវមំ ពិឡាលិទាយកត្តោបទានំ

[៧] ហិមវន្តស្ស អវិទូរេ	វសាមិ បណ្ណសន្តរេ
យាសេសុ ភេធមាបដ្ឋោ	សេយ្យសីលោវហំ តទា ។
ខណាមាលុកលម្ពានិ ^(៣)	ពិឡាលិតក្កុទ្យានិ ច
កោលំ ភល្លាតកំ ពេល្លំ ^(៤)	អាហត្វា បដិយាទិតំ ។
បទុមុត្តោ លោកវិទូ	អហុតីនំ បដិក្កហោ
មម សង្កប្បមញ្ញាយ	អាកច្ឆិ មម សន្និកំ ។

១ ម. សន្និដ្ឋោ នាម ខត្តិយោ ។ ២ ម. អាសនុបដ្ឋាហកត្តោស្សាបទានំ ។
 ៣ ម. ខណាន្តាលុកលម្ពានិ ។ ៤ ម. ពិល្លំ ។

ពិឡាលិទាយកត្តោបទាន ទី ៩

ក្នុងកប្ប ទី ៧០០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ
ព្រះនាមសន្និញ្ញាបកៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ
ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា
៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអាសនុបដ្ឋាយកត្តោមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អាសនុបដ្ឋាយកត្តោបទាន ។

ពិឡាលិទាយកត្តោបទាន ទី ៩

[៧] ខ្ញុំនៅជិតព្រៃហិមពាន្ត អង្គុយលើកម្រាលស្លឹកឈើ ក្នុង
កាលនោះ ខ្ញុំមានសេចក្តីជាប់ចំពាក់ ក្នុងគ្រឿងទទួល
ទាន ដូចបុរសល្មោកដេក ។ ខ្ញុំកំពុងដឹកមើមដំឡូងជានិង
ដំឡូងវល្លិផង ដំឡូងដៃខ្លា និងដំឡូងជ្រូកផង ខ្ញុំនាំមកនូវ
ផ្លែពុទ្រា ផ្លែក្រខុប និងផ្លែញ្ជៅដែលខ្ញុំតាក់តែងហើយ ។
ព្រះលោកវិទូ ទ្រង់ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ គួរទទួលគ្រឿងបូជា
ទ្រង់ជ្រាបនូវតម្រិះរបស់ខ្ញុំ ទើបនិមន្តមកកាន់សំណាក់ខ្ញុំ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧបាគតំ មហាណតំ	ទេវទេវំ នរាសកំ
ពិណ្ណាលី បក្កហេត្វាន	បត្តម្ហិ ឱកិរី អហំ ។
បរិកុញ្ញំ មហារីរោ	តោសយន្តោ មមំ តទា
បរិកុញ្ញិត្វាន សព្វញ្ញ	ឥមំ កាចំ អកាសថ ។
សកំ ចិត្តំ បសាទេត្វា	ពិណ្ណាលី មេ អទា តុរំ
កប្បានំ សតសហស្សំ	ទុក្ខតី ទ្ធិបបដ្ឋសិ ។
ចរិមំ វត្តតេ មយ្ហំ	ភវា សព្វេ សម្មហតា
ធារេមិ អន្តិមំ ទេហំ	សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនេ ។
ចតុប្បញ្ញាសិតោ កប្បេ	សុមេខលិមស្សយោ
សត្តវតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ឆិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	ពិណ្ណាលិទាយកោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

ពិណ្ណាលិទាយកក្កេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំបានឃើញនូវព្រះមហានាគជាទេវតា ប្រសើរជាងទេវតា
 ជានរាសកៈ ទ្រង់ចូលមកជិត ខ្ញុំក៏យកដំឡូងដៃខ្លាដាក់ចុះក្នុង
 បាត្រ ។ ក្នុងកាលនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាមហាវីរៈ ទ្រង់ញ៉ាំង
 ខ្ញុំឲ្យត្រេកអរហើយ ទ្រង់សោយ លុះព្រះសព្វញ្ញសោយរួច
 ហើយ ទើបសម្តែងតាថានេះថា អ្នកចូរញ៉ាំងចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យ
 ជ្រះថ្លា ហើយថ្វាយដំឡូងដៃខ្លាដល់តថាគត អ្នកនឹងមិនទៅ
 កាន់ទុគ្គតិ អស់ ១ វៃសនកប្ប ។ ភពជាទីបំផុតរបស់ខ្ញុំកំពុង
 ប្រព្រឹត្តទៅ ភពទាំងអស់ខ្ញុំបានគាស់រំលើងហើយ ខ្ញុំទ្រទ្រង់
 រាងកាយជាទីបំផុត ក្នុងសាសនារបស់ព្រះសម្មាសម្មាសម្មុទ្ធ ។
 ក្នុងកប្បទី ៥៤ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ
 ឈ្មោះសុមេខលិរាជ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ ទ្រង់
 មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
 នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះពិឡាលិទាយកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ពិឡាលិទាយកត្តេរាបទាន ។

ទសមំ វេណុបូជកត្តេរាបទានំ

[១០] សុវណ្ណវណ្ណំ សម្ពុទ្ធិំ	សតវសីវ កាលុមំ
ឱកាសេន្តំ ទិសា សព្វា	ឧទ្យុរាជំវ បូរិតំ ។
បុរក្ខតំ សារកេហិ	សាកវេនេវ មេទនី
នាតំ បត្តយ្ហ វេណូហិ	វិបស្សិស្សាភិរោបយី ។
ឯកនុតេ ឥតោ កម្មេ	យំ វេណុមភិបូជយី
ទុក្ខតី នាភិជានាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
បណ្ណតាឡីសិតោ កម្មេ	វេណុ នាមាសិ ខត្តិយោ
សត្តវតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទុភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	វេណុបូជកោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

វេណុបូជកត្តេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

វេណុបូជកត្តេរាបទាន ទី ១០

[១០] ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ មានវណ្ណៈ ដូចមាស ទ្រង់ដូចព្រះអាទិត្យ
 មានរស្មីច្រើន ញ៉ាំងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺស្វាង ឬដូចព្រះចន្ទ
 ពេញរង្វង់ ទ្រង់មានពួកសាវ័កចោមរោម ដូចផែនដីមាន
 សមុទ្រ (ព័ទ្ធជុំវិញ) ខ្ញុំយកលំអង់ផ្កាខ្លីទាំងឡាយបូជា
 ចំពោះព្រះវិបស្សី ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
 ហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាលំអង់ផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះ
 ជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៤៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើត
 ជាស្តេចចក្រពត្តិ ១ អង្គ ទ្រង់ព្រះនាមវេណុរាជ ទ្រង់បរិបូណ៌
 ដោយកែវ៧ប្រការ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា
 ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។
 បានឮថា ព្រះវេណុបូជាកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ វេណុបូជកត្តេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧទ្ទានំ

ភិក្ខុនាយិ ញាណសញ្ញំ ហត្ថិយោ បទបូជកោ
 មុដ្ឋិបុដ្ឋិ ឧទកកោ នឡមាលី និទារកោ^(១)
 ពិណ្ណាលីនាយិ វេណុ ច តាថាយោ ន ច សដ្ឋិ ច ។

ភិក្ខុនាយិវគ្គោ ឯកាទសមោ ។

១ ម. នឡមាលី ខបដ្ឋាកោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឧទ្ធាន

ភិក្ខុទាយកត្ថេរាបទាន ១ ញាណសញ្ញិកត្ថេរាបទាន ១ ឧប្បុល-
ហត្ថិយត្ថេរាបទាន ១ បទបូជកត្ថេរាបទាន ១ មុដ្ឋិបុប្ផិយត្ថេរា-
បទាន ១ ឧទកបូជកត្ថេរាបទាន ១ នឡមាលិយត្ថេរាបទាន ១
អាសនុបដ្ឋាយកត្ថេរាបទាន ១ ពិឡាលិទាយកត្ថេរាបទាន ១
វេណុបូជកត្ថេរាបទាន ១ មានគាថា ៦៦ ។

ចប់ ភិក្ខុទាយវគ្គ ទី ១១ ។

ទ្វាទសមោ មហាបរិវារវគ្គោ

បឋមំ មហាបរិវារវគ្គោបទានំ

[១១] វិបស្សី ឆាម ភគវា	លោកដេដ្ឋោ នរាសកោ
អដ្ឋសដ្ឋិសហស្សហិ	ចារិសិ ពន្ទមំ តទា ។
នគរា អភិទិត្តម្ម	អគមី ទីបចេតិយំ
អន្ទសំ វិរជំ ពុទ្ធិ	អាហុតីនំ បទិត្តហំ ។
ចុល្លាសីតិសហស្សានិ	យក្ខា មយ្ហំ ឧបន្តិកេ
ឧបដ្ឋហន្តិ សក្កច្ចំ ^(១)	ឥន្ទ្រវ តិទសា កណា ។
កវេនា អភិទិត្តម្ម	ទុស្សំ បក្កយ្ហហំ តទា
សិរសា អភិវាទេសី	តញ្ចានាសី មហេសិនោ ។
អហោ ពុទ្ធា អហោ ធម្មា	អហោ នោ សត្តសម្បទា
ពុទ្ធស្ស អានុកាវេន	វសុធាយំ បកម្ស្រ ។
តញ្ច អច្ឆរិយំ ទិស្វា	អព្ពតំ លោមហំសនំ
ពុទ្ធិ ចិត្តំ បសាទេមិ	ទិបទិន្ទម្ហិ តាទិនេ ។

១ ម. ឧបដ្ឋហន្តិ មំ និច្ចំ ។

មហាបរិវារវគ្គ ទី ១២

មហាបរិវារត្ថេរាបទាន ទី ១

[១១] ក្នុងកាលនោះ ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមវិបស្សី ជាច្បង ក្នុងលោក ជានរាសកៈ ស្តេចចូលទៅ ឯក្រុងពន្ទុមៈ ជាមួយនឹងពួកភិក្ខុ ៦៨.០០០ អង្គ ។ ខ្ញុំចេញទៅអំពីទីក្រុង ដើរសំដៅទៅកាន់ទីបចេតិយ បានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ មាន ធូលីគឺរាគៈទៅប្រាសហើយ ទ្រង់គួរទទួលនូវគ្រឿងបូជា ។ ពួកយក្ខ ៨៤.០០០ រូប តែងបម្រើខ្ញុំ ដោយគោរព ដូចពួក ទេវតា បម្រើព្រះឥន្ទ្រ ។ គ្រានោះ ខ្ញុំដើរចេញអំពីលំនៅ កាន់យកសំពត់ រួចថ្វាយបង្គំដោយសិរសា ហើយថ្វាយ សំពត់នោះដល់ព្រះមហេសីសម្មាសម្ពុទ្ធ (ដោយសេចក្តីជ្រះថ្លាថា) ឱព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ឱព្រះធម៌ទាំងឡាយ ឱសម្មាសម្ពុទ្ធរបស់ ព្រះសាស្តាណៃយើង ផែនដីនេះញាប់ញ័រ ដោយអានុភាព របស់ព្រះពុទ្ធ ។ ខ្ញុំឃើញនូវហេតុ ដ៏អស្ចារ្យ ចម្លែក គួរព្រឺរោមនោះ ក៏ញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធ ជាធំ ជាងសត្វជើងពីរ ទ្រង់មិនញាប់ញ័រដោយលោកធម៌ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សោហំ ចិត្តំ បសាទេត្វា	ទុស្សំ ទត្វាន សត្តនោ
សរណញ្ច ឧចាភញ្ញី	សាមច្ឆោ សបរិជ្ជនោ ។
ឯកនរុតេ ឥតោ កហ្មេ	យំ កម្មមករី តទា
ទុក្ខតី ធាភិជាធាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
ឥតោ បណ្ណារសេ កហ្មេ	សោឡសាសីសុ វាហនា
សត្តរតនសម្បដ្ឋា	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆឡភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	មហាបរិវារោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

មហាបរិវារត្ថេរស្ស អបទានំ^(១) សមត្តំ ។

ទុតិយំ សុមង្គលត្ថេរាបទានំ

[១២] អត្តទស្សី ជិនវរោ	លោកដេដ្ឋោ នរាសកោ
វិហារា អភិជិត្តម្ហ	តទ្យាកំ ឧបសង្កមិ ។

១ ម. មហាបរិវារត្ថេរស្សាបទានំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

លុះខ្ញុំញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាហើយ ក៏ថ្វាយសំពត់ដល់ព្រះសាស្តា
 ខ្ញុំព្រមទាំងអាមាត្យ និងជនជាបរិស័ទ ក៏បានដល់នូវព្រះពុទ្ធជា
 ទីពឹង ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះ
 ហេតុដែលខ្ញុំ បានធ្វើកុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ
 នេះជាផល នៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ១៥ អំពីកប្បនេះ
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ ទ្រង់ព្រះនាមវាហនៈ
 ដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ ទ្រង់មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមហាបរិវារត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវតាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ មហាបរិវារត្ថេរាបទាន ។

សុមង្គលត្ថេរាបទាន ទី ២

[១២] ព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរ ព្រះនាមអត្តទស្សី ជាច្បងក្នុងលោក
 ជានរាសកៈ ស្តេចចេញអំពីវិហារ ចូលសំដៅទៅកាន់ស្រះ ។

ទុតិយំ សុមង្គលត្ថេរាបទានំ

ដ្ឋានត្វា បិត្វា ច សម្ពុទ្ធា	ឧត្តរិក្ខេកចីវរោ
អដ្ឋាសិ ភក្កវា តត្ថ	វិលោកេន្តោ ទិសោទិសំ ។
កវនេ ឧបវិដ្ឋោហំ	អន្ទសំ លោកនាយកំ
ហាដ្ឋោ ហាដ្ឋេន ចិត្តេន	អប្បោបេសី ^(១) អហំ តទា ។
សតវំសីវ ជោតន្តំ	បកាសន្តវ កញ្ចនំ ^(២)
នច្ចេ កីតេ ច យុត្តោហំ	បញ្ចង្កត្តិយេបិច ^(៣)
យំ យំ យោន្តបបដ្ឋាមិ	នេវត្តំ អថ មាណុសំ
សព្វេ សត្តេ អភិកោមិ	វិបុលោ ហោតិ មេ យសោ ។
នមោ តេ បុរិសាជញ្ញ	នមោ តេ បុរិសុត្តម
អត្តានំ តោសយិត្វាន	បរេ តោសេសិ ត្ថំ មុនិ ។
បរិក្កហិត្វា ^(៤) និសីទិត្វា	ហាសំ កត្វាន សុព្វតោ
ឧបដ្ឋហិត្វាន សម្ពុទ្ធិ	តុសិតំ ឧបបដ្ឋហំ ។
សោឡសិតោ កប្បសតេ	ទ្វិនវា ឯកចិន្តិតា
សត្តវតនសម្បដ្ឋា	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។

១ ម. អប្បោជេសិ ។២ កត្តចិ បោត្តកេ កាព្វានន្តិ ទិស្សតិ ។ ៣ ម. បញ្ចង្កត្តិយកម្មិ
 ៤ ម. បរិក្កហោន ។

សុមង្គលត្ថេរាបទាន ទី ២

លុះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធច្រើនស្រង់និងសោយរួចហើយ ទ្រង់មានតែបីវរ
មួយស្តេចយាងឡើងមក ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ឈរក្រឡេក
មើលទិសជំទិសតូច ក្នុងទីនោះ ។ ខ្ញុំចូលទៅក្នុងលំនៅ
បានឃើញព្រះលោកនាយក កាលនោះខ្ញុំជាអ្នករីករាយ ក៏
ទះដៃដោយចិត្តរីករាយ ។ ទើបខ្ញុំប្រកបក្នុងការរាំប្រៀង និង
ប្រគំតូរ្យតន្ត្រីប្រកបដោយអង្គ ៥ (ថ្វាយ) ចំពោះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
ទ្រង់រុងរឿងដូចព្រះអាទិត្យ ភ្លឺប្រាលដូចមាស ខ្ញុំទៅកើត
ក្នុងកំណើតណា ។ ទោះបីជាទេវតា ឬជាមនុស្ស ខ្ញុំតែងគ្រប
សង្កត់នូវសត្វទាំងពួងបាន ខ្ញុំរមែងមានយសដ៏ធំ ។ បពិត្រ
ព្រះអង្គ ជាបុរសអាជានេយ្យ ខ្ញុំសូមនមស្ការចំពោះព្រះអង្គ
បពិត្រព្រះអង្គជាបុរសដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ខ្ញុំសូមនមស្ការចំពោះព្រះ
អង្គ បពិត្រព្រះមុនី ព្រះអង្គទ្រង់ធ្វើព្រះអង្គឲ្យត្រេកអរ ហើយ
ធ្វើអ្នកដទៃឲ្យត្រេកអរផង ។ ខ្ញុំអង្គុយកំណត់ធ្វើនូវសេចក្តី
រីករាយ ជាអ្នកមានវត្តល្អ បម្រើនូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ហើយបាន
ទៅកើតក្នុងតុសិត ។ ក្នុងកប្បទី ១.៦០០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំ
បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១៨ ជាតិ ព្រះនាមឯកចិន្តិតៈដូចគ្នា
ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ

វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

ធន្យភិញ្ញា សច្ឆិកតា

កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា

សុមដ្ឋលោ ថេរោ ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សុមដ្ឋលត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

តតិយំ សរណគមនិយត្ថេរាបទានំ

[១៣] ឧភិទ្ធីំ ទេវរាជ្ជំ

សដ្ឋាមោ បច្ចុបដ្ឋិតោ^(១)

អហោសិ សមុបព្យុទ្ឋោ

មហាយោសោ អវត្តថ ។

បទុមុត្តរោ លោកវិទូ

អាហុតីនំ បដិក្កហោ

អន្តសិក្ខោ បិតោ សត្តា

សំវេជេសិ មហាជនំ ។

សព្វេ ទេវា អត្តមនា

និក្ខិត្តកវចារុទា

សម្ពុទ្ធីំ អភិវាទិត្តា

ឯកក្កាសីសុ តារទេ ។

១ ម. សមុបដ្ឋិតោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បដិសម្មិតា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
ហើយ ។

បានឮថា ព្រះសុមង្គលត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សុមង្គលត្ថេរាបទាន ។

សរណគមនិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

[១៣] សង្គ្រាមរបស់ពួកទេវរាជទាំងពីរព្រះអង្គ តាំង
ផ្ដើមឡើង មានកងទ័ពតាំងឡើងព្រម សំឡេងគឺកកងខ្លាំង
ប្រព្រឹត្តទៅ ។ ព្រះលោកវិទូ ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ព្រះអង្គគួរ
ទទួលនូវគ្រឿងបូជា ជាព្រះសាស្តា ទ្រង់បិតនៅនាអាកាស
ហើយញ្ជាំងមហាជនឲ្យកើតសង្វេគ ទេវតាទាំងអស់ មាន
ចិត្តរីករាយ ក៏ទម្លាក់អាវក្រោះនិងអាវុធចុះ ហើយថ្វាយបង្គំ
ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាពួកទេពមានចិត្តមូលតែមួយក្នុងវេលានោះ ។

តតិយំ សរណគមនិយត្តោបទានំ

មយ្ហំ សង្កប្បមញ្ញាយ	វាចាសកិមុដិរយិ
អនុកម្មកោ លោកវិទូ	និព្វាបេសិ មហាជនំ ។
បទុដ្ឋចិត្តោ មនុដោ	ឯកំ ចាលំ វិហោបយំ
តេន ចិត្តប្បនោសេន	អចាយំ ឧបបន្នតិ ។
សង្កាមសីសេ នាកោវ	ពហុចាលោ វិហោបយំ
និព្វាបេថ សកំ ចិត្តំ	មា ហញ្ញិត្ត បុនប្បនំ ។
ទ្ធិន្ទំបិ យក្ខរាជ្ជនំ	សេនាបិ សមិតា អហ្ម ^(១)
សរណញ្ច ឧចាកញ្ចំ	លោកជេដ្ឋំ សុតាទិនំ ។
សញ្ញាបេត្វាន ជនតំ	ឧទ្ធវិ បន ចក្កុមា
បេក្ខុមាណោ ទេវេហិ	បក្កាមិ ឧត្តរាមុខោ ។
បបមំ សរណំ កញ្ចិ	ទិបទិន្ទស្ស តាទិណោ
កប្បានំ សតសហស្សំ	ទុក្កតី ទូបបន្នហំ ។
មហាចុន្ទកិណាមា ច	សោឡសាសុំ រថេសកា
តីសកប្បសហស្សម្ហិ	រាជានោ ចក្កវត្តិណោ ។

១ ម. សេនា សោវិម្ពិតា អហ្ម ។

សរណគមនីយត្ថេរាបទាន ទី ៣

ព្រះលោកវិទូទ្រង់អនុគ្រោះ ទ្រង់ជ្រាបនូវតម្រិះរបស់ខ្ញុំ ហើយ
 ទ្រង់បន្លឺឡើងនូវវាចាដ៏អង់អាច ទ្រង់ញ៉ាំងមហាជនឲ្យរលត់ទុក្ខ
 (ដោយព្រះពុទ្ធដីកាថា) មនុស្សមានចិត្តប្រទូស្ត បៀតបៀន
 តែសត្វមួយ នឹងទៅកើតក្នុងអបាយដោយចិត្តប្រទូស្តនោះ ។
 អ្នកទាំងឡាយគួរញ៉ាំងចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យរលត់ អ្នកទាំងឡាយកុំ
 បៀតបៀនសត្វរឿយៗឡើយ ដូចជាដំរីដ៏ប្រសើរដែលបៀត
 បៀនសត្វច្រើន ក្នុងប្រធាននៃសង្គ្រាមនោះឡើយ ។ ឯពួក
 សេនារបស់ស្តេច នៃទេវតាទាំងសងខាងបានស្ងប់ ហើយ
 បានដល់នូវព្រះលោកដេដ្ឋ ជាតាទិបុគ្គលដ៏ប្រសើរជាទីពឹង ។
 ព្រះចក្ខុមសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ធ្វើប្រជុំជនឲ្យយល់ច្បាស់ ទ្រង់ស្រោច
 ស្រង់ប្រជុំជន ហើយទ្រង់ក្រឡេកមើល បែរព្រះភ័ក្ត្រទៅកាន់
 ឧត្តរទិស ចៀសចេញទៅចាកពួកទេវតា ។ ខ្ញុំបានដល់នូវ
 សរណគមនីយត្ថេរាបទាន ចំពោះព្រះពុទ្ធជាដ៏ជាងពួកសត្វជើងពីរ
 ជាតាទិបុគ្គល ខ្ញុំមិនដែលទៅកាន់ទុក្ខតិអស់ ១ សែនកប្ប ។
 ក្នុងកប្បទី ៣០.០០០ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ
 ទ្រង់ព្រះនាមមហាបុន្ទភិ ដូចគ្នា ទ្រង់ប្រសើរក្នុងរថ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ

វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

ឆន្ទ្យភិញ្ញា សច្ចិកតា

កតំ ពុទ្ធសុស សាសនន្តិ ។

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា សរណគមនិយោ ថេរោ ឥមា

កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សរណគមនិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

ចតុត្ថំ ឯកាសនិយត្ថេរាបទានំ

[១៤] វុណោ ឆាម ឆាមេន

ទេវរាជា អហំ តទា

ឧបដ្ឋបេសី សម្ពុទ្ធី

សយោក្កតលវាហនោ

និព្វតេ លោកនាថម្ហិ

អត្តទស្សិទិបទុត្តមេ

តុរិយំ សព្វមាទាយ

អភមំ ពោធិមុត្តមំ ។

វាទិតេន ច នច្ចេន

សព្វតាឡសមាហិតោ

សម្ពុទា វិយ សម្ពុទ្ធី

ឧបដ្ឋី ពោធិមុត្តមំ ។

ឧបដ្ឋហិត្វា តំ ពោធិ

ធរណីរូបាចាទបំ

បល្លង្កំ អាកុទិត្វាន

តត្ថ កាលំ កតោ អហំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់
ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
ហើយ ។

បានឮថា ព្រះសរណគមនិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែង
ហើយ នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សរណគមនិយត្ថេរាបទាន ។

ឯកាសនិយត្ថេរាបទាន ទី ៤

[១៤] គ្រានោះ ខ្ញុំកើតជាទេវរាជ ឈ្មោះវរុណៈ មានយាន
ពលវាហនៈ បានចូលទៅបម្រើព្រះសម្ពុទ្ធ កាលព្រះអត្តទស្សី
ឧត្តមជាងសត្វជើងពីរ ជាលោកនាថ ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ ខ្ញុំ
នាំយកត្បូរតន្ត្រីទាំងពួង ទៅកាន់ពោធិព្រឹក្សដ៏ប្រសើរ ។ ខ្ញុំ
ប្រមូលគ្រឿងដេញដំទាំងអស់ ចូលទៅបម្រើដើមពោធិព្រឹក្ស
ដ៏ប្រសើរ ដោយការប្រគំនិងការរាំ ដូចជាបម្រើព្រះសម្ពុទ្ធក្នុងទី
ចំពោះព្រះភក្ត្រ ។ ខ្ញុំបម្រើដើមពោធិព្រឹក្សក្នុងទីនោះ ជាឈើ
ដុះលើផែនដី ខ្ញុំអង្គុយផ្គត់ផ្គង់ធ្វើកាលកិរិយាក្នុងទីនោះ ។

ចតុត្ថំ ឯកាសនិយត្តោបទានំ

សកកម្មារិរោហំ	បសន្នោ ពោធិមុត្តមេ
តេន ចិត្តប្បសាទេន	និម្មានំ ឧបបន្នហំ ។
សង្ខី តុរិយសហស្សានិ	បរិវារេន្តិ មំ សទា
មនុស្សេសុ ច ទេវេសុ	វត្តមានំ ភវាភវេ ។
តិចគ្គី និព្វតា មយ្ហំ	ភវា សព្វេ សម្មហតា
ធារេមិ អន្តិមំ ទេហំ	សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនេ ។
សុពាហុ ធាម ធាមេន	ចតុត្ថិសាសុ ខត្តិយា
សត្តរតនសម្បជ្ជា	បញ្ចកប្បសតេ ឥតោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ឆិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា ឯកាសនិយោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ឯកាសនិយត្តោស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

ឯកាសនិយត្តោបទាន ទី ៤

ខ្ញុំប្រារព្ធនូវអំពើរបស់ខ្លួន មានចិត្តជ្រះថ្លាចំពោះពោធិព្រឹក្ស
 ដ៏ប្រសើរ ក៏បានទៅកើតក្នុងឋាននិម្មានរតី ដោយចិត្តជ្រះថ្លា
 នោះ ។ តូរ្យតន្ត្រី ៦ ម៉ឺន តែងហែហមខ្ញុំសព្វៗកាល ដែល
 កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ក្នុងពួកមនុស្សនិងទេវតា ក្នុងភពតូចនិង
 ភពធំ ។ ភ្លើង ៣ ប្រការរបស់ខ្ញុំរលត់ហើយ ភពទាំងអស់
 ខ្ញុំគាស់រលើងចោលហើយ ខ្ញុំទ្រទ្រង់រាងកាយ ជាទីបំផុត
 ក្នុងសាសនា របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៥០០ អំពី
 កប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាក្សត្រ ៣២ ជាតិ មានព្រះនាមសុពាហុ
 ដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ ។ បដិសម្ពិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកាសនិយត្តោមានអាយុ បានសម្តែងហើយ
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឯកាសនិយត្តោបទាន ។

បញ្ចមំ សុវណ្ណបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[១៥] វិបស្សី ឆាម ភកវា	លោកដេដ្ឋោ នរាសកោ
និសិដ្ឋោ ជនកាយស្ស	ទេសេសិ អមតំ បទំ ។
តស្សាហំ ធម្មំ សុត្វាន	ទិបទិន្ទស្ស តាទិណោ
សោវណ្ណបុប្ផានិ ចត្តារិ	ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
សុវណ្ណនទនំ អាសិ	យាវតា បរិសា តទា
ពុទ្ធាភា ច សុវណ្ណាភា	អាលោកោ វិបុលោ អហុ ។
ឧទក្កចិត្តោ សុមនោ	វេទជាតោ កតញ្ចសី
បីតិសញ្ញននោ តេសំ	ទិដ្ឋធម្មសុខាវហោ ។
អាយាចិត្វាន សម្ពុទ្ធំ	វន្ទិត្វាន ច សុព្វតំ
ចាមោជ្ជំ ជនយិត្វាន	សកំ កវនុចារិសី ។
កវនំ ឧបវិដ្ឋោហំ	ពុទ្ធសេដ្ឋំ អនុស្សរី
តេន ចិត្តប្បសារេន	តុសិតំ ឧបបដ្ឋហំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

សុវណ្ណបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៥

[១៥] ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមវិបស្សី ជាច្បង ក្នុងលោក
 ជានរាសកៈ ទ្រង់គង់សម្តែងអមតបទដល់ពួកជន ។ ខ្ញុំស្តាប់
 ធម៌របស់ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ ទ្រង់ជាធំជាងសត្វជើង
 ពីរ ជាតាទិបុគ្គល ហើយបានថ្វាយផ្កាជាវិការៈនៃមាស ៤
 ទង ចំពោះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកាលនោះ បរិស័ទមានចំ-
 នួនត្រឹមណា ដំបូលជាវិការៈនៃមាស ក៏មានចំនួនត្រឹមនោះ
 ពន្លឺដ៏ធំទូលាយក៏កើតប្រាកដឡើង ព្រោះរស្មីព្រះពុទ្ធនិងរស្មី
 មាស ។ ខ្ញុំមានចិត្តខ្ពស់ឯក មានចិត្តរីករាយ មានសេចក្តី
 ត្រេកអរកើតឡើង ខ្ញុំធ្វើអញ្ជាបី ញ៉ាំងបីតិឲ្យកើតឡើង
 ចំពោះពន្លឺទាំងនោះ នាំមកនូវសេចក្តីសុខក្នុងបច្ចុប្បន្ន ទើប
 ថ្វាយបង្គំអាណាធនាព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់មានវត្តល្អ ញ៉ាំងប្រាមោឡ
 ឲ្យកើត ហើយចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ខ្លួន ។ លុះខ្ញុំចូល
 ទៅកាន់លំនៅហើយ ក៏រព្វកន្លះព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ខ្ញុំក៏បាន
 ទៅកើតក្នុងឋានតុសិត ដោយសេចក្តីជ្រះថ្លានោះឯង ។

ឆដ្ឋំ ចិត្តកប្បជកត្ថេរាបទានំ

ឯកនុរតេ ឥមេ កហ្សេ	យំ បុប្ផមភិរោបយី
នុត្តតី ធាភិជាធាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
សោឡសាសីសុ រាជាដោ	នេមិសម្មតនាមកា
តេតាឡីសេ ឥតោ កហ្សេ	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆឡកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា សុវណ្ណបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

សុវណ្ណបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ឆដ្ឋំ ចិត្តកប្បជកត្ថេរាបទានំ

[១៦] វសាមិ រាជាយតនេ	សាមច្ឆោ សបរិវិជ្ជនោ
បរិនិព្វតេ ភកវតិ	សិទិណោ លោកពន្ធនោ ។
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	ចិត្តកំ អភមាសហំ
តុរិយំ តត្ថ វាទេត្វា	កន្ធមាលំ សមោកិរី ។

ចិត្តកប្បជកត្ថេរាបទាន ទី ៦

ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា
 ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី
 ២៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេច ១៦ ជាតិ ព្រះនាម
 នេមិសម្មតៈដូចគ្នា ជាស្ដេចចក្រពត្តិ មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ពិទ្ធ ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសុវណ្ណបុប្ផិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្ដែងហើយ នូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សុវណ្ណបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

ចិត្តកប្បជកត្ថេរាបទាន ទី ៦

[១៦] ខ្ញុំនឹងអាមាត្យ ព្រមទាំងជនជាបរិស័ទ នៅក្បែរ
 រាជាយតនៈ (ដើមកែស) កាលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់បរិ-
 និព្វាន ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ ដើរទៅកាន់
 ជើងប្តូររបស់ព្រះសិខី ជាលោកពន្ធុ ខ្ញុំប្រគំតូរ្យតន្ត្រី ហើយ
 បានរោយរាយគ្រឿងក្រអូប និងផ្កាកម្រង ក្នុងទីនោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ចិតកម្មំ បូជំ កត្វាន	វជ្ជិត្វា ចិតកំ អហំ
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	សកំ កវនុចាតមី ។
កវនេ ឧបវិជ្ជោហំ	ចិតកបូជំ អនុស្សរី
តេន កម្មេន ទិបទិន្ន	លោកជេដ្ឋ ណាសក ។
អនុកុត្វាន សម្បត្តិ	ទេវេសុ មាណុសេសុ ច
បត្តោម្ហិ អចលំ ហានំ	ហិត្វា ជយបរាជយំ ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កប្បេ	យំ បុប្ផមភិរោបយី
ទុក្ខតិ ធាភិជាធាមិ	ចិតកបូជាយិទំ ផលំ ។
ឯក្ខន្ធត្តិសេ កប្បម្ហិ	ឥតោ សោឡសរាជិណោ
ឧក្ខតា ធាម ធាមេន	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បទិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	ចិតកបូជកោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

ចិតកបូជកត្តេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំបូជាជើងប្តូររួចហើយ ថ្វាយបង្គំជើងប្តូរ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា
 មានចិត្តរីករាយ ទើបចូលទៅកាន់លំនៅរបស់ខ្លួន ។ លុះ
 ចូលទៅក្នុងលំនៅហើយ ក៏រព្វកន្លងការបូជាជើងប្តូរ បពិត្រ
 ព្រះអង្គជាដំបូងសត្វជើងពីរ ជាច្បងក្នុងលោក ជានរាសកៈ
 ខ្ញុំសោយសម្បត្តិ ក្នុងទេវលោក និងមនុស្សលោក លះបង់នូវ
 ការឈ្នះនិងការចាញ់ ហើយបានដល់នូវអចលដ្ឋាន ដោយ
 កុសលកម្មនោះ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
 ហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផល
 នៃការបូជាជើងប្តូរ ។ ក្នុងកប្បទី ២៩ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបាន
 កើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ ព្រះនាមឧត្តតរាជដូចគ្នា
 ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្មិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះចិត្តកប្បជកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ចិត្តកប្បជកត្តេរាបទាន ។

សត្តមំ ពុទ្ធសញ្ញកត្តោបទានំ

[១៧] យទា វិបស្សិ លោកត្តោ អាយុសដ្ឋារមោស្សទិ
 បបរី សម្បកម្សិត្ត មេទនីជលមេខលា ។
 ឌុកតំ វិតតំ មយ្ហំ សុចិ ចិត្តំ បបញ្ចកំ^(១)
 ករនំបិ បកម្សិត្ត ពុទ្ធស្ស អាយុសដ្ឋយេ ។
 តាសោ មយ្ហំ សមុប្បន្នោ ករនេ សម្បកម្សិត្តេ
 ឧប្បាទោ នុ កិមត្តាយ អាលោកោ វិបុលោ អហុ ។
 វេស្សវលោ ឥនាភម្ម ទិញាមេសិ មហាជនំ
 ចាលាក្ខតំ ភយំ នត្តិ ឯកត្តា ហោម សការា ។
 អហោ ពុទ្ធា អហោ ធម្មោ អហោ នោ សត្តសម្បទា
 យស្មី ឧប្បជ្ជមានស្មី បបរី សម្បកម្សិត្តិ ។
 ពុទ្ធានុការំ កិត្តេត្តា កប្បំ សត្តម្ហិ មោទហំ
 អវសេសេសុ កប្បេសុ កុសលំ ករិតំ^(២) មយា ។

១ ម. ឌុចតំ វិត្តតំ មយ្ហំ សុវិចិត្តបដិសកំ ។ ២ ម. ករិតំ ។

ពុទ្ធសញ្ញកត្តេរាបទាន ទី ៧

[១៧] ព្រះវិបស្សីសមុទ្ធ ជាកំពូល ក្នុងលោក ទ្រង់ដាក់
 អាយុសង្ខារ ក្នុងកាលណា ផែនដីនិងសមុទ្រក៏កម្រើក
 ញាប់ញ័រ ក្នុងកាលនោះ ។ សូម្បីលំនៅរបស់ខ្ញុំដ៏វិចិត្រស្អាត
 ទូលាយ ប្រាកដដូចធ្លាក់ចុះ ឃ្នាតចេញ កម្រើកញាប់ញ័រ
 ក្នុងកាលជាទីអស់ទៅ នៃព្រះជន្មាយុរបស់ព្រះពុទ្ធ ។ កាល
 ដែលលំនៅនៃខ្ញុំញាប់ញ័រហើយ ខ្ញុំក៏មានសេចក្តីតក់ស្លុតកើត
 ឡើងថា ពន្លឺដ៏ធំបានកើតឡើងហើយ ដើម្បីអ្វីហ្ន៎ ឬក៏ព្រះ
 បាទវេស្សវណ្ណស្តេចមកក្នុងទីនេះ ញ៉ាំងមហាជនឲ្យរលត់
 ទុក្ខ ឱមែន ភ័យដែលកើតដល់ជីវិតមិនមានទេ ខ្លួនអ្នកឯង
 ត្រូវតែមានសេចក្តីគោរព ត្រូវមានចិត្តនឹងតែមួយ ឱព្រះពុទ្ធ
 ឱព្រះធម៌ ឱសម្បទា របស់ព្រះសាស្តានៃយើង ព្រោះ
 កាលដែលព្រះអង្គត្រាស់ឡើង (ក្នុងលោក) មហាប្រិថពី
 ក៏កម្រើក ញាប់ញ័រដែរ ។ ខ្ញុំសរសើរ នូវពុទ្ធានុភាព
 (យ៉ាងនេះ) ក៏បានរីករាយ ក្នុងឋានសួគ៌ អស់មួយកប្ប
 ថៃមទាំងខ្ញុំធ្វើកុសលកម្ម ក្នុងកប្បដ៏សេសទាំងឡាយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឯកនុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ សញ្ញមលកី តទា
ទុក្ខតី ធាភិជាធាមិ	ពុទ្ធសញ្ញាយិទំ ផលំ ។
ឥតោ ចុទ្ធសកប្បម្ហិ	រាជា អាសី បតាបវា
សមិតោ ធាម ធាមន	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	ពុទ្ធសញ្ញាកោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

ពុទ្ធសញ្ញកត្តេស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

អដ្ឋមំ មគ្គិសញ្ញកត្តេរាបទានំ

[១៨] បទុមុត្តរពុទ្ធស្ស	សាវកា វេទចារិទោ
វិប្បនដ្ឋា ព្រហ្មារញ្ញោ	អន្ទារ អនុសុយ្យវេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
 ដែលខ្ញុំបាននូវសេចក្តីសម្គាល់ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះ
 ជាផលនៃសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ១២ អំពី
 កប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មានព្រះនាមសមិតរាជ
 ទ្រង់មានព្យាយាម មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្មិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះពុទ្ធសញ្ញកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយ
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ពុទ្ធសញ្ញកត្តេរាបទាន ។

មគ្គិសញ្ញកត្តេរាបទាន ទី ៨

[១៨] ពួកសាវ័ក របស់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ជាអ្នក
 ត្រាច់ទៅក្នុងព្រៃ រង្វេងគ្នាក្នុងព្រៃធំ ដូចជាមនុស្សខ្វាក់ ។

អដ្ឋមំ មគ្គសញ្ញកត្តោបទានំ

អនុស្សវិត្វា សម្ពុទ្ធិ	បទុមុត្តរនាយកំ
តស្ស តេ មុនិណោ បុត្តា	វិប្បនជ្ជា មហារនេ ។
ភវនា ឱរុហិត្វាន	អាភមី ភិក្ខុសន្តិកេ
តេសំ មគ្គញូ អាចិក្ខិ	កោជនញូ អនាសហំ ។
តេន កម្មេន ទិបទិន្ទ	លោកដេដ្ឋ នរាសភ
ជាតិយា សត្តវស្សេន	អរហត្តំ អចាបុណី ។
សចក្ខុ នាម នាមេន	ទ្វាទស ចក្កវត្តិណោ
សត្តវតនសម្បជ្ជា	បញ្ចកប្បសតេ ឥតោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	មគ្គសញ្ញកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្វាតិ ។	

មគ្គសញ្ញកត្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

មគ្គសញ្ញកត្តោបទាន ទី ៨

ពួកសាវ័កទាំងនោះ ជាបុគ្គលរបស់ព្រះមុនីនោះ វង្វេងគ្នាក្នុងព្រៃធំ
 ក៏រព្វកន្លងព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធបទុមុត្តរៈជានាយក ។ ខ្ញុំក៏ចុះចាកលំនៅ
 ដើរមកក្នុងសំណាក់របស់ភិក្ខុ ហើយប្រាប់ផ្លូវផង ប្រគេន
 កោជនផង ដល់សាវ័កទាំងនោះ ។ បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាង
 សត្វជើងពីរ ទ្រង់ជាច្បងក្នុងលោក ជានរាសកៈ ខ្ញុំមានអាយុ
 ៧ ឆ្នាំអំពីកំណើត ក៏បានដល់នូវអរហត្ត ដោយកុសលកម្ម
 នោះ ។ ក្នុងកប្បទី ៥០០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជា
 ស្តេចចក្រពត្តិ ១២ ជាតិ ព្រះនាមសចក្ករាជដូចគ្នា ទ្រង់
 បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ
 ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមគ្គសញ្ញកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងហើយ
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ មគ្គសញ្ញកត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

នវមំ បច្ចុបដ្ឋានសញ្ញកត្តោបទានំ

[១៩] អត្តទស្សីម្ហិ សុភតេ	និព្វតេ សមនន្តរា
យក្ខយោនី ឧបបដ្ឋី	យសំ បត្តោ ចហំ តទា ។
ទុល្លទ្ធិំ វត មេ អាសិ	ទុប្បកាតំ ទុរុដ្ឋិតំ
យំ មេ កោតេ វិជ្ជមាណេ	បរិនិព្វាយិ ចក្កុមា ។
មម សង្កប្បមញ្ញាយ	សាករោ នាម សាវកោ
មមុទ្ធវិតុកាមោ សោ	អាភព្វិ មម សន្តិកេ ។
កី នុ សោចសិ មា ភាយិ	ចរ ធម្មំ សុមេធស
អនុប្បទិដ្ឋា ពុទ្ធន	សព្វេសំ វិជ្ជសម្បទា ។
យោ ច បូជេយ្យ សម្ពុទ្ធិំ	តិដ្ឋន្តំ លោកនាយកំ
ធាតុំ សាសបមត្តម្បិ	និព្វតស្សាបិ មហាក្កតំ
សមេ ចិត្តប្បសាទម្ហិ	សមំ បុញ្ញំ មហាក្កតំ
តស្មា ច្ចប់ ករិត្វាន	បូជេហិ ជិនធាតុយោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បច្ចុបដ្ឋានសញ្ញកត្តោបទាន ទី ៩

[១៧] កាលព្រះសុគត ព្រះនាមអត្តទស្សី ទ្រង់បរិនិព្វាន ខ្ញុំបានទៅកើត ក្នុងកំណើតយក្ខក្នុងលំដាប់ស្មើគ្នា កាលនោះ ខ្ញុំបានដល់នូវយស ។ ខ្ញុំគិតថា អត្តភាពជាមនុស្ស អាត្មាអញ បានមិនល្អ ភ្នំស្វាងមិនល្អ តាំងឡើងមិនល្អ ព្រោះថា កាល ដែលភោគៈ របស់អាត្មាអញនៅមាន ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមានចក្ខុ ទ្រង់បរិនិព្វាន ។ សាវ័កឈ្មោះសាគរៈ ជ្រាបច្បាស់នូវតម្រិះ របស់ខ្ញុំ លោកប្រាជ្ញានឹងស្រង់ខ្ញុំ ទើបនិមន្តក្នុងសំណាក់ខ្ញុំ (ហើយពោលថា) នៃបុរសអ្នកមានប្រាជ្ញាល្អ អ្នកយំ សោកពីរឿងអ្វី អ្នកកុំខ្លាចឡើយ ចូរប្រព្រឹត្តធម៌ចុះ ការបរិបូរណ៍ ដោយពូជគឺកុសល របស់សត្វទាំងអស់ ព្រះពុទ្ធជា ម្ចាស់បានប្រគល់ឲ្យហើយ ។ បុគ្គលណាបូជាព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជា លោកនាយក ដែលទ្រង់គង់ព្រះជន្មនៅក្តី បូជាព្រះសារីរិក- ធាតុ ប្រមាណប៉ុនគ្រាប់ស្ពៃ របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដែលបរិនិព្វាន ហើយក្តី កាលបើចិត្តមានសេចក្តីជ្រះថ្លាស្មើ បុណ្យជាមហាគ្គត- កុសលស្មើគ្នា (គង់ចម្រើនដល់បុគ្គលនោះ) ហេតុនោះ អ្នក ចូរធ្វើព្រះសូប បញ្ចុះព្រះសារីរិកធាតុ របស់ព្រះជិនស្រីចុះ ។

ទេសមំ ជាតិបូជកត្តោបទានំ

សាករស្ស វេចា សុត្វា	ពុទ្ធច្ចុបំ អកាសិហំ
បញ្ច វស្សេ បរិចរី	មុនិណោ ច្ចុបមុត្តមំ ។
តេន កម្មេន ទិបទិន្ទ	លោកដេដ្ឋ នរាសក
សម្បត្តី អនុកោត្វាន	អរហត្តំ អចាបុណី ។
ភ្ជិបញ្ញាវ ចត្តារោ	សត្តកប្បសតេ ឥតោ
សត្តរតនសម្បដ្ឋា	ចក្កវត្តី មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	បច្ចុបដ្ឋានសញ្ញកោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

បច្ចុបដ្ឋានសញ្ញកត្តោស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

ទេសមំ ជាតិបូជកត្តោបទានំ

[២០] ជាយន្តស្ស វិបស្សិស្ស	អាលោកោ វិបុលោ អហុ
បបរី ច បកម្បិត្ត	សសាករា សបពូតា ។
នេមិត្តា ច វិយាកំសុ	ពុទ្ធា លោកេ ភវិស្សតិ
អក្កោ ច សព្វសត្តានំ	ជនតំ ឧទ្ធិវិស្សតិ ។

ជាតិបូជកត្តោបទាន ទី ១០

ខ្ញុំបានស្តាប់វាថា ព្រះសាគរត្ថេរហើយ ខ្ញុំកសាងនូវពុទ្ធសូប
 ថែទាំព្រះសូបដ៏ប្រសើររបស់ព្រះមុនី អស់ ៥ ឆ្នាំ ។ បពិត្រ
 ព្រះអង្គជាធំជាងសត្វជើងពីរ ជាច្បងក្នុងលោក ជានរាសកៈ
 ខ្ញុំសោយសម្បត្តិ បានដល់នូវអរហត្ត ដោយកុសលកម្មនោះ ។
 ក្នុងកប្បទី ៧០០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៤
 ជាតិ ទ្រង់មានប្រាជ្ញាក្រាស់ដូចផែនដី បរិបូណ៌ដោយ
 កែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្បទា ៤ វិមោក្ខ ៨
 និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបច្ចុបដ្ឋានសញ្ញកត្តោមានអាយុ បានសម្តែង
 ហើយ នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បច្ចុបដ្ឋានសញ្ញកត្តោបទាន ។

ជាតិបូជកត្តោបទាន ទី ១០

[២០] កាលព្រះវិបស្សី ទ្រង់ប្រសូត ពន្លឺដ៏ធំ ក៏កើតឡើង
 ទាំងផែនដី សមុទ្រនិងភ្នំ ក៏ញាប់ញ័រ ។ ពួកជនអ្នកទាយ
 និងមិត្ត (ហោរា) បានទាយថា ព្រះសម្ពុទ្ធនឹងកើតឡើងក្នុង
 លោក ទ្រង់ជាកំពូលសព្វសត្វ នឹងស្រង់ឡើងនូវប្រជុំជន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

នេមិត្តានំ សុណិត្វាន

ឯទិសា បូជនា នត្ថិ

សំហារិត្វាន កុសលំ

ជាតិបូជំ ករិត្វាន

យំ យំ យោនូបបជ្ជាមិ

សព្វេ សត្តេ អតីតោម្ហិ^(១)

ជាតិយោ មំ ឧបជ្ជន្តិ

ន តេ សក្កោន្តិ កោបេតុំ

ឯកនុតេ ឥតោ កប្បេ

ទុក្ខតី ភារិជាធាមិ

សុចារិចរិយា ធាម

ឥតោ តតិយកប្បម្ហិ

បដិសម្ហិទា ចតស្សោ

នទ្យុកិញ្ញា សច្ចិកតា

ជាតិបូជំ អកាសហំ

យាទិសា ជាតិបូជនា ។

សកំ ចិត្តំ បសាទយី

តត្ថ កាលំ កតោ អហំ ។

នេវត្តំ អថ មាណុសំ

ជាតិបូជាយិទំ ផលំ ។

មម ចិត្តវសានុកា

ជាតិបូជាយិទំ ផលំ ។

យំ បូជមករី តទា

ជាតិបូជាយិទំ ផលំ ។

ចតុត្ថិស ជនាទិទា

ចក្កវត្ថិ មហាពូលា ។

វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១ ម. អតីកោមិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំបានឮទំនាយពួកហោរហើយ ក៏ធ្វើនូវជាតិបូជា(បូជាក្នុងថ្ងៃ
 ប្រសូត) ជាតិបូជានេះ ឥតមានបូជាណាប្រហែលឡើយ ។
 ខ្ញុំប្រមូលកុសល ធ្វើចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យជ្រះថ្លា លុះខ្ញុំធ្វើជាតិបូជា
 ហើយ ក៏ធ្វើកាលកិរិយាក្នុងទីនោះ ។ ខ្ញុំចូលទៅកើតក្នុង
 កំណើតណា ។ ទោះបីជាទេវតា ឬជាមនុស្ស តែងកន្លង
 លើសពួកសត្វទាំងអស់ នេះជាផលនៃជាតិបូជា ។ ពួកស្រី
 មេនីតែងបម្រើខ្ញុំ ទាំងជនដ៏សេស ក៏លុះអំណាចចិត្តរបស់ខ្ញុំ
 ជនទាំងនោះមិនអាចនឹងធ្វើខ្ញុំឲ្យក្រោធឡើយ នេះជាផលនៃ
 ជាតិបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើបូជា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះ
 ជាផលនៃជាតិបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបាន
 កើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៣២ ជាតិ ព្រះនាមសុបារិចរិយៈ ដូច
 គ្នា ទ្រង់ជាធំជាងជន មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

ឧទ្ទានំ

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា ជាតិបូជកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ជាតិបូជកត្តេស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

ឧទ្ទានំ

បរិវារសុមង្គល្យា សរណាសនបុប្ផិកា
ចិត្តបូជី ពុទ្ធសញ្ញិ មគ្គបដ្ឋានជាតិនា^(១)
កាថាយោ នរុតិ វុត្តា កណ៌តាយោ វិការិហិតិ ។

មហាបរិវារគ្គោ ទ្វាទសមោ ។

១ ម. បរិវារសុមង្គលា សរណាគមនឯកាសនី សុវណ្ណបុប្ផិចិត្តបូជា ពុទ្ធសញ្ញិ
មគ្គបដ្ឋានជាតិនាតិ ទិស្សន្តិ ។

ឧទ្ទាន

បានឮថា ព្រះជាតិបូជកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយ នូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ជាតិបូជកត្តេរាបទាន ។

ឧទ្ទាន

មហាបរិវារត្តេរាបទាន ១ សុមង្គលត្តេរាបទាន ១ សរណ-
គមនិយត្តេរាបទាន ១ ឯកាសនិយត្តេរាបទាន ១ សុវណ្ណ-
បុប្ផិយត្តេរាបទាន ១ ចិត្តបូជកត្តេរាបទាន ១ ពុទ្ធសញ្ញកត្តេ-
រាបទាន ១ មគ្គិសញ្ញកត្តេរាបទាន ១ បច្ចុបដ្ឋានសញ្ញកត្តេរាប-
ទាន ១ ជាតិបូជកត្តេរាបទាន ១ ឯគាថា ៩០ គត៌ ពួកអ្នក
ប្រាជ្ញបានរាប់ជាក់ច្បាស់ហើយ ។

ចប់ មហាបរិវារវគ្គ ទី ២ ។

តេរសមោ សេរេយ្យវគ្គោ

បឋមំ សេរេយ្យកត្តោបទានំ

[២០] អដ្ឋាយិកោ មន្តេរោ	តិណ្ណំ វេទានចារកូ
អន្តោកាសេ ^(១) បិភោ សន្តោ	អន្តសំ លោកនាយកំ
សីហំ យថា វេចរំ	ព្យក្សរាជំ ជិត្តសំ
តិច្ឆ្យភិទ្ធី មាតទ្ធី	កុញ្ញវំ មហោសិទំ ។
សេរេយ្យកំ កហេត្វាន	អាគាសេ ឧត្តិបី អហំ
ពុទ្ធស្ស អាណុភាវេន	បរិវារេន្តិ សព្វសោ
អធិដ្ឋហិ មហារីរោ	សព្វញ្ញុ លោកនាយកោ
សមន្តា បុប្ផឆទនំ	ឱតិរីសុ នរាសកំ ។
តតោ សា បុប្ផកញ្ចុកា	អន្តោវណ្ណា ពហិមុខា
សត្តាហំ ឆទនំ កត្វា	តតោ អន្តរាយថ ។
តញ្ច អច្ឆរិយំ ទិស្វា	អព្វតំ លោមហំសនំ
ពុទ្ធវិ ចិត្តំ បសាទេសី	សុកតេ លោកនាយកេ ។
តេន ចិត្តប្បសាទេន	សុក្កមូលេន ចោទិតោ

១ ម. អន្តោកាសេ ។

សេរេយ្យវគ្គ ទី ១៣

សេរេយ្យកត្តោបទាន ទី ១

[២១] ខ្ញុំជាអ្នកស្វាធាយមន្ត អ្នកចងចាំមន្ត អ្នកដល់នូវ
 ត្រើយនៃវេទ ទាំង ៣ កំពុងឈរនៅក្នុងទីវាល បានឃើញ
 ព្រះលោកនាយក ទ្រង់ស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំ ដូចជារាជសីហ៍
 ត្រាច់ទៅក្នុងព្រៃ ឬដូចស្តេចខ្លាដែលមិនតក់ស្លុត ឬក៏ដូចដំរី
 ឈ្មោះមាតង្គៈ ដែលកំពុងចុះប្រេង ៣ កន្លែង ។ ខ្ញុំកាន់យក
 ផ្កាសិរមាន់ បោះឡើងនាអាកាស ផ្កាទាំងនោះ ក៏ព័ទ្ធព័ន្ធ
 ជុំវិញដោយអានុភាពព្រះពុទ្ធ ។ ព្រះសព្វញ្ញជាលោកនាយក
 មានព្យាយាមធំ ទ្រង់អធិដ្ឋានថា ផ្កាទាំងឡាយចូររោយរាយ
 ជារបាំងផ្កាជុំវិញតថាគត ដ៏ប្រសើរជាងនរៈ ។ លំដាប់នោះ
 សំណុំផ្កានោះ មានទង់ចូលក្នុង មានមុខចេញក្រៅ ធ្វើជា
 របាំងប្រក់អស់ ៧ ថ្ងៃ តពីនោះមក ក៏បាត់អស់ទៅ ។ លុះខ្ញុំ
 បានឃើញហេតុជាអស្ចារ្យចម្លែក គួរព្រឺរោមនោះ បានញ៉ាំង
 ចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធ ជាព្រះសុគត លោកនាយក ។

ទុតិយំ បុប្ផថ្វិបិយត្ថេរាបទានំ

កប្បានំ សតសហស្សំ ទុក្ខតី ទូបបដ្ឋហំ ។
 បណ្ណាវសសហស្សម្ភិ កប្បានំ បញ្ចវីសតេ
 វិលាមាលាសនាមា ច^(១) ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
 បដិសម្ភិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ឆទ្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា សេរេយ្យកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

សេរេយ្យកត្តេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

ទុតិយំ បុប្ផថ្វិបិយត្ថេរាបទានំ

[២២] ហិមវន្តស្ស អវិទូរេ កុក្កុរោ នាម បព្វតោ
 វេមជ្ឈេ តស្ស វសតិ ព្រាហ្មណោ មន្តចារកូ ។
 បញ្ច សិស្សសហស្សានិ បរិវារន្តិ មំ សនា
 បុព្វជ្ជាយី ច តេ អាសុំ មន្តេសុ ច វិសារទា ។

១ ម. វិតមលាសនាមា ច ។

បុប្ផថូបិយត្ថេរាបទាន ទី ២

ខ្ញុំត្រូវកុសលមូលជាសំភ័យ មិនដែលទៅកើត ក្នុងទុគ្គតិ
 អស់មួយសែនកប្ប ដោយចិត្តជ្រះថ្លានោះ ។ ក្នុងកប្បទី
 ១៥.០២៥ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិច្រើនជាតិ ព្រះនាម
 វិលាមាលៈដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសេរេយ្យកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សេរេយ្យកត្តេរាបទាន ។

បុប្ផថូបិយត្ថេរាបទាន ទី ២

[២២] មានភ្នំមួយ ឈ្មោះកុក្ករៈ នៅជិតព្រៃហិមពាន្ត
 ព្រាហ្មណ៍អ្នកដល់នូវត្រើយនៃមន្ត (គឺខ្ញុំនេះឯង) តែងអាស្រ័យ
 នៅចំកណ្តាលភ្នំនោះ ។ មានសិស្ស ៥.០០០ នាក់ ចោម
 រោមខ្ញុំសព្វ ។ កាល សិស្សទាំងនោះ ក្រោកឡើងមុន
 ផង ជាអ្នកក្លៀវក្លា ក្នុងមន្តទាំងឡាយផង (ប្រឹក្សាគ្នាថា)

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ពុទ្ធា លោកេ សមុប្បន្នោ	តំ វិជានាថ នោ ភវំ
អសីតិ ព្យញ្ញនាទស្ស	ពត្តីស វលក្ខណា ។
ព្យាមប្បកោ ជិនវោ	អាទិទ្វាវ វិរោចតិ
សិស្សានំ វចនំ សុត្វា	ព្រាហ្មណោ មន្តចារក្ខ ។
អស្សមា អភិទិត្តម្ម	ទិសំ បុច្ឆតិ ព្រាហ្មណោ
យម្ហិ ទេសេ មហាវិរោ	វសតិ លោកនាយកោ ។
តាហំ ទិស្វា នមស្សិស្សំ	ជិនំ អប្បទិបុត្តលំ
ឧទក្កចិត្តោ សុមនោ	បូជេសី តំ តថាភតំ ។
ឯថ សិស្សា កមិស្សាម	ទក្ខិស្សាម តថាភតំ
វេទិត្វា សត្តនោ ចានេ	សោស្សាម ជិនសាសនំ ។
ឯកាហំ អភិទិត្តម្ម	ព្យាដី បដិលកី អហំ
ព្យាដិណា បីឡិកោ សន្តោ	សាលន្តោ សយិត្តំ កមី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធត្រាស់ហើយក្នុងលោក អ្នកទាំងឡាយចូរដឹងច្បាស់
 នូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ថាជាបុគ្គលប្រសើររបស់យើងទាំងឡាយ
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធនោះ ទ្រង់មានព្យញ្ជនៈ ៨០ មានលក្ខណៈដ៏
 ប្រសើរ ៣២ ព្រះជិនស្រីដ៏ប្រសើរ មានរស្មីមួយព្យាម តែងរុង
 រឿងដូចព្រះអាទិត្យ ។ ព្រាហ្មណ៍អ្នកដល់នូវត្រើយនៃមន្ត គឺ
 ខ្ញុំនេះឯង លុះព្រាហ្មណ៍រូបរបស់សិស្សហើយ ក៏ចេញអំពីអាស្រម
 សួររកទិសថា ព្រះលោកនាយក មានព្យាយាមធំ ស្តេចគង់
 នៅ ក្នុងប្រទេសណា ។ លុះខ្ញុំបានឃើញព្រះជិនស្រីអង្គ
 នោះ មិនមានបុគ្គលប្រៀបធៀបហើយ ក៏បាននមស្ការ ខ្ញុំមាន
 ចិត្តអណ្តែតឡើង មានចិត្តរីករាយ បូជាចំពោះព្រះតថាគត
 នោះ ។ ខ្ញុំបបួលសិស្សថា នៃសិស្សទាំងឡាយ អ្នកចូរមក
 ពួកយើង នឹងទៅគាល់ព្រះតថាគត យើងនឹងថ្វាយបង្គំព្រះ
 បាទទាំងគូរបស់ព្រះសាស្តា ហើយស្តាប់នូវពាក្យប្រៀនប្រដៅ
 របស់ព្រះជិនស្រី ។ ខ្ញុំតែម្នាក់ឯង ចេញទៅ ខ្ញុំមានជំងឺ
 ត្រូវជំងឺបៀតបៀន ក៏ដើរទៅប្រុងនឹងដេក ក្រោមដើមឈើ ។

ទុតិយំ បុប្ផថូបិយត្ថេរាបទានំ

សព្វេ សិស្សេ សមាណេត្វា	អបុច្ឆី តេ តថាគតំ
កីទិសំ លោកនាថស្ស	គុណំ បរមពុទ្ធិនោ ។
តេ មេ បុដ្ឋា ព្យាករីសុ ^(១)	យថា ទស្សារីនោ តថា
សក្កច្ចំ ពុទ្ធសេដ្ឋំ តំ	ទស្សេសុំ មម សម្មុខា ។
តេសាហំ វចនំ សុត្វា	សកំ ចិត្តំ បសាទយី
បុប្ផេហិ ថូបំ ករិត្វាន	តត្ថ កាលំ កតោ អហំ ។
តេ មេ សរីរំ លាមេត្វា	អភមុំ ពុទ្ធសន្តិកេ
អញ្ចលី បក្កហិត្វាន	សត្តារំ អភិវាទយុំ ។
បុប្ផេហិ ថូបំ ករិត្វាន	សុភតស្ស មហោសិណោ
កប្បានំ សតសហស្សំ	ទុក្ខតី ទូបបដ្ឋហំ ។
ចត្តាឡីសសហស្សម្ភិ	កេហ្វេ សោឡស ខត្តិយា
នាមេនក្តិសមា នាម	ចក្កវត្តី មហាពូលា ។
វីសកប្បសហស្សម្ភិ	រាជានោ ចក្កវត្តិនោ
យជាសនសមា នាម	អដ្ឋត្តិស មហីបតី ។

១ ម. តេ មេ ដុដ្ឋា វិយាកំសុ ។

បុប្ផថ្វីបិយត្ថេរាបទាន ទី ២

ខ្ញុំប្រជុំពួកសិស្សទាំងអស់ ហើយបានសួរអំពីព្រះតថាគត នឹង
សិស្សទាំងនោះថា គុណរបស់ព្រះលោកនាថ ទ្រង់មាន
ប្រាជ្ញាដ៏ក្រៃលែង តើដូចម្តេច ។ ពួកសិស្សទាំងនោះដែល
ខ្ញុំសួរហើយ ក៏ព្យាករសម្តែងអំពីព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរនោះ ដោយ
គោរពចំពោះមុខខ្ញុំ តាមដែលគេបានឃើញ ។ លុះខ្ញុំបាន
ស្តាប់ពាក្យរបស់ពួកសិស្សទាំងនោះហើយ ក៏ញ៉ាំងចិត្តរបស់
ខ្លួនឲ្យជ្រះថ្លា បានសាងព្រះស្នូបដោយផ្កាទាំងឡាយ ហើយ
ក៏ធ្វើកាលកិរិយាក្នុងទីនោះ ។ ពួកសិស្សទាំងនោះ ដុតសរីរៈ
របស់ខ្ញុំរួចហើយ នាំគ្នាទៅក្នុងសំណាក់របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ផ្តង
អញ្ជូលីថ្វាយបង្គំព្រះសាស្តា ។ ខ្ញុំក៏សាងព្រះស្នូបដោយផ្កា
ទាំងឡាយ ថ្វាយព្រះសុគតមហេសី ខ្ញុំមិនដែលទៅកាន់ទុគ្គតិ
អស់មួយសែនកប្បដោយកុសលនេះ ។ ក្នុងកប្បទី ៤០.០០០
ខ្ញុំបានកើតជាក្សត្រ ១៦ ជាតិ ព្រះនាមអគ្គិសមៈ ដូចគ្នា
ដោយព្រះនាម ជាស្តេចចក្រពត្តិ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។
ក្នុងកប្បទី ២០.០០០ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៣៨ ជាតិ
ជាម្ចាស់ផែនដី ព្រះនាមយជាសនសមៈ ដូចគ្នា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ

វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

ឆន្ទុភិញ្ញា សច្ចិកតា

កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា

បុប្ផថូបិយោ ថេរោ ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បុប្ផថូបិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

តតិយំ បាយាសទាយកត្ថេរាបទានំ

[២៣] សុវណ្ណវណ្ណំ សម្ពុទ្ធិំ

ពត្តិសវេលក្ខណំ

បរេនា អភិទិត្តន្តំ

ភិក្ខុសង្ឃបុរក្ខតំ ។

សហត្តា កំសចាទិយា

វឌ្ឍេត្វា ចាយាសំ អហំ

អាហុតិ យិដ្ឋុកាមោ សោ

អភមី សម្ពុលី អហំ ។

ភកវា តម្ពិ សមយេ

លោកដេដ្ឋោ នវាសកោ

ចដ្ឋមំ សុសមារុទ្ធោ

អម្ពរេ អនិលាយនេ ។

តព្វា អច្ឆរិយំ ទិស្វា

អព្ពតំ លោមហំសនំ

បបយិត្វា កំសចាទិ

វិបស្សី អភិវាទយី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់
ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
ហើយ ។

បានឮថា ព្រះបុប្ផថូបិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បុប្ផថូបិយត្ថេរាបទាន ។

បាយាសទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៣

[២៣] ព្រះសម្ពុទ្ធ មានវណ្ណៈ ដូចមាស មានលក្ខណៈដ៏
ប្រសើរ ៣២ ប្រការ មានភិក្ខុសង្ឃចោមរោម ទ្រង់ចេញអំពី
ព្រៃធំ ខ្ញុំដួសបាយាសដាក់ក្នុងកាជន៍សំរិទ្ធដោយដែររបស់
ខ្លួន ខ្ញុំប្រាថ្នានឹងបូជានូវគ្រឿងបូជា ក៏ដើរសំដៅទៅកាន់ទី
បូជា ។ ក្នុងសម័យនោះ ព្រះមានព្រះភាគជាច្បងក្នុងលោក
ជានរាសកៈ ទ្រង់ឡើងកាន់ទីចង្រ្កម ពូជ័អាកាស ជាផ្លូវ
ខ្យល់ ។ ខ្ញុំឃើញហេតុដ៏អស្ចារ្យ ចម្លែក គួរព្រឺរោមនោះ ក៏
ដាក់ចុះនូវកាជន៍សំរិទ្ធិ ថ្វាយបង្គំព្រះវិបស្សី (អារាធនាថា)

តតិយំ បាយាសទាយកត្តោបទានំ

តុរំ ពុទ្ធាសិ ^(១) សព្វញ្ញ	សនេវកេ សមាទុសេ
អនុកម្មំ ឧបាទាយ	បដិក្កណ្ណា មហាមុនិ ។
បដិក្កណ្ណាសិ ភកវា	សព្វញ្ញ លោកនាយកោ
មម សង្កប្បមញ្ញាយ	សត្តា លោកេ អនុត្តរោ ^(២) ។
ឯកនុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ នានមទទី តនា
ទុក្កតិ នាភិជាជានិ	បាយាសស្ស ឥទំ ផលំ ។
ឯកត្តាឡិសិតោ កប្បេ	ពុទ្ធា នាមាសិ ខត្តិយោ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	បាយាសនាយកោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

បាយាសទាយកត្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. ទេវាសិ ។ ២ ម. មហាមុនិ ។

បាយាសទាយកត្តោបទាន ទី ៣

បពិត្រព្រះមហាមុនី ព្រះអង្គជាសព្វញ្ញពុទ្ធ ក្នុងមនុស្សលោក
និងទេវលោក សូមព្រះអង្គអាស្រ័យសេចក្តីអនុគ្រោះ ទទួល
យក ។ ព្រះមានព្រះភាគជាសព្វញ្ញ លោកនាយក ជាសាស្តា
ដ៏ប្រសើរក្នុងលោក ទ្រង់ជ្រាបតម្រិះរបស់ខ្ញុំ ហើយទ្រង់ទទួល
យក ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះ
ហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយទាន ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជា
ផលនៃបាយាស ។ ក្នុងកប្បទី ២១ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើត
ជាស្តេចចក្រពត្តិ ១ ជាតិ ព្រះនាមពុទ្ធរាជ ទ្រង់បរិបូណ៌
ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្មិទា ២
វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបាយាសទាយកត្តោមានអាយុ បានសម្តែង
ហើយនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បាយាសទាយកត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ចតុត្ថំ គន្លោទកិយត្ថេរាបទានំ

[២៤] និសដ្ឋ ចាសាទរេ	វិបស្សី អន្ទសំ ជិនំ
កកុដំ វិលសន្តំ	សព្វញ្ញតមនាយកំ ។
ចាសាទស្សាវិទូរេ ច	កច្ចតិ លោកនាយកោ
បកា និទ្ធារតេ តស្ស	សតរំសិម្ហិ និព្វតេ ^(១) ។
គន្លោទកំ ច បត្តយ្ហ	ពុទ្ធសេដ្ឋំ សមោកិរី
តេន ចិត្តប្បសាទេន	តត្ថ កាលំ កតោ អហំ ។
ឯកនរុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ គន្លោទកមោកិរី
ទុក្ខតី ជាកិជាជានិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កប្បេ	សុគន្លោ នាម ខត្តិយោ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្ករត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	គន្លោទកិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

គន្លោទកិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. យថា ច សតរំសិនោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

គន្លោទកិយត្ថេរាបទាន ទី ៤

[២២] ខ្ញុំអង្គុយ ក្នុងប្រាសាទដ៏ប្រសើរ បានឃើញព្រះ
 ជិនស្រីព្រះនាមវិបស្សី ជាសព្វញ្ញនាយកដ៏ឧត្តម ទ្រង់ល្ងាស
 លូន់ដូចដើមថ្ងាវង់ត្រូវខ្យល់ ។ ព្រះលោកនាយក ទ្រង់ធ្វើពុទ្ធ-
 ដំណើរទៅជិតប្រាសាទ ពន្លឺរបស់ព្រះអង្គ ផ្សាយចេញក្នុង
 កាលព្រះអាទិត្យអស្តង្គត ។ ខ្ញុំកាន់យកទឹកអប់មកបោះព្រំ
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ដោយចិត្តជ្រះថ្លានោះ ខ្ញុំក៏ធ្វើកាលកិរិយា
 ក្នុងទីនោះ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុ
 ដែលខ្ញុំបោះព្រំទឹកអប់ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃ
 ពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច
 ចក្រពត្តិ ព្រះនាមគន្ធរាជ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ
 មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា
 ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះគន្លោទកិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែង
 ហើយនូវតាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ គន្លោទកិយត្ថេរាបទាន ។

បញ្ចមំ សម្មខាថវិកត្ថេរាបទានំ

[២៥]	ជាយមាណេ វិបស្សិម្ហិ	និមិត្តំ ព្យាករិ អហំ
	និព្វាបយំ ^(១) ច ជនតំ	ពុទ្ធា លោកេ ភវិស្សតិ ។
	យស្មី ច ជាយមាណស្មី	ទសសហស្សី បកម្បតិ
	សោទានិ ភកវា សត្តា	ធម្មំ ទេសេតិ ចក្កុមា ។
	យស្មី ច ជាយមាណស្មី	អាណោកោ វិបុលោ អហុ
	សោទានិ ភកវា សត្តា	ធម្មំ ទេសេតិ ចក្កុមា ។
	យស្មី ច ជាយមាណស្មី	សវិតាយោ ន សន្និស្សំ ^(២)
	សោទានិ ភកវា សត្តា	ធម្មំ ទេសេតិ ចក្កុមា ។
	យស្មី ច ជាយមាណស្មី	អវិចិត្តិ ន បដ្ឋសិ
	សោទានិ ភកវា សត្តា	ធម្មំ ទេសេតិ ចក្កុមា ។
	យស្មី ច ជាយមាណស្មី	បក្ខិសង្កេតា ន សញ្ជិ
	សោទានិ ភកវា សត្តា	ធម្មំ ទេសេតិ ចក្កុមា ។
	យស្មីញ្ច ជាយមាណស្មី	វាតក្ខន្ធា ន វាយតិ
	សោទានិ ភកវា សត្តា	ធម្មំ ទេសេតិ ចក្កុមា ។

១ ម. និព្វាបយំ ។ ២ ម. ន សន្ធិយុំ ។

សម្មាថវិកត្ថេរាបទាន ទី ៥

[២៥] កាលដែលព្រះវិបស្សីទ្រង់ប្រសូត ខ្ញុំបានទាយ
និមិត្តថា ព្រះពុទ្ធនឹងញ៉ាំងប្រជុំជន ក្នុងលោកឲ្យរលត់ទុក្ខ ។
កាលព្រះមានព្រះភាគអង្គណា ទ្រង់ប្រសូត លោកជាតុ
១០.០០០ តែងញាប់ញ័រ ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ
ជាសាស្តា ទ្រង់មានបញ្ញាចក្ខុ នឹងសម្តែងធម៌ ។ កាលព្រះ
មានព្រះភាគអង្គណា ទ្រង់ប្រសូត ពន្លឺដំជំកំកើតប្រាកដ
ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ ជាសាស្តា ទ្រង់មាន
បញ្ញាចក្ខុ នឹងសម្តែងធម៌ ។ កាលព្រះមានព្រះភាគ អង្គ
ណា ទ្រង់ប្រសូត ស្ទឹងទាំងឡាយមិនហូរ ឥឡូវនេះ ព្រះ
មានព្រះភាគអង្គនោះ ជាសាស្តា ទ្រង់មានបញ្ញាចក្ខុ នឹង
សម្តែងធម៌ ។ កាលព្រះមានព្រះភាគ អង្គណា ទ្រង់
ប្រសូត ភ្លើងអវិបិមិនចេះ ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគ
អង្គនោះ ជាសាស្តា ទ្រង់មានបញ្ញាចក្ខុ នឹងសម្តែង
ធម៌ ។ កាលព្រះមានព្រះភាគអង្គណា ទ្រង់ប្រសូត
ពួកសត្វស្វាបមិនហើរ ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ
ជាសាស្តា ទ្រង់មានបញ្ញាចក្ខុ នឹងសម្តែងធម៌ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

យស្មិញ្ច ជាយមានស្មី	សព្វរតនានិ ជោតិសុំ
សោនានិ ភក្កវា សត្តា	ធម្មំ ទេសេតិ ចក្កុមា ។
យស្មិញ្ច ជាយមានស្មី	សត្តាសុំ បទវិក្កុមា
សោនានិ ភក្កវា សត្តា	ធម្មំ ទេសេតិ ចក្កុមា ។
ជាតមត្តោវ សម្ពុទ្ធា	ទិសា សព្វា វិលោកយិ
វាចាសភិមុទីវេសិ	ឯសា ពុទ្ធាន ធម្មតា ។
សំវេជយិត្វា ជនតំ	ថវិត្វា លោកនាយកំ
សម្ពុទ្ធិំ អភិវាទិត្វា	បក្កាមី ចាចិនាមុខោ ។
ឯកនុវតេ ឥតោ កហ្សេ	យំ ពុទ្ធមភិថោមយី
ទុក្កតី ជាកិជាជានិ	ថោមនាយ ឥទំ ផលំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កាលព្រះមានព្រះភាគអង្គណា ទ្រង់ប្រសូត គំនរខ្យល់មិន
 បក់ផាត់ ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ ជាសាស្តា
 ទ្រង់មានបញ្ញាចក្ក នឹងសម្តែងធម៌ ។ កាលព្រះមានព្រះភាគ
 អង្គណា ទ្រង់ប្រសូត ពួកកែវទាំងពួងក៏រុងរឿង ឥឡូវនេះ
 ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ ជាសាស្តា ទ្រង់មានចក្ក នឹង
 សម្តែងធម៌ ។ កាលព្រះមានព្រះភាគអង្គណា ទ្រង់ប្រសូត
 ទ្រង់ឈានដើរបាន ៧ ជំហាន ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះ
 ភាគអង្គនោះ ជាសាស្តា ទ្រង់មានបញ្ញាចក្ក នឹងសម្តែង
 ធម៌ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធគ្រាន់តែទ្រង់ប្រសូតរួចភ្លាម ទ្រង់រមិល
 មើលសព្វទិស ទ្រង់បន្តិ នូវវាចាដ៏អង់អាច នេះជាធម្មតា
 របស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ។ ខ្ញុំញ៉ាំងប្រជុំជនឲ្យកើតសង្វេគ
 ហើយសរសើរព្រះលោកនាយក ថ្វាយបង្គំព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធហើយ
 បែរមុខទៅកាន់ទិសខាងកើត ដើរចេញទៅ ។ ក្នុងកប្បទី
 ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែល ខ្ញុំបានសរសើរព្រះ
 សម្មាសម្ពុទ្ធខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការសរសើរ ។

បញ្ចមំ សម្មខាថវិកត្តោបទានំ

ឥតោ នុតិកប្បម្ហិ	សម្មខាថវិក្កយោ
សត្តរតនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បបរិទុន្ទភិ ជាម	ឯក្ខន្ធនុតិម្ហិតោ
សត្តរតនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
អដ្ឋាសីតិម្ហិតោ កប្បេ	ឱកាសោ ជាម ខត្តិយោ
សត្តរតនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
សត្តាសីតិម្ហិតោ កប្បេ	សវិតច្នេទន្ធយោ
សត្តរតនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
អក្កិទិព្វាបដោ ជាម	កប្បានំ ធន្យសីតិយា
សត្តរតនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
វាជា វាតសមោ ជាម	កប្បានំ បញ្ចសីតិយា ^(១)
សត្តរតនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
កតិបច្នេទនោ ជាម	កប្បានំ ចុល្លសីតិយា ^(១)
សត្តរតនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
រតនប្បជ្ជុលោ ជាម	កប្បានំ តេអសីតិយា
សត្តរតនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។

១ ម. ចុល្លសីតិយា ។ ២ ម. បញ្ចសីតិយា ។

សម្មាសម្ពុទ្ធសិក្ខាបទាន ទី ៥

ក្នុងកប្បទី ៧០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ឈ្មោះ
សម្មាសម្ពុទ្ធសិក្ខា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំង
ច្រើន ។ ក្នុងកប្បទី ៧១ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រ-
ពត្តិ ឈ្មោះបបរិទុន្ទភិរាជ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ
មានកម្លាំងច្រើន ។ ក្នុងកប្បទី ៧២ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំកើតជាក្សត្រ
ឈ្មោះ ឱកាសរាជ ជាស្តេចចក្រពត្តិ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧
ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ ក្នុងកប្បទី ៧៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំកើត
ជាស្តេចចក្រពត្តិ ឈ្មោះសិរិវិទ្ធិទេវរាជ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយ
កែវ ៧ ប្រការមានកម្លាំងច្រើន ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ ខ្ញុំកើតជា
ស្តេចចក្រពត្តិ ឈ្មោះអគ្គិនិព្វាបនរាជ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ
៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ ក្នុងកប្បទី ៧៥ ខ្ញុំកើតជាស្តេច
ចក្រពត្តិ ឈ្មោះវាតសមរាជ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ
មានកម្លាំងច្រើន ។ ក្នុងកប្បទី ៧៦ ខ្ញុំកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ
ឈ្មោះគតិបច្ឆេទនរាជ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មាន
កម្លាំងច្រើន ។ ក្នុងកប្បទី ៧៧ ខ្ញុំកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ឈ្មោះ
រតនប្បជ្ឈលរាជ បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បទវិក្កមនោ នាម	កប្បានំ ទ្វេអសីតិយា
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
រាជា វិលោកនោ នាម	កប្បានំ ឯកសីតិយា
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
តិរិសារោតិ នាមេន	កប្បេសីតិម្ហិ ខត្តិយោ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	សម្មខាថវិកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

សម្មខាថវិកត្តេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ឆដ្ឋំ កុសុមាសនិយត្តេរាបទានំ

[២៦] នគរេ ធម្មវតិយា	អហោសី ព្រាហ្មណោ តទា
លក្ខណោ ឥតិហាសេ ច	សនិយណ្ណាសកេដុកេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បទី ៨២ ខ្ញុំកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ឈ្មោះបទវិក្កមនរាជ
 ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ ក្នុងកប្បទី
 ៨១ ខ្ញុំកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ឈ្មោះវិលោកនរាជ ទ្រង់បរិបូណ៌
 ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ ក្នុងកប្បទី ៨០
 ខ្ញុំកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ឈ្មោះគិរិសាររាជ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយ
 កែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទ្ធា ៤ វិមោក្ខ ៨
 និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធវិកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយ
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សម្មាសម្ពុទ្ធវិកត្តេរាបទាន ។

កុសុមាសនិយត្តេរាបទាន ទី ៦

[២៦] គ្រានោះ ខ្ញុំបានកើតជាព្រាហ្មណ៍ នៅក្នុងក្រុង
 ធួញ្ញវតី ជាអ្នកឈ្លាស ក្នុងគម្ពីរលក្ខណសាស្ត្រ វតិហាស-
 សាស្ត្រ ព្រមទាំងនិយណ្តសាស្ត្រ និងកេដុកសាស្ត្រ ។

ឆដ្ឋំ កុសុមាសនិយត្តេរាបទានំ

បទកោ វេយ្យាករណោ	និមិត្តោ កោវិទោ អហំ
មន្តោ ច សិស្សោ វាចេសី	តិណ្ណំ វេទាន ចារតូ ។
បញ្ច ឧប្បលហត្តានិ	បិដ្ឋិយំ បបិតានិ មេ
អាហុតី យិដ្ឋកាមោហំ	បិតុមាតុសមាភមេ ។
តទា វិបស្សិ ភកវា	ភិក្ខុសង្ឃបុរាណុតោ
ឱកាសេន្តោ ទិសា សព្វា	អាភច្ឆតិ នវាសកោ ។
អាសនំ បញ្ញាបេត្វាន	និមន្តិត្វា មហាមុនី
សន្តវិត្វាន តំ បុប្ផំ	អតិនេសី សកំ យវំ ។
យំ មេ អត្ថិ សកេ កេហោ	អាមិសំ បច្ចុបដ្ឋិតំ
តាហំ ពុទ្ធស្ស ចានាសី	បសន្នោ សេហិ ចាណិភិ ។
កុត្តារីកាលមញ្ញាយ	ឯកំ ហត្ថំ អទាសហំ
អនុមោទិត្វាន សព្វញ្ញ	បក្កាមិ ឧត្តរាមុខោ ។
ឯកនរុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ បុប្ផមទទី តទា
ទុក្ខតី ជានិជាជានិ	បុប្ផទានស្សិទំ ផលំ ។

កុសុមាសនិយត្តោបទាន ទី ៦

ជាអ្នកឈ្លាស ក្នុងបទ ក្នុងវេយ្យាករណ៍ ក្នុងនិមិត្ត ចេះចប់
 ត្រៃវេទ បានបង្ហាញមន្តចំពោះពួកសិស្ស ។ ខ្ញុំតម្កល់ផ្កា
 ឧប្បល ៥ កម្រងលើខ្នង ខ្ញុំមានប្រាថ្នា ដើម្បីបូជានូវគ្រឿង
 បូជា ក្នុងការជួបជុំបិតានិងមាតា ។ វេលានោះ ព្រះមានព្រះ
 ភាគព្រះនាមវិបស្សី ទ្រង់ជានរាសកៈ មានភិក្ខុសង្ឃចោមរោម
 ទ្រង់ញ៉ាំងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺ ហើយស្តេចនិមន្តមក ។ ខ្ញុំបាន
 ក្រាលអាសនៈ ហើយនិមន្តព្រះមហាមុនី បានក្រាលផ្កានោះ
 ហើយ នាំព្រះអង្គហួសទៅកាន់ផ្ទះរបស់ខ្លួន ។ អាមិសៈណា
 ដែលខ្ញុំបានតម្កល់ទុក មានក្នុងផ្ទះរបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំជ្រះថ្លាបានថ្វាយ
 អាមិសៈនោះចំពោះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ។ ខ្ញុំដឹង
 នូវកាលដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់សោយរួចហើយ ក៏បានថ្វាយ
 ផ្កាមួយក្តាប់ ព្រះសព្វញ្ញពុទ្ធ ធ្វើអនុមោទនារួចហើយឈម
 ព្រះភក្ត្រទៅកាន់ទិសឧត្តរ និមន្តចេញទៅ ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ៨១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបាន
 ថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃបុប្ផទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អនន្តរា ឥតោ កប្បេ	រាជាហុ វរទស្សនោ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	កុសុមាសនិយោ ថេរោ

ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

កុសុមាសនិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សត្តមំ ផលទាយកត្ថេរាបទានំ

[២៧] អដ្ឋាយិកោ មន្តេរោ	តិណ្ណំ វេទាន ចារក្ខ
ហិមវន្តស្សវិទូរេ	វសាមិ អស្សមេ អហំ ។
អក្កិហុត្តញ្ច មេ អត្ថិ	បុណ្ណារីកេសលានិ ច
បុជកេ និក្ខិបិត្វាន	ទុមក្កេ លក្ខិតំ មយា ។
បទុមុត្តរោ លោកវិទូ	អាហុតីនំ បដិក្កហោ
មមុទ្ធវិតុកាមោ សោ	ភិក្ខុន្តោ មមុចាភមិ ។
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	ផលំ ពុទ្ធស្សនាសហំ
បីតិសញ្ញននោ មយ្ហំ	និដ្ឋេម្មេ សុខារហោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បជាលំដាប់ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ
ឈ្មោះវរទស្សនៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មាន
កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកុសុមាសនិយត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវ
តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ កុសុមាសនិយត្តេរាបទាន ។

ផលទាយកត្តេរាបទាន ទី ៧

[២៧] ខ្ញុំជាអ្នកស្វាធាយមន្ត ចង់ចាំមន្ត ចេះចប់
ត្រៃវេទ នៅក្នុងអាស្រម ជិតព្រៃហិមពាន្ត ។ ការបូជា
ភ្លើង របស់ខ្ញុំតែងមាន ខ្ញុំជាក់ផ្ទៃឈូកទាំងឡាយក្នុងកញ្ចប់
ហើយព្យួរលើចុងឈើ ។ ព្រះលោកវិទូ ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ
ទ្រង់គួរទទួលនូវគ្រឿងបូជា ទ្រង់មានប្រាថ្នា នឹងស្រង់ខ្ញុំ
ស្តេចនិមន្តទៅដើម្បីកិក្ខា ក៏ចូលមកកាន់សំណាក់នៃខ្ញុំ ។

សត្តមំ ផលទាយកត្តោបទានំ

សុវណ្ណវណ្ណា សម្ពុទ្ធា	អាហុតីនំ បដិត្តហោ
អន្តលិក្ខេ បិតោ សត្តា	ឥមំ កាចំ អភាសថ ។
ឥមិទា ផលទានេន	ចេតនាបណិដីហិ ច
កប្បានំ សតសហស្សំ	ទុក្ខតី ទ្ធិបបដ្ឋតិ ។
តេនេវ សុក្កម្មលេន	អនុភុត្តាន សម្បទា
បត្តោម្ហិ អចលំ ហានំ	ហិត្វា ជយបរាជយំ ។
ឥតោ សត្តកប្បសតេ	រាជា អាសី សុមដ្ឋុលោ
សត្តរតនសម្បទោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	ផលទាយកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

ផលទាយកត្តោស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

ផលទាយកត្តោបទាន ទី ៧

ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តសោមនស្ស បានថ្វាយផ្ទៃឈូក
 នោះ ចំពោះព្រះពុទ្ធ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាសាស្តា ទ្រង់មានវណ្ណៈ
 ដូចមាស ទ្រង់ញ៉ាំងបីតិខ្ញុំឲ្យកើត ទ្រង់នាំមកនូវសេចក្តីសុខ
 ដល់ខ្ញុំក្នុងបច្ចុប្បន្ន គួរទទួលនូវគ្រឿងបូជា ទ្រង់បិតនៅនា
 អាកាសហើយសម្តែងតាថានេះថា កុលបុត្តនេះ នឹងមិនទៅ
 កាន់ទុគ្គតិអស់មួយសែនកប្ប ដោយផលនៃការថ្វាយផ្ទៃឈូក
 នេះផង ដោយផលនៃការតម្កល់ទុកនូវចេតនានេះផង ។
 ព្រោះកុសលមូលនោះឯង ខ្ញុំបានសោយសម្បត្តិទាំងឡាយ
 ហើយបានដល់នូវព្រះនិព្វាន ជាឋានមិនញាប់ញ័រ ខ្ញុំលះ
 ចោលការឈ្នះនិងការចាញ់ ។ ក្នុងកប្បទី ៧០០ អំពីកប្បនេះ
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ឈ្មោះសុមង្គលៈ ទ្រង់បរិបូណ៌
 ដោយកែវទាំង ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះផលទាយកត្តោមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ផលទាយកត្តោបទាន ។

អដ្ឋមំ ញ្ញាណសញ្ញកត្តេរាបទានំ

[២៨] បព្វតេ ហិមវន្តម្ហិ	វសាមិ បព្វតន្តរេ
បុឡិនំ សោភនំ ទិស្វា	ពុទ្ធសេដ្ឋំ អនុស្សរី ។
ញ្ញាណោ ឧបនិទំ នត្តិ	សដ្ឋាមំ នត្តិ សត្តុនោ
សព្វធម្មំ អភិញ្ញាយ	ញ្ញាណោន អធិមុច្ចតិ ។
នមោ តេ បុរិសាជញ្ញ	នមោ តេ បុរិសុត្តម
ញ្ញាណោន តេ សមោ នត្តិ	យាវតា ញ្ញាណាមុត្តមំ ។
ញ្ញាណោ ចិត្តំ បសាទេត្វា	កប្បំ សត្តម្ហិ មោទហំ
អវសេសេសុ កប្បេសុ	កុសលំ ករិតំ ^(១) មយា ។
ឯកនុរុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ សញ្ញមលភី តទា
ទុក្ខតី ភារិជាភារិ	ញ្ញាណសញ្ញាយិទំ ផលំ ។

១ ម. កិរិយំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ញាណសញ្ញកត្តេរាបទាន ទី ៨

[២៨] ខ្ញុំនៅនាភ្នំហិមពាន្ត ឃើញផ្ទុកខ្សាច់ដ៏ល្អ ក្នុងចន្លោះភ្នំ
 ខ្ញុំរកទូរព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏ប្រសើរថា ការប្រៀបធៀប ក្នុងញាណ
 (របស់ព្រះសាស្តា) មិនមានឡើយ សង្រ្គាមរបស់ព្រះសាស្តា
 ក៏មិនមានដែរ ព្រះសាស្តាបានជ្រាបនូវធម៌ទាំងពួង ទ្រង់ស៊ប់
 សួនដោយញាណ ។ បពិត្រព្រះអង្គជាបុរសអាជានេយ្យ ខ្ញុំ
 សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គជាបុរសដ៏ឧត្តម ខ្ញុំ
 សូមថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ សភាពដទៃស្មើដោយញាណរបស់ព្រះ
 អង្គមិនមានឡើយ មានតែញាណរបស់ព្រះអង្គ ទើបឧត្តមជា
 កំណត់ ។ ខ្ញុំញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ក្នុងញាណហើយ ក៏បាន
 ទៅរីករាយក្នុងឋានសួគ៌ អស់មួយកប្ប ខ្ញុំបានកសាងកុសល
 ក្នុងកប្បដ៏សេស ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាល
 នោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបាននូវសេចក្តីសម្គាល់ ខ្ញុំមិនដែល
 ស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងញាណ ។

នវមំ គន្ធបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

ឥតោ តេសត្តតិកខ្សេ	ឯកោ បុឡិនបុប្ផិយោ
សត្តរតនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥតំ សុទំ អាយស្មា ញាណសញ្ញកោ ថេរោ

ឥមា តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ញាណសញ្ញកត្ថេរស្ស អបទានំ សមគំ ។

នវមំ គន្ធបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[២៩] សុវណ្ណវណ្ណា ភកកា	វិបស្សី ទត្តិណារហា
បុរក្ខតោ សារកេហិ	អារាមា អភិទិត្តមិ ។
ទិស្វានហំ ពុទ្ធសេដ្ឋំ	សព្វញ្ញតំ អនាសរំ
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	កតមគ្គំ អប្បជយី ។
តេន ចិត្តប្បសាទេន	ទិបទិន្ធស្ស តាទិដោ
ហដ្ឋោ ហដ្ឋេន ចិត្តេន	បុន វន្តិ តថាកតំ ។

គន្ធបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៩

ក្នុងកប្បទី ៧៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១
ជាតិ ព្រះនាមបុឡិនបុប្ផិយៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧
ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះញាណសញ្ញកត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ញាណសញ្ញកត្ថេរាបទាន ។

គន្ធបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៩

[២៧] ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមវិបស្សី មានវណ្ណៈ ដូចមាស
ទ្រង់គួរទទួលនូវទក្ខិណាទាន មានពួកសាវ័កចោមរោម ស្តេច
ចេញអំពីអាវាម ។ ខ្ញុំឃើញព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ជាសព្វញ្ញ
មិនមានអាសវៈ ក៏មានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តសោមនស្ស បាន
បូជាផ្លូវដែលស្តេចនិមន្តទៅ ។ ខ្ញុំជាអ្នករីករាយ មានចិត្តរីក
រាយ ចំពោះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាតាទិបុគ្គល ប្រសើរជាងសត្វជើងពីរ
ទើបថ្វាយបង្គំព្រះតថាគតម្តងទៀត ដោយចិត្តជ្រះថ្លានោះ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឯកនរុតេ ឥតោ កហ្មេ	យំ បុប្ផមភិរោបយី
ទុក្កតី ឆារិជាឆារិ	ពុទ្ធបុជាយិទំ ផសំ ។
ឯកត្តាឡីសិតោ កហ្មេ	វុណោ ឆាម ^(១) ខត្តិយោ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទុកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា កន្ធបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

គន្ធបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ទេសមំ បទុមបូជកត្ថេរាបទានំ

[៣០] ហិមវន្តស្សវិទូវេ	កោតមោ ឆាម បពូតោ
ឆាឆារុក្ខេហិ សញ្ញន្នោ	មហាក្ខតតណាលយោ ។
វេមជ្ឈម្ពិ ច តស្សាសិ	អស្សមោ អភិទិម្ពិតោ
បុរក្ខតោ សសិស្សេហិ	វសាមិ អស្សមេ អហំ ។

១ ម. ចរណោ នាម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
 ដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល
 នៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ២១ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំកើតជាក្សត្រ
 ចក្រពត្តិ ឈ្មោះវរុណៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ
 មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្មិទា ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
 នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះគន្ធបុប្ផិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ គន្ធបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

បទុមបូជកត្ថេរាបទាន ទី ១០

[៣០] មានភ្នំ ១ ឈ្មោះគោតមៈ នៅព្រៃហិមពាន្ត ដេរ
 ជាសដោយឈើផ្សេងៗ ជាទីអាស្រ័យនៅនៃពួកកុតច្រើន ។
 ខ្ញុំបានសាងអាស្រម ត្រង់កណ្តាលភ្នំនោះ មានពួកសិស្ស
 ចោមរោម តែងនៅក្នុងអាស្រម (ខ្ញុំបបួលពួកសិស្សថា)

ទេសមំ បទុមបូជកត្តោបទានំ

អាយន្តុ មេ សិស្សកណា	បទុមំ អាហារន្តុ មេ
ពុទ្ធបូជំ ករិស្សាមិ	ទិបទិទ្ធស្ស តាទិដោ ។
ឯវន្តិ តេ បទិស្សត្វា	បទុមំ អាហារីសុ មេ
តថា និមិត្តំ កត្វាហំ	ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
សិស្សេ តទា សមាទេត្វា	សាធុកំ អនុសាសហំ
មា ខោ តុម្ពេ បមទ្ធិត្វា	អប្បមាទោ សុខារហោ ។
ឯវំ សមនុសាសិត្វា	ស សិស្សេ វចនក្ខមេ
អប្បមាទតុណោ យុត្តោ	តទា កាលំ កតោ អហំ ។
ឯកនរុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ បុប្ផមភិរោបយី
ទុក្ខតី ជាកិជាជាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
ឯកបញ្ញាសកប្បម្ហិ	រាជា អាសី ជលុត្តមោ
សត្តរតនសម្បជ្ឆោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បទិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

បទុមបូជកត្ថេរាបទាន ទី ១០

សូមពួកសិស្ស មកកាន់សំណាក់យើង សូមពួកសិស្សនាំផ្កា
 ឈូកមកឲ្យយើង។នឹងធ្វើពុទ្ធបូជា ចំពោះព្រះពុទ្ធជាតាទិបុគ្គល
 ទ្រង់ប្រសើរជាងសត្វជើងពីរ ។ ពួកសិស្សទាំងនោះ ទទួល
 ពាក្យខ្ញុំថា យ៉ាងហ្នឹងហើយ ហើយបានយកផ្កាឈូកមកឲ្យខ្ញុំ ខ្ញុំ
 ធ្វើនិមិត្តតាមទំនងដូច្នោះហើយ បានបង្ហោនថ្វាយដល់ព្រះពុទ្ធ
 ជាម្ចាស់ ។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំបានប្រជុំពួកសិស្ស ហើយប្រៀន
 ប្រដៅដោយប្រពៃថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរកុំប្រមាទ សេចក្តី
 មិនប្រមាទជាគុណនាំមកនូវសេចក្តីសុខ ។ ខ្ញុំនោះបានប្រៀន
 ប្រដៅពួកសិស្សដែលជាអ្នកគួរដល់ពាក្យនេះហើយ ខ្ញុំប្រកប
 ក្នុងអប្បមាទគុណ ក៏បានធ្វើមរណកាលក្នុងពេលនោះ ។ ក្នុង
 កប្បទី ៧១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិន
 ដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៥១
 អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមជលុត្តមៈ
 ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិ-
 សម្ភិទា ២ វិមោក្ខ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា បទុមបូជកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

បទុមបូជកត្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ឧទ្ទានំ

សេរេយ្យកោ បុប្ផថូបិ	បាយាសោទកិ ថោមកោ ^(១)
អាសនិ ផលសញ្ញំ ច	គន្ធបទុមបុប្ផិយោ
បញ្ចត្តរសតា កាថា	កណ៌ិតា អត្តទស្សិកិ ។

សេរេយ្យកវគ្គោ តេរសមោ ។

១ ម. បាយាសោ គន្ធមោមកោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា បទុមបូជកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងឡាយ

នេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បទុមបូជកត្តេរាបទាន ។

ឧទ្ទាន

សេធយ្យកត្តេរាបទាន ១ បុប្ផប្បិយត្តេរាបទាន ១ បាយាស-
ទាយកត្តេរាបទាន ១ គន្លោទកិយត្តេរាបទាន ១ ថោមកត្តេរា-
បទាន ឬសម្មុខាថវិកត្តេរាបទាន ១ កុសុមាសនិយត្តេរាបទាន
១ ផលទាយកត្តេរាបទាន ១ ញាណសញ្ញកត្តេរាបទាន ១
គន្ធបុប្ផិយត្តេរាបទាន ១ បទុមបុប្ផិយត្តេរាបទាន ១ មាន
គាថា ១០៥ ពួកអ្នកប្រាជ្ញបានរាប់ហើយ ។

ចប់ សេធយ្យកវគ្គ ទី ១៣ ។

ចុទ្ធសមោ សោភិតវគ្គោ

បឋមំ សោភិតត្ថេរាបទានំ

[៣១] បទុមុត្តរោ នាម ជិដោ លោកដេដ្ឋោ នរាសកោ
 មហាតោ ជនកាយស្ស ទេសេតិ អមតំ បទំ ។
 តស្សាហំ វចនំ សុត្វា វាចាសភិមុទីវិតំ
 អញ្ញាលី បត្តហេត្វាន ឯកក្កោ អាសហំ តទា ។
 យថា សមុទ្ធោ ឧទដីនមក្កោ
 មេរុ នកានំ បរោ សិលុច្ចយោ
 តថេវ យេ ចិត្តវសេន វត្តេ
 ន ពុទ្ធហ្វាណាស្ស កលំ ឧបេន្តិ តេ ។
 ធម្មវដី បបេត្វាន ពុទ្ធោ ការុណីកោ ឥសិ
 ភិក្កុសឡៀ និសីទិត្វា ឥមា កាថា អភាសថ ។
 យោសោ ញាណំ បកិក្កេសិ ពុទ្ធម្ហិ លោកនាយកេ
 កប្បានំ សតសហស្សំ ទុក្កតិ សោ ន កច្ចតិ ។

សោភិតវគ្គ ទី ១៤

សោភិតត្ថេរាបទាន ទី ១

[៣១] ព្រះជិនស្រីព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ជាច្បងក្នុងលោក
ទ្រង់ជានរាសកៈ ទ្រង់សម្តែងធម៌ ជាចំណែកព្រះនិព្វាន ដល់
ពួកជនច្រើន ។ កាលនោះ ខ្ញុំបានស្តាប់នូវព្រះពុទ្ធដីកា
របស់ព្រះអង្គនោះ ដែលទ្រង់ពោលដោយវាចា ដ៏អង្គអាច
ខ្ញុំផ្តល់អញ្ញាលី មានចិត្តនឹងក្នុងអារម្មណ៍តែមួយ ។

សមុទ្រ ប្រសើរជាងស្ទឹងទាំងឡាយ ភ្នំព្រះសុមេរុ ប្រសើរ
ជាងភ្នំទាំងឡាយ យ៉ាងណាមិញ ជនណាប្រព្រឹត្តដោយ
អំណាចចិត្ត ជននោះ មិនដល់មួយចំណិត នៃពុទ្ធភ្នាណា
ឡើយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ ។

លុះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាតសី ប្រកបដោយសេចក្តីករុណា ទ្រង់បញ្ឈប់
នូវធម្មវិធី គង់ក្នុងកណ្តាលជំនុំភិក្ខុសង្ឃ ហើយសម្តែងនូវគាថា
ទាំងឡាយនេះថា ជនណា បានសរសើរ នូវព្រះពុទ្ធ ជា
លោកនាយក ជននោះឯង រមែងមិនទៅកាន់ទុក្ខតិអស់មួយសែនកប្ប

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

កិលេសេ ឈាបយិត្តាន	ឯកក្តោ សុសមាហិតោ
សោភិតោ នាម នាមេន	ហោស្សតិ សត្តសារកោ ។
កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ	ភវា សព្វេ សម្មហតា
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
បញ្ញាសេ កប្បសហស្សម្ហិ	សត្តេវាសុំ សមុត្តតា
សត្តរតនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្នកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	សោភិតោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

សោភិតត្តេវស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ទុតិយំ សុទស្សនត្តេរាបទានំ

[៣២] វិត្តតាយ ^(១) នទិយា តីវេ	មិលក្ខុដលិវោ ^(២) អហុ
តាហំ រុក្ខំ កវេសន្តោ	អន្ធសំ លោកនាយកំ ។

១ ម. វិនតា ។ ២ ម. មិលក្ខុដលិតោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

នឹងដុតបំផ្លាញកិលេសទាំងឡាយ មានចិត្តនឹងក្នុងអារម្មណ៍
តែមួយ មានចិត្តតម្កល់មាំ នឹងបាននាមថាសោភិតៈ ជា
សាវ័កនៃព្រះសាស្តា ។ ខ្ញុំបានដុតបំផ្លាញកងកិលេសហើយ
ភពទាំងពួងខ្ញុំបានដកចេញហើយ វិជ្ជា ៣ ខ្ញុំបានសម្រេច
ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។
ក្នុងកប្បទី ៥០.០០០ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៧ ជាតិ ព្រះ
នាមសមុគ្គតៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវទាំង ៧ ប្រការ
មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា
៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសោភិតត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សោភិតត្ថេរាបទាន ។

សុទស្សនត្ថេរាបទាន ទី ២

[៣២] ពួកឈើមិលក្នុងមានផ្លែ នៅក្បែរឆ្នេរស្ទឹងដ៏ធំ ខ្ញុំ
កំពុងស្វែងរកឈើនោះ បានឃើញព្រះលោកនាយក ។

ទុតិយំ សុទស្សនត្តោបទានំ

កេតកំ ^(១) បុប្ផិតំ ទិស្វា	វណ្ណោ ឆេត្វានហំ តទា
ពុទ្ធស្ស អភិរោមេសី	សិខិណោ លោកពន្ទុណោ ។
យេន ញាណោ បត្តោសិ	អច្ចុតំ អមតំ បទំ
តំ ញាណំ អភិបូជេសី	ពុទ្ធសេដ្ឋ មហាមុនិ ។
ញាណម្ហិ បូជំ កត្វាន	មិលក្កុំ អន្ទុសំ អហំ
បដិលទ្ធាម្ហិ តំ សញ្ញំ	ញាណបូជាយិទំ ផលំ ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កប្បេ	យំ បុប្ផមភិរោមយី
ទុក្កតី ធាភិជាធាមិ	ញាណបូជាយិទំ ផលំ ។
ឥតោ តេរសកប្បម្ហិ	ទ្វាទសាសុំ ពលុក្កតា
សត្តរតនសម្បដ្ឋា	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆទ្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	សុទស្សនោ ថេរោ ឥមា

កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សុទស្សនត្តោស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

១ ម. កេដុកំ ។

សុទ្ធស្សនត្ថេរាបទាន ទី ២

ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំឃើញដើមកែសមានផ្ការីក ទើបកាប់ផ្កាទាំង
 ទង នាំចូលទៅថ្វាយចំពោះព្រះសម្ពុទ្ធ ព្រះនាមសិខី ជា
 លោកពន្ធ ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ប្រសើរ
 ជាមហាមុនី ព្រះអង្គដល់ហើយ នូវអមតបទ ជាទីមិនឃ្នាត
 ដោយញាណណា ខ្ញុំបូជាចំពោះញាណនោះ ។ លុះខ្ញុំធ្វើ
 ការបូជាចំពោះញាណហើយ ទើបបានឃើញនូវឈើមិលក្នុ
 ខ្ញុំជាបុគ្គលបាននូវការសម្គាល់នោះ នេះជាផលនៃញាណ-
 បូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបាន
 ថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃញាណបូជា ។
 ក្នុងកប្បទី ១៣ អំពីក្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១២
 ជាតិ ព្រះនាមពលុគ្គតៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧
 ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសុទ្ធស្សនត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សុទ្ធស្សនត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតិយំ ចន្ទនបូជកត្ថេរាបទានំ

[៣៣] ចន្ទភាគាណទីតីវេ	អហោសី កិណ្ណោ តណា
បុប្ផកក្ខោ ចហំ អាសី	បុច្ឆានំ វសនោ អហំ ^(១) ។
អត្តទស្សី តុ ភក្កវា	លោកដេដ្ឋោ នរាសកោ
បវនក្កេន ^(២) និយ្យាសិ	ហំសរាជារ អម្ពវេ ។
នមោ តេ បុរិសាជញ្ញ	ចិត្តំ តេ សុរិសោទិតំ
បសន្នមុខវណ្ណាសិ	វិប្បសន្នមុខិទ្ធិយោ ។
ឌីរោហិត្វាន អាគាសា	ភ្ជិបញ្ញោ សុមេធសោ
សដ្ឋិដី បត្តិវិត្វាន	បល្ល័ង្កេន ឧចារិសិ ។
វិលិនំ ចន្ទនាទាយ	អកមាសី ទិនន្តិកេ
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
អភិវាទេត្វាន សម្ពុទ្ធំ	លោកដេដ្ឋំ នរាសកំ
ចាមោដ្ឋំ ជនយិត្វាន	បក្កាមី ឧត្តរាមុខា ។

១ ម. កថា ។ ២ ម. វិបនក្កេន ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ចន្ទនបូជកត្ថេរាបទាន ទី ៣

[៣៣] គ្រានោះ ខ្ញុំកើតជាកិណ្ណរ នៅទៀបឆ្នេរស្ទឹងចន្ទ-
 ភាគា ជាអ្នកទទួលទាននូវផ្កាលើ ជាអ្នកស្ងៀកនូវផ្កាលើ ។
 កាលនោះ ព្រះមានព្រះភាគព្រះនាមអត្តទស្សី ជាច្បងក្នុង
 លោក ជានរាសកៈ ស្តេចហោះទៅតាមទីបំផុតនៃព្រៃធំ ដូច
 ស្តេចហង្ស (ហើរទៅ) នាអាកាស (ខ្ញុំសរសើរពុទ្ធកុណថា)
 បពិត្រព្រះអង្គជាបុរសអាជានេយ្យ ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះ
 អង្គ ព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះអង្គ ស្អាតល្អហើយ ព្រះអង្គមាន
 សម្បុរព្រះភ័ក្ត្រជ្រះថ្លា មានឥន្ទ្រិយគឺព្រះភ័ក្ត្រស្រស់បស់ ។
 លុះព្រះអត្តទស្សី មានបញ្ញាដូចដែនដី មានបញ្ញាជាគ្រឿង
 ពុះពារ ស្តេចចុះអំពីអាកាស ហើយក្រាលសង្សារដី ទ្រង់
 ចូលមកទាំងភ្នែក ។ ខ្ញុំបានយកខ្លឹមចន្ទន៍ដ៏ល្អិតផង ហើយ
 ដើរចូលមកក្នុងសំណាក់ព្រះជិនស្រី ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មាន
 ចិត្តសោមនស្ស បានបូជាចំពោះព្រះពុទ្ធ ។ ខ្ញុំថ្វាយបង្គំ
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាច្បងក្នុងលោក ជានរាសកៈ ហើយក៏កើត
 ប្រាមោឡ ឈមមុខទៅកាន់ឧត្តរទិស ដើរចេញទៅ ។

ចតុត្ថំ បុប្ផឆទនិយត្តោរាបទានំ

អដ្ឋារសេ កប្បសតេ	ចន្ទនំ យំ អប្បជយី
ទុក្ខតី ធាតិជាធាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
ចតុទ្ធសេ កប្បសតេ	ឥតោ អាសីសុ តេ តយោ
ពេហិណិ ធាម ធាមេន	ចក្កវត្ថី មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ឆិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	ចន្ទនបូជកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

ចន្ទនបូជកត្តោស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

អដ្ឋមំ ភាណារំ ។

ចតុត្ថំ បុប្ផឆទនិយត្តោរាបទានំ

[៣៤] សុនន្ទោ ធាម ធាមេន	ព្រាហ្មណោ មន្តចារកូ
អដ្ឋាយកោ យាចយោកោ	វាជបេយ្យំ អយាចយិ ។
បទុមុត្តរោ លោកវិទូ	អក្កោ កាវុណិកោ ឥសិ
ជនតំ អនុកម្មន្តោ	អម្ពរេ ចង្ក្រមិ តទា ។

បុប្ផឆទនិយត្តេរាបទាន ទី ៤

ក្នុងកប្បទី ១១៨ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជា
 ខ្លឹមចន្ទន៍ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។
 ក្នុងកប្បទី ១១២ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ
 ៣ ជាតិ ព្រះនាមរោហិណីដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ពិទា ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
 ហើយ ។

បានឮថា ព្រះចន្ទនបូជកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ចន្ទនបូជកត្តេរាបទាន ។

ចប់ ភាណវារៈ ទី ៨ ។

បុប្ផឆទនិយត្តេរាបទាន ទី ៤

[៣២] មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ មាននាមសុនន្ទៈ ជាអ្នកចេះ
 ចប់មន្ត ស្វាធិរាយមន្ត គួរគេសូមបាន បានបួងសួងនូវយញ្ញ
 ឈ្មោះវាជបេយ្យៈ ។ កាលនោះ ព្រះលោកវិទូជាអគ្គបុរស
 ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់ប្រកបដោយសេចក្តីករុណា ទ្រង់ស្វែង
 រកនូវគុណ អនុគ្រោះដល់ពួកជន ស្តេចចង្រ្គមនាអាកាស ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ចង្កៀមិគ្វាន សម្ពុទ្ធា	សព្វញ្ញុ លោកនាយកោ
មេត្តាយ អដរិ សត្ត	អប្បមាណំ និរូបធី ^(១) ។
រណ្តោ និគ្វាន បុច្ឆានិ	ព្រាហ្មណោ មន្តចារតូ
សព្វេ សិស្សេ សមាទេត្វា	អាកាសេ ឧត្តិចាបយិ ។
យាវតា នករំ អាសិ	បុច្ឆានំ ឆទនំ តទា
ពុទ្ធស្ស អានុភាវេន	សត្តាហំ ន វិតច្ឆថ ។
តេនេវ សុក្កម្មលេន	អនុកោត្វាន សម្បទា
សព្វាសវេ បរិញ្ញាយ	តិណ្ណោ លោកេ វិសត្តិកំ ។
ឯការសេ កប្បសតេ	បញ្ចតីសាសុ ខត្តិយា
អម្ពរំសសនាមា ^(២)	តេ ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆទ្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	បុប្ផឆទនិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

បុប្ផឆទនិយក្កេស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. អប្បមាណេ និរូបធី ។ ២ ម. កត្តចិ បោត្តកេ អមាណាមា ច រាជានោតិ ទិស្សន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

លុះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ជាសព្វញ្ញ ជាលោកនាយក ទ្រង់ចង្រ្កមរួច
 ហើយ ក៏ផ្សាយមេត្តាចំពោះពួកសត្វ (សព្វទិស) មិនមាន
 ប្រមាណ មិនមានឧបធិ ។ ព្រាហ្មណ៍ជាអ្នកចេះចប់មន្ត
 បានបេះយកផ្កាទាំងទង ប្រជុំពួកសិស្សទាំងអស់ ហើយ
 បោះទៅលើអាកាស ។ ក្នុងកាលនោះ នគរក៏មានគ្រឿង
 ប្រក់ដោយផ្កាជាកំណត់ ហេតុតែអានុភាពនៃព្រះពុទ្ធ ផ្កា
 មិនបានវិនាស អស់ ៧ ថ្ងៃ ។ ដោយកុសលមូលនោះឯង
 ខ្ញុំបានសោយសម្បត្តិ កំណត់ដឹងនូវអាសវៈទាំងពួង ធ្ងន់នូវ
 តណ្ហាជាគ្រឿងចាក់ស្រែះក្នុងលោក ។ ក្នុងកប្បទី ១១១ អំពី
 កប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៣៥ ជាតិ មានព្រះ
 នាមអម្ពរិសៈដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា បុប្ផឆទនិយត្តេរមានអាយុ បានសម្តែង នូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បុប្ផឆទនិយត្តេរាបទាន ។

បញ្ចមំ រហោសញ្ញិកត្ថេរាបទានំ

[៣៥]	ហិមវន្តស្សវិទូរេ	វសភោ ធាម បព្វតោ
	តស្មី បព្វតចាទម្ហិ	អស្សមោ អាសិ មាបិតោ ។
	តីណិ សិស្សសហស្សានិ	វាចេសី ព្រាហ្មណោ តទា
	សំសារិត្វាន តេ សិស្សេ	ឯកមន្តំ ឧចារិសី ។
	ឯកមន្តំ និសីទិត្វា	ព្រាហ្មណោ មន្តចារក្ខ
	ពុទ្ធវេសំ កវេសន្តោ	ញាណោ ចិត្តំ បសាទយិ ។
	តត្ថ ចិត្តំ បសាទេត្វា	និសីទិ បណ្ណសន្តវេ
	បល្លង្គំ អាកុទិត្វាន	តត្ថ កាលំ កតោ អហំ ។
	ឯកត្ថិសេ ឥតោ កប្បេ	យំ សញ្ញមលភី តទា
	ទុក្ខតិ ជាកិជាជាមិ	ញាណាសញ្ញាយិទំ ផលំ ។
	សត្តវិសម្ហិ កប្បម្ហិ	រាជា សិរីធារោ អហុ
	សត្តវតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
	បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
	ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

រហោសញ្ញិកត្ថេរាបទាន ទី ៥

[៣៥] មានភ្នំមួយឈ្មោះវសកៈ នៅជិតព្រៃហិមពាន្ត ខ្ញុំសាងអាស្រមនៅនាជើងភ្នំនោះ ។ កាលនោះ ខ្ញុំជាព្រាហ្មណ៍បានបង្រៀនសិស្សបីពាន់នាក់ លុះបង្រៀនសិស្សទាំងនោះរួចហើយ ក៏ចូលទៅកាន់ទីសមគួរ ។ លុះព្រាហ្មណ៍ គឺខ្ញុំនេះឯង ជាអ្នកចេះចប់មន្ត អង្គុយក្នុងទីសមគួរហើយ ស្វែងរកមើលភេទរបស់ព្រះពុទ្ធ ក៏បានញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងញាណ ។ លុះខ្ញុំញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លា ក្នុងញាណនោះរួចហើយ ក៏អង្គុយលើកម្រាលស្លឹកឈើ ពែនក្នុងរណកាលក្នុងទីនោះ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានដល់នូវសេចក្តីសម្គាល់ (ក្នុងញាណ) ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃញាណសញ្ញា ។ ក្នុងកប្បទី ២៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមសិរីធរៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា រហោសញ្ញកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

រហោសញ្ញកត្តេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

ឆដ្ឋំ ចម្បកបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[៣៦] កណិកាវរំ ដោតន្តំ	និសិទ្ធិំ បព្វតន្តវេ
ឱកាសេន្តំ ទិសា សព្វា	ឱសធី វិយ តារកំ ^(១) ។
តយោ មាលាវកា អាសុំ	សកេ សិប្បេ សុសិត្តិតា
ខារិកាវំ កហេត្វាន	អន្ទេន្តិ មម បច្ឆតោ ។
បុដកេ សត្ត បុច្ឆានិ	និត្តិត្តានិ តបស្សិណ
កហេត្វា តានិ ញ្ញាណម្ហិ	វេស្សកុស្សាកិរោបយី ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កហ្មេ	យំ បុប្ផមកិរោបយី
ទុក្ខតិ ជាកិជាជានិ	ញ្ញាណបូជាយិទំ ផលំ ។
ឯក្ខនត្តិសកប្បម្ហិ	វិហតាកាសនាមកោ ^(២)
សត្តរតនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ^(៣) ។

១ ម. ឱសធី វិយ កាវកា ។ ២ ម. វិបុលាកាសនាមកោ ។ ៣ ម. រាជា ហោសិ
មហាពូលោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះរហោសញ្ញិកត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ រហោសញ្ញិកត្ថេរាបទាន ។

ចម្បកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៦

[៣៦] (ព្រះសម្ពុទ្ធ) ទ្រង់រុងរឿងដូចផ្កាកណិការ ទ្រង់
គង់នៅនាចន្លោះភ្នំ ញ៉ាំងទិសទាំងពួងឲ្យភ្នំដូចផ្កាយព្រឹក មា-
ណា ៣ នាក់ ជាអ្នកសិក្សាជំនាញក្នុងសិល្បសាស្ត្ររបស់
ខ្លួន នាំគ្នាវែកអម្រែកដើរមកអំពីក្រោយខ្ញុំ ខ្ញុំបានយកផ្កាទាំង
៧ ដែលតាបសដាក់ក្នុងកញ្ចប់នោះ ហើយថ្វាយផ្កាទាំងនោះ
ចំពោះញាណ របស់ព្រះវេស្សភូសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី
៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែល
ស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃញាណបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ២៧
អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមវិហតាកាសៈ
ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។

សត្តមំ អត្ថសន្ធិស្សកត្តោបទានំ

បដិសម្ពិទា	ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច	អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា	សច្ចិកតា	កតំ	ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា ចម្បកបុប្ផិយោ មេពា
 ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ចម្បកបុប្ផិយត្ថេស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

សត្តមំ អត្ថសន្ធិស្សកត្តោបទានំ

[៣៧] វិសាលមាធឿ អាសិដ្ឋោ អន្ធិសំ លោកនាយកំ
 វិណាសរំ ពលប្បត្តំ ភិក្ខុសង្ឃបុរក្ខតំ ។
 សតសហស្សា តេវិជ្ជា ធន្យកិញ្ញា មហិទ្ធិកា
 បរិវារេន្តិ សម្ពុទ្ធិ កោ ទិស្វា នប្បសីទតិ ។
 ញាណោ ឧបនិទាយស្ស ន វិជ្ជតិ សទេវកេ
 អនន្តញ្ញាណំ សម្ពុទ្ធិ កោ ទិស្វា នប្បសីទតិ ។

អត្ថសន្ធិស្សកត្តោបទាន ទី ៧

បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះចម្បកបុប្ផិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ចម្បកបុប្ផិយត្ថេរោបទាន ។

អត្ថសន្ធិស្សកត្តោបទាន ទី ៧

[៣៧] ខ្ញុំអង្គុយនៅក្នុងរោងធំ បានឃើញ (ព្រះបទុមុត្តរៈ) ជា
លោកនាយក ទ្រង់អស់អាសវៈ ទ្រង់ដល់នូវពលធម៌ មានភិក្ខុ-
សង្ឃចោមរោម ។ (ខ្ញុំសរសើរថា) ភិក្ខុសង្ឃទាំងមួយសែនអង្គ
សុទ្ធតែជាអ្នកបានវិជ្ជា ៣ អភិញ្ញា ៦ មានឫទ្ធិច្រើន តែងចោម
រោមព្រះសម្ពុទ្ធ អ្នកណាឃើញហើយ នឹងមិនជ្រះថ្លាបាន ។
(ក្នុងលោក) ព្រមទាំងទេវលោក ឥតមានញាណណានឹង
ប្រៀបធៀបក្នុងញាណព្រះសម្ពុទ្ធបានឡើយ អ្នកណាឃើញព្រះ
សម្ពុទ្ធមានញាណរកទីបំផុតគ្មានហើយ នឹងមិនជ្រះថ្លាបាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ធម្មកាយញ ដីមេន្តិ ^(១)	កេវលំ រតនាករំ
វិកោមេតុំ ន សក្កោន្តិ	កោ ទិស្វា នប្បសីទតិ ។
ឥមាហិ តីហិ កាថាហិ	នារោ បុរកច្ឆិ សោ ^(២)
បទុមុត្តរំ ថវិត្វាន	សម្ពុទ្ធី អបរាជិតំ ។
តេន ចិត្តប្បសារេន	ពុទ្ធសន្តរេន ច
កប្បានំ សតសហស្សំ	ទុក្ខតី ទូបបដ្ឋហំ ។
ឥតោ តីសេ កប្បសតេ	សុមិត្តោ នាម ខត្តិយោ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ឆិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា អត្ថសន្ធិស្សកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

អត្ថសន្ធិស្សកត្តេស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. ទីបេន្តំ ។ ២ ម. វ្យយវច្ឆលោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ម្យ៉ាងទៀត សាវ័កទាំងឡាយសម្តែងនូវធម្មកាយ ជាទីកើតនៃ
 រតនៈតែប៉ុណ្ណោះ តែមិនអាចឲ្យព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធកម្រើកបានទេ អ្នក
 ណាឃើញហើយ នឹងមិនជ្រះថ្លាបាន ។ នារទបុរសគឺខ្ញុំនោះ
 ដើរទៅពីខាងមុខ ហើយពោលសរសើរ នូវព្រះបទុមុត្តរៈ
 សម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ឥតមានបុគ្គលផ្ទាល់ផ្ទាញ់បាន ដោយគាថា
 ទាំង ៣ នេះ ។ ដោយចិត្តជ្រះថ្លានោះផង ដោយការស្ម័គ្រ
 ស្មាលនឹងព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ផង ខ្ញុំមិនដែលទៅកើតក្នុងទុគ្គតិ
 អស់ ១ សែនកប្ប ។ ក្នុងកប្បទី ១៣០ អំពីកប្បនេះ
 ខ្ញុំបានកើតជាក្សត្រចក្រពត្តិ ព្រះនាមសុមិត្តៈ ទ្រង់បរិបូណ៌
 ដោយកែវ ៧ ប្រការ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអត្តសន្ធិស្សកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់អត្តសន្ធិស្សកត្តេរាបទាន ។

អដ្ឋមំ ឯកវំសនិយត្តោបទានំ

[៣៨] ធារោ ឥតិ ធាមេន កេសវោ^(១) ឥតិ មំ វិទូ
 កុសលាកុសលំ ឯសំ អភមំ ពុទ្ធសន្តិកំ ។
 មេត្តចិត្តោ ការុណិកោ អត្តទស្សី មហាមុនិ
 អស្សាសយន្តោ សត្តោ សោ ធម្មំ ទេសេតិ ចក្កុមា ។
 សកំ ចិត្តំ បសាទេត្វា សិវេ កត្វាន អញ្ចលី
 សត្វារំ អភិវាទេត្វា បក្កាមិ ចាចិទាមុខោ ។
 សត្តវសេ កប្បសតេ រាជា អាសិ មហីបតិ
 អមិត្តតបនោ ធាម ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ឆិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា ឯកវំសនិយោ^(២) ថេរោ
 ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឯកវំសនិយត្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ កត្តចិ បោត្តកេ កស្សបោតិ ទិស្សតិ ។ ២ ម. ឯកបទាសនិយោ ។

ឯកវិសនិយត្ថេរាបទាន ទី ៨

[៣៨] ខ្ញុំឈ្មោះនារទៈ តែគេស្គាល់ខ្ញុំថា កេសវៈវិញ
 ខ្ញុំកំពុងស្វែងរកកុសលអកុសល ក៏បានទៅកាន់សំណាក់ព្រះ
 ពុទ្ធជាម្ចាស់ ។ ព្រះអត្តទស្សីមហាមុនី មានព្រះហឫទ័យ
 ប្រកបដោយមេត្តាករុណា ព្រះចក្ខុមសម្ពុទ្ធអង្គនោះ ទ្រង់
 ញ៉ាំងសត្វឲ្យស្រុះស្រួល ហើយទ្រង់តែងសម្តែងធម៌ (ចំពោះ
 សត្វ) ។ ខ្ញុំបានញ៉ាំងចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យជ្រះថ្លា ហើយធ្វើអញ្ញាលី
 លើសិរ្សៈ ថ្វាយបង្គំព្រះសាស្តា រួចឈមមុខទៅកាន់បាចិន-
 ទិស ចៀសចេញទៅ ។ ក្នុងកប្បទី ១១៧ ខ្ញុំបានកើតជា
 ស្តេចចក្រពត្តិជាម្ចាស់ដែនដី ព្រះនាមអមិត្តតបនៈ ទ្រង់មាន
 កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកវិសនិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ

គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឯកវិសនិយត្ថេរាបទាន ។

នវមំ សាលទាយកត្តេរាបទានំ

[៣៩] មិករាជា តទា អាសី អភិជាតោសុ កោសវី
 តិវិទុក្កំ កវេសន្តោ អន្ទសំ លោកនាយកំ
 អយំ នុ ខោ មហារីរោ ជិញ្ញាបេតិ មហាជនំ
 យន្ទនិមំ^(១) ឧទាសេយ្យំ ទេវទេវំ នរាសកំ ។
 សាទំ សាលស្ស ភញ្ញត្វា សកោដំ^(២) បុប្ផមាហារី
 ឧបកន្ធាន សម្ពុទ្ធិំ អទាសី បុប្ផមុត្តមំ ។
 ឯកនរុតេ ឥតោ កប្បេ យំ បុប្ផមភិរោបយី
 ទុក្កតី ជាកិជាជានិ បុប្ផនានស្សិទំ ផលំ ។
 ឥតោ ច នវមេ កប្បេ វិរោចនសនាមកា
 តយោ អាសីសុ រាជាណោ ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ឆន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា សាលនាយកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សាលទាយកត្តេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. យំនុនាហំ ។ ២ ម. សកោសំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

សាលទាយកត្តោបទាន ទី ៩

[៣៧] គ្រានោះ ខ្ញុំកើតជាកេសរមិត្តរាជ ជាអភិជាត
 កំពុងស្វែងរកភ្នំដែលគេទៅបានដោយកម្រ ក៏បានឃើញព្រះ
 លោកនាយក (ទើបគិតថា) ឱហ្ន៎ ព្រះមហាវីរៈនេះហើយ
 ទ្រង់ញ៉ាំងមហាជន ឲ្យរលត់ទុក្ខ បើដូច្នោះ គួរអាត្មាអញ
 ចូលទៅអង្គុយជិតព្រះពុទ្ធនេះ ព្រះអង្គជាទេវតារបស់ទេវតា
 ជានរាសកៈ ។ ទើបខ្ញុំកាច់យកមែករាំង ព្រមទាំងចង្កោមផ្កា
 ចូលទៅគាល់ព្រះសម្ពុទ្ធ ហើយថ្វាយផ្កាដ៏ប្រសើរ ។ ក្នុង
 កប្បទី ៧១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំ
 មិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃបុប្ផទាន ។ ក្នុងកប្បទី
 ៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៣ ជាតិ ព្រះ
 នាមវិរោចនៈដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសាលទាយកត្តោមានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សាលទាយកត្តោបទាន ។

ទសមំ ផលទាយកត្តោបទានំ

[៤០] បរោធរកោ ^(១) តទា អាសី	បរមាទុបរោធរកោ
បញ្ចារេ សេយ្យំ កប្បេមិ	អវិទូរេ សិខិសត្តុនោ ។
សាយំ ចាតញ្ច បស្សាមិ	ពុទ្ធិំ លោកត្តនាយកំ
ទេយ្យធម្មោ ច មេ នត្តិ	ទិបទិន្ទស្ស តាទិនោ ។
បិយាលដលមាទាយ	អកមំ ពុទ្ធសន្តិកំ
បទិត្តហោសិ ភក្កវា	លោកដេដ្ឋោ នវាសកោ ។
តតោ បរំ ឧទាទាយ	បវារិតំ ^(២) វិទាយកំ
តេន ចិត្តប្បសាទេន	តត្ថ កាលំ កតោ អហំ ។
ឯកត្តីសេ ឥតោ កប្បេ	យំ ផលំ អទទី អហំ
ទុក្កតី ពាកិជាពាមិ	ផលទានស្សិទំ ផលំ ។
ឥតោ បណ្ណារសេ កប្បេ	តយោ អាសីសុ មាលភិ ^(៣)
សត្តរតនសម្បដ្ឋា	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។

១ ម. បារាវតោ ។ ២ ម. បរិចារី ។ ៣ ម. តយោ អាសុំ បិយាលិនោ ។

ផលទាយកត្តេរាបទាន ទី ១០

[៤០] គ្រានោះ ខ្ញុំកើតជាសត្វបរោធិកៈ^(១) ជាសត្វបរោធិកៈ
 យ៉ាងតូចបំផុត ទទួលទានដំណែកនៅក្បែរញ្ជូកភ្នំ ក្នុងទី
 ជិតសំណាក់ព្រះសាស្តា ព្រះនាមសិខី ។ ខ្ញុំតែងឃើញ
 ព្រះពុទ្ធជាលោកគ្គនាយក ទាំងល្ងាចព្រឹក តែខ្ញុំនឹងរកទេយ្យ-
 ធម៌ថ្វាយព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ មានព្រះទ័យនឹង ប្រសើរជាងសត្វជើង
 ពីរពុំបាន ។ ខ្ញុំបានយកផ្លែទ្រយឹង ទៅកាន់សំណាក់
 ព្រះពុទ្ធ ព្រះមានព្រះភាគ ជាច្បងក្នុងលោក ជានរាសកៈ
 ទ្រង់ក៏បានទទួលយក ។ លំដាប់តពីនោះ ខ្ញុំធ្វើមរណកាល
 ក្នុងទីនោះ ដោយចិត្តជ្រះថ្លា អាស្រ័យព្រះវិនាយកដែល
 ខ្ញុំប្រាថ្នាហើយនោះ ។ ក្នុងកប្បជី ៣១ អំពីកប្បនេះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្លែឈើ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ
 នេះជាផល នៃផលទាន ។ ក្នុងកប្បជី ១៥ អំពីកប្បនេះ
 បានជាកើតស្តេចចក្រពត្តិ ៣ ជាតិ ព្រះនាមមាលភិ ទ្រង់
 បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។

១ ក្នុងបាលីព្រះត្រៃបិដកភូមាថា ‘បារាវកោ’ ប្រែថា ‘ព្រាប’ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ

វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា

កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា ផលនាយកោ ថេរោ ឥមា

កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ផលទាយកត្តេស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ឧទ្ទានំ

សោភិ សុទស្សនោ ថេរ

ចន្ទនោ បុប្ផធននោ

រហោ ចម្បកបុប្ផិ ច

អត្ថសន្ទស្សកេន ច ។

ឯកវំសី សាលននោ

នសមោ ផលនាយកោ

កាថាយោ សត្តតិ ទ្វេ ច

កណ៌តាយោ វិភាវិហិតិ ។

សោភិតវគ្គោ ចុទ្ធសមោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះផលទាយកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ផលទាយកត្តេរាបទាន ។

ឧទ្ទាន

សោភិតត្តេរាបទាន ១ សុទស្សនត្តេរាបទាន ១ ចិន្ទនបូជ-
កត្តេរាបទាន ១ បុប្ផធនិយត្តេរាបទាន ១ រហោសញ្ញិកត្តេ-
រាបទាន ១ ចម្បកបុប្ផិយត្តេរាបទាន ១ អត្ថសន្ទស្សកត្តេរា-
បទាន ១ ឯកវំសនិយត្តេរាបទាន ១ សាសទាយកត្តេរាប-
ទាន ១ ផលទាយកត្តេរាបទាន ជាគម្រប់ ១០ គាថា ៧២
ពួកអ្នកប្រាជ្ញ បានគណនាហើយ ។

ចប់ សោភិតវគ្គ ទី ១៤ ។

បណ្ណារសមោ ឆត្តវគ្គោ

បឋមំ អធិឆត្តិយត្ថេរាបទានំ

[៤១] បរិទិត្តេ ភកវតិ អត្តទស្សីនុត្តមេ
ឆត្តាតិច្ឆតំ កាលេត្ថា ថូបម្ហិ អភិរោបយី ។
កាលេន កាលំ អាត្ន្វា នមស្សី លោកនាយកំ
បុប្ផច្ឆនំ កត្វាន ឆត្តម្ហិ អភិរោបយី ។
សត្តរសេ កប្បសតេ ទេវរដ្ឋមការយី
មនុស្សតំ ន កច្ឆាមិ ថូបបូជាយិទំ ផលំ ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទ្រកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា អធិឆត្តិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

អធិឆត្តិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

ឆត្តវគ្គ ទី ១៥

អធិឆត្តិយត្ថេរាបទាន ទី ១

[២១] កាលព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមអត្តទស្សី ទ្រង់ប្រសើរជាងពួកនរៈ ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ ខ្ញុំបានឲ្យគេធ្វើត្រូវតហើយឲ្យលើកឡើងត្រង់ព្រះស្នូប ។ ខ្ញុំបានមកនមស្ការព្រះលោកនាយក សព្វ ។ កាល ហើយធ្វើគ្រឿងប្រក់ដោយផ្កាលើកឡើងតម្កល់ពីខាងលើត្រ ។ ក្នុងកប្បទី ១១៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានសោយជាទេវរាជ ខ្ញុំមិនដែលទៅកើតជាមនុស្សម្តងឡើយ នេះជាផលនៃចូបបូជា ។ បដិសម្មិទា ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអធិឆត្តិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អធិឆត្តិយត្ថេរាបទាន ។

ទុតិយំ ថម្ហារោបកត្តោរោបទានំ

[៤២] និព្វុតេ លោកនាថម្ហិ ធម្មទស្សីនរាសកេ
 អាហោបេសី ធនត្ថម្ហំ ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស ចេតិយេ ។
 និស្សេណី មាបយិត្តាន ចូបសេដ្ឋំ សមារុហំ^(១)
 ជាតបុប្ផំ កហោត្តាន ចូបម្ហិ អភិរោបយី ។
 អហោ ពុទ្ធា អហោ ធម្មា អហោ នោ សត្តុសម្បទា
 ទុក្ខតី ភារិកិជាតាមិ ចូបបូជាយិទំ ផលំ ។
 ចតុន្ទរុតេ ឥតោ កហ្សេ ចូបសិខសនាមកា
 សោឡសាសីសុ រាជានោ ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
 បដិសម្ហិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ឆិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា ថម្ហារោបកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ថម្ហារោបកត្តោរោបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. សមារុហី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ថម្ពារោបកត្ថេរាបទាន ទី ២

[២២] កាលព្រះលោកនាថ ព្រះនាមធម្មទស្សី ជានរាសកៈ
 ទ្រង់បរិនិព្វាន ខ្ញុំបានលើកដងទង់ ត្រង់ចេតិយរបស់ព្រះ
 សម្មាសម្ពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ។ ខ្ញុំបានធ្វើដណ្តើរសម្រាប់ឡើងទៅកាន់
 ព្រះស្លូបដ៏ប្រសើរ បានទាំងយកផ្កាជាតព្រឹក្សទៅដោតលើព្រះ
 ស្លូប ដោយតាំងចិត្តថា ព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលអស្ចារ្យ ព្រះធម៌ជា
 សភាពអស្ចារ្យ សម្បទារបស់ព្រះសាស្តានៃយើង ជារបស់
 អស្ចារ្យ ។ ដោយសារកុសលកម្មនេះ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
 ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃចូបបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ ព្រះនាមចូបសិខៈ
 ដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨
 និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះថម្ពារោបកត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ថម្ពារោបកត្ថេរាបទាន ។

តតិយំ វេទិការកត្តេរាបទានំ

[៤៣] និពុតេ លោកនាថម្ពិ	បិយទស្សីនុត្តមេ
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	ពុទ្ធវេទិមកាសហំ ។
មណីហិ បរិវារេត្វា	អកាសិមហាមុត្តមំ ^(១)
វេទិកាយ មហំ កត្វា	តត្ថ កាលំ កតោ អហំ ។
យំ យំ យោនូបបជ្ជាមិ	ទេវត្តំ អថ មាណុស្សំ
មណី ជាវេន្តិ អាកាសេ	បុញ្ញកម្មស្សីទំ ផលំ ។
សោឡសិតោ កប្បសតេ	មណិប្បភាសនាមកា
ឆត្តិសាសីសុ ^(២) រាជាដោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	វេទិការកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

វេទិការកត្តេស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. អកាសិ វេទមុត្តមំ ។ ២ ម. ឆត្តិសាសីសុ ។

វេទិការកត្តេរាបទាន ទី ៣

[២៣] កាលព្រះលោកនាថ ព្រះនាមបិយទស្សី ជានរៈ
 ដ៏ឧត្តម ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្ត
 សោមនស្ស បានសាងខ្លោងចេតិយសម្រាប់ជាពុទ្ធបូជា ។
 ខ្ញុំពុំទូរខ្លោងនោះ ដោយកែវមណី ហើយរៀបចំធ្វើបុណ្យធ្ងន់
 ខ្លោងដ៏ប្រសើរ ហើយក៏ធ្វើមរណកាល ក្នុងវេលានោះ ។
 ខ្ញុំទៅកើតក្នុងកំណើតណា ។ ទោះបីជាទេវតា ឬជាមនុស្ស
 ទេវតាទាំងឡាយ តែងបាំងកែវមណីព្វដ៏អាកាស (ចំពោះខ្ញុំ)
 នេះជាផលនៃបុញ្ញកម្ម ។ ក្នុងកប្បទី ១១៦ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំ
 បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៣២ ជាតិ ព្រះនាមមណិប្បកាស
 ដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះវេទិការកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ វេទិការកត្តេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ចតុត្ថំ សបរិវារិយត្ថេរាបទានំ

[៤៤] បទុមុត្តរោ ឆាម ជិណោ	លោកដេដ្ឋោ នរាសកោ
ជលិត្វា អក្កិក្ខុន្ទោវ	សម្ពុន្ទោ បរិទិត្តោ ។
និព្វតេ ច មហារីវេ	ចូចោ វិត្តារិកោ អហុ
ចូបទត្ថំ ^(១) ឧបដ្ឋេន្តិ	ធាតុគេហោ វុត្តមេ ^(២) ។
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	អកំ ចន្ទនវេទិកំ
ដីយតិ ធូបកន្ទោ ច	ចូចានុច្ឆរិកំ តទា ។
ភវេ និព្វត្តមានម្ហិ	នេវត្តេ អថ មាណុសេ
ឱមត្តំ មេ ន បស្សាមិ	បុព្វកម្មស្សិទំ ផលំ ។
បញ្ចទសេ កប្បសតេ	ឥតោ អដ្ឋ ជនា អហំ
សព្វេ សមត្តនាមា តេ	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទុភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១ ម. ទូរតោវ ។ ២ ម. ធាតុគេហវុត្តមេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

សបរិវារិយត្ថេរាបទាន ទី ៤

[២២] ព្រះជិនស្រីសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ជាច្បងក្នុងលោក
 ជានរាសកៈ រុងរឿងដូចគំនរភ្លើង ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ ។
 លុះព្រះមហាវិរៈ ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ ព្រះស្លូបជារបស់ធំ
 សម្លើមក៏កើតមានឡើង (ក្នុងកាលនោះ) ពួកជនតែងនាំគ្នា
 ចូលទៅបម្រើព្រះស្លូប ត្រង់លែងតម្កល់ព្រះធាតុ ដ៏ប្រសើរ
 ឧត្តម ។ កាលនោះខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តសោមនស្ស
 បានសាងខ្លឹមចន្ទន៍ បានថ្វាយធូបនិងគ្រឿងក្រអូប ដ៏
 សមគួរដល់ព្រះស្លូប ។ កាលខ្ញុំកើតក្នុងភព(ណាៗ) ទោះ
 បីជាទេវតា ឬជាមនុស្ស ខ្ញុំមិនបានជួបនូវភាពថោកទាប
 ឡើយ នេះជាផលនៃបុព្វកម្ម ។ ក្នុងកប្បទី ១១៥ អំពីកប្ប
 នេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៨ ជាតិ ព្រះនាមសមត្តៈ
 ដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្មិទា ២ វិមោក្ខ ៨
 និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បញ្ចមំ ឧម្មាបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

ឥត្តំ សុទ្ធំ អាយស្មា សបរិវារិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

សបរិវារិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

បញ្ចមំ ឧម្មាបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[៤៥] និព្វុតេ លោកមហិតេ	អាហុតីនំ បដិត្តហោ
សិទ្ធក្ខម្ហិ ភកវតិ	មហាជ្វបមហោ អហុ ។
មហោ បវត្តមាណម្ហិ	សិទ្ធក្ខស្ស មហោសិទោ
ឧម្មាបុប្ផំ កហេត្វាន	ជ្វបម្ហិ អភិរោបយី ។
ចតុន្ទរតេ ឥតោ កហ្សេ	យំ បុប្ផមភិរោបយី
ទុក្ខតី ធាភិជាធាមិ	បុប្ផបូជាយិទំ ផសំ ។
ឥតោ ច នវមេ កហ្សេ	សោមទេវសនាមកា
បញ្ចាសីតិសុ រាជាទោ	ចក្កវតី មហាពូលា ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទ្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឧប្បបុត្តិយត្ថេរាបទាន ទី ៥

បានឮថា ព្រះសបរិវារិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សបរិវារិយត្ថេរាបទាន ។

ឧប្បបុត្តិយត្ថេរាបទាន ទី ៥

[៤៥] កាលព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមសិទ្ធត្ថៈ ដែលពួក
សត្វលោកបូជាហើយ គួរទទួលនូវគ្រឿងបូជា ទ្រង់បរិនិព្វាន
ហើយ ក៏មានការធ្ងន់ព្រះស្លូបដ៏ធំ ។ កាលដែលកំពុងរៀប
ចំធ្ងន់ព្រះស្លូប ខ្ញុំក៏បានយកផ្កាទៅដោតលើព្រះស្លូប នៃព្រះ
សិទ្ធត្ថៈមហេសី ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុ
ដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃ
បុប្ផបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច
ចក្រពត្តិ ៨៥ ជាតិ ព្រះនាមសោមទេវៈដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំង
ច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា ឧម្មាបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ឧម្មាបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ឆដ្ឋំ អនុលោមទាយកត្ថេរាបទានំ

[៤៦] អនោមទស្សិស្ស មុនិនោ	ពោធិវេទី អកាសហំ
សុធាយ បិណ្ឌំ ទត្វាន	ចាលិកម្មំ អកាសហំ ។
ទិស្វា តំ សុកតំ កម្មំ	អនោមទស្សី ទុត្តមោ
ភិក្ខុសង្ខេ បិតោ សត្តា	ឥមំ កាថំ អកាសថ
ឥមិណា សុធកម្មេន	ចេតនាបណីដីហិ ច
សម្បត្តិ អនុកោត្វាន	ទុក្ខស្សន្តំ ករិស្សតិ ។
បសន្នមុខវណ្ណាម្ហិ	ឯកក្តោ សុសមាហិតោ
ណារមិ អន្តិមំ ទេហំ	សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនេ ។
ឥតោ កប្បសតេ អាសី	បរិបុណ្ណោ អនូនកោ
រាជា សម្បស្សនោ ^(១) ជាម	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។

១ ម. សព្វយនោ នាម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះឧម្មាបុប្ផិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំង
នេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឧម្មាបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

អនុលោមទាយកត្តេរាបទាន ទី ៦

[៤៦] ខ្ញុំបានធ្វើខ្សឹបពោធិព្រឹក្ស នៃព្រះមុនីព្រះនាម
អនោមទស្សី បានដាក់ដុំបាយអ ហើយធ្វើនូវបាណិកម្ម
(បូក) ។ ព្រះសាស្តាព្រះនាមអនោមទស្សី ប្រសើរជាងនរៈ
គង់ក្នុងកណ្តាលភិក្ខុសង្ឃ ឃើញអំពើដែលខ្ញុំធ្វើល្អនោះហើយ
ទើបសម្តែងគាថានេះថា កុលបុត្តនេះ បានសោយសម្បត្តិ
ដោយការបូកបាយអនេះផង ដោយការតម្កល់ទុកនូវចេតនា
ផង ហើយនឹងធ្វើនូវព្រះនិព្វានជាទីបំផុតទុក្ខ ។ ខ្ញុំមានសម្បុរ
មុខថ្លាស្រស់ មានចិត្តនឹងនៅក្នុងអារម្មណ៍តែមួយ មានចិត្ត
តម្កល់មាំល្អ ខ្ញុំទ្រទ្រង់នូវរាងកាយជាទីបំផុត ក្នុងសាសនា
របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ១០០ អំពីកប្បនេះ
ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមសម្បស្សនៈ ទ្រង់
បរិបូណ៌ មិនខ្វះខាត (ដោយសម្បត្តិ) មានកម្លាំងច្រើន ។

សត្តមំ មគ្គទាយកត្ថេរាបទានំ

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ឆិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា អនុលោមទាយកោ^(១) ថេរោ
 ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

អនុលោមទាយកត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សត្តមំ មគ្គទាយកត្ថេរាបទានំ

[៤៧] ឧត្តវិគ្គាន នទិកំ វនំ កច្ឆតិ ចក្កុមា
 តមទ្ធសាសី សម្ពុទ្ធំ សិទ្ធត្ថំ វេលក្ខណំ ។
 កុដ្ឋាលបិដកមាទាយ សមំ កត្វាន តំ បទំ
 សត្តារំ អភិវាទេត្វា សកំ ចិត្តំ បសាទយី ។
 ចតុន្ទុវេតេ ឥតោ កហ្សេ យំ កម្មមករី តទា
 ទុក្ខតី ពារិជាពាមិ មគ្គទានស្សិទំ ផលំ ។

១ ម. អនុលោមទាយកោ ។

មគ្គទាយកត្តោបទាន ទី ៧

បដិសម្មិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអនុលោមទាយកត្តោមានអាយុ បានសម្តែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អនុលោមទាយកត្តោបទាន ។

មគ្គទាយកត្តោបទាន ទី ៧

[៤៧] ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធមានបញ្ញាចក្ក ព្រះនាមសិទ្ធិត្ថៈ ទ្រង់ធ្លុង
ស្ទឹង ស្តេចពុទ្ធដំណើរទៅកាន់ព្រៃ ខ្ញុំបានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
ព្រះនាមសិទ្ធិត្ថៈនោះ ទ្រង់មានលក្ខណៈដ៏ប្រសើរ ទើបខ្ញុំកាន់
យកចបនិងកញ្ជើ ធ្វើផ្លូវនោះឲ្យរាបស្មើ ហើយថ្វាយបង្គំព្រះ
សាស្តា ហើយញ៉ាំងចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យជ្រះថ្លា ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤
អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសល-
កម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយផ្លូវ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សត្តបញ្ញាសកប្បម្ហិ	ឯកោ អាសី ជនាទិទោ
នាមេន សុប្បពុទ្ធាតិ	នាយកោ សោ នវិស្សរោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	មគ្គនាយកោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

មគ្គទាយកត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

អដ្ឋមំ ផលកទាយកត្ថេរាទាបទានំ

[៤៨] យានកាហោ បុរេ អាសី	នារុកម្មេ សុសិក្ខិតោ
ចន្ទនេន ផលកំ កត្វា	អនាសី លោកពន្ធនោ ។
បកាសតិ ឥទំ ព្យម្ហំ	សុវណ្ណស្ស សុនិម្មិតំ
ហត្ថិយានំ អស្សយានំ	ទិព្វយានំ ឧបដ្ឋិតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បទី ៥៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំនោះបានកើតជាស្តេច ១ អង្គ
ព្រះនាមសុប្បពុទ្ធ ជាធំជាងជន ជានាយក ជាតស្សរលើ
ពួកនរជន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមគ្គទាយកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ មគ្គទាយកត្តេរាបទាន ។

ផលទាយកត្តេរាបទាន ទី ៨

[៤៧] កាលពីដើមខ្ញុំជាអ្នកធ្វើយាន បានសិក្សាស្ទាត់ក្នុងការ
ឈើ បានធ្វើផែនការដោយខ្លឹមចន្ទន៍ ថ្វាយចំពោះព្រះលោក-
ពន្ធ ។ (ដោយកុសលកម្មនោះ) ទើបវិមាននេះ ដែល
បុញ្ញកម្មតាក់តែងដោយមាស តែងភ្លឺស្វាងរុងរឿង មានទាំង
យានដំរី យានសេះ យានទិព្វ កើតប្រាកដឡើង (ដល់ខ្ញុំ) ។

នវមំ វដំសកិយត្ថេរាបទានំ

ចាសាទា សិរិកា ចេវ	និព្វត្តន្តិ យទិច្ចកំ
អក្ខម្ពំ រតនំ មយ្ហំ	ផលកស្ស ឥទំ ផលំ ។
ឯកនរុតេ ឥតោ កប្ប	ផលកំ យំ អហំ ទទី
ទុក្ខតី ធាភិជាធាមិ	ផលកស្ស ឥទំ ផលំ ។
សត្តបញ្ញាសកប្បម្ពិ	ចតុរោ ភវនិម្មិតា
សត្តរតនសម្បដ្ឋា	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា ផលកទាយកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ផលកទាយកត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

នវមំ វដំសកិយត្ថេរាបទានំ

[៤៩] សុមេធា ធាម ធាមេន សយម្ពុ អបរាទិតោ
 វិវេកមនុព្រហ្មន្តោ អដ្ឋោតាហិ មហារទំ ។

វដ្តសកិយត្ថេរាបទាន ទី ៩

ទាំងប្រាសាទ និងគ្រែស្នែង ក៏កើតឡើង (ដល់ខ្ញុំដែរ)
 កែវជារបស់មិនរំភើប គួរតាមប្រាថ្នា (ក៏កើតឡើង) ដល់ខ្ញុំ
 នេះជាផល នៃផែនក្តារ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផែនក្តារ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ
 នេះជាផលនៃផែនក្តារ ។ ក្នុងកប្បទី ៥៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំ
 បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៤ ជាតិ ព្រះនាមភវនិម្មិតៈដូចគ្នា
 ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះផលទាយកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ផលទាយកត្ថេរាបទាន ។

វដ្តសកិយត្ថេរាបទាន ទី ៩

[២៩] ព្រះសយម្ភ ព្រះនាមសុមេធាៈ ឥតមានបុគ្គល
 ផ្ទាញ់បាន ទ្រង់ចម្រើនវិវេក ស្តេចចូលទៅកាន់ព្រៃធំ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សលទ្បំ បុប្ផិតំ ទិស្វា	កន្តិគ្វាន វដំសកំ
ពុទ្ធស្ស អភិរោមេសី	សម្មុខា លោកនាយកំ ។
តីសកប្បសហស្សម្ហិ	យំ បុប្ផមភិរោមយី
ទុក្ខតី ជារិជាជារិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
ឧនវីសេ កប្បសតេ	សោឡសាសីសុ និម្មិតា
សត្តរតនសម្បជ្ជា	ចក្កវត្តី មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	វដំសកិយោ ថេរោ ឥមា

កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

វដំសកិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំបានឃើញដើមស្រល់មានផ្ការីក (ទើបកាច់យកមក) ដោត
 ក្រងធ្វើជាគ្រឿងប្រដាប់ក្បាល បង្ហោនថ្វាយព្រះពុទ្ធ ជា
 លោកនាយក ចំពោះព្រះភក្ត្រ ។ ក្នុងកប្បទី ៣០.០០០អំពី
 កប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
 ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ១១៩ អំពីកប្ប
 នេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ ព្រះនាមនិម្មិតៈ
 ដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
 ហើយ ។

បានឮថា ព្រះវរ្ម័សកិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ វរ្ម័សកិយត្ថេរាបទាន ។

ទសមំ បល្លង្កទាយកត្ថេរាបទានំ

[៥០] សុមេធស្ស ភកវតោ លោកដេដ្ឋស្ស តាទិណោ
 បល្លង្កោ ហិ មយា ទិណ្ណោ សឧត្តរសបច្ឆណោ ។
 សត្តរតនសម្បណ្ណោ បល្លង្កោ អាសិ សោ តណា
 មម សង្កប្បមញ្ញាយ ទិព្វត្តតិ សទា មម ។
 តីសកប្បសហស្សម្ហិ យំ បល្លង្កមទទិណ្ណណា
 ទុក្ខតិ ពាកិជាពាមិ បល្លង្កស្ស ឥទំ ផលំ ។
 វីសកប្បសហស្សម្ហិ សុវណ្ណាកា តយោ ជណា
 សត្តរតនសម្បណ្ណោ ចក្កវតី មហាពូលា ។
 បដិសម្ហិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ឆិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា បល្លង្កនាយកោ មេរោ
 ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បល្លង្កទាយកត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

បល្ល័ង្កទាយកត្ថេរាបទាន ទី ១០

[៥០] ខ្ញុំបានថ្វាយបល្ល័ង្ក (ត្រៃ) ព្រមទាំងពិតាន ចំពោះព្រះ
 មានព្រះភាគព្រះនាមសុមេធា ជាច្បងក្នុងលោក ទ្រង់ប្រកប
 ដោយតាទិគុណ ។ ពេលនោះ បល្ល័ង្កដ៏បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧
 ប្រការនោះ (ហាក់ដូចជា) ដឹងតម្រិះរបស់ខ្ញុំ តែងកើតសម្រាប់
 ខ្ញុំ សព្វៗ កាល ។ ក្នុងកប្បទី ៣០.០០០ អំពីកប្បនេះក្នុងកាល
 នោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយបល្ល័ង្ក ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
 ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយបល្ល័ង្ក ។ ក្នុងកប្បទី ២០.០០០
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៣ ជាតិ ព្រះនាមសុវណ្ណភា
 ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិ-
 សម្ពិទ្ធ ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបល្ល័ង្កទាយកត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវ

តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បល្ល័ង្កទាយកត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧទ្ទានំ

ឆត្តថម្ពោ^(១) ច វេទី ច បរិវារុម្មបុប្ផិយោ^(២)
 អនុលោមោ ច មក្កោ ច ផលកោ ច វដំសកោ
 បល្លង្កនាយិ^(៣) កាថាយោ ឆប្បញ្ញាស បកិត្តិតា ។

ឆត្តវគ្គោ បន្ទរសមោ ។

១ ម. ឆត្តំ ។ ២ ម. បរិវារុម្មាបុប្ផិយោ ។ ៣ ម. បល្លង្កទោ ច ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឧទ្ទាន

អធិត្តិយត្ថេរាបទាន ១ ចម្ការោបកត្ថេរាបទាន ១ វេទិការ-
 កត្ថេរាបទាន ១ សបរិវារិយត្ថេរាបទាន ១ ឧម្មាបុប្ផិយត្ថេរា-
 បទាន ១ អនុលោមទាយកត្ថេរាបទាន ១ មគ្គទាយកត្ថេរា-
 បទាន ១ ផលកទាយកត្ថេរាបទាន ១ វដ៍សកិយត្ថេរាបទាន ១
 បល្ល័ង្កទាយកត្ថេរាបទាន ១ មានគាថា ៥៦ អ្នកប្រាជ្ញបាន
 ពោលទុកហើយ ។

ចប់ ឆត្តវគ្គ ទី ១៥ ។

សោឡសមោ ពន្ធដីវកវគ្គោ

បឋមំ ពន្ធដីវកត្ថេរាបទានំ

[៥១] ចង្កូវ វិមលំ សុទ្ធិ	វិប្បសន្នមនាវិលំ
នន្ទិកវបរិក្ខីណំ ^(១)	តិណ្ណំ លោកេ វិសត្តិកំ ។
និព្វាបយន្តំ ជនតំ	តិណ្ណំ តារយតំ មុនី ^(២)
រនស្មី ឈាយមាណន្តំ	ឯកក្កំ សុសមាហិតំ ។
ពន្ធដីវកបុត្រានិ	លក្ខិត្វា សុត្តកេ អហំ ^(៣)
ពុទ្ធស្ស អភិរោបេសី	សិខិណោ លោកពន្ធលោ ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កហ្មេ	យំ កម្មមករី តទា
ទុក្ខតី ភារិជាតាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
ឥតោ សត្តមកេ កហ្មេ	មនុជិណ្ឌោ មហាយសោ
សមន្តចក្កុ ជាមាសី	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១ ម. នន្ទិកវបរិក្ខីណំ ។ ម. វរំ ។ ៣ ម. សុត្តកេនហំ ។

ពន្ធដីវកវគ្គ ទី ១៦

ពន្ធដីវកត្ថេរាបទាន ទី ១

[៥១] (ខ្ញុំបានឃើញព្រះពុទ្ធព្រះនាមសិខី) ទ្រង់បរិសុទ្ធ
 ប្រាសចាកមន្ទិលដូចព្រះចន្ទ មានព្រះហឫទ័យថ្លាស្អាត មិន
 ល្អក់ មាននន្ទិរាគៈនិងភពអស់ហើយ ព្រះអង្គឆ្លងហើយនូវវិស-
 ត្តិកាតណ្ហាក្នុងលោក ព្រះអង្គញ៉ាំងប្រជុំជនឲ្យរលត់ទុក្ខ ទ្រង់
 ឆ្លងហើយ ជាព្រះមុនីរបស់ពួកជនអ្នកឆ្លង កំពុងចម្រើនឈាន
 មានព្រះហឫទ័យនឹងក្នុងអារម្មណ៍តែមួយ តាំងមាំល្អក្នុងព្រៃ ។
 ខ្ញុំពាក់នូវផ្កាច្បារលើខ្សែអំបោះ ហើយថ្វាយចំពោះព្រះពុទ្ធព្រះ
 នាមសិខី ជាដៅពង្សនៃលោក ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្ប
 នេះ គ្រានោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើបុណ្យកម្ម ខ្ញុំមិន
 ដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៧
 អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមសមន្តចក្ក
 ទ្រង់មានយសច្រើន ជាធំក្នុងមនុស្ស មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិ-
 សម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា ពន្ធដីរកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ពន្ធដីរកត្តេស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

ទុតិយំ តម្កបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[៥២] បរកម្មាយនេ យុត្តោ	អបរាជំ អកាសហំ
រនន្តំ អតិធាវិស្សំ	ភយវេសមប្បិតោ ។
បុប្ផិតំ ចាទបំ ទិស្វា	បិណ្ឌាពន្ធ�ំ សុទិម្មិតំ
តម្កបុប្ផំ កហេត្វាន	ពោធិយំ ឱកិរី អហំ ។
សម្មុទ្ធិត្វាន តំ ពោធិ	ចាជលី ចាទមុត្តមំ
បល្ល័ង្កំ អាកុទិត្វា	ពោធិមូលំ ឧចារិសី ។
កតមក្កំ កវេសន្តា	អាកព្យំ មម សន្តិកំ
តេ ច ទិស្វានហំ តត្ថ	អារជ្ជី ពោធិមុត្តមំ ។
រជ្ជិត្វា ច អហំ ពោធិ	វិប្បសន្នេន ថេតសា
អនេកតាធឿ បបតី	កិរិទុក្កេ ភយានកេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះពន្ធដីវកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ពន្ធដីវកត្តេរាបទាន ។

តម្កបុប្ផិយត្តេរាបទាន ទី ២

[៥២] ខ្ញុំប្រកបក្នុងការងាររបស់ជនដទៃ បានធ្វើនូវកំហុស
ជាអ្នកពេញប្រៀបដោយភ័យនិងពៀរ ហើយក៏ស្ទុះរត់ទៅ
ពួនក្នុងទីព្រៃ ។ ខ្ញុំឃើញដើមឈើ ដែលមានផ្ការីកស្កុស
ស្កាយចងជាចង្កោម ដែលធម្មតានិម្មិតល្អហើយ កាន់យកនូវ
ផ្កាក្រហមរោយរាយចុះទៀបពោធិព្រឹក្ស ។ ខ្ញុំបោសដើមច្រ-
នៀងជាឈើដ៏ឧត្តមជាពោធិព្រឹក្សនោះ ហើយចូលទៅជិត
គល់ពោធិព្រឹក្ស អង្គុយផ្គត់ផ្គង់ ។ កាលពួកជនស្វែងរក
ផ្លូវដែលខ្ញុំទៅ ក៏មកកាន់សំណាក់ខ្ញុំ លុះខ្ញុំឃើញនូវពួកជន
ទាំងនោះ ក៏នឹកដល់ពោធិព្រឹក្សដ៏ឧត្តម ក្នុងទីនោះ ។ ខ្ញុំ
មានចិត្តជ្រះថ្លា ថ្វាយបង្គំដើមពោធិព្រឹក្ស រួចហើយក៏ធ្លាក់
ទៅក្នុងជ្រោះភ្នំដែលគួរខ្លាច មានជម្រៅច្រើនជួរដើមឆ្នោត ។

តតិយំ វិចិត្តសម្មជ្ជកត្តោបទានំ

ឯកនុតេ ឥតោ កហ្មេ	យំ បុប្ផមភិរោមយី
ទុក្ខតី ធាភិជាធាមិ	ពោធិបូជាយិទំ ផលំ ។
ឥតោ ច តតិយេ កហ្មេ	រាជា សម្មសិតោ អហុ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា តម្កបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

តម្កបុប្ផិយត្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

តតិយំ វិចិត្តសម្មជ្ជកត្តោបទានំ

[៥៣] ឧទេន្តំ សតវសីវ	បីតវសីវ កាលុមំ
បណ្ណារសេ យថា ចន្ទំ	និយ្យន្តំ លោកនាយកំ ។
អដ្ឋសដ្ឋិសហស្សានិ	សព្វេ ខីណាសវា អហុ
បរិវារីសុ សម្ពុទ្ធំ	ធិបទិន្ទំ នរាសកំ ។

វិថិសម្មជ្ជកត្តេរាបទាន ទី ៣

ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា
 ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការបូជាពោធិព្រឹក្ស ។
 ក្នុងកប្បទី ៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិព្រះ
 នាមសម្មសិតៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន បរិបូណ៌ដោយកែវ
 ៧ ប្រការ ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះតម្កបុប្ផិយត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងហើយនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ តម្កបុប្ផិយត្តេរាបទាន ។

វិថិសម្មជ្ជកត្តេរាបទាន ទី ៣

[៥៣] ខ្ញុំបានឃើញ ព្រះពុទ្ធ ជានាយកនៃលោក កំពុង
 ស្តេចទៅ ដូចព្រះអាទិត្យមានរស្មីដ៏ច្រើន កាលរះឡើងមាន
 រស្មីពណ៌លឿង ឬដូចព្រះចន្ទ្រក្នុងថ្ងៃទី ១៥ កើត ។ ពួក
 ព្រះខ័ណ្ឌាស្រពទាំងពួងមានប្រមាណ ៦៨.០០០ ចោមរោម
 ព្រះសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជាធំជាងសត្វដើងពីរ ជានរាសកៈ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សម្មជ្ជិត្វាន តំ វីថី	និយ្យន្តេ លោកនាយកេ
ឧស្សារមេសី ធនំ តត្ថ	វិប្បសន្នេន ចេតសា ។
ឯកនរុតេ ឥតោ កហ្មេ	យំ ធនំ អភិរោមយី
ទុក្ខតី ភារិជាភារិ	ធននានស្សិទំ ផលំ ។
ឥតោ ចតុត្ថកេ កហ្មេ	រាជាហោសី មហាពូលោ
សព្វាការេន សម្បន្នោ	សុធជោ ឥតិ វិស្សុតោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	វីថិសម្មជ្ជកោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

វីថិសម្មជ្ជកត្តេស្ស អបទានំ សមគំ ។

ចតុត្ថំ កក្ការុប្បជកត្តេរាបទានំ

[៥៤] ទេវបុត្តោ អហំ សន្តោ	បូជយី សិទិណាយកំ
កក្ការុប្បំ បត្តយ្ហ	ពុទ្ធស្ស អភិរោមយី ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កហ្មេ	យំ បុប្ផមភិរោមយី
ទុក្ខតី ភារិជាភារិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កាលព្រះលោកនាយកកំពុងយាងទៅ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បាន
 បោសថ្នល់នោះ ហើយលើកនូវទង់ជ័យក្នុងទីនោះ ។ ក្នុង
 កប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយទង់ ខ្ញុំ
 មិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយទង់ ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ២ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច ព្រះនាមសុធរៈ
 ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយអាការៈទាំងពួង ។
 បដិសម្ពិទា ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
 ហើយ ។

បានឮថា ព្រះវិចិត្តសម្មជ្ជកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ វិចិត្តសម្មជ្ជកត្តេរាបទាន ។

កក្ការុប្បដកត្តេរាបទាន ទី ៤

[៥២] ខ្ញុំជាទេវបុត្ត បានបូជាចំពោះព្រះពុទ្ធ ជានាយកព្រះ
 នាមសិខី ខ្ញុំកាន់យកផ្កាល្អៅ បង្ហោនថ្វាយព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុង
 កប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយ
 ផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផល នៃពុទ្ធបូជា ។

បញ្ចមំ មន្ទារវបុប្ផបូជកត្តោបទានំ

ឥតោ ច នវមេ កហ្សេ	រាជា សត្តត្ថមោ អហុ
សត្តរតនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ឆិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	កក្ការុបូជកោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

កក្ការុបូជកត្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

បញ្ចមំ មន្ទារវបុប្ផបូជកត្តោបទានំ

[៥៥] ទេវបុត្តោ អហំ សន្តោ	បូជយី សិទិណាយកំ
មន្ទារវេន បុប្ផេន	ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
សត្តាហំ ធននំ អាសិ	ទិព្វមាល្យំ តថាកតេ
សព្វេ ជនា សមាគន្ធា	នមស្សីសុ តថាកតំ ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កហ្សេ	យំ បុប្ផមភិរោបយី
ទុក្ខតិ ធាភិជាធាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។

មន្ទារវបុប្ផបូជកត្ថេរាបទាន ទី ៥

ក្នុងកប្បទី ៩ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានជាស្តេចចក្រពត្តិ ៧ ជាតិ
ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ទ្រង់ឧត្តម បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧
ប្រការ ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកក្ការុប្បជកត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ កក្ការុប្បជកត្ថេរាបទាន ។

មន្ទារវបុប្ផបូជកត្ថេរាបទាន ទី ៥

[៥៥] ខ្ញុំជាទេវបុត្ត បានបូជាចំពោះព្រះពុទ្ធ ជានាយក
ព្រះនាមសិខី ខ្ញុំបានបូជា ចំពោះព្រះពុទ្ធដោយផ្កាមន្ទារវៈ ។
ផ្កាកម្រងទិព្វ ជាគ្រឿងប្រក់លើព្រះតថាគត អស់ ៧ ថ្ងៃ
ពួកជនទាំងអស់មកចូបជុំគ្នាហើយ នមស្ការព្រះតថាគត ។
ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយ
ផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥតោ ច ទសមេ កហ្មេ	រាជាហោសី ជុតិទ្ធពោ
សត្តរតនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ឆិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	មន្ទារវបុប្ផបូជកោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

មន្ទារវបុប្ផបូជកត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

ឆដ្ឋំ កិទម្ពបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[៥៦] ហិមវន្តស្សវិទូរេ	កុក្កុដោ នាម បព្វតោ
តម្ហិ បព្វតថាទម្ហិ	សត្ត ពុទ្ធា វសន្តិ តេ ។
កទម្ហំ បុប្ផិតំ ទិស្វា	ដីបរាជំវ ឧត្តតំ
ឧភោហាត្ថេហិ បត្តយ្ហ	សត្ត ពុទ្ធន្ធេ សមោកិរី ។
ចតុន្ទវតេ ឥតោ កហ្មេ	យំ បុប្ផមភិរោបយី
ទុក្កតី ពាកិជាពាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បទី ១០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះ
នាមជុតិន្ទរៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧
ប្រការ ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមន្ទារវបុប្ផបូជកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ មន្ទារវបុប្ផបូជកត្តេរាបទាន ។

កទម្ពបុប្ផិយត្តេរាបទាន ទី ៦

[៥៦] ភ្នំឈ្មោះកុក្កដៈ មានក្នុងទីជិតភ្នំហិមពាន្ត ព្រះពុទ្ធ ៧
ព្រះអង្គនោះ តែងគង់នៅទៀបជើងភ្នំនោះ ខ្ញុំបានឃើញដើម
កទម្ពដែលមានផ្កាវិកស្តុសស្តាយ ដូចព្រះអាទិត្យរះឡើង ទើប
កាន់យកដោយដៃទាំងពីរ ហើយរោយរាយថ្វាយព្រះពុទ្ធទាំង
៧ អង្គ ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ
បានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។

សត្តមំ តិណសូលកត្តេរាបទានំ

ទ្វេនុរុតេ ឥតោ កាយ្យ	សត្តាសុំ បុប្ផនាមកា
សត្តរតនសម្បជ្ជា	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	កេទម្ពបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

កេទម្ពបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

សត្តមំ តិណសូលកត្តេរាបទានំ

[៥៧] ហិមវន្តស្សវិទូរេ	ភូតកណោ នាម បពូតោ
វសតេកោ ជិនោ តត្ថ	សយម្ហូ លោកនិស្សដោ ។
តិណសូលេ កហេត្វាន	ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី
ឯក្ខនសត្តសហស្ស-	កប្បំ ន វិទិចាតកោ ។
ឥតោ ឯកានសេ កាយ្យ	ឯកោសី ធរណីរុហោ
សត្តរតនសម្បជ្ជា	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។

តិណសូលកត្តេរាបទាន ទី ៧

ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៧
ជាតិ ព្រះនាមបុប្ផៈដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន បរិបូណ៌
ដោយកែវ ៧ ប្រការ ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកម្ពុបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ កម្ពុបុប្ផិយត្តេរាបទាន ។

តិណសូលកត្តេរាបទាន ទី ៧

[៥៦] ភ្នំឈ្មោះកូតគណៈ មានក្នុងទីជិតភ្នំហិមពាន្ត ព្រះ
ជិនស្រី សយម្ពូ ទ្រង់រលាស់ចេញចាកលោក ទ្រង់គង់
មួយអង្គឯក្នុងទីនោះ ។ ខ្ញុំយកផ្កាម្លិះរួតទាំងឡាយ បូជា
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំមិនដែលទៅកើតជាវិនិបាត អស់ ៩៩ ពាន់
កប្ប ព្រោះកុសលនេះ ។ ក្នុងកប្បទី ១១ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំ
បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មួយអង្គ ព្រះនាមធរណីរុហៈ
ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ

វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា

កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា តិណសូលកោ ថេរោ ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

តិណសូលកត្តេរស្ស អបទានំ សមក្កំ ។

អដ្ឋមំ នាគបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[៥៨] សុវេទ្ធោ នាម នាមេន

ព្រាហ្មណោ មន្តចារក្ខ

បុរក្ខតោ សសិស្សេហិ

វសតិ បព្វតន្តេរ ។

បទុមុត្តរោ នាម ជិដោ

អាហុតីនំ បដិត្តហោ

មមុទ្ធវិត្តកាមោ សោ

អកញ្ចិ មម សន្តិកំ ។

វេហាយសេ ចន្ត្រមតិ

ជិចោ បដ្ឋសិតោ តថា

ហាសំ មមំ វិទិត្វាន

បក្កាមិ ចាចិនាមុខោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះតិណសូលកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ តិណសូលកត្តេរាបទាន ។

នាគបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៨

[៥៧] ព្រាហ្មណ៍ឈ្មោះសុវច្ឆៈ ជាអ្នកដល់នូវត្រើយ
នៃមន្ត មានពួកសិស្សចោមរោម តែងនៅក្នុងចន្លោះភ្នំ ។
ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់គួរទទួលនូវគ្រឿងបូជា
ព្រះអង្គមានប្រាថ្នាដើម្បីស្រោចស្រង់នូវខ្ញុំ ទើបស្តេចមកកាន់
សំណាក់ខ្ញុំ ។ ទ្រង់ចង្រ្រមលើអាកាស ដូចប្រទីប រុងរឿង
ទ្រង់ជ្រាបច្បាស់ នូវសេចក្តីត្រេកអររបស់ខ្ញុំ ហើយមាន
ព្រះភ័ក្ត្របែរទៅទិសខាងកើត ស្តេចចៀសចេញទៅ ។

នវមំ បុន្នាគបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

តញ្ច អច្ឆរិយំ ទិស្វា	អព្ពតំ លោមហំសនំ
នាកបុប្ផំ កហេត្វាន	កតមក្កម្ហំ ឱកិរី ។
សតសហស្សេ ឥតោ កាយ្យ	យំ បុប្ផំ ឱកិរី អហំ
តេន ចិត្តប្បសារេន	ទុក្ខតិ នូបបដ្ឋហំ ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កាយ្យ	រាជា អាសី មហារាថោ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទ្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្វា	នាកបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

នាគបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

នវមំ បុន្នាគបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[៥៩] កាននំ វនមោក្កយ្ហ	វសាមិ លុទ្ធកោ អហំ
បុណ្នាតំ បុប្ផិតំ ទិស្វា	ពុទ្ធសេដ្ឋំ អនុស្សរី ។

បុន្នាគបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៩

ចំណែកខាងខ្ញុំ ឃើញហេតុអស្ចារ្យចម្លែក គួរជាទីព្រឺរោម
 នោះហើយ ក៏កាន់យកនូវផ្កាខ្ចីង រោយរាយលើផ្លូវដែល
 ព្រះអង្គស្តេចទៅ ។ ក្នុងកប្បទី ១ សែន អំពីកប្បនេះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានរោយរាយផ្កា ដោយចិត្តជ្រះថ្លានោះ
 ខ្ញុំមិនដែលទៅកើតក្នុងទុគ្គតិ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមមហារថៈ ទ្រង់មាន
 កម្លាំងច្រើន បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ ។ បដិសម្ពិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះនាគបុប្ផិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ នាគបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

បុន្នាគបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៩

[៥៧] ខ្ញុំជានាយព្រាន បានចូលទៅអាស្រ័យ ក្នុង
 ព្រៃធំ បានឃើញដើមបុន្នាគព្រឹក្ស ដែលមានផ្កាវិកស្តស
 ស្តាយ ហើយនឹករលឹកចំពោះព្រះពុទ្ធ ជាបុគ្គលដ៏ប្រសើរ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តំ បុប្ផំ ឌីចិនិត្វាន	សុកន្ធនំ កន្ធកន្ធិកំ ^(១)
ថូបំ ករិត្វាន បុឡិនេ	ពុទ្ធស្ស អភិរោមយី ។
ទ្វេនុរុតេ ឥតោ កហ្សេ	យំ បុប្ផំ អភិបូជយី
ទុក្កតី ធាភិជាធាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
ឯកម្ហិ នុរុតេ កហ្សេ	ឯកោ អាសី តមោនុនោ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	បុណ្ណាកបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

បុណ្ណាកបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ទសមំ កុមុទទាយកត្ថេរាបទានំ

[៦០] ហិមវន្តស្សវិទូរេ	មហាជាតស្សរោ អហុ
បទុមុប្បលសញ្ញន្នោ	បុណ្ណារីកសមោហិតោ ^(១) ។

១ ម. បុណ្ណារីកសមោត្ថដោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំបេះផ្កានោះ ដែលមានក្លិនក្រអូប យ៉ាងក្រៃលែង ហើយ
 ធ្វើជាព្រះស្លូប លើផ្នែកខ្សាច់ ឬជាចំពោះព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ៧២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិន
 ដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៧១
 អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១ អង្គ ព្រះនាម
 តមោនុទៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧
 ប្រការ ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបុន្នាគបុប្ផិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បុន្នាគបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

កុម្មុទទាយកត្ថេរាបទាន ទី ១០

[៦០] មានស្រះកើតឯងដ៏ធំ ក្នុងទីជិតភ្នំហិមពាន្ត ជាស្រះដេរ-
 ជាសដោយឈូកនិងឧប្បល ព្រោងព្រាតដោយផ្កាឈូកស ។

ទេសមំ កុម្មុទទាយកត្តោបទានំ

កុក្កុដោ ^(១) ជាម ជាមេន	តត្តាសី សកុណោ តទា
សីលវា វត្តសម្បន្នោ	បុញ្ញាបុញ្ញេសុ កោរិទោ ។
បទុមុត្តរោ លោកវិទូ	អាហុតីនំ បដិក្កហោ
ជាតស្សរស្សវិទូរេ	សញ្ញាវិត្ត មហាមុនិ ។
ជលនំ កុមុនំ ភិក្ខា ^(២)	ឧបនេសី មហេសិទោ
មម សង្កប្បមញ្ញាយ	បដិក្កហិ មហាមុនិ ។
តព្វា នានំ ទទិត្យាហំ	សុក្កម្បលេន ចោទិតោ
កប្បានំ សតសហស្សំ	ទុក្កតី នូបបដ្ឋហំ ។
សោឡសេតោ កប្បសតេ	អាសុំ វុណាជាមកា
អដ្ឋ ឯតេ ជនា តត្ថ	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆទ្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

តត្ថំ សុទំ អាយស្មា កុមុទទាយកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

កុម្មុទទាយកត្តោស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. កក្កុដោ ។ ២ ម. ឆេត្វា ។

កុម្មុទទាយកត្តោបទាន ទី ១០

ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាមាន់ ជាសកុណជាតិ នៅជិតស្រះ
 នោះ ជាសត្វមានសីល បរិបូណ៌ដោយវត្ត ឈ្មោះវៃក្នុងអំពើ
 បុណ្យនិងបាប ។ ព្រះពុទ្ធជាមហាមុនី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ
 ជ្រាបច្បាស់នូវលោក ទ្រង់គួរទទួលនូវគ្រឿងបូជា ត្រាច់ទៅ
 ក្នុងទីមិនឆ្ងាយអំពីជាតិស្រះនោះ ។ ខ្ញុំបានកាប់ផ្កាកុមុទ ដែល
 កើតក្នុងទឹក បង្ហោនចូលមកថ្វាយព្រះមហេសី ។ ព្រះពុទ្ធ
 ជាមហាមុនី ទ្រង់ជ្រាបនូវសេចក្តីត្រិះរិះរបស់ខ្ញុំ ទ្រង់ក៏ទទួល
 យក ។ ខ្ញុំត្រូវកុសលមូលដាស់តឿន ព្រោះបានឲ្យទាននោះ
 ខ្ញុំក៏មិនទៅកើតក្នុងទុគ្គតិ អស់ម្ល ១ សែនកប្ប ។ ក្នុងកប្បទី
 ១១៦ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៨ ជាតិ ព្រះ
 នាមវុណៈដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកុម្មុទទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ កុម្មុទទាយកត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧទ្ទានំ

ពន្ទុដីវតម្ភបុប្ផិ	វិថិកក្ការុបុប្ផិយោ
មជ្ឈារវោ កធន្តិ ច	សូលកោ ឆាតបុប្ផិយោ
បុណ្ណាកោ កោមុដិ តាថា	ធម្មញ្ញាសា បកិភ្គិតា ។

ពន្ទុដីវកវគ្គោ សោឡសមោ ។

តិណសូលកត្តេរាបទានទី ៧

ឧទ្ទាន

ពន្ធដីវកត្តេរាបទាន ១ តម្កបុប្ផិយត្តេរាបទាន ១ វីចិសម្ម-
ជ្ជកត្តេរាបទាន ១ កក្ការុប្បជកត្តេរាបទាន ១ មន្ទារវបុប្ផប្បជក-
ត្តេរាបទាន ១ កទម្កបុប្ផិយត្តេរាបទាន ១ តិណសូលកត្តេរា-
បទាន ១ នាគបុប្ផិយត្តេរាបទាន ១ បុន្នាគបុប្ផិយត្តេរាបទាន ១
កុមុទទាយកត្តេរាបទាន ១ គាថា (ទាំងនេះ) មាន ៥៦ ដែល
លោកសម្តែងទុកហើយ ។

ចប់ ពន្ធដីវកវគ្គ ទី ១៦ ។

សត្តរសមោ សុបារិចរិយវគ្គោ

បឋមំ សុបារិចរិយត្ថេរាបទានំ

[៦១] បទុមោ ឆាម ឆាមេន	ទិបទិដ្ឋោ នរាសកោ
បវេនា អភិទិក្ខុម្ហ	ធម្មំ ទេសេតិ ចក្កុមា ។
យក្កានំ សមយោ អាសិ	អវិទូរេ មហេសិទោ
យេន កិច្ចេន សម្បត្តា	អជ្ឈាបេក្ខិសុ ^(១) តារទេ ។
ពុទ្ធស្ស កិរមញ្ញាយ	អមតស្សវេ ទេសនំ
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	អប្បោដេត្វា ឧបដ្ឋហី ។
សុចិណ្ណស្ស ផលំ បស្សំ	ឧបដ្ឋានស្ស សត្តនោ
តិសកប្បសហស្សេសុ	ទុក្ខតិ ទូបបដ្ឋហំ ។
ឧនត្តិសេ កប្បសតេ	សមលដ្ឋតឆាមកោ
សត្តរតនសម្បដ្ឋោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បទិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆទ្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១ ម. អជ្ឈបេក្ខិសុ ។

សុបារិចរិយវគ្គ ទី ១៧

សុបារិចរិយត្ថេរាបទាន ទី ១

[៦១] ព្រះពុទ្ធព្រះនាមបទុមៈ ព្រះអង្គជាធំជាងសត្វជើង
 ពីរ ជានរាសកៈ ទ្រង់មានបញ្ញាចក្ខុ ទ្រង់ចេញចាកព្រៃ
 គឺតណ្ហា តែងសម្តែងនូវធម៌ ។ ពួកយក្ខបានប្រជុំគ្នាក្នុងទីជិត
 ព្រះពុទ្ធមហេសី ដោយកិច្ចដែលពួកយក្ខទាំងនោះមកជួបជុំគ្នា
 ហើយប្រាថ្នាមើល (នូវព្រះសម្ពុទ្ធ) ក្នុងខណៈនោះ ។ ខ្ញុំមាន
 ចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តត្រេកអរ ដឹងច្បាស់នូវវាចារបស់ព្រះពុទ្ធ
 ជាគ្រឿងសម្តែងនូវព្រះនិព្វាន ឈ្មោះអមតៈ ទះដៃហើយ
 ចូលទៅបម្រើ ។ ខ្ញុំជួបនូវផលនៃការបម្រើ ដែលខ្ញុំសន្សំល្អ
 ហើយ ចំពោះព្រះសាស្តា ក្នុងកប្បទី ៣ ម៉ឺន ខ្ញុំមិនដែល
 ទៅកើតក្នុងទុគ្គតិឡើយ ។ ក្នុងកប្បទី ១២៩ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំ
 បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមសមលង្គតៈ ទ្រង់បរិបូណ៌
 ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា សុចារិចរិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

សុចារិចរិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ទុតិយំ កណ្តារេបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[៦២] សិទ្ធត្ថោ នាម ភគវា	លោកដេដ្ឋោ នរាសកោ
បុរក្ខតោ សារកេហិ	នគរំ បដិបដ្ឋថ ។
រញ្ញោ អន្តេបុរេ អាសី	កោបកោ អភិសម្មតោ
ចាសានេ ខុបរិដ្ឋោហំ	អន្ទសំ លោកនាយកំ ។
កណារេរំ តហេត្វាន	ភិក្ខុសង្ឃេ សមោកិរី
ពុទ្ធស្ស វិសុំ កត្វាន	តតោ ភិយ្យោ សមោកិរី ។
ចតុន្ទុរតេ ឥតោ កប្បេ	យំ បុប្ផមភិរោបយី
ទុក្ខតី នាភិជានាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
សត្តាសីតិម្ហិតោ កប្បេ	ចតុរាសុំ មហិទ្ធិកា
សត្តរតនសម្បដ្ឋា	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះសុបារិចរិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សុបារិចរិយត្ថេរាបទាន ។

កណ្តវេរបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ២

[៦២] ព្រះមានព្រះភាគព្រះនាមសិទ្ធត្ថៈ ជាចម្បងក្នុងលោក
ជានរាសកៈ មានពួកសាវ័កចោមរោមហើយ ទ្រង់ស្តេចមក
កាន់ក្រុង ។ ខ្ញុំជាអ្នកគ្រប់គ្រងក្នុងខាងក្នុងបូរី របស់ស្តេច
ដែលស្តេចតែងតាំង ខ្ញុំចូលទៅក្នុងប្រាសាទ បានឃើញ
ព្រះពុទ្ធជាលោកនាយក ។ ខ្ញុំយកផ្កាច្បា រោយរាយចំពោះ
ភិក្ខុសង្ឃ រោយរាយចំពោះព្រះពុទ្ធ ធ្វើឲ្យផ្សេងច្រើនក្រៃ
លែងជាងនោះ ។ ក្នុងកប្បទី ៧២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុ
ដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃ
ពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៨៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជា
ស្តេចចក្រពត្តិ ឈ្មោះមហិទ្ធិកៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧
ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨
និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

តតិយំ ខដ្ឋទាយកត្តោបទានំ

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា កណារេបុប្ផិយោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

កណារេបុប្ផិយត្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

តតិយំ ខដ្ឋទាយកត្តោបទានំ

[៦៣] តិស្សស្ស ខោ ភកវតោ	បុព្វេ ផលមទាសហំ
នាឡិកោរព្វ ចាទាសី	ខដ្ឋកំ អភិសម្មតំ ។
ពុទ្ធស្ស តមហំ ទត្វា	តិស្សស្ស តុ មហោសិទោ
មោទាមហំ កាមកាមី	ឧបបដ្ឋិ យមិច្ឆកំ ។
ទ្វេនុតេ ឥតោ កហ្ស	យំ នានមទទី តទា
ទុក្ខតី នាភិជាទាមិ	ផលទានស្សិទំ ផលំ ។
ឥតោ តោសកហ្សម្ហិ	រាជា ឥន្ទសមោ អហុ
សត្តរតនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្ថុ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទុភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ខន្ទទាយកត្តោបទាន ទី ៣

បានឮថា ព្រះកណ្តារបុប្ផិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ កណ្តារបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

ខន្ទទាយកត្តោបទាន ទី ៣

[៦៣] ក្នុងកាលពីដើម ខ្ញុំបានថ្វាយផ្ទៃឈើ បានថ្វាយ
ផ្ទៃដូង ដែលគេសន្មតថាជាបង្កើម ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ
ព្រះនាមតិស្សៈ ។ លុះខ្ញុំថ្វាយផ្ទៃឈើនោះ ចំពោះព្រះពុទ្ធ
ព្រះនាមតិស្សៈជាមហេសីហើយ ក៏រីករាយ ខ្ញុំមានសេចក្តី
ប្រាថ្នាក្នុងកាម ក៏បានទៅកើតតាមសេចក្តីប្រាថ្នា ។ ក្នុង
កប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ក្នុងគ្រានោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ
បានថ្វាយទាន ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការឲ្យ
នូវផ្ទៃឈើ ។ ក្នុងកប្បទី ១៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជា
ស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមឥន្ទសមៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧
ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា ខន្ធជាយកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ខន្ធជាយកត្តេស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

ចតុត្ថំ ទេសបូជកត្តេរាបទានំ

[៦៤] អត្តទស្សី តុ ភក្កវា	លោកដេដ្ឋោ នរាសកោ
អព្ពុត្តញ្ញាន វេហាសំ	កច្ឆន្តោ អនិលញ្ចសេ ។
យម្ហិ ទេសេ បិតោ សត្តា	អព្ពុត្តច្ឆិ មហាមុនិ
តាហំ ទេសំ អបូជេសី	បសន្នោ សេហិ ចាណិហិ ។
អដ្ឋារសេ កប្បសតេ	អន្ទសំ យំ មហាមុនិ
ទុក្កតី ធាកិជាធាមិ	ទេសបូជាយិទំ ផលំ ។
ឯកាទសេ កប្បសតេ	កោសុជាតសនាមកោ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទ្យភិញ្ញា សច្ឆិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះខន្ធជាយកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ខន្ធជាយកត្តេរាបទាន ។

ទេសបូជកត្តេរាបទាន ទី ៤

[៦២] ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមអត្តទស្សី ជាចម្បង
ក្នុងលោក ជានរាសភៈ ហោះទៅកាន់អាកាស ស្តេចទៅក្នុង
ផ្នូរអាកាស ។ ព្រះសាស្តាជាមហាមុនី បិតនៅក្នុងប្រទេស
ណា ហើយទ្រង់ហោះទៅ ខ្ញុំជ្រះថ្លាបានបូជាចំពោះប្រទេស
នោះ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ។ ក្នុងកប្បទី ១១៨ អំពីកប្បនេះ
ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានឃើញព្រះមហាមុនី ខ្ញុំមិនដែល
ស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការបូជាចំពោះប្រទេស ។ ក្នុង
កប្បទី ១១១ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិព្រះ
នាមគោសុជាត ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មាន
កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បញ្ចមំ កណិការច្ចុទនិយត្តោបទានំ

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា ទេសបូជកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ទេសបូជកត្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

បញ្ចមំ កណិការច្ចុទនិយត្តោបទានំ

[៦៥] វេស្សភូ ឆាម សម្មុទ្ទោ	លោកដេដ្ឋោ នរាសកោ
ទិវា វិហារាយ មុនិ	ឱតាហយិ មហារនំ ។
កណិការំ ឱចិនិត្តា	ឆត្តំ កត្តានហន្តា
បុប្ផច្ចទនំ កត្តាន	ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កប្បេ	យំ បុប្ផំ អភិរោបយី
ទុក្ខតិ ឆាភិជាឆាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
ឥតោ វិសតិកប្បម្ហិ	សោណ្ណាកា អដ្ឋ ខត្តិយា
សត្តរតនសម្មុទ្ទា	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆទ្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

កណ្តិការច្នៃទនិយត្តេរាបទាន ទី ៥

បានឮថា ព្រះទេសបូជកត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ទេសបូជកត្តេរាបទាន ។

កណ្តិការច្នៃទនិយត្តេរាបទាន ទី ៥

[៦៥] ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះនាមវេស្សក្ខ ជាចម្បងក្នុងលោក
ជានរាសកៈ ជាអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់ស្តេចចូលទៅកាន់មហាវ័ន
ដើម្បីសម្រាកក្នុងវេលាថ្ងៃ ។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកាប់ផ្កាកណិ-
ការធ្វើជាត្រៃ លុះខ្ញុំធ្វើឲ្យជាដំបូលដោយផ្ការួចហើយ ទើប
បូជាចំពោះព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
ហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល
នៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ២០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជា
ស្តេចចក្រពត្តិ ៨ ជាតិ ព្រះនាមសោណ្ណភកៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិ-
បូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤
វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា កណិការច្ឆទនិយោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

កណិការច្ឆទនិយត្តេស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

ឆដ្ឋំ សប្បិទាយកត្តេរាបទានំ

[៦៦] ធុស្សោ ឆាមាសិ ភក្កវា	អាហុតីនំ បដិក្កហោ
កច្ឆតេ វិចិយា វិរោ	និព្វាបេន្តោ មហាជនំ ។
អនុបុព្វេន ភក្កវា	អាភញ្ញិ មម សន្តិកំ
តតោហំ បត្ត បក្កយ្ហ	សប្បិទេលំ អនាសហំ ។
ទ្វេនុរុតេ ឥតោ កហ្សេ	យំ សប្បិមទទី តទា
ទុក្កតី ឆាភិជាឆាមិ	សប្បិទានស្សិទំ ផលំ ។
ឆប្បញ្ញាសេ ឥតោ កហ្សេ	ឯកោ អាសី សមោទកោ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆទ្បកិញ្ញា សច្ឆិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះកណិការច្នៃទនិយត្តេរមានអាយុ បានសម្តែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ កណិការច្នៃទនិយត្តេរាបទាន ។

សប្បិទាយកត្តេរាបទាន ទី ៦

[៦៦] ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមផុស្សៈ ទ្រង់គួរទទួល
នូវគ្រឿងបូជា ព្រះអង្គជាវិបុរស ស្តេចទៅតាមផ្លូវ ញ៉ាំង
មហាជនឲ្យរលត់ទុក្ខ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ក៏ស្តេចមកកាន់
សំណាក់របស់ខ្ញុំតាមលំដាប់ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំទទួលយក
បាត្រ ហើយបានថ្វាយទឹកដោះថ្នាំនិងប្រេង ។ ក្នុងកប្ប
ទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ
បានថ្វាយទឹកដោះថ្នាំ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃ
ការថ្វាយទឹកដោះថ្នាំ ។ ក្នុងកប្បទី ៥៦ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំ
បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មួយអង្គ ព្រះនាមសមោទកៈ
ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

សត្តមំ យុធិកបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា សប្បិទាយកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សប្បិទាយកត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

សត្តមំ យុធិកបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[៦៧] ចន្ទភាកាណទីតីវេ	អនុសោតំ វជាមហំ
សយម្ពំ អន្ទសំ តត្ថ	សាលរាជំវ ធុស្វិតំ ។
បុប្ផំ យុធិកមាទាយ	ឧបកច្ឆិ មហាមុនី
បសន្នចិត្តោ សមុដោ	ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
ចតុន្ទវតេ ឥតោ កហ្មេ	យំ បុប្ផំ អភិរោបយី
ទុក្ខតី ធាកិជាធាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
សត្តសដ្ឋិម្ហិតោ កហ្មេ	ឯកោ សាមុទ្ធកោ អហុ
សត្តវតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

យុធិកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៧

បានឮថា ព្រះសប្បិទាយកត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សប្បិទាយកត្ថេរាបទាន ។

យុធិកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៧

[៦៧] ខ្ញុំទៅតាមទីបណ្តោយខ្សែទឹក ទៀបឆ្នេរស្ទឹង
ឈ្មោះចន្ទភាគា ខ្ញុំបានឃើញព្រះពុទ្ធ សយម្លូ ដូចសាល-
រាជព្រឹក្ស ដែលមានផ្ការីកស្តុសស្តាយ ជិតស្ទឹងនោះ ។
ខ្ញុំកាន់យកផ្កាដកខិម ហើយចូលទៅគាល់ព្រះមហាមុនី ខ្ញុំ
មានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានថ្វាយចំពោះព្រះពុទ្ធ ។
ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយ
ផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុង
កប្បទី ៦៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ
ព្រះនាមសាមុទ្ធរៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មាន
កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
ព្រះសម្តេច ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា យុធិកបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

យុធិកបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

អដ្ឋមំ ទុស្សទាយកត្ថេរាបទានំ

[៦៨] តិវរាយំ បុរេ រម្មេ	រាជបុត្តោ អហំ តទា
បណ្ណាការំ លភិត្តាន	ឧបសន្តស្សនាសហំ ។
អធិវាសេសិ ភគវា	វត្តំ ^(១) ហត្ថេន អាមសិ
សិទ្ធត្ថោ អធិវាសេត្វា	វេហាសំ នកមុត្តមិ ។
ពុទ្ធស្ស កច្ចមានស្ស	ទុស្សា ធាវន្តិ បច្ចតោ
តត្ថ ចិត្តំ បសាទេសី	ពុទ្ធា លោ អត្តបុត្តលោ ។
ចតុន្ទុវតេ ឥតោ កេហ្មេ	យំ ទុស្សមទទី តទា
ទុក្ខតី ភាគិជាតាមិ	ទុស្សនានស្សិទំ ផលំ ។
សត្តសដ្ឋិម្ហិតោ កេហ្មេ	ចក្កវត្តិ តទា អហុ
បរិសុទ្ធាតិ ជាមេន	មនុជិទ្ធា មហាពូលោ ។

១ ម. នវិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះយុធិកបុប្ផិយត្ថេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ យុធិកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

ទុស្សៈទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៨

[៦៨] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំជាភិក្ខុបុគ្គលមួយនាក់ឈ្មោះតិវរា ជា
ទីក្រុងគួររីករាយ ខ្ញុំបាននូវបណ្ណាការ ហើយថ្វាយព្រះពុទ្ធ
ព្រះអង្គជាបុគ្គលស្ងប់រម្ងាប់ ។ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទទួល
ហើយទ្រង់ពាល់សំពត់ដោយព្រះហស្ត លុះព្រះពុទ្ធព្រះនាម
សិទ្ធិត្ថៈទទួលហើយ ក៏ហោះទៅកាន់អាកាសវេហាស៍ ។
កាលព្រះពុទ្ធស្តេចទៅ សំពត់ទាំងឡាយក៏អណ្តែតទៅតាម
ក្រោយ ខ្ញុំញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាចំពោះព្រះពុទ្ធនោះថា ព្រះពុទ្ធ
ជាអគ្គបុគ្គលរបស់យើង ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុង
កាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយសំពត់ ខ្ញុំមិនដែល
ស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយសំពត់ ។ ក្នុងកប្បទី
៦៧ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ
ព្រះនាមបរិសុទ្ធៈ ជាធំជាងមនុស្ស ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។

នវមំ សមាទបកត្តោបទានំ

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា ទុស្សនាយកោ ថេរោ
 ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ទុស្សទាយកត្តោស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

នវមំ សមាទបកត្តោបទានំ

[៦៩] ពន្ទមតិយា នគរេ មហាបូតតណោ អហុ
 តេសាហំ បរោ អាសី មម បដ្ឋចរា^(១) វ តេ ។
 តេ សព្វេ សន្និទាតេត្វា បុញ្ញកម្មេ សមាទិយី
 មាលំ ករិស្សាម សដ្ឋ្យស្ស បុញ្ញខេត្តមនុត្តរំ ។
 សាទ្ធិតិ តេ បដិស្សត្វា មម ធន្យវសានុតា
 និដ្ឋាបេត្វារ តំ មាទ្យំ វិបស្សិស្ស អនម្ហសេ ។
 ឯកនុរតេ ឥតោ កម្មេ យំ មាទ្យមទទី តទា
 ទុក្ខតី ពាកិជាពាមិ មាទ្យនានស្សិទំ ផលំ ។

១ ម. ពទ្ធចរា ច តេ ។

សមាទបកត្តោបទាន ទី ៩

បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។
បានឮថា ព្រះទុស្សទាយកត្តោមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ទុស្សទាយកត្តោបទាន ។

សមាទបកត្តោបទាន ទី ៩

[៦៧] ខ្ញុំជាអ្នកមានពួកគណៈច្រើន ក្នុងក្រុងពន្ធមតី ជាបុគ្គល
ប្រសើរ ជាងពួកជនទាំងនោះ ពួកជនទាំងនោះ សុទ្ធតែ
ប្រព្រឹត្តតាមសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ខ្ញុំ ។ ខ្ញុំប្រជុំពួកជនទាំងអស់
នោះ ហើយបបួលក្នុងបុញ្ញកម្មថា យើងនឹងធ្វើនូវរោងសម្រាប់
ជាបុញ្ញក្ខេត្តដ៏ប្រសើរ របស់ព្រះសង្ឃ ។ ពួកជនទាំងនោះ
ក៏ទទួលស្តាប់ថា ប្រពៃ ហើយប្រព្រឹត្តតាមអំណាចសេចក្តី
ប្រាថ្នារបស់ខ្ញុំ លុះធ្វើរោងនោះឲ្យសម្រេចហើយ ក៏ថ្វាយ
ចំពោះព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមវិបស្សី ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្ប
នេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយរោង ខ្ញុំមិន
ដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយរោង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឯក្ខន្ធសង្ខិកប្បម្ពិ^(១) ឯកោ អាសិ ជនាធិចោ
 អាវេលោ នាម^(២) នាមេន ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ឆឡភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា សមាទបកោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សមាទបកត្តេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ទសមំ បញ្ចង្គុលិយត្ថេរាបទានំ

[៧០] តិស្សោ នាមាសិ ភគវា លោកនាថោ នរាសកោ
 បរិសន្តំ^(៣) កន្ធកុដិ វិហារកុសលំ មុនី^(៤)
 សុតន្ធមាល្យមាទាយ អភមាសី ជិនន្តិកំ
 អប្បសន្នោ^(៥) ច សម្ពុទ្ធ បញ្ចង្គុលិមទាសហំ ។

១ ម. ឯក្ខន្ធសត្តតិកប្បេ ។ ២ ម. អាទេយ្យោ នាម ។ ៣ ម. បរិសតិ ។
 ៤ ម. វិហារកុសលោ មុនិ ។ ៥ ម. អស្សាសត្តេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បទី ៥៩ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយ
អង្គ ព្រះនាមអាវេលៈ ទ្រង់ជាធំជាងជន មានកម្លាំងច្រើន ។
បដិសម្ភិទា ៤ វិមោកុខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសមាទបកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សមាទបកត្តេរាបទាន ។

បញ្ចង្គលិយត្តេរាបទាន ទី ១០

[៧០] ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមតិស្សៈ ជាទីពឹងនៃសត្វ-
លោក ជានរាសកៈ ខ្ញុំបានឃើញព្រះពុទ្ធមហាមុនី ព្រះអង្គជា
អ្នកឈ្លាសវៃក្នុងវិហារធម៌ កំពុងចូលគន្ធកុដិ ទើបកាន់យក
នូវផ្កាកម្រងមានក្លិនក្រអូប ហើយដើរទៅកាន់សំណាក់ព្រះ
ជិនស្រី ។ ខ្ញុំមានសទ្ធាតិចត្តចសោះ បានថ្វាយនូវគ្រឿង
ក្រអូប បោះព្រំដោយម្រាមដៃប្រាំ ចំពោះព្រះសម្ពុទ្ធ ។

ទសមំ បញ្ចង្គលិយត្ថេរាបទានំ

ទ្វេនុរុតេ ឥតោ កហ្មេ	យំ កន្ទមភិរោបយី
ទុក្កតី ធាភិជាធាមិ	បញ្ចង្គុលិស្សិទំ ផលំ ។
ទ្វេសត្តតិម្ហិតោ កហ្មេ	រាជា អាសី សយម្យកោ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	បញ្ចង្គុលិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

បញ្ចង្គុលិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

បញ្ចង្គលិយត្ថេរាបទាន ទី ១០

ក្នុងកប្បទី ៧២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយ
 គ្រឿងក្រអូប ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃគ្រឿង
 ក្រអូប ដែលបោះព្រំដោយម្រាមដៃប្រាំ ។ ក្នុងកប្បទី ៧២
 អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមសយម្បកៈ
 ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបញ្ចង្គលិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ

គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បញ្ចង្គលិយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧទ្ធានំ

សុបារិចរិយកណារី ខន្ទកោ ទេសបូជកោ
 កណិកាភោ សប្បិទទោ យុទិកោ ទុស្សនាយកោ
 មាឡោ ច បញ្ចុដ្ឋលិកោ ចតុប្បញ្ញាសតាថកាតិ ។

សុបារិចរិយវគ្គោ សត្តរសមោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឧទ្ទាន

សុបារិចរិយត្ថេរាបទាន ១ កណ្តវេរុបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ១ ខដ្ឋ-
 ទាយកត្ថេរាបទាន ១ ទេសបូជកត្ថេរាបទាន ១ កណិការច្ចុទ្ធ-
 និយត្ថេរាបទាន ១ សប្បិទាយកត្ថេរាបទាន ១ យុធិកបុប្ផិយ-
 ត្ថេរាបទាន ១ ទុស្សទាយកត្ថេរាបទាន ១ សមាទបកត្ថេរាប-
 ទាន ១ បញ្ចង្ក័លិយត្ថេរាបទាន ១ មានគាថា ៥៤ ។

ចប់ សុបារិចរិយវគ្គ ទី ១៧ ។

អដ្ឋារសមោ កុមុទវគ្គោ

បឋមំ កុមុទមាលិយត្ថេរាបទានំ

[៧១] បព្វតេ ហិមវន្តម្ហិ	មហាជាតស្សរោ អហុ
តត្ថដោ រក្ខុសោ អាសី	យោរុទោ មហាពូលោ ។
កុមុទំ បុប្ផិតំ តត្ថ	ចក្កមត្តានិ ជាយរេ
ឌិចិណមិ ចហំ បុប្ផំ	ផលិណោ សមិតំ តណា ។
អត្ថទស្សី តុ ភក្កវា	ទិបទិណ្ណោ នរាសកោ
បុប្ផំ សន្តោចិតំ ទិស្វា	អាកច្ឆិ មម សន្តិកេ ។
ឧទាតតញ្ច សម្ពុទ្ធំ	ទេវទេវំ នរាសកំ
សព្វញ្ច បុប្ផំ បក្កយ្ហ	ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
យាវតា ហិមវន្តស្មី	យាវ មាលា តណា អហុ ^(១)
តាវច្ឆទនសម្បុរោ	អកមាសិ តថាគតោ ។
អដ្ឋារសេ កប្បសតេ	យំ បុប្ផមភិរោបយី
ទុក្ខតី ពាកិជាតមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។

១ ម. យាវតា ហិមវន្តត្តា បរិសា សា តទា អហុ ។

កុមុទវគ្គ ទី ១៨

កុមុទមាលិយត្ថេរាបទាន ទី ១

[៧១] មានស្រះកើតឯងដ៏ធំ នៅទៀបភ្នំហិមពាន្ត ខ្ញុំជា
 អារក្សទឹក កើតក្នុងស្រះនោះ មានរូបដ៏សម្បើម មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ កុមុទមានផ្ការីកស្កុសស្កាយក្នុងស្រះនោះ ពួកផ្កា
 កុមុទ ប្រមាណប៉ុនកង់រទេះ កើតឡើងក្នុងស្រះនោះ ខ្ញុំតែង
 បេះផ្កាផង ផ្លែផង ជារឿយៗ គាប់ចួន ព្រះមានព្រះភាគ
 ព្រះនាមអត្តទស្សី ជាធំជាងសត្វជើងពីរ ជានរាសកៈ ទ្រង់
 ឃើញផ្កា ដែលខ្ញុំបេះគរទុក ក៏ស្តេចមកក្នុងសំណាក់របស់
 ខ្ញុំ ។ លុះ (ខ្ញុំឃើញ) នូវព្រះសម្ពុទ្ធ ថាទេវតារបស់ទេវតា
 ជានរាសកៈហើយ ខ្ញុំក៏យកផ្កាទាំងអស់ មកថ្វាយព្រះពុទ្ធ ។
 ក្នុងកាលនោះ ផ្កាកម្រងទាំងប៉ុន្មាន ក៏ទៅជាគ្រឿងប្រក់
 ថ្វាយព្រះតថាគត ដែលស្តេចទៅទៀបភ្នំហិមពាន្ត ។ ក្នុង
 កប្បទី ១១៨ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បាន
 ថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខគឺ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥតោ បណ្ណារសេ កប្បេ	សត្តាហោសុំ ជនាទិចា
សហស្សរថនាមា តេ	ចក្កវត្តី មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា កុមុទមាលិយោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

កុមុទមាលិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ទុតិយំ និស្សេណីទាយកត្ថេរាបទានំ

[៧២] កោណ្ណាញ្ញស្ស ភកវតោ	លោកនាថស្ស តាទិណោ
អាហោហត្តាយ ចាសាទំ	និស្សេណី ការិតា មយា
តេន ចិត្តប្បសាទេន	អនុកោត្វាន សម្បទា
ធារេមិ អន្តិមំ ទេហំ	សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បទី ១៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៧
ជាតិ ជាធំជាងជន ព្រះនាមសហស្សរថ ទ្រង់មានកម្លាំង
ច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសុមង្គលត្តេរមានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ កុមុទមាលិយត្តេរាបទាន ។

និស្សេណីទាយកត្តេរាបទាន ទី ២

[៧២] ខ្ញុំបានឲ្យគេធ្វើជណ្តើរសម្រាប់ឡើងកាន់ប្រាសាទ
ថ្វាយព្រះមានព្រះភាគព្រះនាមកោណ្ឌញ្ញៈ ជាទីពឹងនៃសត្វ-
លោក ទ្រង់ប្រកបដោយតាទិគុណ ។ ខ្ញុំបានបំពេញសម្បទា
(នៃបុណ្យ) ដោយសេចក្តីជ្រះថ្លានៃចិត្តនោះ ទើបខ្ញុំទ្រទ្រង់
នូវរាងកាយជាទីបំផុត ក្នុងសាសនា នៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។

តតិយំ រត្តិយបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

ឯកត្តិសម្ពិ កប្បានំ សហស្សម្ពិ តយោ មហា^(១)
 សម្ពហុលា នាម រាជាដោ ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ឆិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា និស្សេណីទាយកោ ថេរោ
 ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

និស្សេណីទាយកត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

តតិយំ រត្តិយបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[៧៣] មិគលុទ្ធា បុរេ អាសី អរញ្ញោ កាននេ អហំ
 វិបស្សី អន្ទសំ ពុទ្ធិ
 រត្តិកំ បុប្ផិតំ ទិស្វា កុដដំ ធរណីរុហំ
 សម្ងលំ បក្កហេត្វាន ឧបនេសី មហោសិដោ ។
 ឯកនរុតេ ឥតោ កហ្ស្យ យំ បុប្ផមភិរោបយី
 ទុក្ខតិ នាភិជាដាមិ បុប្ផទានស្សិទំ ផលំ ។

១ ម. អហំ ។

រត្តិយបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ ទី ៣

ក្នុងកប្បទី ១.០៣១ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រ-
ពត្តិ ៣ ជាតិ ព្រះនាមសម្មហុលៈដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំង
ច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបាន
ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះនិស្សេណីទាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
នូវវត្ថុទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ និស្សេណីទាយកត្ថេរាបទាន ។

រត្តិយបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

[៧៣] ក្នុងជាតិមុន ខ្ញុំជាព្រានម្រឹគ នៅក្នុងព្រៃធំ ខ្ញុំ
បានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមវិបស្សី ជាទេវតារបស់ទេវតា
ជានរាសកៈ ។ ខ្ញុំបានឃើញដើមឈើខ្លាំងគង់ ដែលមាន
ផ្ការីកស្កុសស្កាយ ប្រកបដោយសេចក្តីត្រេកអរ ហើយកាន់
យកទាំងឫស មកថ្វាយព្រះពុទ្ធ មហេសី ។ ក្នុងកប្ប
ទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយផ្កា
ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផល នៃការថ្វាយផ្កា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥតោ ច អដ្ឋមេ កប្បេ	សុប្បសន្នសនាមកោ
សត្តរតនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ^(១) ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	វត្តិយបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

វត្តិយបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

ចតុត្ថំ ឧទបានទាយកត្ថេរាបទានំ

[៧៤] វិបស្សិទោ ភកវតោ	ឧទទាទោ កតោ មយា
បិណ្ឌាទាតំ តហេត្វាន	និយ្យាទេសី អហំ តទា ។
ឯកនុរុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ កម្មមករី តទា
ទុក្ខតី ភាគិជាទាមិ	ឧទទានស្សិទំ ផលំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១ ម. រាជាហោសី មហាពូលោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បទី ៨ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិព្រះ
នាមសុប្បសន្នៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មាន
កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះរត្តិយបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ រត្តិយបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

ឧទបានទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៤

[៧២] ខ្ញុំបានធ្វើអណ្ណាង ថ្វាយចំពោះព្រះមានព្រះភាគ
ព្រះនាមវិបស្សី ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំយកចង្កាន់បិណ្ឌបាតថ្វាយ
(ថែមទៀត) ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ
ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានធ្វើបុញ្ញកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ
នេះជាផលនៃការថ្វាយអណ្ណាង ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨
និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បញ្ចមំ សីហាសនទាយកត្តោបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា ឧទចាននាយកោ ២៣
ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ឧទចានទាយកត្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

បញ្ចមំ សីហាសនទាយកត្តោបទានំ

[៧៥]	និព្វតេ លោកនាថម្ហិ	បទុមុត្តរនាយកោ
	បសន្នចិត្តោ សុមនោ	សីហាសនមនាសហំ ។
	ពហូហិ កន្ធមាលេហិ	បរលោកសុខារហោ ^(១)
	តត្ថ បូជំ ករិត្យាន	និព្វាយតិ ពហុជ្ជនោ ។
	បសន្នចិត្តោ សុមនោ	វន្ទិត្វា ពោធិមុត្តមំ
	កប្បានំ សតសហស្សំ	ទុក្ខតី ទូបបជ្ជហំ ។
	បណ្ណារសសហស្សម្ហិ	កប្បានំ អដ្ឋ អាសុ តេ ^(២)
	សិលុច្ឆយសនាមា ច	រាជានោ ចក្កវត្តិនោ ។
	បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
	ឆន្ទ្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១ ម. ទិដ្ឋធម្មសុខារហោ ។ ២ ម. អាសយំ ។

សីហាសនទាយកត្តោបទាន ទី ៥

បានឮថា ព្រះឧទបទានទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឧទបទានទាយកត្តោបទាន ។

សីហាសនទាយកត្តោបទាន ទី ៥

[៧៤] កាលព្រះពុទ្ធព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ជានាយក ជាទីពឹង
នៃលោក បរិនិព្វានហើយ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ
បានថ្វាយសីហាសនៈ ។ សេចក្តីពិត ជនមានប្រមាណ
ច្រើននាក់ បាននូវសេចក្តីសុខក្នុងបរលោក ហើយរំលត់
ទុក្ខបាន ព្រោះធ្វើនូវការបូជា ដោយគ្រឿងក្រអូបនិងផ្កា
កម្រងជាច្រើន ក្នុងទីបរិនិព្វាននោះ ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា
មានចិត្តរីករាយ ថ្វាយបង្គំនូវពោធិព្រឹក្សដ៏ឧត្តម ខ្ញុំមិនទៅ
កើតក្នុងទុគ្គតិ អស់មួយសែនកប្ប ព្រោះកុសលនេះ ។
ក្នុងកប្បទី ១៥.០០០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ
៨ ជាតិ ព្រះនាមសីលុច្ឆយៈដូចគ្នា ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ
៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា សីហាសនទាយកោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

សីហាសនទាយកត្តេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ឆដ្ឋំ មគ្គទត្តិកត្តេរាបទានំ

[៧៦] អនោមទស្សិ ភកវា	ទិបទិដ្ឋោ នវាសកោ
ទិដ្ឋធម្មសុខត្តាយ	អញ្ចោកាសម្មិ ចង្កមិ ។
ឧទ្ធតេ ចានេ បុច្ឆានិ	សោកំ ^(១) មុទ្ធនិ តិដ្ឋវេ
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	វន្ធិត្វា បុប្ផមោកិរី ។
វិសកប្បសហស្សម្ហិ	ឥតោ បញ្ច ជនា អហំ
បុប្ផច្ចទនិយា នាម	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បទិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	មគ្គទត្តិកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

មគ្គទត្តិកត្តេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. សីសំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះសីហាសនទាយកត្តោរ មានអាយុ បាន
សម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សីហាសនទាយកត្តោរាបទាន ។

មគ្គទត្តិកត្តោរាបទាន ទី ៦

[៧៦] ព្រះមានព្រះភាគព្រះនាមអនោមទស្សី ជាធំជាង
សត្វជើងពីរ ជានរាសកៈ ទ្រង់ចង្រ្កមក្នុងទីវាលស្រឡះ ដើម្បី
ប្រយោជន៍ដល់សេចក្តីសុខ ក្នុងបច្ចុប្បន្ន ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា
មានចិត្តរីករាយ បានថ្វាយបង្គំព្រះបាទា ដែលទ្រង់លើកឡើង
ហើយខ្ញុំបេះផ្កាទាំងឡាយដែលល្អបិតលើកំពូលភ្នំ មករោយ
រាយថ្វាយ ។ ក្នុងកប្បទី ២០.០០០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើត
ជាស្តេចចក្រពត្តិ ៥ ជាតិ ព្រះនាមបុប្ផច្ឆទនិយៈដូចគ្នា មាន
កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមគ្គទត្តិកត្តោរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ មគ្គទត្តិកត្តោរាបទាន ។

សត្តមំ ឯកទីបិយត្ថេរាបទានំ

[៧៧] បទុមុត្តរស្ស មុនិណោ សលន្ទេ ពោធិមុត្តមេ
 បសន្នចិត្តោ សុមនោ ឯកទីបំ អនាសហំ ។
 ភវេ និព្វត្តមាណម្ហិ និព្វត្តេ បុញ្ញសញ្ញាយេ
 ទុក្ខតី ធាភិជាធាមិ ទីបទានស្សិទំ ផលំ ។
 សោឡសេ កប្បសហស្សេ ឥតោ តេ ចតុរោ ជនា
 ចជ្ជាកា ធាម ធាមេន ចក្កវត្តី មហាពូលា ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ឆន្ទុភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា ឯកទីបិយោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ឯកទីបិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

នវមំ ភាណវារំ ។

ឯកទីបិយត្ថេរាបទាន ទី ៧

[៧៧] ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានថ្វាយ
 ប្រទីបមួយដល់ព្រះមុនី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទៀបដើមស្រល់
 ជាពោធិព្រឹក្សដ៏ប្រសើរ ។ កាលខ្ញុំកើតក្នុងភព កាលការ
 សន្សំបុណ្យកើតហើយ ខ្ញុំក៏មិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជា
 ផលនៃការថ្វាយប្រទីប ។ ក្នុងកប្បទី ១៦ ពាន់ អំពីកប្ប
 នេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៤ ជាតិ ព្រះនាមចន្ទភ័ក្តៈ
 ដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨
 និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។
 បានឮថា ព្រះឯកទីបិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 នេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឯកទីបិយត្ថេរាបទាន ។
 ចប់ ភាណវារៈ ទី ៩ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អដ្ឋមំ មណិបូជកត្តោរាបទានំ

[៧៨] ឱវេន ហិមវន្តស្ស	នទិកា ^(១) សម្បវត្តថ
តស្សា ចានូបខេត្តម្ហិ	សយម្ហូ វសតេ តទា ។
មណី បក្កយ្ហ បល្លង្កិ	សាធុចិត្តំ មនោរមំ
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
ចតុន្ទុវតេ ឥតោ កេហ្ស	យំ មណី អភិរោបយី
ទុក្ខតិ ជាកិជាតាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
ឥតោ ច ទ្វាទសេ កេហ្ស	សតវសីសនាមកា
អដ្ឋ តេ រាជាណោ អាសុំ	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	មណិបូជកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

មណិបូជកត្តោរាបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. នទេកា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

មណិបូជកត្ថេរាបទាន ទី ៨

[៧៨] ស្ទឹងតែងហូរចេញអំពីខាងអាយក្នុងហិមពាន្ត គាប់
 ចួនគ្រានោះ ព្រះពុទ្ធសយម្ហូ ទ្រង់គង់នៅក្នុងខេត្តជាបន្ទាប់
 នៃស្ទឹងនោះ ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ យក
 បល្ល័ង្កកែវមណី ដែលគេរចនាដោយប្រពៃ ជាទីត្រេកអរ
 នៃចិត្ត ថ្វាយចំពោះព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយបល្ល័ង្កកែវមណី ខ្ញុំមិនដែល
 ស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ១២
 អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៨ ជាតិ ព្រះនាម
 សតវង្សិដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្មិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមណិបូជកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ មណិបូជកត្ថេរាបទាន ។

នវមំ តិកិច្ចកត្តេរាបទានំ

[៧៩] នកវេ ពន្ទមតិយា	វេជ្ជោ អាសី សុសិត្តិភោ
អាតុរាជំ សុទុក្ខីនំ ^(១)	មហាជនសុខាវហោ ។
ព្យាដិតំ សមណំ ទិស្វា	សីលវន្តំ មហាជុតី
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	ភេសជ្ជមទទី តទា ។
អហោកោ អាសី តេនេវ	សមណោ សំរុតិច្ឆិយោ
អសោកោ ជាម ជាមេន	ឧបដ្ឋាកោ វិបស្សិណោ ។
ឯកនរុតេ ឥតោ កហ្មេ	យំ ឱសថមទាសហំ
ទុក្ខតី ជាកិជាជាមិ	ភេសជ្ជស្ស ឥទំ ផលំ ។
ឥតោ ច អដ្ឋមេ កហ្មេ	សញោសថសនាមកោ
សត្តរតនសម្បដ្ឋោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១ ម. សុទុក្ខីនំ ។

តិកិច្ចកត្តេរាបទាន ទី ៩

[៧៧] ខ្ញុំជាពេទ្យមានវេជ្ជសាស្ត្រសិក្សាល្អហើយ នៅ
 ក្នុងនគរពន្ធមតី ជាអ្នកនាំមកនូវសេចក្តីសុខដល់មហាជន
 ពិសេសចំពោះពួកជនអ្នកមានជំងឺ មានទុក្ខខ្លាំង ។ ខ្ញុំឃើញ
 សមណៈអ្នកមានសីល មានសេចក្តីរុងរឿងច្រើន ដែល
 កំពុងឈឺថ្កាត់ ក្នុងកាលនោះ ក៏មានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្ត
 រីករាយ បានប្រគេនភេសជ្ជៈ ។ សមណៈនោះ ឈ្មោះ
 អសោកៈ មានឥន្ទ្រិយសង្រួមល្អ ជាឧបដ្ឋាករបស់ព្រះវិបស្សី
 សម្ពុទ្ធ ក៏សះជាភោគ ដោយភេសជ្ជៈនោះ ។ ក្នុងកប្បទី ៧១
 អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានប្រគេនឱសថ ខ្ញុំ
 មិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃភេសជ្ជៈ ។ ក្នុងកប្បទី
 ៨ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាម
 សញ្ជាសថៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា តិកិច្ចកោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

តិកិច្ចកត្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ទសមំ សង្ឃបដ្ឋាកត្តោរាបទានំ

[៨០] វេស្សភ្នំម្លិ ភកវតិ	អាសី អារាមិកោ អហំ ^(១)
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	ឧបដ្ឋី សង្ឃមុត្តមំ ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កហ្សេ	យំ កម្មមករី តទា
ទុក្ខតិ ជារិជាជារិ	ឧបជ្ជានស្សិទំ ផលំ ។
ឥតោ តេ សត្តមេ កហ្សេ	សត្តោសុំ សមោត្តកា
សត្តរតនសម្មដ្ឋា	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទ្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១ ម. មណិបូជា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះតិកិច្ចកត្តេវ មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ តិកិច្ចកត្តេវាបទាន ។

សង្ឃបដ្ឋាកត្តេវាបទាន ទី ១០

[៨០] ខ្ញុំជាអារាមិកជន (អ្នកទំនុកបម្រុងអារាមឬញោមវត្ត)
ក្នុងសំណាក់ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមវេស្សកូ ខ្ញុំមានចិត្ត
ជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានបម្រើព្រះសង្ឃដ៏ឧត្តម ។ ក្នុង
កប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងគ្រានោះ ព្រោះហេតុដែល
ខ្ញុំបានធ្វើបុញ្ញកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃ
ការបម្រើ ។ ក្នុងកប្បទី ៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច
ចក្រពត្តិ ៧ ជាតិ ព្រះនាមសមោត្តកៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌
ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤
វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

ឧទ្ទានំ

ឥត្តំ សុទ្ធំ អាយស្មា សង្ឃបដ្ឋាកោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សង្ឃបដ្ឋាកត្តេស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

ឧទ្ទានំ

កុមុទោ អថ និស្សេណី រត្តិកោ ឧទទានោ
សីហាសនី មគ្គប្បទោ ឯកទីបី មណិប្បទោ
តិកិច្ចកោ ឧបដ្ឋាកោ ឯក្ខនបញ្ញាសកាថកាតិ ។

កុមុទវគ្គោ អដ្ឋាវសមោ ។

ឧទ្ធាន

បានឮថា ព្រះសង្ឃបដ្ឋាកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សង្ឃបដ្ឋាកត្តេរាបទាន ។

ឧទ្ធាន

កុមុទមាលិយត្តេរាបទាន ១ និស្សេណីទាយកត្តេរាបទាន ១
រត្តិយបុប្ផិយត្តេរាបទាន ១ ឧទបុនទាយកត្តេរាបទាន ១
សីហាសនទាយកត្តេរាបទាន ១ មគ្គទត្តិកត្តេរាបទាន ១
ឯកទីបិយត្តេរាបទាន ១ មណិបូជកត្តេរាបទាន ១ តិកិច្ច-
កត្តេរាបទាន ១ សង្ឃបដ្ឋាកត្តេរាបទាន ១ មានគាថា ៤៧ ។

ចប់ កុមុទវគ្គ ទី ១៨ ។

ឯក្ខន្ធវិសតិមោ កុដជបុប្ផិយវគ្គោ

បឋមំ កុដជបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[៨១] សុវណ្ណវណ្ណំ សម្ពុទ្ធំ	សតវសីវ ឧត្តមំ ^(១)
ទិសំ អនុវិលោកេន្តំ	កច្ឆន្តំ អនិលញ្ញសេ ។
កុដជំ បុប្ផិតំ ទិស្វា	សំវិត្តកសមោត្តកំ
រុក្ខតោ ឱចិទិត្វាន	ដុស្សស្ស អភិរោបយី ^(២) ។
ទ្វេនុរុតេ ឥតោ កហ្សេ	យំ បុប្ផំ អភិរោបយី
ទុក្ខតី ពាកិជាពាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
ឥតោ សត្តរសេ កហ្សេ	តយោ អាសីសុ បុប្ផិតា
សត្តរតនសម្បដ្ឋា	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆឡភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	កុដជបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

កុដជបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. ឧត្តតំ ។ ២ ម. ដុស្សស្សមភិរោបយី ។

កុដជបុប្ផិយវគ្គ ទី ១៩

កុដជបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ១

[៨០] (ខ្ញុំឃើញ) នូវព្រះធុស្សសម្ពុទ្ធ ទ្រង់មានវណ្ណៈដូច
 មាស ទ្រង់ឧត្តមដូចព្រះអាទិត្យ ទ្រង់ក្រឡេកមើលទិស
 ទ្រង់ធ្វើពុទ្ធដំណើរទៅព្រះអាកាស ។ ខ្ញុំបានឃើញដើម
 ខ្លែងគង់មានផ្ការីក ហើយបេះផ្ការីកនិងផ្កាក្រពុំអំពីដើម ឬជា
 ដល់ព្រះធុស្សសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
 ហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល
 នៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ១៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជា
 ស្តេចចក្រពត្តិ ៣ ជាតិ ព្រះនាមបុប្ផិតៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌
 ដោយកែវ ៧ ប្រការ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកុដជបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ កុដជបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

ទុតិយំ ពុទ្ធិជីវកត្តេរាបទានំ

[៨២] សោភិតោ នាម សមុទ្រោ សយម្ហូ សញ្ញិវណ្ណិតោ
 សមាធិំ សោ សមាសន្នោ និសីទិ បព្វតន្តវេ ។
 ជាតស្សវេ កវេសន្នោ ទកដំ បុប្ផមត្តមំ
 ពុទ្ធិជីវកបុទ្ធានិ អន្ធសំ សមនន្តរំ ។
 ឧកោហត្ថេហិ បក្កយ្ហ ឧបកច្ឆិ មហាមុនី
 បសន្នចិត្តោ សុមនោ សោភិតស្សាភិរោបយី^(១)
 ចតុន្ទុវតេ ឥតោ កប្បេ យំ បុប្ផមភិរោបយី
 ទុក្កតី នាភិជានាមិ ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
 ឥតោ ចតុន្ទុសេ កប្បេ ឯកោ អាសី ជនាធិចោ
 សមុទ្ធកប្បោ នាមេន ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ឆន្ទ្យភិញ្ញា សច្ឆិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតំ សុទំ អាយស្មា ពុទ្ធិជីវកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ពុទ្ធិជីវកត្តេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

១ ម. សិទ្ធក្កស្សាភិរោបយិ ។

ពន្ធដីវកត្តេរាបទាន ទី ៣

[៨២] ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះនាមសោភិតៈ ជាព្រះសយម្ម ដែលសប្បុរសសរសើរហើយ ព្រះអង្គស្តេចចូលសមាធិ គង់ នៅត្រង់ចន្លោះភ្នំ ។ ខ្ញុំកំពុងស្វែងរកផ្កាដ៏ប្រសើរ ដែលកើត ក្នុងទឹកនៃជាតស្រះ ក៏បានឃើញផ្កាច្បា ក្នុងលំដាប់ស្មើ ។ ខ្ញុំកាន់យកដោយដៃទាំងពីរ ចូលទៅគាល់ព្រះមហាមុនី ខ្ញុំ មានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានបូជាដល់ព្រះសោភិត- សម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ១៤ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មួយ អង្គ ព្រះនាមសម្មាសម្ពុទ្ធកប្បៈ ជាធំជាងជន មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះពន្ធដីវកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ពន្ធដីវកត្តេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតិយំ កោតុម្ភិយត្ថេរាបទានំ

[៨៣] កណិការវំ ជោតន្តំ	និសិទ្ធិំ បព្វតន្តរេ
អប្បមេយ្យំវ ខុទ្ទិ	ខុទ្ទតំ ^(១) ធរណី យថា
បុរេតំ ទេវសង្ខេន	និសកាជានិយំ យថា
ហាដ្ឋោ ហាដ្ឋេន ចិត្តេន	ឧបកញ្ជិ នុត្តមំ ។
សត្ត បុច្ឆានិ បក្កយ្ហ	កោតុម្ភិ សមាគុលំ
ពុទ្ធស្ស អភិរោមេសី	សិខិនោ លោកពន្ធនោ ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កប្ប្ប	យំ បុប្ផមភិរោមយី
ទុក្ខតិ ធាភិជាធាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
ឥតោ វិសតិកប្បម្ហិ	មហានេលសនាមកោ
ឯកោអាសី ^(២) មហាតេជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទ្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	កោតុម្ភិយោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

កោតុម្ភិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. វិត្តតំ ។ ១ ម. អាសិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កោតុម្ពិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

[៨៣] ខ្ញុំមានចិត្តរីករាយ ចូលទៅរកព្រះសិវីសម្ពុទ្ធ ទ្រង់
 រុងរឿងដូចផ្កាកណិការ ដែលគង់នៅត្រង់ចន្លោះភ្នំ ដូចជា
 សមុទ្រប្រមាណមិនបាន ឬដូចផែនដីដ៏ក្រាស់ ព្រះអង្គមាន
 ពួកទេវតាហែហមហើយ ទ្រង់ដូចជាអាជានេយ្យដ៏ប្រសើរ
 ទ្រង់ជានរះដ៏ឧត្តម ។ ខ្ញុំយកផ្កា ៧ ទង់ និងសំពត់រោមសត្វ
 ដែលលាយល្អ បូជាដល់ព្រះសម្ពុទ្ធ ព្រះនាមសិវី ជា
 លោកពន្ធុ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុ
 ដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃ
 ពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ២០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច
 ចក្រពត្តិ មួយអង្គ ព្រះនាមមហានេលៈ ទ្រង់មានតេជះ
 ច្រើន មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨
 និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកោតុម្ពិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ កោតុម្ពិយត្ថេរាបទាន ។

ចតុត្ថំ បញ្ចហត្ថិយត្ថេរាបទានំ

[៨៤] តិស្សោ ឆាមាសិ ភក្កវា	លោកដេដ្ឋោ នរាសកោ
បុរក្ខតោ សារកេហិ	រថិយំ បដិបដ្ឋេថ ។
បញ្ច ឧប្បលហត្តា ច	ចតុឱដ្ឋបិតា មយា ^(១)
អាហុតិ ធាតុកាមោហំ	បុត្តោម្ហិ ហិតសិទ្ធិយា ^(២) ។
សុវណ្ណវណ្ណំ សម្ពុទ្ធំ	កច្ឆន្តំ អន្តរាបលោ
ពុទ្ធរំសីហិ ដុដ្ឋោម្ហិ	បូជេសី ទិបទុត្តមំ ។
ទ្វេនុរុតេ ឥតោ កប្ប្យ	យំ បុប្ផមភិរោបយី
ទុក្ខតិ ធាភិជាធាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
ឥតោ តេរសកប្បម្ហិ	បញ្ចសុលភសម្មតា
សត្តរតនសម្បដ្ឋា	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទ្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	បញ្ចហត្ថិតោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

បញ្ចហត្ថិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. បញ្ច ឧប្បលហត្ថយោ ចាតុរា បិបិតា មយា ។ ២ ម. បត្តណ្ណិ វត សិទ្ធិយា ។

បញ្ចហត្ថិយត្ថេរាបទាន ទី ៤

[៨២] ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមតិស្សៈ ជាច្បងក្នុង
 លោក ជានរាសកៈ ដែលពួកសាវ័កចោមរោម ស្តេចទ្រង់
 ពុទ្ធដំណើរទៅក្នុងថ្នល់ ។ ខ្ញុំតាំងទុកនូវផ្កាឧប្បល ៥ ក្តាប់
 ឬ ២ ក្តាប់ ខ្ញុំជាកូននៃមាតាឈ្មោះហិតសិទ្ធិ ប្រាថ្នានឹងថ្វាយ
 គ្រឿងបូជា ។ ខ្ញុំដែលរស្មីព្រះពុទ្ធពាល់ត្រូវហើយ បានបូជា
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់មានវណ្ណៈដូចជាមាស ទ្រង់ពុទ្ធដំណើរទៅក្នុង
 ចន្លោះរានផ្សារ ព្រះអង្គឧត្តមជាងសត្វជើងពីរ ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិន
 ដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ១៣
 អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៥ ជាតិ ព្រះនាម
 សុលភសម្មតៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ
 មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្មិទា ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា
 ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបញ្ចហត្ថិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បញ្ចហត្ថិយត្ថេរាបទាន ។

បញ្ចមំ ឥសិមុត្តទាយកត្តោរាបទានំ

[៨៥] ឧទេន្តំ សតវំសីវ	បីតវំសីវ កាលុមំ
កកុដំ វិលសន្តំ ^(១)	បទុមុត្តរាយកំ ។
ឥសិមុត្តំ និមន្តេត្វា ^(២)	មទុខុទ្ទេ អនីលកេ
ចាសាទេបិ បិតោ សន្តោ	អទាសី លោកពន្ធនោ ។
អដ្ឋសតសហស្សានិ	អហោសុំ ពុទ្ធសាវកា
សព្វេសំ បត្ត បូរេន្តំ	តតោ វាបិ ពហូតវំ ។
តេន ចិត្តប្បសាទេន	សុក្កមូលេន ចោទិតោ
កប្បានំ សតសហស្សំ	ទុក្ខតី ទូបបដ្ឋហំ ។
ចត្តាឡីសម្ពិ សហស្សេ	កប្បានំ អដ្ឋតីសតេ
មហិសមន្តនាមា តេ ^(៣)	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទុកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	ឥសិមុត្តទាយកត្តោរោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

ឥសិមុត្តទាយកត្តោរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. វិលម្ពន្តំ វ ។ ២ ម. ឥសិមុត្តានិ បិ សិក្ខា ។ ៣ ម. ឥសិមុត្តសនាមេតេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឥសិមុត្តទាយកត្តោបទាន ទី ៥

[៨៥] ខ្ញុំបាននិមន្តព្រះបទុមុត្តរៈជានាយក ទ្រង់មានរស្មី
 ដូចព្រះអាទិត្យដែលទើបនឹងរះឡើង ឬដូចព្រះអាទិត្យមានរស្មី
 លឿង ទ្រង់ល្ងាសល្ងន់ ដូចដើមថ្លាន់ត្រូវខ្យល់ ។ ខ្ញុំបិតនៅ
 លើប្រាសាទ បាននិមន្តព្រះអង្គជាតសីដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ហើយថ្វាយ
 ផ្លិតឃ្មុំតូចដែលមិនមានមេ ដល់ព្រះពុទ្ធជាលោកពន្ទ ។ ពុទ្ធ-
 សាវ័កមានចំនួន ៨ សែន ខ្ញុំបំពេញបាត្រ របស់ពុទ្ធសាវ័ក
 ទាំងអស់ឲ្យពេញ ម្យ៉ាងទៀត ខ្ញុំប្រគេននូវវត្ថុច្រើនលើសជាង
 នោះទៀត ។ ខ្ញុំត្រូវកុសលមូលជាសំភៀន ខ្ញុំមិនដែលទៅ
 កើតក្នុងទុក្ខតិ អស់មួយសែនកប្ប ដោយចិត្តជ្រះថ្លានោះ ។
 ក្នុងកប្បទី ៤០.០៣៨ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះ
 នាមមហិសមន្តៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឥសិមុត្តទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឥសិមុត្តទាយកត្តោបទាន ។

ឆដ្ឋំ ពោធិឧបដ្ឋាយកត្ថេរាបទានំ

[៨៦] នគរេ រម្មតិយា	អាសី មុរដវាទកោ
និច្ចបដ្ឋានយុត្តោម្ហិ	គតោហំ ពោធិមុត្តមំ ។
សាយំ ចាតំ ឧបដ្ឋិតា	សុក្កមូលេន ចោធិតោ
អដ្ឋារសេ កប្បសតេ	ទុក្ខតី ទូបបដ្ឋហំ ។
បញ្ចទសេ កប្បសតេ	ឥតោហោសី ជនាធិចោ
ទមថោ ជាម ^(១) ជាមេន	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆដ្ឋកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	ពោធិឧបដ្ឋាយកោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

ពោធិឧបដ្ឋាយកត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. មុរដោ នាម ។

ពោធិឧបដ្ឋាយកត្ថេរាបទាន ទី ៦

[៨៦] ខ្ញុំជាអ្នកវាយសំភោ ក្នុងនគររម្មវតី បានទៅ
 ប្រកបការបម្រើជានិច្ច នូវដើមពោធិព្រឹក្ស ដ៏ប្រសើរ ។
 ខ្ញុំបម្រើល្ងាចព្រឹក ត្រូវកុសលមូលដាស់តឿនហើយ ក្នុង
 កប្បទី ១.៨០០ ខ្ញុំមិនដែលទៅកើតក្នុងទុគ្គតិ ។ ក្នុងកប្បទី
 ១.៥០០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ជាធំ
 ជាងជន មានព្រះនាមទមថៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិ-
 សម្ភិទា ៤ វិហោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
 ហើយ ។

បានឮថា ព្រះពោធិឧបដ្ឋាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ពោធិឧបដ្ឋាយកត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សត្តមំ ឯកចិន្តិកត្ថេរាបទានំ

[៨៧] យទា ទេវោ^(១) ទេវកាយា ចរតេ^(២) អាយុសង្ខយា
 តយោ សទ្ធា និច្ឆរន្តិ ទេវានំ អនុមោទតំ
 តតោ កោ សុភតី កច្ច មនុស្សានំ សហព្យតំ
 មនុស្សភូតោ សទ្ធម្មេ លភ សទ្ធិំ អនុត្តរំ ។
 សា តេ សទ្ធា និវិជ្ជស្ស មូលជាតា បតិដ្ឋិតា
 យារដីរំ អសំហិរា សទ្ធម្មេ សុបវេទិតេ ។
 កាយេន កុសលំ កត្វា វាចាយ កុសលំ ពហុំ
 មនសា កុសលំ កត្វា អព្យាបជ្ឈំ និរូបដី ។
 តតោ ឧបចិតំ^(៣) បុញ្ញំ កត្វា ទានេន តំ ពហុំ
 អញ្ញេបិ មច្ចេ សទ្ធម្មេ ព្រហ្មចរិយេ និវេសយ ។
 ឥមាយ អនុកម្មាយ ទេវទេវំ យថាវិទូ
 ភវន្តំ អនុមោទន្តិ ឯហិ ទេវ បុណ្យានំ ។

១ ម. ទេវា ។ ២ ម. ចរន្តិ ។ ៣ ម. ឧបចិតំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឯកចិន្តិកត្ថេរាបទាន ទី ៧

[៨៧] កាលណា ទេវតាច្យុតចាកពួកទេវតា ព្រោះអស់អាយុ
 សំឡេង ៣ យ៉ាង របស់ពួកទេវតាកាលអនុមោទនា តែង
 លាន់ឮឡើងថា ម្ចាស់អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកច្យុតអំពីទេវលោកនេះ
 ហើយទៅកាន់សុគតិ នៅជាមួយនឹងពួកមនុស្ស លុះកើតជា
 មនុស្សហើយ ចូរបាននូវសទ្ធាដ៏ប្រសើរ ក្នុងព្រះសទ្ធម្មចុះ
 សទ្ធារបស់អ្នកដែលតាំងខ្ជាប់ខ្ជួនហើយនោះ នឹងកើតជាមូល
 តាំងនៅចំពោះ ជាសទ្ធាមិនកម្រើក ក្នុងព្រះសទ្ធម្មដែលព្រះ
 សុគតសម្តែងល្អហើយ ដរាបដល់អស់ជីវិត ។ អ្នកត្រូវធ្វើ
 កុសលដោយកាយ ធ្វើកុសលឲ្យច្រើនដោយវាចា ធ្វើកុសល
 គឺមិនព្យាបាទ មិនមានឱបធិដោយចិត្ត ។ តពីនោះ អ្នកត្រូវធ្វើ
 បុណ្យនោះ ដែលខ្លួនសន្សំហើយឲ្យច្រើន ដោយការឲ្យទាន
 មួយវិញទៀត ត្រូវញ៉ាំងពួកសត្វដទៃ ឲ្យតាំងនៅក្នុងព្រះ
 សទ្ធម្ម និងព្រហ្មចរិយធម៌ ។ ទេវតាជាអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ
 តែងរីករាយនឹងអ្នកដ៏ចម្រើន ដែលជាទេវតាវិសេស ដោយ
 សេចក្តីអនុគ្រោះនេះថា ម្ចាស់ទេវតា អ្នកចូរមករឿយ ។ ។

សត្តមំ ឯកចិន្តិកត្ថេរាបទានំ

សំវិក្កោហំ ^(១) តទា អាសី	ទេវសង្ឃេ សមាភតេ
កំសុ ឆាម អហំ យោនី	កមិស្សាមិ ឥតោ ចុតោ ។
មម សំវេកមញ្ញាយ	សមណោ ភារិទិទ្ធិយោ
មមុទ្ធវិតុកាមោ សោ	អាភច្ឆិ មម សន្តិកេ ។
សុមនោ ឆាម ឆាមេន	បទុមុត្តរសាវកោ
អត្ថធម្មានុសាសិត្វា	សំវេជេសិ មមំ តទា ។
តស្សាហំ វចនំ សុត្វា	ពុទ្ធវេ ចិត្តំ បសាទយី
អភិវាទេត្វាបិ សម្ពុទ្ធី ^(២)	តត្ថ កាលំ កតោ អហំ ។
ឧបបដ្ឋិ ស តត្តេវ	សុក្កម្ភលេន ចោទិតោ
កប្បានំ សតសហស្សំ	ទុក្ខតី នូបបដ្ឋហំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ឆិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	ឯកចិន្តិកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្វាតិ ។	

ឯកចិន្តិកត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. សំវិក្កោ មេ ។ ២ ម. តំ ជីវំ អភិវាទេត្វា ។

ឯកចិន្តិកត្ថេរាបទាន ទី ៧

កាលពួកទេវតាកំពុងប្រជុំគ្នា គ្រានោះ ខ្ញុំមានសេចក្តីសង្វេគ
 ថា អាត្មាអញ ច្យុតចាកអត្តភាពនេះ ហើយនឹងទៅកាន់
 កំណើតអ្វីហ្ន៎ ។ មានសមណៈមួយរូប មានឥន្ទ្រិយស្រគត់
 ស្រគំ ជ្រាបសេចក្តីសង្វេគរបស់ខ្ញុំ លោកមានប្រាថ្នានឹង
 ស្រង់ខ្ញុំ និមន្តមកក្នុងសំណាក់របស់ខ្ញុំ ។ ក្នុងកាលនោះ
 សមណៈនោះ មាននាមថា សុមនៈ ជាសាវ័ករបស់ព្រះ
 បទុមត្តវសម្ពុទ្ធ លោកបានប្រដៅអត្តនិងធម៌ ធ្វើឲ្យខ្ញុំកើត
 សង្វេគ ។ ខ្ញុំបានស្តាប់ពាក្យ របស់សមណៈនោះហើយ ក៏
 ញ៉ាំងចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងព្រះពុទ្ធ បានថ្វាយបង្គំព្រះសម្ពុទ្ធហើយ
 ធ្វើកាលកិរិយាក្នុងទីនោះ ។ ខ្ញុំនោះ ត្រូវកុសលមូលជាសំ
 ត្រឿន ក៏ចូលទៅកើតក្នុងទេវលោកនោះដដែល ខ្ញុំមិនដែល
 ទៅកាន់ទុគ្គតិ អស់មួយសែនកប្ប ។ បដិសម្ពិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកចិន្តិកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឯកចិន្តិកត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អដ្ឋមំ តិកណ្ណិបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[៨៨] ទេវភូតោ អហំ សន្តោ	អច្ឆរហិ បុរក្ខតោ
បុព្វកម្មំ សវិត្វាន	ពុទ្ធសេដ្ឋំ អនុស្សរី ។
តិកណ្ណិបុប្ផំ ^(១) បក្កយ្ហ	សកំ ចិត្តំ បសាទយី
ពុទ្ធម្ហិ អភិរោបេសី	វិបស្សិម្ហិ នរាសកេ ។
ឯកនរុតេ ឥតោ កហ្សេ	យំ បុប្ផំ អភិរោបយី
នុក្កតិ ជារិជាជានិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
តេសត្តតិម្ហិតោ កហ្សេ	ចតុរោសុំ ^(២) រមុត្តមា
សត្តរតនសម្បដ្ឋា	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
នទ្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	តិកណ្ណិបុប្ផិយោ ^(៣) ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

តិកណ្ណិបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. កីកណិបុប្ផំ ។ ២ ម. ចតុរាសុំ ។ ៣ ម. កីកណិកបុប្ផិយោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

តិកណ្ណិបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៨

[៨៨] ខ្ញុំកើតជាទេវតា មានពួកស្រីអប្បរចោមរោម រព្វក
 នូវបុព្វកម្ម (របស់ខ្លួន) ហើយរព្វកនូវព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ។
 ខ្ញុំកាន់យកផ្កាតិកណ្ណិព្រឹក្ស ធ្វើចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យជ្រះថ្លា បាន
 បូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមវិបស្សី ជានរាសកៈ ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិន
 ដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផល នៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី
 ៧៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៤ ជាតិ ព្រះ
 នាមរមុត្តមៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មាន
 កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះតិកណ្ណិបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ តិកណ្ណិបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

នវមំ ឯកចារិយត្ថេរាបទានំ

[៨៩] តាវត្តិសេសុ ទេវេសុ	មហាយោសោ តទា អហុ
ពុទ្ធា ច លោកេ និព្វាតិ	មយព្វាម្ហ សភាតិណោ ។
តេសំ សំវេកជាតានំ	សោកសល្លសមដ្ឋិនំ
សពលេន ឧបត្តទ្ធា	អភមំ ពុទ្ធសន្តិកេ ។
មជ្ឈារំ តហេត្វាន	សដ្ឋិតិ អភិនិម្មិតំ
បរិនិព្វានកាលម្ហិ	ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
សព្វេ ទេវានុមោទីសុ	អច្ចរាយោ ច មេ តទា
កហ្មានំ សតសហស្សំ	ទុក្ខតិ នូបបដ្ឋហំ ។
សដ្ឋិកហ្មសហស្សម្ហិ	ឥតោ សោឡស តេ ជនា
មហាមល្លជនា ជាម	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទភិញ្ញា សច្ឆិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	ឯកចារិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

ឯកចារិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ឯកចារិយត្ថេរាបទាន ទី ៩

[៨៧] ក្នុងកាលនោះ មានសំឡេងខ្លាំង ក្នុងពួកទេវតា ឋានតាវត្តិជ្ញរូថា ព្រះពុទ្ធបរិនិព្វាន ក្នុងលោកផង ពួកយើង នៅមានរាគៈផង ។ កាលទេវតាទាំងនោះ កើតសេចក្តីសង្វេគ ប្រកបដោយសរ គឺសេចក្តីសោក ខ្ញុំជាអ្នករឹងប៉ឹង ដោយកម្លាំងរបស់ខ្លួន ក៏បានទៅក្នុងសំណាក់នៃព្រះពុទ្ធ ។ ខ្ញុំយកផ្កាមន្ទារវៈ ដែលពួកទេវតានិម្មិតជាកម្រង បានបូជា ដល់ព្រះពុទ្ធ ក្នុងកាលដែលទ្រង់បរិនិព្វាន ។ កាលនោះ ពួកទេវតាទាំងអស់ និងពួកទេពអប្សរ ក៏ត្រេកអរចំពោះខ្ញុំ ខ្ញុំមិនដែលទៅកើតក្នុងទុគ្គតិ អស់មួយសែនកប្ប ។ ក្នុងកប្ប ទី ៦០.០០០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ ព្រះនាមមហាមល្លជនៈដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ ហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកចារិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឯកចារិយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទសមំ តិវណ្ណិបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[៩០] អភិកុំ ថេរំ បនិជ្ឈាម ^(១)	សព្វេ សង្កម្ម តេ មយំ ^(២)
តេសំ និជ្ឈាយមាណំ	បរិទ្ធាហោ អជាយថ ។
សុនន្ទោ នាម នាមេន	ពុទ្ធស្ស សាវកោ តទា
ធម្មទស្សីស្ស មុនិណោ	អាភញ្ញិ មម សន្តិកេ ។
យេ មេ បដ្ឋចរា ^(៣) អាសុំ	តេ មេ បុប្ផំ អនុំ តទា
តាហំ បុប្ផំ កហេត្វាន	សាវកេ អភិរោបយី ។
សោហំ កាលំ កតោ តត្ថ	បុនាបិ ឧបបដ្ឋហំ
អដ្ឋារសេ កប្បសតេ	វិនិចាតំ ន កញ្ចហំ ។
តេរសេតោ កប្បសតេ	អដ្ឋាសុំ ជូមកេតុនោ
សត្តរតនសម្បដ្ឋា	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១ ម. អភិកុតំ បនិជ្ឈន្តិ ។ ២ ម. មមំ ។ ៣ ម. ពទ្ធចរា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

តិវណ្ណាបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ១០

[៩០] យើងទាំងអស់នោះ ដើរទៅសម្លឹងមើលនូវព្រះ
 ថេរៈ ឈ្មោះអភិក្ខុ កាលយើងទាំងអស់នោះ កំពុងសម្លឹង
 មើល សេចក្តីក្តៅក្រហាយក៏កើតឡើង ។ កាលនោះ ព្រះ
 ថេរៈ ឈ្មោះសុនន្ទៈ ជាសារីករបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះនាម
 ធម្មទស្សីជាមហាមុនី និងន្តមកក្នុងសំណាក់របស់ខ្ញុំ ។ ក្នុង
 កាលនោះ ពួកជនណាស្មិទ្ធស្នាលនឹងខ្ញុំ ពួកជននោះបានឲ្យ
 ផ្កាមកខ្ញុំ ខ្ញុំក៏យកផ្កានោះ ទៅបូជាដល់សារីក ។ ខ្ញុំនោះ
 ធ្វើកាលកិរិយាហើយ ទៅកើតក្នុងទីដដែលនោះទៀត ខ្ញុំមិន
 ដែលទៅកើតក្នុងវិនិបាត អស់ ១.៨០០ កប្ប ។ ក្នុងកប្បទី
 ១.៣០០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៨ ជាតិ
 ព្រះនាមធូមកេតុដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ
 មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា
 ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

ឧទានំ

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា តិវណ្ណាបុប្ផិយោ^(១) ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

តិវណ្ណាបុប្ផិយវគ្គេស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ឧទានំ

កុដជា ពន្ទដីវី ច កោតុម្ភិកហត្តិយោ^(២)
ឥសិមុត្តោ ច ពោធិ ច ឯកចិន្ទី តិកណ្ណិកោ^(៣)
ឯកចារី តិវណ្ណា^(៤) ច កាថា សង្ឃី បកិត្តិតា ។

កុដជបុប្ផិយវគ្គោ ឯកុនវីសតិមោ ។

១ ម. តិវណ្ណាបុប្ផិយោ ។ ២ ម. កោដុម្ភិកហត្តិយោ ។ ៣ ម. កីកណិកោ ។
៤ ម. តិវណ្ណា ។

ឧទ្ទាន

បានឮថា ព្រះតិវណ្ណិបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ តិវណ្ណិបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

ឧទ្ទាន

កុដជបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ១ ពន្ធដីវកត្ថេរាបទាន ១ កោតុម្ពវិ-
យត្ថេរាបទាន ១ បញ្ចហត្ថិយត្ថេរាបទាន ១ ឥសិមុគ្គទាយក-
ត្ថេរាបទាន ១ ពោធិឧបដ្ឋាយកត្ថេរាបទាន ១ ឯកចិន្តិកត្ថេរា-
បទាន ១ តិកណ្ណិបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ១ ឯកចារិយត្ថេរាបទាន ១
តិវណ្ណិបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ១ មានគាថា ៦០ ដែលលោកសម្តែង
ទុកហើយ ។

ចប់ កុដជបុប្ផិយវគ្គ ទី ១៩ ។

វិសតិមោ តមាលបុប្ផិយវគ្គោ

បឋមំ តមាលបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[៩០] ចុល្លាសីតិសហស្សានិ ថម្ពោ សោវណ្ណយោ អហុ
 ទេវលដ្ឋិបដិភាតំ វិមាទំ មេ សុទិម្ពិតំ ។
 តមាលបុប្ផំ បក្កយ្ហ វិប្បសន្នេន ចេតសា
 ពុទ្ធស្ស អភិរោមេសី សិទិដោ លោកពន្ធដោ ។
 ឯកត្តិសេ ឥតោ កហ្មេ យំ កម្មមករី តទា
 ទុក្កតិ ភារិជាជានិ ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
 ឥតោ វិសតិមេ កហ្មេ ចន្ទតិត្តោតិ ឯកតោ
 សត្តរតនសម្បន្នោ ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ឆិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតំ សុទំ អាយស្មា តមាលបុប្ផិយោ ថេរោ
 ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

តមាលបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

តមាលបុប្ផិយវគ្គ ទី ២០

តមាលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ១

[៩១] វិមានរបស់ខ្ញុំ មានសសរ ៨៤.០០០ ជាវិការៈនៃមាស ដែលបុញ្ញកម្មនិម្មិតឲ្យហើយ មានចំណែកប្រៀបដូចលដ្ឋិន ឱទ្ធានរបស់ទេវតា ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លាយកផ្កាស្វាត្យឿ បូជា ដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមសិខី ជាលោកពន្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ១៣ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើ កុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ២០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយ ព្រះអង្គ ព្រះនាមចន្ទតិគ្គៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះតមាលបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង នូវវត្ថុទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ តមាលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

ទុតិយំ តិណសន្តារទាយកត្តេរាបទានំ

[៩២] យទា វនាវាសិកោ^(១) ឥសិ តិលំ លាយាមិ^(២) សត្តុនោ
សព្វេ បទកិណារត្តា បបព្យា ជិបតីសុ តេ ។
តមហំ តិណាមាទាយ សន្តរី ធរណិមុត្តមេ^(៣)
តីណោវ តាលបត្តានិ អាហារិត្តានហំ តទា
តិទណ្ឌោ ធននំ កត្វា សិទ្ធកត្តស្ស អទាសហំ
សត្តាហំ ធារយុំ តត្ត^(៤) ទេវមនុស្សា សត្តុនោ ។
ចតុន្ទរតេ ឥតោ កប្បេ យំ តិលំ អទទី តទា
ទុក្កតី ជាកិជាជាមិ តិណាទានស្សិទំ ផលំ ។
បញ្ចសដ្ឋិម្ហិតោ កប្បេ ចត្តាហេសុំ មហាទូនា
សត្តរតនសម្បជ្ជា ចក្កវត្តី មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ឆិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា តិណាសន្តារទាយកោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

តិណសន្តារទាយកត្តេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. វនាវាសី ។ ២ ម. លាយតិ ។ ៣ ម. ធរណុត្តមេ ។ ៤ ម. តស្ស ។

តិណសន្តារទាយកត្តោបទាន ទី ២

[៩២] ក្នុងកាលដែលខ្ញុំកើតជាតសី នៅអាស្រ័យ ក្នុងព្រៃ
តែងច្រូតស្មៅថ្វាយព្រះសាស្តា ស្មៅទាំងអស់នោះ ធ្លាក់ចុះលើ
ផែនដី វិលទៅខាងស្តាំ ។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំយកស្មៅនោះ
ក្រាលលើធរណីដីឧត្តម ហើយខ្ញុំយកស្លឹកត្នោត ៣ ធាងធ្វើ
ជាដំបូល លើកំណាត់ឈើ ៣ ដើម ថ្វាយដល់ព្រះសិទ្ធត្ថ-
សម្ពុទ្ធ ទេវតានិងមនុស្សទាំងឡាយ ទ្រថ្វាយព្រះសាស្តាអស់
៧ ថ្ងៃ ក្នុងទីនោះ ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាល
នោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយស្មៅ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយស្មៅ ។ ក្នុងកប្បទី ៦៥ អំពីកប្ប
នេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៤ ជាតិ ព្រះនាមមហាន្ទ្រៈ
ដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់
ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
ហើយ ។

បានឮថា ព្រះតិណសន្តារទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ តិណសន្តារទាយកត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតិយំ ខណ្ឌដុល្លិយត្ថេរាបទានំ

[៩៣] ដុស្សស្ស ខោ ភក្កវតោ	ថូចោ អាសិ មហារវេ
កុញ្ញបេហិ តទា ភិដ្ឋោ	សំរុទ្ពោ ចាទចោ តហី ។
វិសមញ្ច សមំ កត្វា	សុធាបិណ្ណំ អទាសហំ
តិលោកកកុរោ តស្ស	កុណោហិ បរិតោសិតោ ។
ទ្វេនុវតេ ឥតោ កប្បេ	យំ កម្មមករី តទា
ទុក្កតី ជាកិជាជាមិ	សុធាបិណ្ណាស្សិទំ ផលំ ។
សត្តសត្តតិកប្បម្ហិ	ជិតសេនាសុំ សោឡស
សត្តវតនសម្បដ្ឋា	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆឡភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	ខណ្ឌដុល្លិយោ ^(១) ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

ខណ្ឌដុល្លិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. ខណ្ឌបុប្ផិយោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខណ្ឌផុល្លិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

[៩៣] ព្រះស្លូបរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមផុស្សៈ
 នៅក្នុងព្រៃធំ ក្នុងកាលនោះ (ព្រះស្លូបនោះ) ត្រូវពួកដំរី
 កម្ទេចហើយ ដើមឈើដុះទ្រុបទ្រុល ក្នុងទីនោះ ។ ខ្ញុំធ្វើ
 កន្លែងរដិបរដុប (ប្រេះឆា) ឲ្យស្មើ ហើយលាបបាយអ ខ្ញុំ
 ត្រេកអរដោយគុណទាំងឡាយ របស់សត្វក្នុងព្រៃលោក ។
 ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែល
 ខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃ
 ដុំបាយអ ។ ក្នុងកប្បទី ៧៧ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ
 ១៦ ជាតិ ព្រះនាមជិតសេនៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយ
 កែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ
 ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះខណ្ឌផុល្លិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ខណ្ឌផុល្លិយត្ថេរាបទាន ។

ចតុត្ថំ អសោកបូជកត្តោបទានំ

[៩៤] តិបុរាយំ ^(១) បុរេ រម្មេ	រាជយុវានំ អហុ តទា
ឧយ្យានចាលោ តត្តាសី	រញ្ញោ បដ្ឋចរោ អហំ ។
បទុមោ នាម នាមេន	សយម្ហូ សប្បតោ អហុ
និសិដ្ឋំ បុណ្ណារីកម្ហិ	នាយា ន ជហិតំ មុនី ។
អសោកំ បុប្ផិតំ ទិស្វា	បិណ្ឌិការំ សុទស្សនំ
ពុទ្ធស្ស អភិរោបេសី	ជលជុត្តមនាមិដោ ។
ចតុន្ទុវតេ ឥតោ កប្បេ	យំ បុប្ផំ អភិរោបយី
ទុក្ខតី នាភិជាជានិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
សត្តតិម្ហិ ឥតោ កប្បេ	សោឡស អរណាញ្ចហា
សត្តរតនសម្បជ្ជា	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទុកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្វា	អសោកបូជកោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

អសោកបូជកត្តោស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. តិរវាយំ ។

អសោកបូជកត្តោបទាន ទី ៤

[៧២] កាលនោះ មានរាជឧទ្យាន ១ ក្នុងតិបុរាបុរី ជាទីរីក
 រាយ ខ្ញុំជាឧទ្យានបាល ជាអ្នកស្មិទ្ធស្មាលនឹងស្តេចក្នុងក្រុង
 នោះ ។ ព្រះសយម្បព្រះនាមបទុមៈ ស្តេចមក (ក្នុងឧទ្យាន
 នោះ) ម្តប់មិនលះបង់ព្រះមុនី ទ្រង់គង់នៅក្បែរដើមស្វាយស ។
 ខ្ញុំឃើញដើមអសោក មានផ្ការីក មានចង្កោមគួររមិលមើល
 ទើបខ្ញុំបូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមបទុមៈ ។ ក្នុងកប្បទី ៧២
 អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែល
 ស្គាល់ទុក្ខគតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៧០ អំពី
 កប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ ព្រះនាម
 អរណាញហៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មាន
 កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអសោកបូជកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អសោកបូជកត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បញ្ចមំ អង្កោលកត្តោរាបទានំ

[៩៥] អង្កោលំ បុប្ផិតំ ទិស្វា	មាលាវសមោកតំ
ឱចិនិត្វាន តំ បុប្ផំ	អកមំ ពុទ្ធសន្តិកោ ។
សិទ្ធត្ថោ តម្ហិ សមយេ	បដិសីនោ មហាមុនិ
មុហុតំ បដិមាទេត្វា	តុហាយំ បុប្ផមោកិរី ។
ចតុន្ទុវតេ ឥតោ កហ្សេ	យំ បុប្ផំ អភិរោបយី
ទុក្ខតី ជាកិជាជមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
ឆត្តិសម្ហិ ឥតោ កហ្សេ	អាសេកោ ទេវតដ្ឋិតោ
សត្តវតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆដ្ឋកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	អង្កោលកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

អង្កោលកត្តោរាបទានំ សមគំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

អង្កោលកត្តោបទាន ទី ៥

[៤៥] ខ្ញុំឃើញដើមអង្កោលមានផ្ការីក សំយុងចុះជារបៀប
 ដ៏ល្អ ហើយបេះផ្កានោះយកទៅ ក្នុងសំណាក់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។
 ក្នុងសម័យនោះ ព្រះសិទ្ធត្ថមហាមុនីទ្រង់ពួនសម្លំ ខ្ញុំរាប់អាន
 មួយរំពេច ហើយរោយរាយផ្កាក្នុងគុហា ។ ក្នុងកប្បទី ៤៤
 អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
 ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៣៦ អំពីកប្បនេះ
 ខ្ញុំកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមអាសេកទេវគជ្ជិតៈ ទ្រង់បរិ-
 បូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា
 ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអង្កោលកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អង្កោលកត្តោបទាន ។

ឆដ្ឋំ កិសលយបូជកត្ថេរាបទានំ

[៩៦] នគរ ទ្វារតិយា	មាលារទ្ធា មមំ អហុ
ឧទទាដោ ច តត្តេវ	ចាទទានំ វិហេហាដោ ។
សពលេន ឧបត្តទ្វា	សិទ្ធត្តោ អបរាជិតោ
មមាណុកម្យមាដោ សោ	កច្ចតេ អនិលញ្ញសេ ។
អញ្ញំ កិញ្ចំ ន បស្សមិ	បូជាយោកំ មហេសិដោ
អសោកបល្លំ ទិស្វា	អាគាសេ ឧត្តិបី អហំ ។
ពុទ្ធស្ស តេ កិសលយា	កច្ចតោ យន្តិ បច្ចតោ
តាហំ ទិស្វាន សំវិធី	អហោ ពុទ្ធស្សុទ្ធារតា ។
ចតុន្ទរតេ ឥតោ កហ្សេ	បល្លំ អភិរោមយី
ទុក្ខតី ធាភិជាធាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
សត្តវិសេ ឥតោ កហ្សេ	ឯកោ ឯកិស្សរោ អហុ
សត្តរតនសម្បទ្ធោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆដ្ឋកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

កិសលយបូជកត្ថេរាបទាន ទី ៦

[៧៦] គុម្មវរុណរបស់ខ្ញុំនៅក្នុងទ្វារវតី ទាំងអណ្តូងទឹកនិងដើម
 ឈើ ក៏ដុះក្នុងក្រុងនោះដែរ ព្រះសិទ្ធត្ថសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ឈ្នះមារ
 ទ្រង់រឹងប៉ឹងដោយកម្លាំងព្រះអង្គ ព្រះសិទ្ធត្ថសម្ពុទ្ធនោះ ទ្រង់
 អនុគ្រោះចំពោះខ្ញុំ និងមន្តទៅព្វដ៏អាកាស ។ ខ្ញុំគន់រករបស់
 អ្វីមួយដទៃដែលគួរឬជា ដល់ព្រះមហេសី ស្រាប់តែឃើញ
 ត្រួយអសោក (ខ្ញុំកាប់) បោះឡើងទៅព្វដ៏អាកាស ។ ត្រួយ
 អសោកទាំងនោះ អណ្តែតទៅតាមក្រោយព្រះសម្ពុទ្ធ ដែល
 កំពុងនិមន្តទៅ ខ្ញុំឃើញហេតុអស្ចារ្យនោះហើយ សង្កេតថា
 ឱហ្ន៎ ភាពនៃព្រះពុទ្ធជាឧឡារិកណាស់ ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤
 អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយត្រួយអសោក ខ្ញុំ
 មិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី
 ២៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ ព្រះនាម
 ឯកិស្សរៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទ្ធំ អាយស្មា កិសលយបូជកោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

កិសលយបូជកត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សត្តមំ តិន្ទុកទាយកត្ថេរាបទានំ

[៩៧] កិវិទុក្កចរោ អាសី	មក្កដោ ថាមវេតិកោ
ផលិនំ តិន្ទុកំ ទិស្វា	ពុទ្ធសេដ្ឋំ អនុស្សរី ។
និក្ខមិត្តា កតិចាហំ	វិចិនី លោកនាយកំ
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	សិទ្ធត្ថំ តិកវន្តកុំ ។
មម សង្កប្បមញ្ញាយ	សត្តា លោកេ អនុត្តរោ
ទីណាសវសហស្សេហិ	អាកញ្ចំ មម សន្និកេ ។
ចាមុដ្ឋំ ជនយិត្តាន	ផលហត្ថោ ឧចាកមី
បដិត្តហោសិ ភក្កវា	សព្វញ្ញំ វេទតំ វរោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះកិសលយបូជកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ កិសលយបូជកត្ថេរាបទាន ។

តិរិច្ឆកទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៧

[៧៧] ខ្ញុំកើតជាស្វា ជាសត្វមានកម្លាំងនិងសន្ទុះ ត្រាប់
ទៅលើភ្នំ ដែលគេទៅបានដោយកម្រ ឃើញដើមទន្ធរាប់មាន
ផ្លែ ក៏នឹកព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ។ ខ្ញុំចេញទៅបាន ២.៣ ថ្ងៃ
ពិនិត្យមើលព្រះលោកនាយក ក៏មានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីក
រាយ ចំពោះព្រះសិទ្ធត្ថសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ដល់ទីបំផុតនៃត្រៃភព ។
ព្រះសាស្តា ព្រះអង្គប្រសើរ ក្នុងលោក ទ្រង់ជ្រាបតម្រិះ
របស់ខ្ញុំ ទើបស្តេចមកក្នុងសំណាក់របស់ខ្ញុំ ជាមួយនឹងព្រះ
ខីណាស្រព ១ ពាន់អង្គ ។ ខ្ញុំកើតប្រាមោឡ កាន់យក
នូវផ្លែឈើ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ជាសព្វញ្ញ ទ្រង់
ប្រសើរជាងពួកអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់ទទួល (នូវផ្លែឈើនោះ) ។

អដ្ឋមំ គិរិនេលមុដ្ឋិបូជកត្តេរាបទានំ

ចតុន្ទ្រតេ ឥតោ កខ្ស្ប	យំ ផលំ អទទី តទា
នុក្កតី ភារិជាធាមិ	ផលទានស្សីទំ ផលំ ។
សត្តបញ្ញាសកប្បម្ហិ	ឧបនន្ទសនាមកោ
សត្តរតនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	តិន្ទុកទាយកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

តិន្ទុកទាយកត្តេរស្ស អបទានំ សមគំ ។

អដ្ឋមំ គិរិនេលមុដ្ឋិបូជកត្តេរាបទានំ

[៩៨] សុមេទោ នាម ភក្កវា	លោកដេដ្ឋោ នរាសកោ
បច្ឆិមេ អនុកម្សាយ	បទានំ បទហិ ជិវោ ។
តស្ស ចង្ក័មមាទស្ស	ទិបទិន្ទស្ស តាទិវោ
គិរិនេលស្ស បុច្ឆានំ	មុដ្ឋិ ពុទ្ធស្ស រោបយី ។

គិរិនេលមុដ្ឋិបូជកត្តោបទាន ទី ៨

ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
 ដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្លែឈើ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល
 នៃការថ្វាយផ្លែឈើ ។ ក្នុងកប្បទី ៥៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបាន
 កើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមឧបនន្ទ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយ
 កែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ
 ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះតិរ្យកទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ តិរ្យកទាយកត្តោបទាន ។

គិរិនេលមុដ្ឋិបូជកត្តោបទាន ទី ៨

[៩៨] ព្រះជិនស្រី មានព្រះភាគ ព្រះនាមសុមេធាជាច្បង
 ក្នុងលោក ជានរាសកៈ ទ្រង់តាំងព្យាយាម ដើម្បីអនុគ្រោះ
 ពួកសត្វជាន់ក្រោយ ។ ព្រះសុមេធាអង្គនោះ ជាធំជាង
 សត្វជើងពីរ ទ្រង់មិនញាប់ញ័រដោយលោកធម៌ ស្តេចកំពុង
 ចង្រ្រម ខ្ញុំបូជាផ្កាគិរិនេលព្រឹក្សមួយក្តាប់ ដល់ព្រះសម្ពុទ្ធ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តេន ចិត្តប្បសាទេន	សុក្កិម្ភុលេន ចោទិតោ
តីសកប្បសហស្សានិ	ទុក្កតី នូបបដ្ឋហំ ។
តេវីសតិកប្បសតេ	សុនេលោ ឆាម ខត្តិយោ
សត្តរតនសម្មុទ្ទោ	ឯកោ អាសី មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	តិរិទេលមុដ្ឋិបូជកោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

តិរិទេលមុដ្ឋិបូជកត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

នវមំ តិកណ្ណិបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[៩៩] សុមដ្ឋុលោតិ ឆាមេន	សយម្ភុ អបរាទិតោ
បរោ ^(១) និក្ខមិត្តាន	នករំ ចារិសិ ទិដោ ។
បិណ្ណាចារំ ចរិត្តាន	និក្ខម្មុ នករា មុនិ
កតតិច្ឆោវ សម្ពុទ្ធា	សោ វសិ វនមន្តេរ ។

១ ម. វិបិនា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំត្រូវកុសលមូលជាសំភ័យ ខ្ញុំមិនដែលទៅកាន់ទុក្ខតិ អស់
 ៣០.០០០ កប្ប ដោយចិត្តជ្រះថ្លានោះ ក្នុងកប្បទី ២.៣០០
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ ព្រះនាមសុនេលៈ ទ្រង់
 បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា
 ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះគិរិនេលមុដ្ឋិបូជកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ គិរិនេលមុដ្ឋិបូជកត្តេរាបទាន ។

តិកណ្ណិបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៩

[៩៧] ព្រះជិនស្រីសយម្ព ទ្រង់ឈ្នះមារ ព្រះនាមសុមង្គលៈ
 ស្តេចចេញអំពីព្រៃ ហើយចូលទៅកាន់ទីក្រុង ។ ព្រះមុនី
 ស្តេចទៅបិណ្ឌបាត ហើយចេញអំពីទីក្រុង លុះព្រះសម្ពុទ្ធ
 អង្គនោះ ទ្រង់ធ្វើភត្តកិច្ចរួចហើយ ក៏គង់ក្នុងចន្លោះព្រៃ ។

នវមំ តិកណ្ឌិបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

តិកណ្ឌិបុប្ផំ ^(១) បក្កយ្ហ	ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	សយម្ពុស្ស មហោសិរោ ។
ចតុន្ទុរុតេ ឥតោ កហ្សេ	យំ បុប្ផមភិរោបយី
ទុក្កតី ភារិជាជានិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
ធន្យាសីតិម្ពិរោ កហ្សេ	អបសេលាសនាមកោ ^(២)
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥតំ សុទំ អាយស្មា តិកណ្ឌិបុប្ផិយោ ថេរោ

ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

តិកណ្ឌិបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

១ ម. កីកណិបុប្ផំ ។ ២ ម. អបិលាសិសនាមកោ ។

តិកណ្ឌិបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៩

ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានយកផ្កាតិកណ្ឌិត្រីក្ស
 បូជាដល់ព្រះពុទ្ធសយម្ហូ ទ្រង់ស្វែងនូវគុណដ៏ធំ ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិន
 ដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៨៦
 អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មួយអង្គ ព្រះនាម
 អបសេលៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះតិកណ្ឌិបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ តិកណ្ឌិបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទសមំ យូចិកបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[១០០] បទុមុត្តរោ នាម ជិនោ	អាហុតីនំ បដិក្កហោ
បវេនា និក្ខមិត្តាន	វិហារំ យាតិ ចក្កុមា ។
ឧកោហត្ថេហិ បក្កយ្ហ	យូចិកំ បុប្ផមុត្តមំ
ពុទ្ធស្ស អភិរោមេសី	មេត្តចិត្តស្ស តាទិនោ ។
តេន ចិត្តប្បសាទេន	អនុកោត្តាន សម្បទា
កប្បានំ សតសហស្សំ	ទុក្កតី នូបបដ្ឋហំ ។
ឥតោ បញ្ញាសកខ្សេសុ	ឯកោ អាសិ ជនាទិទោ
សមិតនន្ទនោ នាម	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆឡភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា យូចិកបុប្ផិយោ	ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

យូចិកបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

យូថិកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ១០

[១០០] ព្រះជិនស្រី ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ទ្រង់មានបញ្ញាចក្ខុ
 ព្រះអង្គគួរទទួលគ្រឿងបូជា ទ្រង់ចេញអំពីព្រៃហើយស្តេច
 ទៅកាន់វិហារ ។ ខ្ញុំកាន់ផ្កាយុថកាដ៏ប្រសើរ ដោយដៃ
 ទាំងពីរ យកទៅបូជាដល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់មានព្រះហឫទ័យ
 ប្រកបដោយមេត្តា មិនញាប់ញ័រដោយលោកធម៌ ។ ខ្ញុំបាន
 សម្បទរឿយៗ មិនដែលទៅកាន់ទុគ្គតិ អស់ ១ សែនកប្ប
 ដោយចិត្តជ្រះថ្លានោះ ។ ក្នុងកប្បទី ៥០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបាន
 កើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ ជាធំជាងជន ព្រះនាមសមិត-
 នន្ទៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ
 ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះយូថិកបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ យូថិកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

ឧទ្ទានំ

តមាលី តិណាសន្តារោ ខណ្ឌាដុល្លិ អសោកិយោ
 អង្កោលកោ កិសលយោ^(១) តិទ្ធុកោ នេលបុប្ផិយោ
 តិកណ្ឌិកោ ច យូចិកោ^(២) តាថា បញ្ញាស អដ្ឋ ច ។

តមាលបុប្ផិយវគ្គោ វិសតិមោ ។

អថ វគ្គឧទ្ទានំ

ភិក្ខុនាយិ បរិវារោ សេវយ្យោ^(៣) សោភិតោ តថា
 ឆត្តោ^(៤) ច ពន្ធដីរិ ច សុចារិចរិយោមិច
 កុមុទោ កុដដោ ចេវ តមាលី ទសមោ កតោ
 ឆ សតានិ ច តាថានំ ឆសដ្ឋី ច តតុត្តរិ ។

ភិក្ខុវគ្គទសកំ ទុតិយសតកំ សត្តមំ ។

១ ម. បល្លវោ ច ។ ២ ម. កីកណិកយូចិកោ ច ។ ៣ ម. សោវយ្យោ ។ ៤ ម. ឆត្តំ ។

ឧទ្ទាន

តមាលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ១ តិណសន្តារទាយកត្ថេរាប-
 ទាន ១ ខណ្ឌផុល្លិយត្ថេរាបទាន ១ អសោកបូជកត្ថេរាបទាន
 ១ អង្កោលកត្ថេរាបទាន ១ កិសលយបូជកត្ថេរាបទាន ១
 តិន្ទុកទាយកត្ថេរាបទាន ១ គិរិនេលមុដ្ឋិបូជកត្ថេរាបទាន ១
 តិកណ្ឌិបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ១ យូចិកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ១ មាន
 គាថា ៥៨ ។

ចប់ តមាលបុប្ផិយវគ្គ ទី ២០ ។

មួយទៀត ឧទ្ទាននៃវគ្គ

ភិក្ខុទាយវគ្គ ១ មហាបរិវារវគ្គ ១ សេរេយ្យវគ្គ ១ សោភិត-
 វគ្គ ១ ឆត្តវគ្គ ១ ពន្ធដីវកវគ្គ ១ សុបារិចរិយវគ្គ ១
 កុមុទវគ្គ ១ កុដជវគ្គ ១ តមាលបុប្ផិយវគ្គ ១ ត្រូវជា ១០
 វគ្គ មានគាថា ៦៦៦ ។

ចប់ ភិក្ខុវគ្គទសកៈ និង ទុតិយសតកៈ ។

ឯកវិសតិមោ កណិការបុប្ផិយវគ្គោ

បឋមំ កណិការបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[១០១] កណិការំ^(១) បុប្ផិតំ ទិស្វា ឱចិនិត្វានហំ តទា

តិស្សស្ស អភិរោមេសី ឱយតិណ្ណស្ស តាទិដោ ។

ទ្វេនុតេ ឥតោ កហ្សេ យំ បុប្ផមភិរោមយី

ទុក្ខតី ឆាភិជាឆាមិ ពុទ្ធបុជាយិទំ ផលំ ។

បញ្ចត្តិសេ ឥតោ កហ្សេ អរុណាចាលោតិ វិស្សតោ

សត្តរតនសម្មន្នោ ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

ឆន្ទភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្តំ សុទំ អាយស្វា កណិការបុប្ផិយោ មេរោ

ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

កណិការបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

១ ម. កណិកំ ។

កណ្តិការបុប្ផិយវគ្គ ទី ២១

កណ្តិការបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ១

[១០១] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំឃើញដើមកណ្តិការមានផ្ការីក
 ទើបបេះយកទៅបូជាព្រះតិស្សសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ឆ្ងល់អន្ទង់ហើយ
 មិនញាប់ញ័រដោយលោកធម៌ ។ ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីកប្ប
 នេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ
 នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៣៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំ
 បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៣ ជាតិ ព្រះនាមអរុណបាលដូច
 គ្នា ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
 ហើយ ។

បានឮថា ព្រះកណ្តិការបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ កណ្តិការបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

ទុតិយំ មិណេលបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[១០២] សុវណ្ណវណ្ណា ភគវា សតវសី បការវេ^(១)
 ចង្ក្រមនំ សមារុទ្ធា មេត្តចិត្តោ សិទិ សតោ ។
 បសន្នចិត្តោ សុមនោ ថោមេត្តា ញាណមុត្តមំ
 មិណេលបុប្ផំ បក្កយ្ហ ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
 ឯកត្តិសេ ឥតោ កប្បេ យំ បុប្ផមភិប្បជយី
 ទុក្ខតី ពាកិជាពាមិ ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
 ឯក្ខន្ធត្តិសេ កប្បម្ហិ សុមេយយននាមកោ
 សត្តរតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ហិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ឆិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា មិណេលបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

មិណេលបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

១ ម. បតាបវា ។

មិនេលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ២

[១០២] ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមសិខី ទ្រង់មានវណ្ណៈ
 ដូចមាស មានរស្មីច្រើន មានពន្លឺដ៏ប្រសើរ មានមេត្តាចិត្ត
 មានព្រះស្មារតី ស្តេចទៅកាន់ទីចង្រ្កម ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា
 មានចិត្តរីករាយ សរសើរនូវញាណដ៏ឧត្តម ហើយយកនូវ
 ផ្កាមិនេលព្រឹក្ស ទៅបូជាដល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១
 អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែល
 ស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ២៩
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ ព្រះនាមសុមេឃយនៈ
 ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមិនេលបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវតាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ មិនេលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតិយំ កីកណិកបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[១០៣] កញ្ចនត្ថិយសង្កាសោ	សព្វញ្ញុ លោកនាយកោ
ឌីនកំ ទហមោត្តយ្ហ	សិនាយិ លោកនាយកោ ។
បត្តយ្ហ កីកណិកបុប្ផំ	វិបស្សិស្សាភិរោមយី
ឌុនត្តចិត្តោ សមុនោ	ទិបទិទ្ធស្ស តាទិនោ ។
ឯកនរុតេ ឥតោ កហ្សេ	យំ បុប្ផមភិរោមយី
ទុក្ខតី ធាភិជាធាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
សត្តវិសតិកប្បម្ហិ	រាជា ភិមរថោ អហុ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆឡភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	កីកណិកបុប្ផិយោ ថេរោ
ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ	។

កីកណិកបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

កីកណិកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

[១០៣] ព្រះសព្វញ្ញ លោកនាយក ប្រាកដស្មើដោយ
 គ្រឿងបូជាជារិការៈនៃមាស ព្រះលោកនាយក ស្តេចចុះកាន់
 ទឹកស្រះហើយទ្រង់ស្រង់ ។ ខ្ញុំមានចិត្តត្រេកអរ មានចិត្ត
 រីករាយ កាន់យកនូវផ្កាកណ្តឹង ទៅបូជាដល់ព្រះវិបស្សី ជា
 ធំជាងសត្វជើងពីរ ទ្រង់មិនញាប់ញ័រដោយលោកធម៌ ។
 ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា
 ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី
 ២៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាម
 ភិមរថ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ បដិសម្មិទា ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកីកណិកបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ កីកណិកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

ចតុត្ថំ តរណិយត្ថេរាបទានំ

[១០៤] អត្តទស្សី តុ ភកវា	ទិបទិដ្ឋោ នរាសកោ
បុក្ខតោ សារកេហិ	កដ្ឋាតិរំ ឧចាតមិ ។
សមតិភិ កាកខេយ្យា	កដ្ឋា អាសិ ទុរុត្តរា
ឧត្តារយី ភិក្ខុសង្ឃំ	ពុទ្ធភូ ទិបទុត្តមំ ។
អដ្ឋារសេ កប្បសតេ	យំ កម្មមករី តទា
ទុក្ខតិ ជាកិជាជមិ	តរណាយ ឥទំ ផលំ ។
តេសិតោ កប្បសតេ	បញ្ច សញ្ចោភវា អហំ
សត្តរតនសម្បដ្ឋា	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ^(១) ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	តរណិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិតាតិ ។	

តរណិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. ឥតោ បរំ បច្ឆិមេ ច ភវេ អស្មី ជាតោហំ ព្រាហ្មណេ កុលេ សទ្ធិតិហិ សបរាយេហិ បព្វជ្ជី សត្តុ សាសនេតិ ទិស្សន្តិ ។

តរណិយត្ថេរាបទាន ទី ៤

[១០២] ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមអត្តទស្សី ជាធំជាង
 សត្វជើងពីរ ជានរាសកៈ មានពួកសារឹកហៃហម ស្តេចចូល
 ទៅកាន់ឆ្នេរទន្លេគង្គា ។ ឯទន្លេគង្គា មានទឹកពេញប្រៀប
 ល្មមក្អែកឱនផឹកបាន ជាស្ទឹងដែលគេច្នៃបានដោយកម្រ ខ្ញុំ
 បានចម្លងភិក្ខុសង្ឃផង ព្រះពុទ្ធដ៏ឧត្តមជាងសត្វជើងពីរផង ។
 ក្នុងកប្បទី ១.៨០០ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
 ដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផល
 នៃការចម្លង ។ ក្នុងកប្បទី ១.៣០០ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើត
 ជាស្តេចចក្រពត្តិ ៥ ជាតិ ព្រះនាមសញ្ជោកវៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិ-
 បូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា
 ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះតរណិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ តរណិយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បញ្ចមំ និក្ខណ្ឌិបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[១០៥] វិបស្សិស្ស ភកវតោ	អាសី អារាមិកោ អហំ
និក្ខណ្ឌិបុប្ផំ បត្តយ្ហ	ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
ឯកនរុតេ ឥតោ កហ្ម	យំ បុប្ផមភិរោបយី
ទុក្ខតី ធាភិជាធាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
បញ្ចត្តិសេ ឥតោ កហ្ម	ឯកោ អាសី ជនាធិហោ
មហាបតាហោ ធាមេន	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ឆិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	និក្ខណ្ឌិបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

និក្ខណ្ឌិបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

និគ្គណ្ឌិបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៥

[១០៥] ខ្ញុំជាអារាមិកជនរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាម
 វិបស្សី បានយកផ្កាលើភ្លើង ទៅបូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុង
 កប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានបូជាផ្កា
 ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី
 ៣៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មួយអង្គ
 ជាធំជាងជន ព្រះនាមមហាបតាបៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់
 ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
 ហើយ ។

បានឮថា ព្រះនិគ្គណ្ឌិបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ និគ្គណ្ឌិបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

ឆដំ ឧទកទាយកត្តេរាបទានំ

[១០៦] ភុញ្ញុំ សមណំ ទិស្វា	វិប្បសន្នមនាវិលំ
យដេនោទកមាទាយ	សិទ្ធក្ខស្ស អនាសហំ ។
និម្មលោ ហោមហំ អន្ត	វិមលោ ទីណាសំសយោ
ភវេ និព្វត្តមានម្ហិ ^(១)	ផលំ និព្វត្តតេ មម ^(២) ។
ចតុន្ទុតេ ឥតោ កប្ប	ឧទកំ អទទី តទា ^(៣)
ទុក្ខតី ភាគិជាតាមិ	ឧទកទានស្សិទំ ^(៤) ផលំ ។
ឯកសដ្ឋិម្ហិតោ កប្ប	ឯកោវ វិមលោ អហុ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆដ្ឋិភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	ឧទកទាយកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

ឧទកទាយកត្តេស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. និព្វត្តមានស្ស ។ ២ ម. សុភំ ។ ៣ ម. ចតុន្ទុតិតោ កប្ប ឧទកំ យមទាសហំ ។ ៤ ម. ទកទានស្សិទំ ។

ឧទកទាយកត្តោបទាន ទី ៦

[១០៦] ខ្ញុំឃើញ (នូវព្រះសិទ្ធក្ខសមុទ្រ) ជាសមណៈ
 កំពុងឆាន់ បានដងទឹកថ្លាមិនល្អក៏មួយក្អម ថ្លាយដល់ព្រះ
 សិទ្ធក្ខៈ ក្នុងថ្ងៃនេះ ខ្ញុំមិនមានមន្ទិល ប្រាសចាកមន្ទិល
 អស់សេចក្តីសង្ស័យ ក្នុងភពដែលខ្ញុំកើតហើយ ផលរមែង
 កើតដល់ខ្ញុំ ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្លាយទឹក ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ
 នេះជាផលនៃការថ្លាយទឹក ។ ក្នុងកប្បទី ៦១ អំពីកប្បនេះ
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ ព្រះនាមវិមលៈ ទ្រង់បរិ
 បូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា
 ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឧទកទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឧទកទាយកត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សត្តមំ សលឡមាលិយត្ថេរាបទានំ

[១០៧] កណិកាវរំ ជោតន្តំ	និសិទ្ធិំ បព្វតន្តរេ
ឱកាសេន្តំ ទិសា សព្វា	សិទ្ធិត្ថំ នរសារថី ។
ធនំ អពេជ្ឈំ ^(១) កត្វាន	ឧសំ សន្ទាយហំ តទា ^(២)
បុប្ផំ សវណ្ណំ ឆេត្វាន	ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
ចតុន្ទុរតេ ឥតោ កប្បេ	យំ បុប្ផមភិរោបយី
ទុក្ខតី ជាកិជាជាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
ឯកបញ្ញាសិតោ កប្បេ	ឯកោ អាសិ ជុតិទ្ធកោ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆឡកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	សលឡមាលិយោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

សលឡមាលិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. អទ្ធល្ហំ ។ ២ ម. ឧសំ សន្ទយ្ហំ ហន្តទា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

សលឡមាលិយត្ថេរាបទាន ទី ៧

[១០៧] (ខ្ញុំបានឃើញ) ព្រះសិទ្ធត្ថសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជាសារថី
 ទូន្មាននូវនរៈ ទ្រង់រុងរឿងដូចជាកណិការ គង់នៅត្រង់ចន្លោះ
 ភ្នំ ទ្រង់ញ៉ាំងទិសទាំងពួងឲ្យភ្លឺស្វាង កាលនោះខ្ញុំសៀតព្រួញ
 ធ្វើផ្ទះមិនឲ្យបែកជាពីរ បានកាប់ផ្កាទាំងទង បូជាព្រះពុទ្ធ ។
 ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា
 ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ៥១ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មួយអង្គ
 ព្រះនាមជុតិន្ទរៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មាន
 កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសលឡមាលិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវតាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សលឡមាលិយត្ថេរាបទាន ។

អដ្ឋមំ កោរណ្ណបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[១០៨] អក្កន្តញ្ច បទំ ទិស្វា	ចក្កាលង្ការក្ខសិតំ
បទេនានុបទំ យន្តោ	វិបស្សិស្ស មហេសិណោ ។
កោរណ្ណំ បុប្ផិតំ ទិស្វា	សម្មលំ បូជិតំ មយា
ហដ្ឋោ ហដ្ឋេន ចិត្តេន	អវដ្ឋិ បទមុត្តមំ ។
ឯកនរុតេ ឥតោ កហ្សេ	យំ បុប្ផមភិបូជយី
ទុក្ខតី ភារិជាតាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
សត្តបញ្ញាសកប្បម្ហិ	ឯកោ វីតមលោ អហុ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ឆិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥតំ សុទំ អាយស្មា កោរណ្ណបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

កោរណ្ណបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

កោរណ្ណបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៨

[១០៨] ខ្ញុំឃើញស្នាមព្រះបាទ ដែលទ្រង់ជាន់ទុក ប្រដាប់
 ដោយគ្រឿងអលង្ការគឺចក្ក ហើយដើរទៅតាមលំដាប់ នៃ
 ស្នាមព្រះបាទ របស់ព្រះមហេសីព្រះនាមវិបស្សី ។ ខ្ញុំបាន
 ឃើញផ្កាស្មៅនៅកន្ទុយដំរីកល្ល ហើយបូជាទាំងបួស ខ្ញុំជាអ្នក
 មានចិត្តរីករាយ បានថ្វាយបង្គំ នូវស្នាមព្រះបាទដ៏ប្រសើរ
 ដោយចិត្តរីករាយ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
 ហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជា
 ផល នៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៥៧ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច
 ចក្រពត្តិមួយអង្គ ព្រះនាមវិតមលៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧
 ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកោរណ្ណបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវតាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ កោរណ្ណបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

នវមំ អាធារទាយកត្តោរាបទានំ

[១០៩] អាធារកំ មយា ទិដ្ឋំ សិទិដោ លោកពន្ទុដោ
 ធារេមិ បបរី សព្វំ កេវលំ វសុទ្ធំ ឥមំ ។
 កិលេសា ឈាបិតា មយ្ហំ ភវា សព្វេ សម្មហតា
 ធារេមិ អន្តិមំ ទេហំ សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនេ ។
 សត្តវីសេ ឥតោ កប្បេ អហោសុំ ចតុរោ ជនា
 សមន្តវុណា ធាម ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទ្ធំ អាយស្មា អាធារទាយកោ ថេរោ
 ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

អាធារទាយកត្តោរាបទានំ សមគ្គំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

អាធារទាយកត្តេរាបទាន ទី ៩

[១០៧] ខ្ញុំបានថ្វាយជើងអាធារ ដល់ព្រះសិវី ជាលោក-
 ពន្ធ (ដោយកុសលកម្មនេះ) ខ្ញុំទ្រទ្រង់ដែនដីទាំងមូលនេះ ។
 ខ្ញុំដុតបំផ្លាញកិលេសទាំងឡាយ ភពទាំងអស់ ខ្ញុំដកចោល
 ហើយ ខ្ញុំទ្រទ្រង់រាងកាយជាទីបំផុត ក្នុងសាសនា របស់
 ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ២៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបាន
 កើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៤ ជាតិ ព្រះនាមសមន្តវុណ្ណដូចគ្នា
 ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអាធារទាយកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អាធារទាយកត្តេរាបទាន ។

ទេសមំ បាបនិវារិយត្ថេរាបទានំ

[១១០] តិស្សស្ស ហិ ភកវតោ	ទេវទេវស្ស តាទិណោ
ឯកច្ចត្តំ មយា ទិដ្ឋំ	វិប្បសន្នេន ចេតសា ។
និរុតំ ហោតិ មេ ចាបំ	កុសលស្ស្គបសម្បទា
អាភាសេ ឆត្តំ ជាវេន្តិ	បុព្វកម្មស្សិទំ ផលំ ។
ចរិមំ វត្តតេ មយ្ហំ	ភវា សព្វេ សម្មហតា
ជាវេមិ អន្តិមំ ទេហំ	សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនេ ។
ទ្វេនុវតេ ឥតោ កប្បេ	យំ ឆត្តមទទី តទា
ទុក្ខតី ជាកិជាជានិមិ	ឆត្តទានស្សិទំ ផលំ ។
ទ្វេសត្តតិ ឥតោ កប្បេ	អដ្ឋាសីសុ ជនាទិចា
មហានិទាននាមេន	រាជានោ ចក្កវត្តិណោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្សា	ចាបនិវារិយោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

បាបនិវារិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

បាបនិវារិយត្ថេរាបទាន ទី ១០

[១១០] ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានថ្វាយឆត្រមួយ ដល់ព្រះមាន
 ព្រះភាគព្រះនាមតិស្សៈ ជាទេវតា របស់ទេវតា ជាតាទិ-
 បុគ្គល ។ ខ្ញុំបានឃាត់អំពើបាប ហើយបំពេញតែអំពើកុសល
 ទេវតាតែងបាំងឆត្រ (ឲ្យខ្ញុំ) ព្វដ៏អាកាស នេះជាផលនៃ
 បុព្វកម្ម ។ ភពជាទីបំផុតរបស់ខ្ញុំ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ភព
 ទាំងអស់ខ្ញុំបានគាស់រំលើងចោលហើយ ខ្ញុំទ្រទ្រង់រាងកាយ
 ជាទីបំផុត ក្នុងសាសនា នៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី
 ៧២ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបាន
 ថ្វាយឆត្រ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយ
 ឆត្រ ។ ក្នុងកប្បទី ៧២ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច
 ចក្រពត្តិ ៨ ជាតិ ជាធំជាងជន ព្រះនាមមហានិទាន ។
 បដិសម្មិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបាបនិវារិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បាបនិវារិយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧទ្ទានំ

កណ៌ិកាហេ មិណេសញ្ច	កីកណ៌ិ តារណេន ច
និកុណ្ណិបុប្ផំ ទកទោ	សលទ្កោ ច កុរណ្ណាកោ
អាធារទានំ ចាបញ្ច	អដ្ឋតាឡីស តាថកា ។

កណិការបុប្ផិយវគ្គោ ឯកវីសតិមោ ។

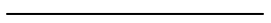
សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឧទ្ទាន

កណិការបុប្ផិយត្ថេរាបទាន	១	មិនេលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន	១
កីកណិកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន	១	តរណិយត្ថេរាបទាន	១
និគ្គណិបុប្ផិយត្ថេរាបទាន	១	ឧទកទាយកត្ថេរាបទាន	១
សលឡមាលិយត្ថេរាបទាន	១	កោរណ្ណបុប្ផិយត្ថេរាបទាន	១
អាធារទាយកត្ថេរាបទាន	១	បាបនិវារិយត្ថេរាបទាន	១

មានគាថា ៤៨ ។

ចប់ កណិការបុប្ផិយវគ្គ ទី ២១ ។

ពារីសតិមោ ហត្ថិវគ្គោ

បឋមំ ហត្ថិទាយកក្កេរាបទានំ

[១១១] សិទ្ធត្ថស្ស ភកវតោ	ទិបទិទ្ធស្ស តាទិដោ
នាកសេដ្ឋោ មយា ទិដ្ឋោ	ន្យាសាទន្តោ ឡុទ្ធកោ ។
ឧត្តមត្ថំ អនុភោមិ	សន្តិបទមនុត្ថំ
នាកនាណំ ^(១) មយា ទិដ្ឋំ	សព្វលោកហិតេសិដោ ។
ចតុន្ទវតេ ឥតោ កប្បេ	យំ នាកមទទី តនា ^(២)
ទុក្ខតី ជាកិជាជានិ	នាកនាទស្សិទំ ផលំ ។
អដ្ឋសត្តតិកប្បម្ហិ	សោឡសាសីសុ ខត្តិយា
សមន្តចាសាទិកា នាម	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
នឡុកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	ហត្ថិទាយកោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិតាតិ ។	

ហត្ថិទាយកក្កេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. អត្ថទានំ ។ ២ ម. ទានមទទន្តទា ។

ហត្ថិវគ្គ ទី ២២

ហត្ថិទាយកត្តេរាបទាន ទី ១

[១១១] ខ្ញុំបានថ្វាយដំរីដ៏ប្រសើរ មានភ្នក-ង មានកម្លាំង
 ព្យាយាមក្លាហាន ដល់ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមសិទ្ធក្លះ ជា
 ធំជាងសត្វជើងពីរ ជាតាទិបុគ្គល ។ ខ្ញុំបាននូវប្រយោជន៍
 ដ៏ឧត្តម គឺសន្តិបទដ៏ប្រសើរនេះឯង ព្រោះខ្ញុំបានថ្វាយដំរី
 ដល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ស្វែងរកនូវប្រយោជន៍ ដល់សត្វលោក
 ទាំងពួង ។ ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយដំរី ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ
 នេះជាផលនៃការថ្វាយដំរី ។ ក្នុងកប្បទី ៧៨ ខ្ញុំបានកើតជា
 ស្តេចចក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ ព្រះនាមសមន្តបាសាទិកៈដូចគ្នា
 ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះហត្ថិទាយកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ហត្ថិទាយកត្តេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទុតិយំ បានធិទាយកត្តេរាបទានំ

[១១២] អរញ្ញិកស្ស ឈាយិណោ^(១) មេត្តចិត្តតបស្សីណោ^(២)
 ធម្មស្ស ភារិតត្តស្ស អនាសី ចានធិ អហំ ។
 តេន កម្មេន ទិបទិន្ទ លោកដេដ្ឋ នរាសក
 ទិព្វយានំ អនុកោមិ បុព្វកម្មស្សីទំ ផលំ ។
 ចតុន្ទុវតេ ឥតោ កហ្សេ យំ កម្មមករី តទា
 ទុក្កតី ភារិជាតាមិ ចានធិស្ស ឥទំ ផលំ ។
 សត្តសត្តតិតោ កហ្សេ អដ្ឋ អាសីសុ ខត្តិយា
 សុយាណា ធាម ធាមេន ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា ចានធិទាយកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បានធិទាយកត្តេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. ឥសិនោ ។ ២ ម. ចិរត្តតបស្សីនោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានធិទាយកត្តោបទាន ទី ២

[១១២] ខ្ញុំបានថ្វាយស្បែកជើងដល់ឥសី អ្នកមានមេត្តា-
 ចិត្ត មានតបធម៌ នៅក្នុងព្រៃ ចម្រើនឈាន ចម្រើនធម៌ ។
 បពិត្រព្រះអង្គជាដំបូងសត្វជើងពីរ ជាច្បងក្នុងលោក ជា
 នរាសកៈ ខ្ញុំតែងបានទទួលនូវយានជាទិព្វ ដោយកម្មនោះ
 នេះជាផលនៃបុព្វកម្ម ។ ក្នុងកប្បទី ៧២ អំពីកប្បនេះ ក្នុង
 កាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែល
 ស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃស្បែកជើង ។ ក្នុងកប្បទី ៧៧
 អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៨ ជាតិ ព្រះនាម
 សុយានៈដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបានធិទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បានធិទាយកត្តោបទាន ។

តតិយំ សច្ចសញ្ញកត្តេរាបទានំ

[១១៣] វេស្សភូ នាម ភគវា	ភិក្ខុសង្ឃបុរាណតោ
ទេសេតិ អរិយសច្ចានិ	និព្វាយេន្តោ មហាជនំ ។
បរមការុញ្ញបត្តោម្ហិ	សមិតី អកមាសហំ
សោហំ និសិទ្ធកោ សន្តោ	ធម្មំ អស្សោសិ សត្តនោ ។
តស្សាហំ ធម្មំ សុត្វាន	ទេវលោកំ អកច្ចហំ
តីស កប្បានិ ទេវេសុ	អវសី តត្តហំ បុរេ ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កប្បេ	យំ សញ្ញមលកី តទា
ទុក្ខតី ភារិជាតាមិ	សច្ចសញ្ញាយិទំ ផលំ ។
ធញីសម្ហិ ឥតោ កប្បេ	ឯកោ អាសី ជនាធិទោ
ឯកដុស្សិតនាមោវ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	សច្ចសញ្ញកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

សច្ចសញ្ញកត្តេស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

សច្ចសញ្ញកត្តេរាបទាន ទី ៣

[១១៣ ព្រះមានព្រះភាគព្រះនាមវេស្សក្ខ មានភិក្ខុសង្ឃ
 ចោមរោមទ្រង់សម្តែងអរិយសច្ច ញ៉ាំងមហាជនឲ្យរលត់ទុក្ខ ។
 ខ្ញុំដល់នូវសេចក្តីករុណា បានទៅកាន់ទីប្រជុំ ខ្ញុំនោះអង្គុយ
 ស្តាប់ធម៌របស់ព្រះសាស្តា ។ លុះខ្ញុំស្តាប់ធម៌របស់ព្រះសាស្តា
 នោះហើយ ក៏បានទៅកាន់ទេវលោក ខ្ញុំនៅក្នុងបូរីក្នុងទេវ-
 លោកនោះ អស់ ៣០ កប្ប ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ
 ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបាននូវសញ្ញា ខ្ញុំមិនដែល
 ស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃសច្ចសញ្ញា ។ ក្នុងកប្បទី ២៦
 អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ ជាធំជាងជន
 ព្រះនាមឯកផុស្សិតៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសច្ចសញ្ញកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សច្ចសញ្ញកត្តេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ចតុត្ថំ ឯកសញ្ញកត្តេរាបទានំ

[១១៤]	ទុមត្តេ បំសុក្ខលិកំ	លក្ខំ ទិស្វាន សត្តនោ
	អញ្ចលី បត្តហេត្វាន	បំសុក្ខលំ អវដ្ឋិហំ ។
	ឯកត្តិសេ ឥតោ កហ្មេ	យំ សញ្ញមលកី តទា
	ទុក្ខតី ភារិជាទាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
	បញ្ចវិសេ ឥតោ កហ្មេ	ឯកោ អាសី ជនាទិហោ
	អមិតាកោតិ ទាមេន	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
	បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
	ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
	ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	ឯកសញ្ញកោ ថេរោ
	ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

ឯកសញ្ញកត្តេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

បញ្ចមំ វិសិសញ្ញកត្តេរាបទានំ

[១១៥]	ឧទេន្តំ សតវំសីវ	បីតវំសីវ កាល្យាមំ
	ព្យក្សសកំវ បវំ	សុជាតំ បព្វតន្តរេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឯកសញ្ញកត្តោបទាន ទី ៤

[១១២] ខ្ញុំឃើញសំពត់បង្សុក្ខល ដែលទើរលើចុងឈើ
 ក៏ផ្គងអញ្ញាលីថ្វាយសំពត់បង្សុក្ខលដល់ព្រះសាស្តា ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបាន
 នូវសញ្ញា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។
 ក្នុងកប្បទី ២៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ
 មួយអង្គ ជាធំជាងជន ព្រះនាមអមិតាកៈ ទ្រង់មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកសញ្ញកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឯកសញ្ញកត្តោបទាន ។

វិសិសញ្ញកត្តោបទាន ទី ៥

[១១៥] (ខ្ញុំបានឃើញ) ព្រះសុជាតសម្ពុទ្ធ ទ្រង់មានរស្មីច្រើន
 ដូចព្រះអាទិត្យដែលទើបនឹងរះ ឬដូចព្រះចន្ទ្រមានរស្មីល្បឿង
 ព្រះអង្គប្រសើរ ដូចខ្លាធំនិងគោឧសភ ត្រង់ចន្លោះនៃភ្នំ ។

បញ្ចមំ រំសិសញ្ញកត្តេរាបទានំ

ពុទ្ធស្ស អាណុកាវោ សោ	ជលតេ បព្វតន្តរេ
រំសេ ចិត្តំ បសាទេត្វា	កប្បំ សក្កម្ហំ មោទហំ ។
អរិសេសេសុ កប្បេសុ	កុសលំ ការិតំ មយា
តេន ចិត្តប្បសាទេន	ពុទ្ធានុស្សតិយាបិច ។
តីសកប្បសហស្សេតោ	យំ សញ្ញមលកី តទា
នុក្កតិ ធាកិជាធាមិ	ពុទ្ធសញ្ញាយិទំ ផលំ ។
សត្តបញ្ញាសកប្បម្ហំ	ឯកោ អាសី ជនាធិហោ
សុជាតោ ធាម ធាមេន	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	រំសិសញ្ញកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

រំសិសញ្ញកត្តេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

រំសិសញ្ញកត្តេរាបទាន ទី ៥

អានុភាពរបស់ព្រះពុទ្ធនោះ រុងរឿងក្នុងចន្លោះភ្នំ ខ្ញុំធ្វើចិត្ត
 ឲ្យជ្រះថ្លាក្នុងរស្មីហើយ ក៏បានទៅរីករាយក្នុងឋានសួគ៌ អស់
 មួយកប្ប ។ ក្នុងកប្បទាំងឡាយដ៏សេស ខ្ញុំបានធ្វើកុសល
 ដោយចិត្តជ្រះថ្លានោះផង ដោយការលឺកតុទុគុណផង ។ ក្នុង
 កប្បទី ៣០.០០០ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
 ដែលខ្ញុំ បាននូវសញ្ញា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល
 នៃសេចក្តីសម្គាល់ក្នុងព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៥៧ អំពីកប្ប
 នេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មួយអង្គ ជាធំជាងជន
 ព្រះនាមសុជាត ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះរំសិសញ្ញកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ រំសិសញ្ញកត្តេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឆដ្ឋំ សន្ធិតត្ថេរាបទានំ

[១១៦] អស្សត្ថេ ហរិតោកាសេ សំវិវុទ្ឋម្ហិ ចាទបេ
 ឯកំ ពុទ្ធកតំ សញ្ញំ អលភិត្តំ បដិស្សតោ ។
 ឯកត្តិសេ ឥតោ កប្បេ យំ សញ្ញមលភី តទា
 តស្សា សញ្ញាយ វាហសា បត្តោ មេ អាសវក្ខយោ ។
 ឥតោ តេរសកប្បម្ហិ វនិទ្ធោ នាម ខត្តិយោ
 សត្តរតនសម្បទោ ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ហិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ឆដ្ឋកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា សន្ធិតោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សន្ធិតត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

សន្ធិតត្ថេរាបទាន ទី ៦

[១១៦] ខ្ញុំមានស្មារតី បាននូវសញ្ញាមួយ ដែលតាំងនៅ
 ក្នុងព្រះពុទ្ធ ត្រង់ដើមអស្សត្ថព្រឹក្ស ដែលមានរស្មីខៀវ ដុះ
 ឡើងទ្រុបទ្រុល ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាល
 នោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បាននូវសញ្ញា ខ្ញុំដល់នូវការអស់
 ទៅនៃអាសវៈ ដោយអំណាចនៃសញ្ញានោះ ។ ក្នុងកប្បទី
 ១៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមវនិទ្ធុៈ
 ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសន្ធិតត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សន្ធិតត្ថេរាបទាន ។

សត្តមំ តាលវណ្ណាទាយកត្តេរាបទានំ

[១១៧] តាលវណ្ណំ មយា ទិដ្ឋំ តិស្សស្ស ទិព្វចក្កុនោ
 តិម្ហំ ទិព្វាបនត្តាយ បរិណ្ណាហោបសន្តិយា ។
 សន្តិព្វាមេមិ រាគក្តី ទោសក្តិព្វា តទុត្តរី
 ទិព្វាមេមិ ច មោហក្តី តាលវណ្ណាស្សិទំ ផលំ ។
 កិលេសា ឈាមិតា មយ្ហំ ភវា សព្វេ សម្មហតា
 ជាមេមិ អន្តិមំ ទេហំ សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនេ ។
 ទ្វេនុតេ ឥតោ កហ្សេ យំ កម្មមករី តទា
 ទុក្កតី ជាកិជាជានិ តាលវណ្ណាស្សិទំ ផលំ ។
 តេសដ្ឋិម្ហំ ឥតោ កហ្សេ មហារាមសនាមកោ
 សត្តរតនសម្បន្នោ ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាមិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា តាលវណ្ណាទាយកោ ថេរោ
 ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

តាលវណ្ណាទាយកត្តេស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

តាលវណ្ណទាយកត្តេរាបទាន ទី ៧

[១១៧] ខ្ញុំបានថ្វាយផ្ចិតស្លឹកឆ្នោត ដល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះ
 នាមតិស្សៈ ទ្រង់មានទិព្វចក្ខុ ដើម្បីរំលត់កម្ដៅ និងរម្ងាប់
 សេចក្ដីក្រហល់ក្រហាយ ។ ខ្ញុំបានរំលត់ភ្លើងរាគៈផង ភ្លើង
 ទោសៈផង រំលត់ភ្លើងមោហៈផង ដែលជាភ្លើងក្ដៅក្រៃលែង
 ជាងនោះ នេះជាផល នៃផ្ចិតស្លឹកឆ្នោត ។ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញ
 កិលេសទាំងឡាយ គាស់រំលើងភពទាំងអស់ ខ្ញុំទ្រទ្រង់រាង
 កាយជាទីបំផុត ក្នុងសាសនា របស់ព្រះសម្មាសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុង
 កប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ
 បានធ្វើកុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃផ្ចិត
 ស្លឹកឆ្នោត ។ ក្នុងកប្បទី ៦៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជា
 ស្ដេចចក្រពត្តិ មួយអង្គ ព្រះនាមមហារាមៈ ទ្រង់បរិបូណ៌
 ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះតាលវណ្ណទាយកត្តេរ មានអាយុ បានសម្ដែង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ តាលវណ្ណទាយកត្តេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អដ្ឋមំ អក្កន្តសញ្ញកត្តោរាបទានំ

[១១៨] កុសាជកំ តហេត្វាន	ឧបជ្ឈាយស្ស ចារុមេ ^(១)
មន្តញ្ច អនុសិក្ខាមិ	កណ្ណាកេទស្ស ^(២) បត្តិយា ។
អន្ទសំ វិវដំ ពុទ្ធនំ	អាហុតីនំ បដិក្កហំ
ឧសភំ បរំ អក្កំ	តិស្សំ ពុទ្ធនំ កដុត្តមំ ^(៣) ។
កុសាជកំ បត្តវិតំ	អក្កមន្តំ ធរុត្តមំ
សមុត្តតំ មហារីរិ	លោកដេដ្ឋំ ណាសភំ ។
ទិស្វា តំ លោកបដ្ឋោតំ	វិមលំ ចន្ទសន្និកំ
អវដ្ឋិ សត្តុនោ ចានេ	វិប្បសន្នេន ចេតសា ។
ចតុន្ទុរុតេ ឥតោ កហ្មេ	យំ អទាសី កុសាជកំ
ទុក្ខតី ធាភិជាធាមិ	កុសាជកស្សិទំ ផលំ ។
សត្តត្ថិសេ ឥតោ កហ្មេ	ឯកោ អាសី ជនាទិហោ
សុនន្ទោ ធាម ធាមេន	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។

១ ម. ឧបជ្ឈាយស្សហិ បុរេ ។ ២ ម. គន្ថា ទោសស្ស ។ ៣ ម. គណុត្តមំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

អក្កន្តសញ្ញកត្តោបទាន ទី ៨

[១១៨] ខ្ញុំយកសាដកអាក្រក់ (សាដកសាច់ក្រាស់) ហើយ
 សិក្សាមន្ត ក្នុងខាងមុខនៃព្រះឧបជ្ឈាយ៍ ដើម្បីដល់នូវការ
 ទម្លាយនូវពក ។ ខ្ញុំបានឃើញព្រះពុទ្ធព្រះនាមតិស្សៈ ទ្រង់
 ប្រោសចាកធូលីគីកិលេស គួរទទួលនូវគ្រឿងបូជា ព្រះអង្គ
 ខ្ពង់ខ្ពស់ ប្រសើរលើសលុប ទ្រង់ត្រាស់ដឹងនូវសច្ចៈ ឧត្តម
 ជាងគណៈ ។ លុះខ្ញុំបានឃើញព្រះមហារិរៈ ជានរៈដ៏ឧត្តម
 ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត ជាច្បងក្នុងលោក ជានរាសកៈ ទ្រង់ជាន់សំពត់
 សាដកដ៏អាក្រក់ ដែលខ្ញុំក្រាលហើយ ព្រះអង្គបំភ្លឺលោក
 ដូចព្រះចន្ទ ទ្រង់ប្រោសចាកមន្ទិល បានថ្វាយបង្គំព្រះបាទា
 របស់ព្រះសាស្តាដោយចិត្តជ្រះថ្លា ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្ប
 នេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយសាដកអាក្រក់ ខ្ញុំមិនដែល
 ស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយ សាដកអាក្រក់ ។ ក្នុង
 កប្បទី ៣៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ
 ជាធំជាងជន ព្រះនាមសុនន្ទៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។

នវមំ សប្បិទាយកត្តោបទានំ

បដិសម្ពិទា	ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច	អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា	សច្ចិកតា	កតំ	ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ	សុទំ	អាយស្មា	អក្កន្តសញ្ញាកោ
ឃេរោ	ឥមា	កាថាយោ	អកាសិត្តាតិ ។

អក្កន្តសញ្ញកត្តេស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

នវមំ សប្បិទាយកត្តោបទានំ

[១១៩]	និសិទ្ធោ	ចាសាទរេ	នារីកណាបុរក្ខតោ
ព្យាធិតំ	សមណំ	ទិស្វា	អតិណមេសហំ ឃរំ
ឧបវិដ្ឋំ	មហារីរំ		ទេវទេវំ នរាសកំ
សប្បិទេលំ	មយា	ទិដ្ឋំ	សិទ្ធត្ថស្ស មហោសិទោ ។
បស្សន្ធទទរមំ	ទិស្វា		វិប្បសន្នមុខិទ្ធិយំ
វដ្ឋិត្វា	សត្តនោ	ចានោ	អនុសំសារយី បុរេ ។

សប្បិទាយកត្តោបទាន ទី ៩

បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ដាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអក្កន្តសញ្ញកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អក្កន្តសញ្ញកត្តោបទាន ។

សប្បិទាយកត្តោបទាន ទី ៩

[១១៧] ខ្ញុំអង្គុយក្នុងប្រាសាទដ៏ប្រសើរ មានពួកនារី
ចោមរោម បានឃើញព្រះសមណៈជាមហារីរៈ ជាទេវតា
ដ៏ក្រៃលែង ជានរាសកៈ ទ្រង់មានអាពាធ ស្តេចចូលមក
ជិត ខ្ញុំក៏នាំមកកាន់ផ្ទះ ខ្ញុំបានថ្វាយសប្បិទាំងប្រេង ដល់
ព្រះសិទ្ធត្ថមហេសី ។ ខ្ញុំឃើញ (ព្រះអង្គ) មានក្រវល់
ក្រវាយរម្ងាប់ហើយ មានមុខិទ្រិយស្រស់បស់ ក៏ថ្វាយ
បង្គំព្រះបាទារបស់ព្រះសាស្តា ហើយដើរទៅខាងមុខ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទិស្វា មំ សុបសន្នតំ	ឥទ្ធិយា ចារមី កតោ
នកំ អពុត្តមិ វីរោ	ហំសរាជារ អម្ពរេ ។
ចតុន្ទុវតេ ឥតោ កហ្សេ	យំ ទានមទទី តទា
ទុក្ខតី ធាភិជាធាមិ	សប្បិគេលស្សីទំ ផលំ ។
ឥតោ សត្តរសេ កហ្សេ	ទុតិទេវសធាមកោ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆដ្ឋកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	សប្បិទាយកោ ថេរោ

ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

សប្បិទាយកត្តេស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ព្រះវិរសមណៈ ទ្រង់ដល់នូវត្រើយនៃឫទ្ធិ ទ្រង់ឃើញខ្ញុំនោះ
 មានសេចក្តីជ្រះថ្លាស្មោះ ក៏ហោះឡើងកាន់អាកាស ដូច
 ស្តេចហង្សហើរទៅព្រំអាកាស ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្ប
 នេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយទាន ខ្ញុំ
 មិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយសប្បិរិទ្ធិប្រេង ។
 ក្នុងកប្បទី ១៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ
 មួយអង្គ ព្រះនាមទុតិទេវៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧
 ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសប្បិទាយកត្តេវ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សប្បិទាយកត្តេវបទាន ។

ទេសមំ បាបនិវារិយត្ថេរាបទានំ

[១២០] បិយទស្សិស្ស ភកវតោ ចង្កៀមំ សោទិតំ មយា

នឡកេហិ បដិច្ចដំ វាតាតបដិវារណំ ។

ចាបំ វិវដ្ឋនត្ថាយ កុសលស្ស្របសម្បទា

កិលេសានំ បហាឆាយ បទហី សត្តសាសនេ ។

ឥតោ ឯកាទសេ កឃ្យេ អក្កិតេជោតិ វិស្សតោ

សត្តរតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្ថិ មហាពូលោ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

ឆឡភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថិ ។

ឥតំ សុទំ អាយស្មា ចាបនិវារិយោ ថេរោ ឥមា

តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បាបនិវារិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

បាបនិវារិយត្ថេរាបទាន ទី ១០

[១២០] ខ្ញុំជម្រះទីចង្រ្កម បិទបាំងដោយដើមបបុស ជា
 គ្រឿងការពារខ្យល់និងកម្ដៅថ្ងៃ ដើម្បីព្រះមានព្រះភាគព្រះ
 នាមបិយទស្សី ។ ខ្ញុំតម្កល់ទុកនូវការបំពេញកុសល ដើម្បី
 ប្រយោជន៍ដល់ការរៀបរយនូវបាប ដើម្បីលះបង់នូវកិលេស
 ទាំងឡាយ ក្នុងសាសនានៃព្រះសាស្តា ។ ក្នុងកប្បទី ១១
 អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមអគ្គិតេជះ
 ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
 ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបាបនិវារិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្ដែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បាបនិវារិយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧទ្ទានំ

ហត្ថិ ចានធិ សច្ចញ្ច	ឯកសញ្ញិ ច រំសិយោ ^(១)
សន្និភោ តាលវណ្ណិ ^(២) ច	តថា ឯកន្តសញ្ញិកោ ^(៣)
សប្បិ ចាបនិវារី ច	ចតុប្បញ្ញាស កាថកាតិ ។

ហត្ថិវគ្គោ ពរិសតិមោ ។

១ ម. រំសិកោ ។ ២ ម. តាលវណ្ណិ ។ ៣ ម. អក្កន្តសញ្ញិកោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឧទ្ទាន

ហត្ថិទាយកត្តេរាបទាន ១ បុរាណិទាយកត្តេរាបទាន ១ សច្ចុ-
សញ្ញកត្តេរាបទាន ១ ឯកសញ្ញកត្តេរាបទាន ១ វិសិសញ្ញ-
កត្តេរាបទាន ១ សន្និគត្តេរាបទាន ១ តាលវណ្ណទាយកត្តេ-
រាបទាន ១ អក្កន្តសញ្ញកត្តេរាបទាន ១ សប្បិទាយកត្តេរា-
បទាន ១ បាបនិវារិយត្តេរាបទាន ១ មានគាថា ៥៤ ។

ចប់ ហត្ថិវគ្គ ទី ២២ ។

តើវិសតិមោ អាលម្ពនទាយកវគ្គោ

បឋមំ អាលម្ពនទាយកត្ថេរាបទានំ

[១២១] អត្ថទស្សីស្ស ភកវតោ	លោកដេដ្ឋស្ស តាទិដោ
អាលម្ពនំ មយា ទិដ្ឋំ	ទិបទិទ្ធស្ស តាទិដោ ។
ធរណី បទិបដ្ឋាមិ	វិបុលំ សាករប្បំ
ចាលោសុ ច ឥស្សរិយំ	វត្តេមិ វសុធាយ ច ។
កិលេសា ឈាមិតា មយ្ហំ	ភវា សព្វេ សម្មហតា
តិស្សោ វិជ្ជា អនុប្បត្តា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនំ ។
ឥតោ ទ្វេសដ្ឋិកប្បម្មិ	តយោ អាសីសុ ខត្តិយា
ឯកាទស្សិតនាមា តេ	ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
បទិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	អាលម្ពនទាយកោ ថេរោ
ឥមា តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

អាលម្ពនទាយកត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

អាណម្ពនទាយកវគ្គ ទី ២៣

អាណម្ពនទាយកត្ថេរាបទាន ទី ១

[១២១] ខ្ញុំបានថ្វាយបង្គំនៃដៃ ដល់ព្រះមានព្រះភាគព្រះ
នាមអត្តទស្សី ជាច្បងក្នុងលោក ទ្រង់នឹងជីវ ជាធំជាង
ពួកសត្វជើងពីរ ជាតាទិបុគ្គល ។ ខ្ញុំគ្រប់គ្រងផែនដីធំទល់
នឹងសាគរ ញ៉ាំងសុរិយយសឲ្យប្រព្រឹត្តទៅក្នុងពួកសត្វផង
លើផែនពសុធាផង ។ ខ្ញុំដុតបំផ្លាញកិលេសទាំងឡាយហើយ
គាស់រំលើងភពទាំងពួងចោលហើយ បានដល់វិជ្ជា ៣ សាស-
នារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានធ្វើហើយ ព្រោះកុសលកម្មនេះ ។
ក្នុងកប្បទី ៦២ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៣
ជាតិ ព្រះនាមឯកាទស្សិតៈដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។
បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់
ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
ហើយ ។

បានឮថា ព្រះអាណម្ពនទាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អាណម្ពនទាយកត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទុតិយំ អជិនទាយកត្តេរាបទានំ

[១២២] ឯកត្តិសេ ឥតោ កហ្មេ តណាសន្តារកោ អហំ

អន្ទសំ វិវដំ ពុទ្ធី	អាហុតីនំ បដិត្តហំ ។
ចម្មខណ្ឌា មយា ទិដ្ឋំ	សិទិដោ លោកពន្ទុដោ
តេន កម្មេន ទិបទិដ្ឋ	លោកដេដ្ឋ នរាសភ ។
សម្បត្តិ អនុកោត្វាន	កិលេសេ ឈាបយី អហំ
ធារេមិ អន្តិមំ ទេហំ	សម្មាសម្ពុទ្ធសាសនេ ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កហ្មេ	អទិនំ យំ អទាសហំ
ទុក្ខតី ធាភិជាធាមិ	អទិនស្ស ឥទំ ផលំ ។
ឥតោ បញ្ញាសកេ កហ្មេ	រាជា អាសី សុទាយកោ
សត្តរតនសម្បដ្ឋោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

អជិនទាយកត្តេរាបទាន ទី ២

[១២២] ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាបុរស
អ្នកក្រាលកម្រាលសម្រាប់គណៈ បានឃើញព្រះពុទ្ធ ទ្រង់
ប្រាសចាកធូលីគឺរាតៈ គួរទទួលនូវគ្រឿងបូជា ។ ខ្ញុំបាន
ថ្វាយកំណាត់ស្បែកខ្លា ដល់ព្រះសិវីជាលោកពន្ធ បពិត្រ
ព្រះអង្គជាជំរាងសត្វជើងពីរ ជាច្បងក្នុងលោក ជានរាសកៈ
ខ្ញុំបានទទួលនូវសម្បត្តិ ហើយដុតបំផ្លាញ នូវពួកកិលេស
ដោយកម្មនោះ ខ្ញុំទ្រទ្រង់រាងកាយជាទីបំផុត ក្នុងសាសនា
របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
ហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយស្បែកខ្លា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ
នេះជាផលនៃការថ្វាយស្បែកខ្លា ។ ក្នុងកប្បទី ៥០ អំពីកប្ប
នេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមសុទាយកៈ ទ្រង់
បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្មិទា
៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

តតិយំ ទ្វេតនិយត្ថេរាបទានំ

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា អជិនទាយកោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

អជិនទាយកត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

តតិយំ ទ្វេតនិយត្ថេរាបទានំ

[១២៣] មិតលុទ្ធា បុរេ អាសី	អរញ្ញោ កាននេ អហំ
អទ្ធិសំ វិរជំ ពុទ្ធុ	អាហុតីនំ បដិត្តហំ ។
មំសបេសិ មយា ទិដ្ឋា	វិបស្សិស្ស មហោសិដោ
សនេវកស្មិ លោកស្មិ	ឥស្សរំ ការយាមហំ ។
ឥមិដា មំសទាននេ	រតនំ និព្វត្តតេ មម
ទុវេ មេ រតនា លោកេ	ទិដ្ឋធម្មស្ស បត្តិយា ។
តេហំ សព្វេ អតិកោមិ ^(១)	មំសទានស្ស បត្តិយា
កត្តញ្ច មុទុកំ មយ្ហំ	បញ្ញា និបុណវេទិនី ។
ឯកនវុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ មំសមទទី តទា ^(២)
ទុក្ខតី ជាកិជាជានិ	មំសទានស្សិទំ ផលំ ។

១ ម. អនុភោមិ ។ ២ ម. អហំ ។

ទ្វេតនិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

បានឮថា ព្រះអធិនទាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អធិនទាយកត្ថេរាបទាន ។

ទ្វេតនិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

[១២៣] ក្នុងភពមុន ខ្ញុំកើតជាព្រានម្រឹគនៅក្នុងព្រៃធំ
បានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ប្រោសចាកធូលីគឺរាគៈ គួរទទួល
នូវគ្រឿងបូជា ។ ខ្ញុំបានថ្វាយដុំសាច់ដល់ព្រះវិបស្សីមហេសី
ខ្ញុំបាននូវឥស្សរភាព ក្នុងលោក ព្រមទាំងទេវលោក ។
រតនៈតែងកើតឡើងសម្រាប់ខ្ញុំ ដោយការថ្វាយនូវសាច់នោះ
រតនៈពីរយ៉ាងក្នុងលោក កើតឡើងដល់ខ្ញុំ ដោយចំណែក
នៃផលបច្ចុប្បន្ន ។ ខ្ញុំគ្របសង្កត់នូវសត្វលោកទាំងអស់នោះ
ដោយចំណែកនៃការថ្វាយសាច់ ខ្លួនរបស់ខ្ញុំទន់ភ្លន់ផង ទាំង
បញ្ញា (របស់ខ្ញុំ) ក៏ដឹងនូវហេតុដ៏ល្អិតផង ។ ក្នុងកប្បទី ៩១
អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយ
សាច់ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃមិសទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥតោ ចតុត្ថកេ កក្សេ ឯកោ អាសី ជនាធិបោ
 មហារោហិតនាមោ សោ ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋមេ
 ឆន្ទុភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា ទ្វេរតនិយោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ទ្វេរតនិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ទសមំ ភាណារំ ។

ចតុត្ថំ អារក្ខទាយកត្ថេរាបទានំ

[១៦៤] សិទ្ធត្ថស្ស ភកវតោ វេទិកា ការិតា^(១) មយា
 អារក្ខោ ច មយា ទិដ្ឋោ សុកតស្ស មហោសិដោ ។
 តេន កម្មវិសេសេន ន បស្សេ^(២) ភយកេរំ
 កុហិត្វិ ឧបបន្ទស្ស តាសោ មយ្ហំ ន វិជ្ជតិ ។
 ចតុន្ទុតេ ឥតោ កក្សេ យំ វេទី ការយី បុរេ
 ទុក្ខតី នាភិជានាមិ វេទិកាយ ឥទំ ផលំ ។

១ ម. វេទី កាវបិតា ។ ២ ម. ន បស្សី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បទី ៤ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំនោះបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មួយអង្គ ជាធំជាងជន ព្រះនាមមហារោហិត ទ្រង់មាន កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះទ្រេតនិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ទ្រេតនិយត្ថេរាបទាន ។

ចប់ ភាណវារៈ ទី ១០ ។

អារក្ខទាយកត្តេរាបទាន ទី ៤

[១២២] ខ្ញុំឲ្យគេធ្វើបង្កាន់ដៃ ថ្វាយព្រះមានព្រះភាគ ព្រះ នាមសិទ្ធត្ថៈ មួយទៀត ខ្ញុំថ្វាយការរក្សាចំពោះព្រះសុគត មហេសី ។ ហេតុតែកម្មដ៏វិសេសនោះ ខ្ញុំមិនដែលច្នៃបង្កើត ដែលគួរខ្លាចទេ ខ្ញុំដែលកើតក្នុងទីណាៗ មិនចេះមាន សេចក្តីតក់ស្លុតឡើយ ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានឲ្យគេធ្វើបង្កាន់ដៃ ថ្វាយព្រះពុទ្ធក្នុង ភពមុន ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃបង្កាន់ដៃ ។

បញ្ចមំ អព្យាធិកត្ថេរាបទានំ

ឥតោ ឆដ្ឋម្ហិ កប្បម្ហិ	អបស្សេនសនាមកោ
សត្តរតនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆដ្ឋកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	អារក្ខុទាយកោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

អារក្ខុទាយកត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

បញ្ចមំ អព្យាធិកត្ថេរាបទានំ

[១២៥] វិបស្សិស្ស ភក្កវតោ	អត្តិសាលំ អនាសហំ
ព្យាធិកានញ អារាសំ	ឧណ្ហោទកប្បដិក្កហំ ។
តេន កម្មេន យំ មយ្ហំ	អត្តកាវោ សុនិម្ហិតោ
ព្យាធាហំ នាភិជាជានិ	បុញ្ញកម្មស្សិទំ ផលំ ។
ឯកនុតេ ឯតោ កប្បេ	យំ សាលមទទី តទា
ទុក្ខតិ នាភិជាជានិ	អត្តិសាលាយិទំ ផលំ ។

អព្យាធិកត្តោបទាន ទី ៥

ក្នុងកប្បទី ៦ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយ
អង្គ ព្រះនាមអបស្សេនៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ
មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា
៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអារក្ខទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អារក្ខទាយកត្តោបទាន ។

អព្យាធិកត្តោបទាន ទី ៥

[១២៥] ខ្ញុំបានថ្វាយរោងភ្លើង ដល់ព្រះមានព្រះភាគព្រះ
នាមវិបស្សីផង បានប្រគេនអាវាសសម្រាប់ទទួលទឹកក្តៅដល់
កិត្តិក្នុងដែលមានជំងឺផង ។ អត្តភាពរបស់ខ្ញុំដែលបុញ្ញកម្មនិម្មិត
ល្អហើយ ដោយកម្មណា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ជំងឺដោយកម្ម
នោះ នេះជាផលនៃបុញ្ញកម្ម ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្ប
នេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយរោង
ភ្លើង ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃរោងភ្លើង ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥតោ ច សត្តមេ កាយ្យេ ឯកោ អាសី ណាធិទោ^(១)
 សត្តរតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ឆិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា អព្យាធិកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

អព្យាធិកត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ឆដ្ឋំ វក្កុលបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[១៦៦] ធារោ^(២) ឥតិ មេ ធាមំ កស្សទោ ឥតិ មំ វិទូ
 អទ្ធិសំ សមណានគ្គំ វិបស្សី ទេវសក្កតំ
 អនុព្យញ្ញនធំ^(៣) ពុទ្ធិ អាហុតិទំ បដិគ្គហំ
 វក្កុលបុប្ផំ^(៤) បក្កយ្ហ ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
 ឯកនវុតេ ឥតោ កាយ្យេ យំ បុប្ផមភិរោបយី
 ទុក្ខតី ធាភិជាធាមិ ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។

១ ម. ឯកោសី អបរាជិតោ ។ ២ ម. វរោ ។ ៣ ម. អនុព្យញ្ញនវំ ។ ៤ ម. ពកោលបុប្ផំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បទី ៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយ
អង្គ ជាធំជាងពួកនរៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ
មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា
៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអព្យាធិកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អព្យាធិកត្ថេរាបទាន ។

វក្កុលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៦

[១២៦] ខ្ញុំឈ្មោះនារទៈ តែគេស្គាល់ខ្ញុំថាកស្សបៈ ខ្ញុំ
បានឃើញព្រះវិបស្សីសម្ពុទ្ធ ជាកំពូលនៃពួកសមណៈ ដែល
ទេវតាតែងធ្វើសក្ការៈហើយ ជាព្រះពុទ្ធ ទ្រទ្រង់នូវអនុញ្ញា-
ញ្ញនៈ គួរទទួលនូវគ្រឿងបូជា ខ្ញុំយកផ្កាផ្កុលបូជាដល់ព្រះ
សម្ពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ
បានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។

សត្តមំ សោវណ្ណវដ្តំសកិយត្ថេរាបទានំ

ចតុសត្តតិតោ កក្សេយ្យ	រោមសោ ឆាម ខត្តិយោ
អាមុត្តមាលាភវណោ	សយោក្កពលវាហនោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទុកិញ្ញា សច្ឆិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	វកុលបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា

កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

វកុលបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

សត្តមំ សោវណ្ណវដ្តំសកិយត្ថេរាបទានំ

[១២៧] ឧយ្យានភូមិ និយ្យន្តោ	អន្ទសំ លោកនាយកំ
វដ្តសកំ កហោត្វាន	សោវណ្ណំ សាធុនិម្ពិតំ ។
សីយំ កតោ សមារុយ្ហ	ហត្ថិខន្ទកតោ អហំ
ពុទ្ធស្ស អភិរោមេសី	សិទិណោ លោកពន្ធនោ ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កក្សេយ្យ	យំ បុប្ផមភិរោមយី
ទុក្ខតិ ធាកិជាធាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ^(១) ផលំ ។
សត្តវិសេ ឥតោ កក្សេយ្យ	ឯកោ អាសី ជនាធិចោ
មហាបតាចោ ឆាមេន	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។

១ ម. បុប្ផបូជាយិទំ ។

សោវណ្ណវដ្តិសកិយត្ថេរាបទាន ទី ៧

ក្នុងកប្បទី ៧២ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាក្សត្រព្រះនាម
រោមសៈ ពាក់កម្រងផ្កានិងគ្រឿងអម្ពរ ប្រកបដោយយាន
និងពលពាហនៈ ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះវកុលបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ វកុលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

សោវណ្ណវដ្តិសកិយត្ថេរាបទាន ទី ៧

[១២៧] ខ្ញុំដើរទៅកាន់ទីឧទ្យាន បានឃើញព្រះលោក-
នាយក ក៏កាន់ផ្កាប្រដាប់ក្បាលធ្វើដោយមាស ដែលជាង
និម្មិតល្អហើយ ។ ខ្ញុំដើរទៅដោយរួសរាន់ ឡើងជិះលើ-ក
ដំរី ហើយបូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមសិខី ជាលោកពន្ធុ ។
ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយផ្កា
ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី
២៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ ជាធំ
ជាងជន ព្រះនាមមហាបតាបៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា សោវណ្ណវដំសកិយោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សោវណ្ណវដំសកិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

អដ្ឋមំ មិញ្ញវដំសកិយត្ថេរាបទានំ

[១២៨] និព្វតេ លោកនាថម្ហិ	សិទិម្ហិ វនតំ វេ
វដំសកេហិ អាកិណ្ណំ	ពោធិបូជំ អកាសហំ ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កប្បេ	យំ បូជមករី តនា
ទុក្ខតិ ជានិជាជានិ	ពោធិបូជាយិទំ ផលំ ។
ឥតោ ធម្មិសតិកប្បេ	អហុ មេយព្ពនាមកោ
សត្តវតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសោវណ្ណវដ៍សកិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សោវណ្ណវដ៍សកិយត្ថេរាបទាន ។

មិញ្ញវដ៍សកិយត្ថេរាបទាន ទី ៨

[១២៨] កាលព្រះលោកនាថព្រះនាមសិខី ប្រសើរជាង
ពួកអ្នកប្រាជ្ញ ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ ខ្ញុំបានធ្វើការបូជាដើម
ពោធិព្រឹក្ស ដេរដាសដោយផ្កា ប្រដាប់ក្បាល ។ ក្នុងកប្បទី
៣១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើ
បូជាដោយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពោធិ-
បូជា ។ ក្នុងកប្បទី ២៦ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច
ចក្រពត្តិមួយអង្គ ព្រះនាមមេឃព្តៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ
៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨
និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

នវមំ សុកតាវេឡិយត្ថេរាបទានំ

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា មិញ្ញវដំសកិយោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

មិញ្ញវដំសកិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

នវមំ សុកតាវេឡិយត្ថេរាបទានំ

[១២៩] អសិតោ នាម នាមេន មាលាការោ អហំ តទា
អាវេជ្ឈំ បត្តហេត្វាន រញ្ញោ នាតុំ វជាមហំ ។
អសម្មត្តោម្ហិ រាជានំ អន្ធសំ សិទិណាយកំ
ហាដ្ឋោ ហាដ្ឋេន ចិត្តេន ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កប្បេ យំ បុប្ផមភិរោបយី
ទុក្ខតិ នាភិជាជានិ ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
បញ្ចវិសេ ឥតោ កប្បេ រាជា ហោមិ មហាពូលោ
វេការោ នាម នាមេន ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទុកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា សុកតាវេឡិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សុកតាវេឡិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សុកតាវេឡិយត្ថេរាបទាន ទី ៩

បានឮថា ព្រះមិញ្ញវដ៍សកិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ មិញ្ញវដ៍សកិយត្ថេរាបទាន ។

សុកតាវេឡិយត្ថេរាបទាន ទី ៩

[១២៧] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាអ្នកក្រុងផ្កាឈ្មោះអសិតៈ
កាន់កម្រងផ្កាប្រដាប់ក្បាលដើរទៅ ដើម្បីនឹងថ្វាយស្តេច ។
ខ្ញុំមិនទាន់ដល់ស្តេច ក៏បានឃើញព្រះសិខីនាយក ខ្ញុំមានចិត្ត
រីករាយ ក៏បូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ដោយចិត្តរីករាយ ។ ក្នុងកប្បទី
៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិន
ដែលទៅកាន់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី
២៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាម
វេការៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ២ វិមោក្ខ ៨
និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសុកតាវេឡិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
នូវតាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សុកតាវេឡិយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទសមំ ឯកវន្ទនិយត្តេរាបទានំ

[១៣០] ឧសភំ បវំ វិរំ	វេស្សភំ វិជិតាវិនំ
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	ពុទ្ធសេដ្ឋំ អវន្ទហំ ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កប្បេ	យំ កម្មមករី តទា
ទុក្ខតិ ភារិជាភារិ	វន្ទនាយ ឥទំ ផលំ ។
ចតុវិសម្មិ កប្បម្មិ	វិភតានន្ទនាមកោ
សត្តវតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្មិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	ឯកវន្ទនិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

ឯកវន្ទនិយត្តេស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឯកវន្ទនិយត្តេរាបទាន ទី ១០

[១៣០] ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តវិករាយ បានថ្វាយ
 បង្គំព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ព្រះនាមវេស្សកូ ជាឧសភៈដ៏ប្រសើរ
 ទ្រង់មានព្យាយាម ទ្រង់ឈ្នះមារ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពី
 កប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសល-
 កម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយបង្គំ ។
 ក្នុងកប្បទី ២២ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ ព្រះនាម
 វិគតានន្ទៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ បដិសម្មិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកវន្ទនិយត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឯកវន្ទនិយត្តេរាបទាន ។

ឧទ្ទានំ

អាលម្ពនញូ អធិនំ	មំសទារក្ខណាយកោ
អព្យាធិវកុលសោឡ្លា	មិញ្ចំ អាវេទ្យវន្ទនំ
បញ្ចបញ្ញាស កាថាយោ	កណ៌ិតា អត្ថទស្សីហ្មីតិ ។

អាលម្ពនទាយកវគ្គោ តេវីសតិមោ ។

ឧទ្ទាន

អាណម្ពនទាយកត្តេរាបទាន ១ អជិនទាយកត្តេរាបទាន ១
 ទ្វេតនិយត្តេរាបទាន ១ អារក្ខទាយកត្តេរាបទាន ១ អព្យា-
 ធិកត្តេរាបទាន ១ វក្កុលបុប្ផិយត្តេរាបទាន ១ សោវណ្ណវ-
 ដំសកិយត្តេរាបទាន ១ មិញ្ញវដំសកិយត្តេរាបទាន ១ សុក-
 តាវឡិយត្តេរាបទាន ១ ឯកវន្ទនិយត្តេរាបទាន ១ មាន
 គាថា ៥៥ ដែលពួកអ្នកប្រាជ្ញ ឃើញនូវប្រយោជន៍បានរាប់
 ហើយ ។

ចប់ អាណម្ពនទាយកវគ្គ ទី ២៣ ។

ចតុញ្ញីសោ ឧទកាសនទាយវគ្គោ

បឋមំ ឧទកាសនទាយកត្តោបទានំ

[១៣១] អារាមទ្វារា និក្ខម្ម	ផលកំ សន្តរី អហំ
ឧទកញ្ច ឧបដ្ឋាសី	ឧត្តមត្ថស្ស បត្តិយា ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កហ្មេ	យំ កម្មមករី តទា
ទុក្ខតី ធាភិជាធាមិ	អាសនេ ចោទកេ ផលំ ។
ឥតោ បណ្ណារសេ កហ្មេ	អភិសាមសម្បយោ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទ្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	ឧទកាសនទាយកោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

ឧទកាសនទាយកត្តោស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

ឧទកាសនទាយវគ្គ ទី ២៤

ឧទកាសនទាយកត្តេរាបទាន ទី ១

[១៣១] ខ្ញុំចេញទៅអំពីទ្វារអារាម បានក្រាលបន្ទះក្តារ
 ផង តម្កល់ទឹកទុកផង ដើម្បីសម្រេចប្រយោជន៍ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ។
 ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
 ដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជា
 ផលនៃអាសនៈនិងទឹក ។ ក្នុងកប្បទី ១៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំ
 បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមអភិសាមៈ ទ្រង់បរិបូណ៌
 ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឧទកាសនទាយកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវតាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឧទកាសនទាយកត្តេរាបទាន ។

ទុតិយំ ភាជនទាយកត្ថេរាបទានំ

[១៣២] នគរេ ពន្ទមតិយា	កុម្ភកាពោ អហំ តទា
ភាជនំ អនុចាលេសី	ភិក្ខុសង្ឃស្ស តារទេ ។
ឯកនុតិតោ កប្បេ	ភាជនំ អនុចាលយី
ទុក្ខតី ធាភិជាធាមិ	ភាជនស្ស ឥទំ ផលំ ។
តេបញ្ញាសេ ឥតោ កប្បេ	អនន្តជលីនាមកោ ^(១)
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទភិញ្ញា សង្ខិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	ភាជនទាយកោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

ភាជនទាយកត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

តតិយំ សាលបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[១៣៣] អរុណាវតិយា នគរេ	អហោសី បុរិកោ តទា
មម ទ្វារេន កច្ឆន្តំ	សិទិទំ អន្ទសំ ជិនំ ។

១ ម. អនន្តជាលីនាមកោ ។

ភាជនទាយកត្ថេរាបទាន ទី ២

[១៣២] កាលនោះ ខ្ញុំកើតជានាយស្នូនឆ្នាំង នៅក្នុង
 ក្រុងពន្ធមតី បានរក្សាភាជនរបស់ភិក្ខុសង្ឃ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១
 អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានរក្សាភាជន ខ្ញុំមិនដែល
 ស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃភាជន ។ ក្នុងកប្បទី ៥៣ អំពី
 កប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ ព្រះនាម
 អនន្តជលិ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះភាជនទាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវតាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ភាជនទាយកត្ថេរាបទាន ។

សាលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

[១៣៣] កាលនោះ ខ្ញុំកើតជាអ្នកធ្វើនំ នៅក្នុងក្រុងអរុណវតី
 បានឃើញព្រះជិនស្រី ព្រះនាមសិខី ស្តេចនិមន្តតាមទ្វាររបស់ខ្ញុំ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ពុទ្ធស្ស បត្តំ បក្កយ្ហ	សាលបុប្ផំ អទាសហំ
សម្មក្កតស្ស ពុទ្ធស្ស	វិប្បសន្នេន ចេតសា ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កហ្មេ	យំ បុប្ផមភិទាសហំ
ទុក្ខតិ ធាភិជាធាមិ	សាលបុប្ផស្សិទំ ផលំ ។
ឥតោ ចុទ្ធសកប្បម្ហិ	អហោសី អមិតញ្ចលោ
សត្តរតនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	សាលបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

សាលបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ចតុត្ថំ កិលញ្ញទាយកត្ថេរាបទានំ

[១៣៤] តិវាយំ បុរេ រម្មេ	នធយកាហោ អហំ តទា
សិទ្ធត្ថេ លោកបដ្ឋោតេ	បសដ្ឋា ជនតា តហី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានទទួលបាត្ររបស់ព្រះពុទ្ធ ហើយថ្វាយ
 ផ្កាសាលព្រឹក្ស ដល់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ដែលកំពុងស្ដេចទៅតាម
 ផ្លូវតែមួយព្រះអង្គ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
 ហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះ
 ជាផល នៃផ្កាសាលព្រឹក្ស ។ ក្នុងកប្បទី ១៤ អំពីកប្បនេះ
 ខ្ញុំបានកើតជាស្ដេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមអមិតញ្ញាលៈ ទ្រង់បរិ-
 បូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្មិទា
 ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ទាំងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសាលបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្ដែងនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សាលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

កិលញ្ញទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៤

[១៣៤] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាអ្នកគ្បាញផែង នៅ
 ក្នុងតិវបូរី ជាទីរមណីយដ្ឋាន ឯប្រជុំជនបានជ្រះថ្លាចំពោះ
 ព្រះសិទ្ធត្ថសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គទ្រង់បំភ្លឺលោក ក្នុងទីនោះ ។

បញ្ចមំ វេទិទាយកត្តេរាបទានំ

បូជត្តំ លោកនាថស្ស	កិលញ្ចំ បរិយេសតិ
ពុទ្ធបូជំ កហេន្តានំ	កិលញ្ចំ អននំ អហំ ។
ចតុន្ទរុតេ ឥតោ កហ្មេ	យំ កម្មមករី តទា
ទុក្ខតី ពាកិជាជានិម	កិលញ្ចស្ស ឥនំ ផលំ ។
សត្តសត្តតិកប្បម្ហិ	រាជា អាសិ ជលន្ទរោ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សម្ហិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	កិលញ្ចនាយកោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

កិលញ្ចទាយកត្តេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

បញ្ចមំ វេទិទាយកត្តេរាបទានំ

[១៣៥] វិបស្សិទោ ភកវតោ	នោទិយា ចានបុត្តមេ
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	កាវេសី វេទិកំ អហំ ។
ឯកន្ទរុតេ ឥតោ កហ្មេ	កាវេសី វេទិកំ អហំ
ទុក្ខតី ពាកិជាជានិម	វេទិកាយ ឥនំ ផលំ ។

វេទិទាយកត្តេរាបទាន ទី ៥

ប្រជុំជនស្វែងរកកន្ទេល ដើម្បីបូជាព្រះលោកនាថ ខ្ញុំបាន
 ឲ្យកន្ទេលដល់ពួកជនអ្នកធ្វើពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពី
 កប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសល-
 កម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃកន្ទេល ។ ក្នុង
 កប្បទី ៧៧ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមជលន្ទរៈ
 ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកិលញ្ញទាយកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ កិលញ្ញទាយកត្តេរាបទាន ។

វេទិទាយកត្តេរាបទាន ទី ៥

[១៣៥] ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បាន
 ឲ្យគេធ្វើខ្សឿន ត្រង់ដើមពោធិព្រឹក្ស ដ៏ប្រសើរ របស់
 ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមវិបស្សី ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពី
 កប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានឲ្យគេ
 កសាងខ្សឿន ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃខ្សឿន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥតោ ឯកាទសេ កហ្មេ អហោសី សូរិយស្សមោ
 សត្តរតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា វេទិនាយកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

វេទិទាយកត្តេស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ឆដ្ឋំ វណ្ណការកត្តេរាបទានំ

[១៣៦] នតវេ អរុណាវតិយា វណ្ណកាពោ អហំ តទា
 ចេតិយេ ទុស្សកណ្ណានិ ធានាវណ្ណំ រជេមហំ^(១) ។
 ឯកត្តិសេ ឥតោ កហ្មេ យំ វណ្ណំ រជយំ តទា
 ទុក្ខតី ភារិជាតាមិ វណ្ណទានស្សិទំ ផលំ ។
 ឥតោ តេវីសតិកហ្មេ ចន្ទសមសនាមកោ^(២)
 សត្តរតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។

១ ម. រដី អហំ ។ ២ ម. វណ្ណសមសនាមកោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បទី ១១ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ
ព្រះនាមសុរិយស្សមៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ
មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា
៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះវេទិទាយកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ វេទិទាយកត្តេរាបទាន ។

វណ្ណការកត្តេរាបទាន ទី ៦

[១៣៦] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាជាងជ្រលក់ ក្នុងក្រុង
អរុណាវតី បានជ្រលក់គ្រឿងប្រដាប់ដាក់សំពត់ ក្នុងចេតិយ
ឲ្យមានពណ៌ផ្សេងៗ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ក្នុង
កាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានជ្រលក់ពណ៌ ខ្ញុំមិនដែល
ស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃវណ្ណទាន ។ ក្នុងកប្បទី ២៣ អំពី
កប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ ព្រះនាមចន្ទ-
សមៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។

សត្តមំ បិយាលបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា វណ្ណការកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

វណ្ណការកត្តេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

សត្តមំ បិយាលបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[១៣៧] មិតលុទ្ធា បុរេ អាសី អរញ្ញោ កាននេ អហំ
 បិយាលំ បុប្ផិតំ ទិស្វា កតមក្កេ ទិបី អហំ ។
 ពុទ្ធស្ស បត្តំ បក្កយ្ហ បិយាលបុប្ផមទាសហំ
 មក្កេ កតស្ស ពុទ្ធស្ស វិប្បសន្នេន ចេតសា ។
 ឯកនរុតេ ឥតោ កប្បេ យំ បុប្ផមភិប្បជយី
 ទុក្កតី ពាកិជាពាមិ ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

បិយាលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៧

បដិសម្មិទា ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះវណ្ណការកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ វណ្ណការកត្ថេរាបទាន ។

បិយាលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៧

[១៣៧] ក្នុងភពមុន ខ្ញុំបានកើតជាព្រានម្រឹគ នៅក្នុង
ព្រៃធំ បានឃើញដើមទ្រយីងដែលមានផ្ការីក ក៏បាចសាច
ទៅត្រង់ផ្លូវដើរ ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានកាន់យកបាត្រ
របស់ព្រះពុទ្ធ ហើយថ្វាយផ្កាទ្រយីងដល់ព្រះពុទ្ធ ដែលទ្រង់
ពុទ្ធដំណើរក្នុងផ្លូវ (នោះ) ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ
ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះ
ជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ បដិសម្មិទា ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា
៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា បិយាលបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

បិយាលបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

អដ្ឋមំ អម្ពយាគទាយកត្ថេរាបទានំ

[១៣៨] សកេ សិប្បេ អបត្តន្ទោ អភមំ កាននំ អហំ
 សម្ពុទ្ធី យន្តំ ទិស្វាន អម្ពយាកំ អនាសហំ ។
 ឯកនុរុតេ ឥតោ កប្បេ យំ នានមទទី តទា
 ទុក្ខតី ពាកិជាពាមិ អម្ពយាគស្សិទំ ផលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ឆន្ទុកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា អម្ពយាគទាយកោ ថេរោ
 ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

អម្ពយាគទាយកត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះបិយាលបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បិយាលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

អម្ពយាគទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៨

[១៣៨] ខ្ញុំគ្មានសេចក្តីរឹងត្អឹង ក្នុងសិប្បៈរបស់ខ្លួន បាន
ដើរទៅក្នុងព្រៃធំ ខ្ញុំឃើញព្រះសម្ពុទ្ធ កំពុងធ្វើពុទ្ធដំណើរ
ទៅ ក៏ថ្វាយនូវការបូជាដោយផ្លែស្វាយ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១
អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយ
ទាន ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការបូជាដោយផ្លែ
ស្វាយ ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំ
បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអម្ពយាគទាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អម្ពយាគទាយកត្ថេរាបទាន ។

នវមំ ជគតិការកត្តេរាបទានំ

[១៣៩] និព្វតេ លោកនាមម្ហិ អត្តនស្សីនុត្តមេ
 ជគតី ការិតា មយ្ហំ ពុទ្ធស្ស ចូបមុត្តមេ^(១) ។
 អដ្ឋារសេ កប្បសតេ យំ កម្មមករី តទា
 ទុក្ខតី ភារិជាតាមិ ជគតិយា ឥទំ ផលំ ។
 បដិសម្ហិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា ជគតិការកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ជគតិការកត្តេស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

ទសមំ វាសិទាយកត្តេរាបទានំ

[១៤០] កម្មារោហំ បុរេ អាសី តិរវាយំ បុរុត្តមេ
 ឯកា វាសិ មយា ទិដ្ឋា សយម្ហំ អបរាជិតំ ។
 ចតុន្ទុតេ ឥតោ កប្បេ យំ វាសិមទទី តទា
 ទុក្ខតី ភារិជាតាមិ វាសិទានស្សីទំ ផលំ ។

១ ម. បសន្តិចិត្តោ សុមនោ ជគតិ ការិកា មយាតិ ឥមេ បាហំ ទិស្សន្តិ ។

ជគតិការកត្តេរាបទាន ទី ៩

[១៣៧] កាលព្រះអត្តទស្សីជាលោកនាថ ទ្រង់ប្រសើរ
 ជាងពួកនរៈ ព្រះអង្គបរិនិព្វានហើយ ខ្ញុំបានឲ្យគេជម្រះផែនដី
 ត្រង់កន្លែងព្រះស្លូបដ៏ប្រសើរ របស់ព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី
 ១.៨០០ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម
 ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃផែនដី ។ បដិសម្មទា
 ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះជគតិការកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ជគតិការកត្តេរាបទាន ។

វាសិទាយកត្តេរាបទាន ទី ១០

[១៤០] ក្នុងភពមុន ខ្ញុំកើតជាជាងដែក ក្នុងក្រុងតិវរា
 ជាបុរីដ៏ប្រសើរ ខ្ញុំបានថ្វាយកាំបិតព្រាមួយ ដល់ព្រះសយម្ពូ
 ទ្រង់ឈ្នះកិលេស ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុង
 កាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយកាំបិតព្រា ខ្ញុំ
 មិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយកាំបិតព្រា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្តំ សុទំ អាយស្សា វាសិទាយកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

វាសិទាយកត្តេស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

ឧទ្ទានំ

ឧទកាសនិ ភាជនិយោ សាលបុប្ផិ កិលញ្ញោទោ^(១)

វេទិកា វណ្ណកាពោ ច បិយាលអម្ពយាកោ

ជគតិ វាសិទាយី^(២) ច កាថា តីស ច អដ្ឋ ចាតិ ។

ឧទកាសនទាយិវគ្គោ ចតុព្វិសោ ។

១ ម. ឧទកាសនភាជនី សាលបុប្ផិ កិលញ្ញោកោតិ បាហានុក្កមោ ទិស្សតិ ។ ២ ម. វាសិទាតា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បដិសម្មិតា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះវាសិទាយកត្តោរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ វាសិទាយកត្តោរាបទាន ។

ឧទ្ទាន

ឧទកាសនទាយកត្តោរាបទាន ១ ភាជនទាយកត្តោរាបទាន ១
សាលបុប្ផិយត្តោរាបទាន ១ កិលញ្ញទាយកត្តោរាបទាន ១ វេទិ-
ទាយកត្តោរាបទាន ១ វណ្ណការកត្តោរាបទាន ១ បិយាលបុប្ផិ-
យត្តោរាបទាន ១ អម្ពយាគទាយកត្តោរាបទាន ១ ជគតិការ-
កត្តោរាបទាន ១ វាសិទាយកត្តោរាបទាន ១ មានគាថា ៣៨ ។

ចប់ ឧទកាសនទាយិវគ្គ ទី ២៤ ។

បញ្ចវិសោ តុវរទាយវគ្គោ

បឋមំ តុវរដ្ឋិទាយកត្តោរាបទានំ

[១៤១] មិតលុទ្ធា បុរេ អាសី អរញ្ញោ កាននេ មហា^(១)
 តំ ទិស្វា រុដិរមាទាយ^(២) សង្ឃស្ស អទទី អហំ ។
 ឯកនរុតេ ឥតោ កប្បេ យំ ទានមទទី តទា
 ទុក្ខតី ធាកិជាធាមិ តុវរដ្ឋិស្សិទំ ផលំ^(៣) ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្វា តុវរដ្ឋិទាយកោ^(៤) មេរោ
 ឥមា តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

តុវរដ្ឋិទាយកត្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ទុតិយំ នាគកេសរិយត្តោរាបទានំ

[១៤២] ធនំ អវេជ្ឈ^(៥) កត្វាន រនមជ្ឈោតហី អហំ
 កេសរំ ឱសរំ ទិស្វា បព្វមគ្គំ^(៦) សមុដ្ឋិតំ ។
 ឧកោហាត្តេហិ បក្កយ្ហ សិរេ កត្វាន អញ្ចសី
 ពុទ្ធស្ស អភិរោបេសី តិស្សស្ស លោកពន្ធដោ ។

១ ម. កាននម្ហិហំ ។ ២ ម. ភិវិត្តា តុវរមាទាយ ។ ៣ ម. តុវរស្ស ឥទំ ផលំ ។
 ៤ ម. តុវរទាយកោ ។ ៥ ម. អទ្ធិជ្ឈំ ។ ៦ ម. បតបក្កំ ។

តុវរទាយវគ្គ ទី ២៥

តុវរដ្ឋិទាយកត្តេរាបទាន ទី ១

[១៤១] ក្នុងភពមុន ខ្ញុំកើតជាព្រានម្រឹត នៅក្នុងព្រៃធំ
ខ្ញុំបានឃើញផ្ទៃកំញាននោះ មានសម្បុរក្រហម ហើយនាំ
យកទៅប្រគេនដល់ព្រះសង្ឃ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ
ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានឲ្យទាន ខ្ញុំមិនដែល
ស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃគ្រាប់កំញាន ។ បដិសម្មិទា ៤
វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះតុវរដ្ឋិទាយកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ តុវរដ្ឋិទាយកត្តេរាបទាន ។

នាគកេសរិយត្តេរាបទាន ទី ២

[១៤២] ខ្ញុំធ្វើធូមិនឲ្យមុតហើយ ដើរចូលទៅក្នុងព្រៃ
បានឃើញដើមខ្លីង មានផ្ការីកកញ្ជ័រ ដែលតាំងឡើងខាង
ចុងថ្នាំង ខ្ញុំកាន់យកដោយដៃទាំងពីរ ធ្វើអញ្ជូលីលើត្បូង
បានបូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមតិស្សៈ ជាលោកពន្ធ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទ្វេនុរុតេ ឥតោ កហ្មេ	យំ បុប្ផមភិរោបយី ^(១)
ទុក្កតី ឆារិជាឆារិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
សត្តសត្តតិមេ កហ្មេ	សមោក្ខរណាឆារិកោ ^(២)
សត្តរតនសម្មន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	ឆាកកេសវិយោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

នាគកេសវិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

តតិយំ នទ្យិនកេសវិយត្ថេរាបទានំ

[១៤៣] ជាតស្សរស្ស វេមន្នេ	វសាមិ ជលកុក្កដោ
អថទ្ធសំ ទេវទេវំ	កច្ឆន្តំ អនិលញ្ចសេ ។
តុណ្ណោន កេសវំ ^(៣) កយ្ហ	វិប្បសន្នេន ចេតសា
ពុទ្ធស្ស អភិរោបេសី	តិស្សស្ស លោកពន្ធនោ ។

១ ម. បុប្ផមភិបូជយី ។ ២ ម. តេ សត្តតិម្ហិកប្បម្ហិ សត្តកេសវនាមកាតិ ឥមេ បាហំ ទិស្សន្តិ ។

៣ ម. កេសវី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បទី ៧២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានបូជា
ផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុង
កប្បទី ៧៧ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមសមោក្ខ-
រណៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះនាគកេសរិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ នាគកេសរិយត្ថេរាបទាន ។

នទ្សិនកេសរិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

[១៤៣] ក្នុងភពមុន ខ្ញុំកើតជាសត្វមាន់ទឹក នៅក្នុង
កណ្តាលជាតស្រះ កាលនោះខ្ញុំបានឃើញ (ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ) ជា
ទេវតាដ៏ប្រសើរ កំពុងស្តេចធ្វើពុទ្ធដំណើរទៅព្រះអាកាស ។
ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានពាំយកកេសរ (ផ្កាយូក) ដោយចំពុះ
ហើយបូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមតិស្សៈ ជាលោកពន្ទ ។

ចតុត្ថំ វិវិបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

ទ្វេនុរុតេ ឥតោ កាយ្យ	យំ បុប្ផមភិបូជយី
ទុក្ខតី ធាតិជាធាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
តេសត្តតិម្ហិ កប្បម្ហិ	សត្តបត្តសនាមកោ ^(១)
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	នឡិទកេសវិយោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

នឡិទកេវិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

ចតុត្ថំ វិវិបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[១៤៤] ទីណាសវសហស្សេហិ	និយ្យាតិ លោកនាយកោ
វិវិបុប្ផំ បក្កយ្ហ	ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
ឯកនុរុតេ ឥតោ កាយ្យ	យំ បុប្ផមភិបូជយី
ទុក្ខតី ធាតិជាធាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។

១ ម. សត្តកេសវនាមកា ។

វិវិបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៤

ក្នុងកប្បទី ៧២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានបូជា
 ផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុង
 កប្បទី ៧៣ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមសត្តបត្តៈ
 ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះនឿនកេសរិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ នឿនកេសរិយត្ថេរាបទាន ។

វិវិបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៤

[១៤៤] ព្រះលោកនាយក ទ្រង់ធ្វើពុទ្ធដំណើរ ជាមួយនឹង
 ព្រះខីណាស្រពមួយពាន់អង្គ ខ្ញុំកាន់យកផ្កាវិវិព្រឹក្សទៅបូជា
 ដល់ព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៧១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែល
 ខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា វិវិបុច្ឆិយោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

វិវិបុច្ឆិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

បញ្ចមំ កុដិធ្វបកត្ថេរាបទានំ

[១៤៥] សិទ្ធត្ថស្ស ភកវតោ អហោសី កុដិកោបកោ
 កាលេន កាលំ ធូមេសី^(១) បសន្នោ សេហិ ចាណិភិ ។
 ចតុន្ទុតេ ឥតោ កហ្សេ យំ កម្មមករី តទា
 ទុក្កតី ពាកិជាពាមិ ធូបទានស្សិទំ^(២) ផលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា កុដិធ្វបកោ^(៣) ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

កុដិធ្វបកត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. ធូមេសី ។ ២ ម. ធូមទានស្សិទំ ។ ៣ ម. កុដិធ្វមកោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យ
ជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះវិរិបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ វិរិបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

កុដិធ្វបកត្ថេរាបទាន ទី ៥

[១៤៥] ខ្ញុំជាអ្នករក្សាកុដិ របស់ព្រះមានព្រះភាគ ព្រះ
នាមសិទ្ធត្ថៈ ខ្ញុំជ្រះថ្លាបានបង្ហូរផ្សែងអប់ ដោយដៃរបស់ខ្លួន
អស់កាលទាំងពួង ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាល
នោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃធ្វបទាន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ
៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកុដិធ្វបកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ កុដិធ្វបកត្ថេរាបទាន ។

សត្តមំ ធាតុបូជកក្កេរាបទានំ

ឆដ្ឋំ បត្តទាយកក្កេរាបទានំ

[១៤៦] បរមេន ទមថេន សិទ្ធក្ខត្ថស្ស មហេសិដោ
 បត្តទានំ មយា ទិដ្ឋំ ឧជុក្ខត្ថស្ស តាទិដោ ។
 ចតុន្ទុតេ ឥតោ កហ្សេ យំ ទានមទទី តទា
 ទុក្ខតី ភារិជាទាមិ បត្តទានស្សិទំ ផលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា បត្តទាយកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បត្តទាយកក្កេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សត្តមំ ធាតុបូជកក្កេរាបទានំ

[១៤៧] និព្វតេ លោកនាថម្ហិ សិទ្ធក្ខត្ថម្ហិ នុត្តមេ
 ឯកនាតុ មយា លទ្ធា ទិបទិទ្ធស្ស តាទិដោ ។

ធាតុបូជកត្ថេរាបទាន ទី ៧

បត្តិទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៦

[១៤៦] ខ្ញុំមានចិត្តទូន្មាន ដ៏ក្រៃលែង បានប្រគេនបាត្រ
ដល់ព្រះមហេសី ព្រះនាមសិទ្ធត្ថៈ មានព្រះទ័យត្រង់ មិន
ញាប់ញ័រដោយលោកធម៌ ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ
ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានឲ្យទាន ខ្ញុំមិនដែល
ស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយបាត្រ ។ បដិសម្មិទា ៤
វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបត្តិទាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បត្តិទាយកត្ថេរាបទាន ។

ធាតុបូជកត្ថេរាបទាន ទី ៧

[១៤៧] កាលព្រះលោកនាថ ព្រះនាមសិទ្ធត្ថៈ ឧត្តមជាង
ពួកនរៈ ទ្រង់បរិនិព្វានហើយ ខ្ញុំបានព្រះធាតុមួយអង្គ របស់
ព្រះសិទ្ធត្ថៈ ព្រះអង្គប្រសើរជាងសត្វជើងពីរ ជាតាទិបុគ្គល ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តាហំ ធាតុំ កហេត្វាន	ពុទ្ធស្សាទិច្ចពន្ធនោ
បញ្ចវស្សេ បរិចរី	តិដ្ឋន្តំ ទុត្តមំ ។
ចតុន្ទុតេ ឥតោ កហ្មេ	យំ ធាតុមភិប្បជយី
ទុក្ខតី ភារិជាភារិ	ធាតុបដ្ឋហានេ ផលំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
នឡកិញ្ញា សម្មិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	ធាតុប្បជកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

ធាតុប្បជកត្តេវស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

អដ្ឋមំ សត្តសត្តលិបុប្ផប្បជកត្តេវាបទានំ

[១៤៨] សត្ត សត្តលិបុប្ផានិ	សីសេ កត្វានហន្តនា
ពុទ្ធស្ស អភិរោមេសី	វេស្សកុម្មិ ទុត្តមេ ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កហ្មេ	យំ បុប្ផមភិប្បជយី
ទុក្ខតី ភារិជាភារិ	បុប្ផប្បជាយិទំ ផលំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ខ្ញុំកាន់យកព្រះធាតុនោះ របស់ព្រះពុទ្ធជាដៅពង្ស នៃព្រះ
អាទិត្យ ហើយបម្រើ អស់ ៥ ឆ្នាំ ដូចកាលបម្រើព្រះអង្គជា
បុគ្គលឧត្តម ជាងពួកនរៈ កាលទ្រង់គង់ព្រះជន្មនៅឡើយ
ដែរ ។ ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែល
ខ្ញុំបានបូជាព្រះធាតុ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល
នៃការបម្រើព្រះធាតុ ។ បដិសម្មិទា ២ វិមោក្ខ ៨ និង
អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះធាតុបូជកត្តេវ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ធាតុបូជកត្តេវាបទាន ។

សត្តសត្តលិបុប្ផបូជកត្តេវាបទាន ទី ៨

[១២៨] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំបានក្រងផ្កាម្លិះរួតទាំងឡាយ ៧
កម្រង ដាក់លើក្បាល ហើយបូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាម
វេស្សភូ ព្រះអង្គប្រសើរជាងពួកនរៈ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១
អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយ
ផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការបូជាផ្កា ។

នវមំ ពិម្ពិជាលបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ឆិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា សត្តសត្តលិបុប្ផបូជកោ
 ថេរោ ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សត្តសត្តលិបុប្ផបូជកត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

នវមំ ពិម្ពិជាលបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[១៤៩] បទុមុត្តោ ឆាម ជិណោ សយម្ហូ អត្តបុត្តលោ
 ចតុសច្ចំ បកាសេតិ ទេសេតិ^(១) អមតំ បទំ ។
 ពិម្ពិជាលកបុច្ឆានិ បុថុ កត្វានហំ តទា
 ពុទ្ធស្ស អភិរោបេសី ទិបទិទ្ធស្ស តាទិណោ ។
 អដ្ឋសដ្ឋិម្ហិតោ កប្បេ ចតុរោ កិញ្ញកេសរា
 សត្តរតនសម្បជ្ជា ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ឆិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១ ម. ទីបេតិ ។

ពិម្ពិជាលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៩

បដិសម្មិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសត្តសត្តលិបុប្ផបូជកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សត្តសត្តលិបុប្ផបូជកត្ថេរាបទាន ។

ពិម្ពិជាលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៩

[១៤៩] ព្រះជិនស្រីសយម្ហូ ព្រះនាមបទុមុត្តរៈ ជាអគ្គ-
បុគ្គល ទ្រង់ប្រកាសនូវសច្ចៈ ៤ សម្តែងនូវអមតបទ គឺ
ព្រះនិព្វាន ។ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំធ្វើផ្កាពិម្ពិជាលព្រឹក្សមាន
ប្រមាណច្រើន បូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ទ្រង់ជាធំជាងសត្វជើងពីរ
ជាតាទិបុគ្គល ។ ក្នុងកប្បទី ៦៨ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើត
ជាស្តេចចក្រពត្តិ ៤ ជាតិ ព្រះនាមកិញ្ញកេសរៈដូចគ្នា ទ្រង់បរិ-
បូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្មិទា
៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា ពិម្ពិជាលបុប្ផិយោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ពិម្ពិជាលបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ទេសមំ ឧទ្ទាលទាយកត្ថេរាបទានំ

[១៥០] កុក្កុដោ នាម នាមេន សយម្ហូ អបរាជិតោ
 បរោ^(១) និក្ខមិត្វាន អនុប្បត្តោ មហានទី ។
 ឧទ្ទាលកំ តហោត្វាន សយម្ហុស្ស អនាសហំ
 សំយតស្សុជុក្ខតស្ស បសន្នមនសោ តទា ។
 ឯកត្តិសេ ឥតោ កហ្មេ យំ បុប្ផមភិរោបយី
 ទុក្ខតី នាភិជានាមិ បុប្ផនានស្សិទំ ផលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ឆឡុកិញ្ញា សច្ឆិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា ឧទ្ទាលទាយកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឧទ្ទាលទាយកត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. វិបិនា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះពិម្ពិជាលបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ពិម្ពិជាលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

ឧទ្ទាលទាយកត្ថេរាបទាន ទី ១០

[១៥០] ព្រះសយម្ពូ ទ្រង់ឈ្នះកិលេស មាននាមថា កុក្កិធៈ
ស្តេចចេញអំពីព្រៃធំ បានដល់នូវស្ទឹងធំ ។ ក្នុងកាលនោះ
ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា កាន់យកផ្ការាជព្រឹក្ស ថ្វាយដល់ព្រះសយម្ពូ
ទ្រង់ជាអ្នកសង្គ្រោះ មានព្រះទ័យត្រង់ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១
អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែល
ស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃបុប្ផទាន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ
៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឧទ្ទាលទាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឧទ្ទាលទាយកត្ថេរាបទាន ។

ឧទ្ទានំ

តុរដ្ឋិណតបុណ្ណិណ

វិវិកុដិជ្ជបកោ

បត្តោ ធាតុសត្តលិយោ

ពិម្ពិ ឧទ្ទាលកេន ច

សត្តត្ថីសតិ កាថាយោ

គណិតាយោ វិភាវិហិតិ ។

តុរទាយិវត្តោ បញ្ចវិសោ ។

ឧទ្ទាន

តុវរដ្ឋិទាយកត្តោរាបទាន ១ នាគកេសវិយត្តោរាបទាន ១
 នឡិទាយកត្តោរាបទាន ១ វិវិបុប្ផិយត្តោរាបទាន ១ កុដិធ្ល-
 បកត្តោរាបទាន ១ បត្តទាយកត្តោរាបទាន ១ ជាតុប្បុជកត្តោរា-
 បទាន ១ សត្តសត្តលិបុប្ផិយត្តោរាបទាន ១ ពិម្ពិជាលបុប្ផិយ-
 ត្តោរាបទាន ១ ឧទ្ទាលទាយកត្តោរាបទាន ១ មានគាថា ៣៧
 ដែលអ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ បានគណនាហើយ ។

ចប់ តុវរទាយវគ្គ ទី ២៥ ។

ឆ្លៀសតិមោ ថោមកវគ្គោ

បឋមំ ថោមកត្ថេរាបទានំ

[១៥១] ទេវលោកេ បិតោ សន្តោ វិបស្សិស្ស មហោសិទោ

ធម្មំ សុត្វាន មុទិតោ^(១) ឥមំ វាចំ អកាសហំ

នមោ តេ បុរិសាជញ្ញ ធនមោ តេ បុរិសុត្តម

ពហុជ្ជនំ តារយសិ ទេសេន្តោ អមតំ បទំ ។

ឯកនុតេ ឥតោ កប្បេ យំ វាចំ អកណ្ឌំ តទា

ទុក្ខតី ភារិជាធាមិ ថោមនាយ ឥទំ ផលំ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា ថោមកោ ថេរោ ឥមា

កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ថោមកត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. សុណិ បមោទិតោ ។

ថោមកវគ្គ ទី ២៦

ថោមកត្ថេរាបទាន ទី ១

[១៥១] ខ្ញុំជាទេវតាបិតនៅក្នុងទេវលោក បានស្តាប់ធម៌
 របស់ព្រះពុទ្ធ ជាមហេសី ព្រះនាមវិបស្សី មានចិត្តរីករាយ
 ហើយបានពោល នូវវាចានេះថា បពិត្រព្រះអង្គជាបុរស
 អាជានេយ្យ ខ្ញុំសូមនមស្ការ ចំពោះព្រះអង្គ បពិត្រព្រះ
 អង្គជាបុរសខ្ពង់ខ្ពស់ ខ្ញុំសូមនមស្ការ ចំពោះព្រះអង្គ ព្រះ
 អង្គសម្តែងនូវអមតបទ គឺព្រះនិព្វាន តែងចម្លងជនច្រើន
 (ឲ្យដល់នូវត្រើយគឺព្រះនិព្វាន) ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពី
 កប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានពោល
 វាចា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការសរសើរ ។
 បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបាន
 ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំ
 បានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះថោមកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ថោមកត្ថេរាបទាន ។

ទុតិយំ ឯកាសនទាយកត្តោបទានំ

[១៥២]	វិជហិត្វា ទេវេណ្ណំ	សភរិយោ ឥធាតមី
	អធិការំ កត្តកាមោ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស សាសនេ ។
	ទេវលោ នាម នាមេន	បទុមុត្តរសារកោ
	តស្ស ភិក្ខុវា មយា ទិដ្ឋា	វិប្បសន្នេន ចេតសា ។
	សតសហស្សេ ឥតោ កប្បេ	យំ កម្មមករី តទា
	ទុក្ខតី ភារិជាតាមិ	បិណ្ឌាចាតស្សិទំ ផលំ ។
	បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
	ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
	ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	ឯកាសនទាយកោ ថេរោ
	ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

ឯកាសនទាយកត្តោស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

តតិយំ ចិតកប្បជកត្តោបទានំ

[១៥៣]	អានន្ទោ នាម សម្ពុទ្ធា	សយម្ហូ អបរាជិតោ
	អរញ្ញោ បរិទិញាយិ	អមនុស្សម្ហិ កាននេ ។

១ ភិក្ខុទាយកត្តោបទានន្តិ យុត្តតរិយេវ ។

ឯកាសនទាយកត្តោបទាន ទី ២

[១៥២] ខ្ញុំព្រមទាំងភរិយា បានលះបង់នូវភេទនៃទេវតា ហើយមកក្នុងមនុស្សលោកនេះ ប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវការកសាង ក្នុងសាសនារបស់ព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ។ មានសាវ័ករបស់ព្រះ បទុមុត្តរៈ ឈ្មោះទេវលៈ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានថ្វាយភិក្ខុ ដល់ព្រះទេវលៈនោះ ។ ក្នុងកប្បទី ១ សែន អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានធ្វើកុសលកម្ម ខ្ញុំមិន ដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃបិណ្ឌបាត ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកាសនទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឯកាសនទាយកត្តោបទាន ។

ចិតកប្បជកត្តោបទាន ទី ៣

[១៥៣] ព្រះសយម្ភុសម្ពុទ្ធ ទ្រង់ឈ្នះកិលេស ព្រះនាម អានន្ទ ទ្រង់បរិនិព្វានក្នុងព្រៃធំ ដែលមិនមានមនុស្ស ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទេវលោកា ឥនាតន្ទា	ចិតំ កត្វានហំ តទា
សរីរំ តត្ថ ឈាបេសី	សក្ការញ្ច អកាសហំ ។
ឯកនុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ កម្មមករី តទា
ទុក្ខតី ភារិជាធាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	ចិតកប្បជកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

ចិតកប្បជកត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ចតុត្ថំ ចម្បកបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[១៥៤] ហិមវន្តស្សាវិទូរេ	វិកោនោ ធាម ^(១) បព្វតោ
តស្ស វេមជ្ឈេ វសតិ	សមណោ ភារិតិទ្ធិយោ ។
ទិស្វាន តស្សោបសមំ	វិប្បសន្នេន ចេតសា
តីណិ ចម្បកបុប្ផានិ	កហេត្វាន សមោកិរី ។

១ ម. វិកោនោ នាម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំចុះអំពីទេវលោកមកក្នុងទីនេះ ធ្វើជើងប្តូររូបជា
 សរីរៈផង ធ្វើសក្ការៈផង ក្នុងព្រៃនោះ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១
 អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានធ្វើ
 កុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល នៃពុទ្ធ-
 បូជា ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំ
 បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះចិត្តកប្បជកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ចិត្តកប្បជកត្ថេរាបទាន ។

ចម្បកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៤

[១៥៤] មានភ្នំមួយឈ្មោះវិកនៈ នៅជិតព្រៃហិមពាន្ត មាន
 សមណៈមួយអង្គ មានឥន្ទ្រិយស្រគត់ស្រគំ គង់នៅកណ្តាលភ្នំ
 នោះ ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានឃើញសេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់ របស់
 សមណៈនោះ ទើបកាន់យកផ្កាចម្បា ៣ ទង ចូលទៅពោយរាយ ។

បញ្ចមំ សត្តបាដលិយត្ថេរាបទានំ

ឯកនុតេ ឥតោ កហ្មេ យំ បុប្ផមភិរោបយី
 ទុក្កតី ឆាកិជាឆាមិ ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា ចម្បកបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ចម្បកបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

បញ្ចមំ សត្តបាដលិយត្ថេរាបទានំ

[១៥៥] កណិការំ ជោតន្តំ និសិទ្ធិំ បព្វតន្តេរ
 សត្តបាដលិបុទ្ធានិ ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
 ចតុនុតេ ឥតោ កហ្មេ យំ បុប្ផមភិរោបយី
 ទុក្កតី ឆាកិជាឆាមិ ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

សត្តបាដលិយត្ថេរាបទាន ទី ៥

ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា
ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ បដិសម្មិទា
៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះចម្បកបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ចម្បកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

សត្តបាដលិយត្ថេរាបទាន ទី ៥

[១៥៥] ខ្ញុំបានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ មានរស្មីរុងរឿង ដូច
ផ្កាកណិការ ទ្រង់គង់ត្រង់ចន្លោះភ្នំ ខ្ញុំបានថ្វាយផ្កាច្រនៀង
៧ ទងដល់ព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
ហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល
នៃពុទ្ធបូជា ។ បដិសម្មិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា សត្តចាដលិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

សត្តបាដលិយត្ថេវស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ឆដ្ឋំ ឧបាហានទាយកត្ថេរាបទានំ

[១៥៦] អហោសី ចន្ទនោ នាម សម្ពុទ្ធស្សត្រដោ តទា
ឯកោចាហនោ មយា ទិដ្ឋោ ពោធិ សម្បជ្ជ មេ តុវំ ។
ឯកនុតេ ឥតោ កខ្សេ យំ ចាទុំ អទទី តទា^(១)
ទុក្ខតី ភាគិជាតាមិ ឧបាហានស្សិទំ ដលំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆដ្ឋកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា ឧបាហានទាយកោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឧបាហានទាយកត្ថេវស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. បានធី ទទិន្តទា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បានឮថា ព្រះសត្តបាលិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សត្តបាលិយត្ថេរាបទាន ។

ឧបាហានទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៦

[១៥៦] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំឈ្មោះចន្ទនៈ ជាបុត្ររបស់
ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ខ្ញុំថ្វាយស្បែកជើងមួយសម្រាប់ (ដោយបំណង
ថា) សូមព្រះអង្គញ៉ាំងពោធិញ្ញាណឲ្យសម្រេចដល់ខ្ញុំ ។ ក្នុង
កប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែល
ខ្ញុំបានថ្វាយស្បែកជើង ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល
នៃស្បែកជើង ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា
៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនារបស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឧបាហានទាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឧបាហានទាយកត្ថេរាបទាន ។

សត្តមំ មញ្ញវិបូជកត្ថេរាបទានំ

[១៥៧] មញ្ញវិកំ ករិត្យាន	រថិយំ បដិបដ្ឋហំ
អន្ទសំ សមណានក្កំ	ភិក្ខុសង្ឃបុរាគូតំ ។
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	បរមាយ ច បីតិយា
ឧភោហត្ថេហិ បក្កយ្ហ	ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
ទ្វេនុរុតេ ឥតោ កហ្មេ	យំ បុប្ផមភិបូជយី
ទុក្កតី ធាភិជាធាមិ	បុប្ផបូជាយិទំ ផលំ ។
ឥតោ តេសត្តតិកហ្មេ	ឯកោ អាសី មហីបតិ
ជោតិយោ ធាម ធាមេន	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	មញ្ញវិបូជកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

មញ្ញវិបូជកត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

មញ្ញវិបូជកត្ថេរាបទាន ទី ៧

[១៥៧] ខ្ញុំធ្វើនូវផ្កាមញ្ញវិហារិក្ស (លើក្បាល) ហើយដើរ
 ទៅកាន់ច្រក បានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដ៏ប្រសើរលើសជាងពួក
 សមណៈ មានពួកភិក្ខុសង្ឃចោមរោមហើយ ។ ខ្ញុំមានចិត្ត
 ជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ ដោយបីតិយ៉ាងក្រៃលែង ហើយ
 កាន់យកដោយដៃទាំងពីរ បូជាចំពោះព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានបូជាផ្កា ខ្ញុំ
 មិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការបូជាផ្កា ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ៧៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ
 ជាធំលើផែនដី ព្រះនាមជាតិយៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបាន
 ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំ
 បានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមញ្ញវិបូជកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ មញ្ញវិបូជកត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អដ្ឋមំ បណ្ណទាយកត្ថេរាបទានំ

[១៥៨] បព្វតេ ហិមវន្តម្ហិ	វាកចិរេធារោ អហំ
អលោណាបណ្ណកក្ខោម្ហិ	និយមេសុ ច សំរុតោ ។
ចាតរាសេ អនុប្បត្តេ	សិទ្ធតោ ឧបកញ្ចំ មំ
តាហំ ពុទ្ធស្ស ចាទាសី	បសន្នោ សេហិ ចាណិហិ ។
ចតុន្ទរុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ បណ្ណមទទី តទា
ទុក្ខតី ធាកិជាធាមិ	បណ្ណទានស្សិទំ ផលំ ។
សត្តវិសម្ហិ កប្បម្ហិ	រាជា អាសី យទត្តិយោ ^(១)
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	បណ្ណទាយកោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

បណ្ណទាយកត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. សទត្តិយោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បណ្ណទាយកត្តេរាបទាន ទី ៨

[១៥៨] ខ្ញុំស្ងៀកសំពត់សម្បកឈើ នៅជិតភ្នំហិមពាន្ត ជា
អ្នកបរិភោគស្លឹកឈើ មិនមានរសប្រែផង សង្រួមក្នុងការ
ប្រព្រឹត្តទាំងឡាយផង ។ ក្នុងពេលបាយព្រឹក ព្រះសិទ្ធត្ថ-
សម្ពុទ្ធស្តេចចូលមករកខ្ញុំ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានថ្វាយចង្ហាន់
ស្លឹកឈើនោះ ដល់ព្រះសម្ពុទ្ធ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ។ ក្នុង
កប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែល
ខ្ញុំបានថ្វាយស្លឹកឈើ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃ
ថ្វាយស្លឹកឈើ ក្នុងកប្បទី ២៧ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច
ចក្រពត្តិ ព្រះនាមយទត្តិយៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧
ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបណ្ណទាយកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បណ្ណទាយកត្តេរាបទាន ។

នវមំ កុដិទាយកត្តេរាបទានំ

[១៥៩] វិបិដំ ចារិ សម្ពុទ្ធោ រុក្ខមូលេ វសិ តទា
 បណ្ណសាលំ ករិត្វាន អទាសី អបរាជិតេ ។
 ឯកនរុតេ ឥតោ កប្បេ យំ បណ្ណកុដិកំ ទទា^(១)
 ទុក្ខតី ធាកិជាធាមិ កុដិទានស្សិទំ ផលំ ។
 អដ្ឋត្តិសេ ឥតោ កប្បេ សោឡសាសីសុ រាជិទោ
 សព្វត្ថ អភិវស្សីតិ រុច្ឆេ ចក្កវត្តិទោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនត្ថិ ។
 ឥតំ សុទំ អាយស្មា កុដិទាយកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

កុដិទាយកត្តេស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. អទិ ។

កុដិទាយកត្តោបទាន ទី ៩

[១៥៧] កាលនោះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធស្តេចទៅក្នុងព្រៃ គង់នៅ
 ទៀបគល់ឈើ ខ្ញុំក៏បានធ្វើបណ្ណសាលា ថ្វាយដល់ព្រះសម្មាសម្មា
 ទ្រង់ឈ្នះកិលេស ។ ក្នុងកប្បទី ៧១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាល
 នោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយបណ្ណកុដិ (តូបស្លឹក) ខ្ញុំ
 មិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយកុដិ ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ៣៨ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ១៦ ជាតិ
 ព្រះនាមអភវិស្សិដ្ឋចន្ទា ក្នុងលោកទាំងមូល ។ បដិសម្ពិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះកុដិទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ កុដិទាយកត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទសមំ អគ្គបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[១៦០] សុវណ្ណវណ្ណំ សម្ពុទ្ធី	និសិទ្ធី បព្វតន្តរេ
ឱកាសយន្តំ រំសិយា	សិទិទំ សិទិទំ យថា ។
អក្កជំ បុប្ផមាទាយ	ឧបកញ្ជំ នរុត្តមំ
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	ពុទ្ធស្ស អភិរោបយី ។
ឯកត្តិសេ ឥតោ កប្បេ	យំ បុប្ផមភិបូជយី
ទុក្ខតិ ភារិជាភារិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
បញ្ចវិសតិកប្បម្ពិ	អហោសី មិត្តយាតកោ ^(១)
សត្តរតនសម្បជ្ជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទ្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	អគ្គបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

អគ្គបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. អបិតោ គតោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

អគ្គបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ១០

[១៦០] ខ្ញុំបានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់មានវណ្ណៈដូចមាស
 គង់នៅចន្លោះភ្នំ ទ្រង់ភ្លឺស្វាងដោយរស្មី ដូចអណ្តាតភ្លើង ។
 ខ្ញុំកាន់យកផ្ការុក្ខជាតិដែលរីកមុនគេ ហើយចូលទៅរកព្រះ
 សម្មាសម្ពុទ្ធ ដ៏ប្រសើរជាងពួកនរៈ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីក
 រាយ បានបូជាដល់ព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជា
 ផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ២៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើត
 ជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមមិត្តឃាតកៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយ
 កែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្មិទា ៤ វិមោក្ខ
 ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអគ្គបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អគ្គបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

ឧទ្ទានំ

ថោមកោ ភិក្ខុចិត្តកំ ចម្បកោ សត្តចាដលិ
 ចានុមញ្ញវិ បណ្ណញ្ច កុដិទោ អត្តបុប្ផិយោ
 កាថាយោ គណិសា ចេត្ត ឯកត្តាឡីសមេវ ច ។

ថោមកវគ្គោ ឆព្វីសតិមោ ។

ឧទ្ទាន

ថោមកត្តោរាបទាន ១ ភិក្ខុទាយកត្តោរាបទាន ១ ចិត្តក-
 បូជកត្តោរាបទាន ១ ចម្បកបុប្ផិយត្តោរាបទាន ១ សត្តបាដលិ-
 យត្តោរាបទាន ១ ឧបាហនទាយកត្តោរាបទាន ១ មញ្ញវិបូជក-
 ត្តោរាបទាន ១ បណ្ណទាយកត្តោរាបទាន ១ កុដិទាយកត្តោរា-
 បទាន ១ អគ្គបុប្ផិយត្តោរាបទាន ១ មានគាថា ៤១ ដែលអុនក
 ប្រាជ្ញរាប់ហើយក្នុងវគ្គនេះ ។

ចប់ ថោមកវគ្គ ទី ២៦ ។

សត្តវិសោ បទុមុក្ខេបវគ្គោ

បឋមំ អាកាសុក្ខិបិយត្ថេរាបទានំ

[១៦១] សុវណ្ណវណ្ណំ សិទ្ធតំ	កច្ឆន្តំ អន្តរាបលោ
ជលជត្តេ ទុវេ កយ្ហ	ឧបកញ្ជី ណាសកំ ។
ឯកញ្ច បុប្ផំ ចាទេសុ	ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស ទិក្ខុបី
ឯកញ្ច បុប្ផំ បក្កយ្ហ	អាកាសេ ឧក្ខិបី អហំ ។
ចតុន្ទរុតេ ឥតោ កេហ្សេ	យំ បុប្ផមភិបូជយី
ទុក្ខតី ឆាភិជាឆាមិ	បុប្ផទានស្សិទំ ផលំ ។
ឥតោ ឆត្តិសកប្បម្ហិ ^(១)	ឯកោ អាសី មហិប្បតិ
អន្តលិក្ខុកកោ ឆាម	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆដ្ឋកិញ្ញា សម្ហិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	អាកាសុក្ខិបិយោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

អាកាសុក្ខិបិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

១ ម. ឆត្តិសកប្បម្ហិ ។

បទុមុក្ខេបវគ្គ ទី ២៧

អាកាសុក្ខិបិយត្ថេរាបទាន ទី ១

[១៦១] ខ្ញុំ(បានឃើញ) ព្រះសិទ្ធត្ថសម្ពុទ្ធ ទ្រង់មានវណ្ណៈដូច
មាស កំពុងនិមន្តទៅត្រង់ចន្លោះរានផ្សារ ក៏កាន់យកផ្កាឈូក
២ ទង ចូលទៅរកព្រះពុទ្ធជានរាសកៈ ។ ខ្ញុំដាក់ចុះនូវផ្កាមួយ
ទង ទៀបព្រះបាទានៃព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ហើយកាន់យកនូវផ្កា
មួយទងបោះឡើងទៅនាអាកាស ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្ប
នេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ
នេះជាផលនៃការបូជាផ្កា ។ ក្នុងកប្បទី ៣២ អំពីកប្បនេះ
ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មួយអង្គ ជាម្ចាស់ដែនដី ព្រះ
នាមអន្តលិក្ខករៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤
វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអាកាសុក្ខិបិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អាកាសុក្ខិបិយត្ថេរាបទាន ។

ទុតិយំ តេលមក្ខិយត្ថេរាបទានំ

[១៦២] សិទ្ធក្ខម្មិ ភកវតិ	និព្វតម្មិ នរាសកេ
ពោធិយា វេទិកាយាហំ	តេលំ មក្ខេសិ តារទេ ។
ចតុន្ទុតេ ឥតោ កហ្មេ	យំ តេលំ មក្ខយី តទា
ទុក្ខតិ ធាកិជាធាមិ	មក្ខនាយ ឥទំ ផលំ ។
ចតុរិសេ ឥតោ កហ្មេ	សុច្ឆរិ ធាម ខត្តិយោ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ឆិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	តេលមក្ខិយោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

តេលមក្ខិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

តេលមក្ខិយត្ថេរាបទាន ទី ២

[១៦២] កាលព្រះមានព្រះភាគ ព្រះនាមសិទ្ធក្ខៈ ជានរាសកៈ បរិនិព្វានហើយ ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំបានលាបប្រេងត្រង់ខៀនពោធិព្រឹក្ស ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានលាបប្រេង ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការលាបប្រេង ។ ក្នុងកប្បទី ២៤ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមសុច្ឆវិ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះតេលមក្ខិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវតាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ តេលមក្ខិយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតិយំ អឌ្ឍចន្ទិយត្ថេរាបទានំ

[១៦៣] តិស្សស្ស ខោ^(១) ភកវតោ ពោធិយា មាទបុត្តមេ
អឌ្ឍចន្ទំ មយា ទិដ្ឋំ ធរណីរុបាមាទមេ ។
ទ្វេនុរុតេ ឥតោ កហ្សេ យំ ចន្ទមភិរោមយី^(២)
ទុក្កតី ភាគិជាតាមិ ពោធិបូជាយិទំ ផលំ ។
បញ្ចវិសេ ឥតោ កហ្សេ ទេវលោ នាម ខត្តិយោ
សត្តរតនសម្បជ្ជោ ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា អឌ្ឍចន្ទិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

អឌ្ឍចន្ទិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

១ ម. តិស្សស្សាហំ ។ ២ ម. បុប្ផមភិរោមយី ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

អង្គចន្ទិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

[១៦៣] ខ្ញុំបានថ្វាយក្បាច់អង្គចន្ទ ចំពោះពោធិព្រឹក្ស ដ៏
 ឧត្តម របស់ព្រះមានព្រះភាគព្រះនាមតិស្សៈ ដែលជាឈើ
 ដុះលើធរណី ។ ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុ
 ដែលខ្ញុំបានថ្វាយអង្គចន្ទ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជា
 ផលនៃការបូជាពោធិព្រឹក្ស ។ ក្នុងកប្បទី ២៥ អំពីកប្បនេះ
 ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមទេវលៈ ទ្រង់បរិបូណ៌
 ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្មិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអង្គចន្ទិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អង្គចន្ទិយត្ថេរាបទាន ។

ចតុត្ថំ ទីបទាយកត្តេរាបទានំ

[១៦៤] ទេវភូតោ អហំ សន្តោ ឱរុយ្ហ បបរី តទា

បដិមេ បញ្ច ចានាសី បសន្នោ សេហិ ចាណិហិ ។

ចតុន្ទុតេ ឥតោ កក្សេ យំ ដីបមទដី តទា

ទុក្ខតី ពាកិជាពាមិ ដីបទានស្សិទំ ផលំ ។

បញ្ចបញ្ញាសកេ កក្សេ ឯកោ អាសី មហីបតិ

សមន្តចក្កុ ធាមេន ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា ដីបទាយកោ ថេរោ ឥមា

តាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ទីបទាយកត្តេស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

ទីបទាយកត្តេរាបទាន ទី ៤

[១៦២] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាទេវតា ចុះមកកាន់ផែនដី
 មានចិត្តជ្រះថ្លា បានថ្វាយប្រទីប ៥ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ។
 ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
 ដែលខ្ញុំបានថ្វាយប្រទីប ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល
 នៃការថ្វាយប្រទីប ។ ក្នុងកប្បទី ៥៥ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច
 ចក្រពត្តិ មួយអង្គ ជាម្ចាស់ផែនដី ព្រះនាមសមន្តចក្ខុ ទ្រង់
 មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
 នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះទីបទាយកត្តេរា មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ទីបទាយកត្តេរាបទាន ។

បញ្ចមំ វិទ្យាលិទាយកត្តោរាបទានំ

[១៦៥] ហិមវន្តស្ស អវិទូរេ	រោមសោ នាម បព្វតោ
តម្ហិ បព្វតចានម្ហិ	សមណោ ភារិតិទ្ធិយោ ។
វិទ្យាលិយោ ^(១) កហោត្វាន	សមណសុស អទាសហំ
អនុមោទិ មហារីរោ	សយម្ហូ អបរាជិតោ
វិទ្យាលិ តេ មម ទិដ្ឋា	វិប្បសន្នេន ចេតសា
កវេ និព្វត្តមានម្ហិ	ផលំ និព្វត្តតំ តវ ។
ចតុន្ទុវតេ ឥតោ កហ្សេ	យំ វិទ្យាលិមទាសហំ
ទុក្ខតី ពាកិជាជាមិ	វិទ្យាលិយា ឥទំ ផលំ ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា វិទ្យាលិទាយកោ ថេរោ ឥមា	
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

វិទ្យាលិទាយកត្តោរាបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. ពិទ្យាលិកេ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

វិទ្យាលិទាយកត្តោបទាន ទី ៥

[១៦៥] មានភ្នំមួយឈ្មោះរោមសៈ នៅជិតព្រៃហិមពាន្ត
 ព្រះពុទ្ធជាសមណៈមួយអង្គ មានតន្រ្តិយស្រគត់ស្រគំ (គង់
 នៅ) ក្បែរជើងភ្នំនោះ ។ ខ្ញុំយកដំឡូងដៃខ្លា ទៅប្រគេន
 ព្រះសមណៈ ឯព្រះសយម្ហូ ជាមហាវីរៈ ទ្រង់ឈ្នះកិលេស
 បានអនុមោទនាថា អ្នកមានចិត្តជ្រះថ្លា បានថ្វាយដំឡូងដៃខ្លា
 ដល់តថាគត ផលតែងកើតឡើងដល់អ្នក ក្នុងភពដែលអ្នក
 កើត ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែល
 ខ្ញុំបានថ្វាយដំឡូង ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃ
 ដំឡូងដៃខ្លា ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
 នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះវិទ្យាលិទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ វិទ្យាលិទាយកត្តោបទាន ។

ឆដំ មច្ឆទាយកត្តេរាបទានំ

[១៦៦] ចន្ទភាគាណទីតីវេ អហោសី ឧត្តសោ តទា
 មហាន្តំ មច្ឆំ បក្កយ្ហ សិទ្ធត្ថស្ស មុនិណោ អទំ ។
 ចតុន្ទុតេ ឥតោ កេហ្សេ យំ មច្ឆមទទី តទា
 ទុក្ខតី ពាកិជាពាមិ មច្ឆទានស្សិទំ ផលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា មច្ឆទាយកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

មច្ឆទាយកត្តេស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

មច្ឆទាយកត្តោបទាន ទី ៦

[១៦៦] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាសត្វអក នៅលើឆ្នេរ
 ស្ទឹងចន្ទភាគា ខ្ញុំបានយកត្រីដ៏ធំ ថ្វាយដល់ព្រះមុនីព្រះនាម
 សិទ្ធត្ថ ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះ
 ហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយត្រី ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជា
 ផលនៃការថ្វាយត្រី ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា
 ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមច្ឆទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ មច្ឆទាយកត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សត្តមំ ជវហង្សកត្តេរាបទានំ

[១៦៧] ចន្ទភាកានទីតីវេ	អាសី វនចរោ តទា
សិទ្ធត្ថំ អទ្ធសំ ពុទ្ធិ	កច្ចន្តំ អនិលញ្ញសេ ។
អញ្ញលី បក្កហេត្វាន	ឱលោកេន្តោ មហាមុនី
សកំ ចិត្តំ បសាទេត្វា	អភិវន្តី លោកនាយកំ ។
ចតុន្ទុវតេ ឥតោ កប្បេ	យំ អវន្តី នរាសកំ
ទុក្ខតី ភារិជាជាមិ	វន្តនាយ ឥទំ ផលំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	ជវហង្សកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

ជវហង្សកត្តេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ជវហង្សកត្តោបទាន ទី ៧

[១៦៧] កាលនោះ ខ្ញុំត្រាប់ទៅក្នុងព្រៃ ក្បែរឆ្នេរស្ទឹង
 ចន្ទភាគា បានឃើញព្រះពុទ្ធព្រះនាមសិទ្ធត្ថ និងមន្តទៅពូជ័
 អាកាស ។ ខ្ញុំផ្តងអញ្ជាលី ហើយក្រឡេកមើលព្រះមហាមុនី
 ហើយញ៉ាំងចិត្តរបស់ខ្លួនឲ្យជ្រះថ្លា បានថ្វាយបង្គំព្រះលោក-
 នាយក ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ
 បានថ្វាយបង្គំនូវព្រះនរោសកៈ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះ
 ជាផលនៃការថ្វាយបង្គំ ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះជវហង្សកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ជវហង្សកត្តោបទាន ។

អដ្ឋមំ សលឡបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[១៦៨] ចន្ទភាកានទីតីវេ	អហោសី កិណ្ណោ តណា
វិបស្សី អន្ទសំ ពុទ្ធិ	រំសិជាលសមាគុលំ ។
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	បរមាយ ច បីតិយា
បក្កយ្ហ សលឡំ បុប្ផំ	វិបស្សិស្ស ឱកិរី អហំ ។
ឯកនុតេ ឥតោ កហ្មេ	យំ បុប្ផមភិប្បជយី
នុក្កតី ណភិជាធាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ឆិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា សលឡបុប្ផិយោ	ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

សលឡបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សលឡបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៨

[១៦៨] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាកិណ្ណរ នៅក្បែរឆ្នេរស្ទឹង
 ចន្ទភាគា បានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមវិបស្សី ទ្រង់បរិបូណ៌
 ដោយបណ្តាញគីរស្នី ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ
 ដោយបីតិយ៉ាងក្រៃលែង បានកាន់យកផ្កាស្រស់ រោយរាយ
 ថ្វាយចំពោះព្រះវិបស្សី ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះ
 ជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា
 ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
 ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសលឡបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សលឡបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

នវមំ ឧបាគតហាសនិយត្ថេរាបទានំ

[១៦៩] ហិមវន្តស្ស វេមជ្ឈេ សរោ អាសិ សុនិម្មិតោ
តត្តាហំ រក្ខសោ អាសី ហោជ្ជសីលោ ភយានកោ ។
អនុកម្មកោ ការុណីកោ វិបស្សី លោកនាយកោ
មមុទ្ធវិតុកាមោ សោ អាភញ្ញិ មម សន្តិកេ ។
ឧចាគតំ មហារីរំ ទេវទេវំ នរាសកំ
អាសយា អភិទិត្តម្ហ អវន្តិ សត្តនោ អហំ ។
ឯកនុតេ ឥតោ កហ្សេ យំ វន្តិ បុរិសុត្តមំ
ទុក្ខតី ពាកិជាជានិ វន្តនាយ ឥទំ ផលំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា ឧចាគតហាសនិយោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឧបាគតហាសនិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឧបាគតហាសនិយត្ថេរាបទាន ទី ៩

[១៦៧] មានស្រះដែលធម្មតានិម្មិតល្អហើយ នៅកណ្តាល
 ព្រៃហិមពាន្ត ឯខ្ញុំកើតជាអារក្សទឹកក្នុងស្រះនោះ ជាអ្នកមាន
 ក្បាលសំយុងចុះគួរខ្លាច ។ ព្រះលោកនាយក ព្រះនាមវិប-
 ស្សី ទ្រង់មានសេចក្តីអនុគ្រោះ មានសេចក្តីករុណា ប្រាថ្នា
 នឹងស្រង់ខ្ញុំ ព្រះអង្គស្តេចនិមន្តមក ក្នុងសំណាក់របស់ខ្ញុំ ។
 ខ្ញុំ (ឃើញ) ព្រះមហាវីរៈ ជាទេវតាដ៏ក្រៃលែង ទ្រង់ជា
 នរោសកៈ ស្តេចចូលមកហើយ ទើបខ្ញុំចេញអំពីលំនៅ បាន
 ថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសាស្តា ។ ក្នុងកប្បទី ៧១ អំពីកប្បនេះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយបង្គំព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាបុរសប្រសើរ
 ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផល នៃការថ្វាយបង្គំ ។
 បដិសម្ពិទា ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឧបាគតហាសនិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឧបាគតហាសនិយត្ថេរាបទាន ។

ទេសមំ តរណិយត្ថេរាបទានំ

[១៧០] សុវណ្ណវណ្ណា សមុទ្វេ វិបស្សី ធាម ធាយកោ^(១)

នទីតីវេ បិតោ សត្តោ	ភិក្ខុសង្ឃបុរក្ខតោ ។
នារា ន វិជ្ជតេ តត្ថ	សញ្ញារណី មហាណ្ណវេ
នទិយា អភិទិត្តម្ហ	តារសី លោកធាយកំ ។
ឯកនុតេ ឥតោ កហ្មេ	យំ តារសី នុត្តមំ
នុត្តតី ធាភិជាធាមិ	តារណាយ ឥទំ ផលំ ។
បទិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
នទ្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	តរណិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

តរណិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. វិបស្សី ទក្ខិណារហោតិ ទិស្សតិ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧទ្ទានំ

ឧក្ខេបី តេលចង្កី ច ទីបទោ ច វិទ្យាសិទោ
មច្ចោ ជរោ សលទ្យទោ រក្ខុសោ តរណោ ទិស
កាថាយោ ចេត្ត សង្ខាតា តាឡីសមេកមេវ ច ។

បទុមុក្ខេបវគ្គោ សត្តវិសោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឧទ្ទាន

អាកាសុក្ខិបិយត្ថេរាបទាន ១ តេលមក្ខិយត្ថេរាបទាន ១
 អឌ្ឍចន្ទិយត្ថេរាបទាន ១ ទីបទាយកត្ថេរាបទាន ១ វិទ្យា-
 លិទាយកត្ថេរាបទាន ១ មច្ឆិទាយកត្ថេរាបទាន ១ ជវហា-
 ង្ស្រកត្ថេរាបទាន ១ សលឡបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ១ ឧបាគត-
 ហាសនិយត្ថេរាបទាន ១ តវណិយត្ថេរាបទាន ១ ត្រូវ
 ជា ១០ ឯគាថាមាន ៤១ លោកអ្នកប្រាជ្ញបានរាប់ហើយ
 ក្នុងវគ្គនេះ ។

ចប់ បទុមុក្ខេបវគ្គ ទី ២៧ ។

អង្គវិសតិមោ សុវណ្ណពិញ្ចោហានវគ្គោ

បឋមំ សុវណ្ណពិញ្ចោហានិយត្តេរាបទានំ

[១៧១] ឯកាសនំ អហមនំ បសន្នោ សេហិ ចាណិហិ

ពិញ្ចោហានញ ចាណសី ឧត្តមត្ថស្ស បត្តិយោ ។

ឯកនុតេ ឥតោ កហ្មេ ពិញ្ចោហានមទាសហំ

ឧត្តតី នាភិជាជានិ ពិញ្ចោហានស្សិទំ ផលំ ។

ឥតោ តេសជ្ជិមេ កហ្មេ អសមោ នាម ខត្តិយោ

សត្តរតនសម្បន្នោ ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អជ្ជិមេ

ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥតំ សុទំ អាយស្មា សុវណ្ណពិញ្ចោហានិយោ ថេរោ

ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

សុវណ្ណពិញ្ចោហានិយត្តេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

សុវណ្ណពិញ្ញាហានវគ្គ ទី ២៨

សុវណ្ណពិញ្ញាហានិយត្តោបទាន ទី ១

[១៧១] ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានថ្វាយអាសនៈមួយ ដោយដៃ
 របស់ខ្លួន គឺថ្វាយខ្មើយ ដើម្បីសម្រេចប្រយោជន៍ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ។
 ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយ
 ខ្មើយ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃខ្មើយ ។ ក្នុង
 កប្បទី ៦៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាក្សត្រចក្រពត្តិ ព្រះ
 នាមអសមៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំ
 បានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសុវណ្ណពិញ្ញាហានិយត្តោ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សុវណ្ណពិញ្ញាហានិយត្តោបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ទុតិយំ តិលមុដ្ឋិយត្ថេរាបទានំ

[១៧២] មម សង្កប្បមញ្ញាយ	សត្តា លោកក្កនាយកោ
មនោមយេន កាយេន	ឥទ្ធិយា ឧបសង្កមិ ។
សត្តារំ ឧបសង្កនំ	វដ្ឋិត្វា បុរិសុត្តមំ
បសន្នចិត្តោ សុមនោ	តិលមុដ្ឋិមទាសហំ ។
ឯកនុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ ទានមទទី តទា
ទុក្កតី ភារិជាទាមិ	តិលមុដ្ឋិយិទំ ផលំ ។
ឥតោ សោឡសកប្បម្ហិ	កន្ធិយោ នាម ^(១) ខត្តិយោ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	តិលមុដ្ឋិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

តិលមុដ្ឋិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

១ ម. តន្តិសោ នាម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

តិលមុដ្ឋិយត្ថេរាបទាន ទី ២

[១៧២] ព្រះសាស្តាជាអគ្គនាយកក្នុងលោក ទ្រង់ជ្រាប
 នូវតម្រិះរបស់ខ្ញុំ បានស្តេចមកដោយកាយប្បទិ សម្រេច
 ដោយចិត្ត ។ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ ក៏ថ្វាយបង្គំ
 ព្រះសាស្តា ជាបុរសប្រសើរធម៌ផុត ដែលកំពុងស្តេចចូលមក
 ហើយថ្វាយលូ មួយក្តាប់ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ
 ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយលូ ខ្ញុំមិន
 ដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផល នៃលូមួយក្តាប់ ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ១៦ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាម
 គន្ធិយៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះតិលមុដ្ឋិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ តិលមុដ្ឋិយត្ថេរាបទាន ។

តតិយំ ចង្កោដកិយត្ថេរាបទានំ

[១៧៣] មហាសមុទ្ធំ និស្សាយ វសតិ បព្វតន្តរ

បច្ចុក្កន្ធាន កាមហំ ចង្កោដកមទាសហំ ។

សិទ្ធក្ខស្ស មហេសិទោ សយម្ពុស្សានុកម្មិនោ^(១)

បុប្ផចង្កោដកំ ទត្វា កប្បំ សក្កម្មិ មោទហំ ។

ចតុន្ទុរេតេ ឥតោ កហ្សេ ចង្កោដកមទំ តទា

ទុក្ខតិ ពាកិជាពាមិ ចង្កោដកស្សិទំ ផលំ ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា ចង្កោដកិយោ ថេរោ ឥមា

កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ចង្កោដកិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

១ ម. សព្វសត្តានុកម្មិនោ ។

ចង្កោដកិយត្ថេរាបទាន ទី ៣

[១៧៣] ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធច្រើនគង់នៅត្រង់ចន្លោះភ្នំ អាស្រ័យ
 មហាសម្មាសម្ពុទ្ធ ខ្ញុំប្រាថ្នានូវបុណ្យ ក្រោកទៅទទួល ហើយ
 បានប្រគេនប្រអប់ផ្កា លុះខ្ញុំបានប្រគេនប្រអប់ផ្កា ដល់ព្រះ
 សយម្ពុ ព្រះនាមសិទ្ធត្ថៈ ព្រះអង្គស្វែងរកនូវគុណាធំ ទ្រង់
 មានសេចក្តីអនុគ្រោះហើយ បានរីករាយក្នុងឋានសួគ៌ អស់
 មួយកប្ប ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយប្រអប់ផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
 ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃប្រអប់ផ្កា ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ
 ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះចង្កោដកិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ចង្កោដកិយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ចតុត្ថំ អព្ពញ្ញនទាយកត្ថេរាបទានំ

[១៧៤] កោណ្ឌញ្ញស្ស ភកវតោ វីតរាគស្ស តាទិដោ
 អកក្កសស្ស ចិត្តស្ស^(១) និបបញ្ចស្ស ឈាយិដោ ។
 សព្វមោហាតិវត្តស្ស សព្វលោកហិតេសិដោ
 អព្ពញ្ញំ មយា ទិដ្ឋំ ទិបទិទ្ធស្ស តាទិដោ ។
 អបរិមេយ្យេ ឥតោ កប្បេ អព្ពញ្ញនមទាសហំ
 ទុក្កតី ភាគិជាទាមិ អព្ពញ្ញនស្សិទំ ផលំ ។
 ឥតោ បណ្ណរសេ កប្បេ វិរហ្មោ នាម^(២) ខត្តិយោ
 សត្តរតនសម្មន្នោ ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតំ សុទំ អាយស្មា អព្ពញ្ញនទាយកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

អព្ពញ្ញនទាយកត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. អាកាសសមចិត្តស្ស ។ ២ ម. ចិរហ្មោ នាម ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

អព្ពញ្ជនទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៤

[១៧២] ខ្ញុំបានថ្វាយថ្នាំបន្តក់ភ្នែក ដល់ព្រះមានព្រះភាគ
 ព្រះនាមកោណ្ឌញ្ញៈ ព្រះអង្គមានរាគៈទៅប្រាសហើយ ជា
 តាទិបុគ្គល មានព្រះទ័យមិនអាក្រក់ មិនមានដំណើរយឺត
 យូរគឺកិលេស ព្រះអង្គមានឈាន ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវមោហាៈ
 ទាំងពួង ទ្រង់ស្វែងរកប្រយោជន៍ ដល់សត្វលោកទាំងពួង
 ព្រះអង្គជាជំជាងសត្វជើងពីរ ទ្រង់មិនញាប់ញ័រ ។ ក្នុងកប្ប
 ប្រមាណមិនបាន អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
 ដែលខ្ញុំ បានថ្វាយថ្នាំបន្តក់ភ្នែក ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះ
 ជាផលនៃថ្នាំបន្តក់ភ្នែក ។ ក្នុងកប្បទី ១៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំ
 បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមវិរិយៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយ
 កែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្មិទា ២ វិមោក្ខ
 ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអព្ពញ្ជនទាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
 នូវតាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អព្ពញ្ជនទាយកត្ថេរាបទាន ។

បញ្ចមំ ឯកញ្ញាលិយត្ថេរាបទានំ

[១៧៥] ឧទុម្ពរេ វសន្តស្ស	និយតេ បណ្ណសន្តរេ
វុត្តោកាសោ មយា ទិដ្ឋោ	សមណាស្ស មហាសិទោ ។
តិស្សស្ស ទិបទិន្ទស្ស	លោកនាថស្ស តាទិទោ
អញ្ញលី បក្កហោត្វាន	សន្តរី បុប្ផសន្តរំ ។
ទ្វេនវុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ ករី បុប្ផសន្តរំ
ទុក្កតី ពាកិជាពាមិ	សន្តរស្ស ឥទំ ផលំ ។
ឥតោ ចុទ្ធសកប្បម្ហិ	អហោសី មនុជាទិទោ
ឯកអញ្ញលីកោ ពាម	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទភិញ្ញា សច្ឆិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	ឯកញ្ញលិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

ឯកញ្ញាលិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ឯកញ្ញាលិយត្ថេរាបទាន ទី ៥

[១៧៥] ខ្ញុំបានប្រគេនឱកាសជាទីនៅ លើកម្រាលស្លឹក
 ឈើដែលខ្ញុំតាំងទុក ដល់ព្រះសមណៈ (ព្រះនាមតិស្សៈ)
 ទ្រង់ស្វែងរកនូវគុណធំ កាលគង់នៅជិតដើមល្ងា ។ ខ្ញុំផ្គង
 អញ្ញាលី ហើយក្រាលកម្រាលផ្កា ថ្វាយព្រះតិស្សសម្មាសម្ពុទ្ធជា
 ដំជាងសត្វជើងពីរ ជាទីពឹងនៃសត្វលោក ជាតាទិបុគ្គល ។
 ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានធ្វើ
 កម្រាលផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃកម្រាល ។
 ក្នុងកប្បទី ១២ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ជា
 ដំជាងពួកមនុស្ស ព្រះនាមឯកអញ្ញាលិកៈ ទ្រង់មានកម្លាំង
 ច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
 ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
 ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកញ្ញាលិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឯកញ្ញាលិយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឆដ្ឋំ បោត្តទាយកត្តេរាបទានំ

[១៧៦]	សត្តារំ ធម្មមារព្ព	សង្ឃញ្ញាបិ មហេសិទោ
	ទោត្តនាទំ មយា ទិដ្ឋំ	ទក្ខិណោយ្យេ អនុត្តរេ ។
	ឯកនុរុតេ ឥតោ កហ្មេ	យំ កម្មមករី តទា
	ទុក្ខតី ភារិជាភារិ	ទោត្តនាទស្សិទំ ផលំ ។
	បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
	ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
	ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	ទោត្តនាយកោ ថេរោ ឥមា
	កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

បោត្តទាយកត្តេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

សត្តមំ ចិត្តកប្បជកត្តេរាបទានំ

[១៧៧]	ចន្ទភាគានទីតីរេ	អនុសោតំ រជាមហំ
	សត្ត មាលុវុច្ឆានិ	ចិត្តកាពេបយី អហំ ។
	ចតុន្ទុរុតេ ឥតោ កហ្មេ	ចិត្តកំ យំ អប្បជយី
	ទុក្ខតី ភារិជាភារិ	ចិត្តប្បជាយិទំ ផលំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បោត្តទាយកត្តោរាបទាន ទី ៦

[១៧៦] ខ្ញុំប្រារព្ធនូវព្រះសាស្តាផង ព្រះធម៌ផង ព្រះសង្ឃផង បានប្រគេនបោត្តទាន (សំពត់ស្លឹកឈើ) ដល់ព្រះសម្ពុទ្ធមហេសី ជាទក្ខិណោយ្យបុគ្គល ដ៏ប្រសើរ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានធ្វើកុសលកម្ម ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃបោត្តទាន ។ បដិសម្មិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបោត្តទាយកត្តោរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បោត្តទាយកត្តោរាបទាន ។

ចិត្តកប្បជកត្តោរាបទាន ទី ៧

[១៧៧] ខ្ញុំដើរទៅកាន់ទីបណ្តោយខ្សែទឹក លើឆ្នេរស្ទឹងចន្ទភាគា ខ្ញុំបានយកផ្កាជ្រៃ ៧ ដាក់បូជាជើងប្តូរ ។ ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាជើងប្តូរ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការបូជាជើងប្តូរ ។

អដ្ឋមំ អាណុវទាយកត្តោបទានំ

សត្តសង្ខិម្ហតោ កហ្មេ បដិជក្កសនាមកោ
 សត្តរតនសម្មន្នោ ចក្កវត្តិ មហាពូលោ^(១) ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ឆន្ទភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា ចិត្តកប្បជកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ចិត្តកប្បជកត្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

អដ្ឋមំ អាណុវទាយកត្តោបទានំ

[១៧៨] បព្វតេ ហិមវន្តម្ហិ មហាសិទ្ធិ សុទស្សនោ
 តត្ថទ្ធសំ វីតរាតំ សម្មកាសំ^(២) សុទស្សនំ ។
 បរមោបសមេ យុត្តំ ទិស្វា វិម្ហិតមាណសោ
 អាណុវំ តស្ស ចានាសី បសន្នោ សេហិ ចាណិហិ ។

១ ម. សត្តាសុំ ចក្កវត្តិនោតិ ទិស្សតិ ។ ២ ម. សុបកាសំ ។

អាណុវទាយកត្តេរាបទាន ទី ៨

ក្នុងកប្បទី ៦៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ
ព្រះនាមបដិជគ្គៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មាន
កម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះចិត្តកប្បជកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ចិត្តកប្បជកត្តេរាបទាន ។

អាណុវទាយកត្តេរាបទាន ទី ៨

[១៧៨] មានស្ទឹងធំមួយ ឈ្មោះសុទស្សនៈ នៅក្បែរ
ភ្នំហិមពាន្ត ខ្ញុំបានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះនាមសុទស្សនៈ
មានរស្មីល្អ ទ្រង់ប្រាសចាករាគៈ គង់នៅក្បែរស្ទឹងនោះ ។
លុះខ្ញុំឃើញព្រះអង្គ ប្រកបក្នុងសេចក្តីស្ងប់រម្ងាប់ យ៉ាងក្រៃ
លែង ខ្ញុំមានចិត្តសង្វេគជ្រះថ្លា បានថ្វាយវល្លិភ្នំ ជាខ្សែ
ស្បៀង ដល់ព្រះសុទស្សនៈអង្គនោះ ដោយដៃរបស់ខ្លួន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឯកត្តិសេ ឥតោ កក្សេ យំ អាលុវមទាសហំ
 ទុក្ខតិ ធាកិជាធាមិ អាលុវស្ស ឥទំ ផលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា អាលុវទាយកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

អាលុវទាយកក្កេស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

នវមំ បុណ្ណារីកត្ថេរាបទានំ

[១៧៩] រោមសោ ធាម ធាមេន សយម្ហូ សយ្យកោ^(១) តទា
 បុណ្ណារីកំ មយា ទិដ្ឋំ វិប្បសន្នេន ចេតសា ។
 ចតុន្ទុវតេ ឥតោ កក្សេ បុណ្ណារីកមទទី តទា
 ទុក្ខតិ ធាកិជាធាមិ បុណ្ណារីកស្សិទំ ផលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១ ម. សុព្វតោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
ដែលខ្ញុំ បានថ្វាយវល្លិក្នំ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជា
ផលនៃវល្លិក្នំ ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអាលុវទាយកត្តេវ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អាលុវទាយកត្តេវបទាន ។

បុណ្ណរីកត្តេវបទាន ទី ៩

[១៧៧] ក្នុងកាលនោះ ព្រះសយម្វ ព្រះនាមរោមសៈ
មានវស្សីល្អ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានថ្វាយផ្កាឈូកស ។ ក្នុង
កប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ
បានថ្វាយផ្កាឈូកស ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃ
ការថ្វាយឈូកស ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា
៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

ទេសមំ តរណិយត្ថេរាបទានំ

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា បុណ្ណារីកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

បុណ្ណារីកត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ទេសមំ តរណិយត្ថេរាបទានំ

[១៨០] មហាបថម្ហិ វិសមេ	សេតុ កាវាវិគុំ មយា
តរណត្តាយ លោកស្ស	បសន្នោ សេហិ ចាលិភិ ។
ឯកនុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ សេតុ កាវិគុំ មយា
ទុក្ខតី ភារិជាជមិ	សេតុនានស្សិទំ ផលំ ។
បញ្ចបញ្ញាសិតោ កប្បេ	ឯកោ អាសី សមោគតោ ^(១)
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	តរណិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

តរណិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. សមោគតោ ។

តរណីយត្ថេរាបទាន ទី ១០

បានឮថា ព្រះបុណ្ណារីកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បុណ្ណារីកត្ថេរាបទាន ។

តរណីយត្ថេរាបទាន ទី ១០

[១៨០] ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានស្ថាបនាស្ថាន ត្រង់ផ្លូវធំ
ដែលមានជង្គុក ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការឆ្លង នៃសត្វលោក
ដោយដែររបស់ខ្លួន ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
ហេតុដែលខ្ញុំ បានស្ថាបនាស្ថាន ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះ
ជាផលនៃការឲ្យស្ថាន ។ ក្នុងកប្បទី ៥៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំ
បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយអង្គ ព្រះនាមសមោគតៈ ទ្រង់
បរិបូណ៌ដោយកែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិ-
សម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់
ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិ
ហើយ ។

បានឮថា ព្រះតរណីយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ តរណីយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឧទ្ទានំ

សោវណ្ណំ	តិលមុដ្ឋិ	ច	ចង្កោជកត្តញ្ញមញ្ញលិ
ហោត្តកោ	ចិតមាលុវោ		ឯកបុណ្ណារិ សេតុនា
ទ្វេចត្តាឡិស	កាថាយោ		កណ៌ិតាយោ វិការិហិ ។

សុវណ្ណពិញ្ញាហនវគ្គោ អដ្ឋវិសតិមោ ។

ឯកាទសមំ ភាណវារំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទានំ

ឧទ្ទាន

សុវណ្ណពិញ្ចោហនិយត្តេរាបទាន ១ តិលមុដ្ឋិយត្តេរាបទាន ១
ចង្កើដកិយត្តេរាបទាន ១ អព្ពញ្ជនទាយកត្តេរាបទាន ១
ឯកញ្ញាលិយត្តេរាបទាន ១ បោត្តទាយកត្តេរាបទាន ១ ចិត្ត-
កបូជកត្តេរាបទាន ១ អាណុវទាយកត្តេរាបទាន ១ បុណ្ណរីក-
ត្តេរាបទាន ១ តរណិយត្តេរាបទាន ១ មានគាថា ៤២
ដែលអ្នកប្រាជ្ញរាប់ហើយ ។

ចប់ សុវណ្ណពិញ្ចោហនវគ្គ ទី ២៨ ។

ចប់ ភាណាវរៈ ទី ១១ ។

ឯក្ខន្ធក្តីសោ បណ្ណទាយកវគ្គោ

បឋមំ បណ្ណទាយកត្ថេរាបទានំ

[១៨១] បណ្ណសាលេ និសិទ្ធាម្ហិ បណ្ណកោជនកោជនោ
 ឧបវិជ្ជញ្ច មំ សន្តំ ឧបកញ្ចំ មហាសសិ ។
 សិទ្ធតោ លោកបដ្ឋោតោ សព្វលោកតិកិច្ចកោ
 តស្ស បណ្ណំ មយា ទិដ្ឋំ និសិទ្ធស្ស បណ្ណសន្តរេ ។
 ចតុន្ទុតេ ឥតោ កហ្សេ យំ បណ្ណមទទី តទា
 ទុក្កតី ធាកិជាធាមិ បណ្ណទានស្សិទំ ផលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា បណ្ណទាយកោ ថេរោ
 ឥមា កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

បណ្ណទាយកត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

បណ្ណទាយកវគ្គ ទី ២៩

បណ្ណទាយកត្ថេរាបទាន ទី ១

[១៨១] ខ្ញុំអង្គុយនៅក្នុងបណ្ណសាលា កំពុងបរិភោគស្លឹក
 ឈើជាភោជន ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធជាមហាតសី ស្តេចចូលមករកខ្ញុំ
 ដែលកំពុងអង្គុយ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះនាមសិទ្ធត្ថ ជាប្រទីបក្នុង
 លោក ព្រះអង្គជាអ្នករក្សា នូវសត្វលោកទាំងអស់ ខ្ញុំបាន
 ថ្វាយស្លឹកឈើចំពោះព្រះអង្គ ដែលទ្រង់គង់នៅលើកម្រាល
 ស្លឹកឈើ ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយស្លឹកឈើ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
 ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយស្លឹកឈើ ។ បដិសម្ពិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបណ្ណទាយកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បណ្ណទាយកត្ថេរាបទាន ។

ទុតិយំ ផលទាយកត្តេរាបទានំ

[១៨២] សិទេរុសមសន្តោសោ	ធរណីធរសាទិសោ ^(១)
វុដ្ឋហិត្វា សមាធិម្ហា	ភិក្ខុកាយ មមុបដ្ឋិតោ ។
ហារីតកំ អាមលកំ	អម្ពំ ជម្ពំ វិភេទកំ
កោលំ ភល្លាតកំ ពេល្វំ	ជារុសកដលានិ ច ។
សិទ្ធកុស្ស មហោសិស្ស	សព្វលោកានុកម្មិនោ
តញ្ច សព្វំ មយា ទិដ្ឋំ	វិប្បសន្នេន ចេតសា
ចតុន្ទុវតេ ឥតោ កប្បេ	យំ ផលំ អទទី តទា
ទុក្ខតី ពាកិជាពាមិ	ផលទានស្សិទំ ផលំ ។
សត្តបញ្ញាសិតោ កប្បេ	ឯកជ្ឈោ ធាម ទិត្តិយោ
សត្តរតនសម្បន្នោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	ផលទាយកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិតាតិ ។	

ផលទាយកត្តេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

១ ម. ធរណីសមសាទិសោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ផលទាយកត្តេរាបទាន ទី ២

[១៨២] ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធព្រះនាមសិទ្ធត្ថ មានព្រះទ័យសន្តោស
 ស្មើដោយភ្នំសិរេរុ ឬក៏ប្រហែលដោយធរណី ស្តេចចេញ
 ចាកសមាធិ ហើយទ្រង់ស្តេចចូលទៅរកខ្ញុំដើម្បីកិក្ខា ។ ខ្ញុំ
 មានចិត្តជ្រះថ្លា បានប្រគេនផ្ទៃឈើទាំងអស់នោះគឺ ផ្ទៃសម័
 កន្ទួតព្រៃ ស្វាយ ព្រីង ផ្ទៃសម័ពិភេទក៏ ពុទ្រា រាក់ខ្មៅ ស្រគំ
 ញៅ និងផ្ទៃមាក់ប្រាង ដល់ព្រះមហេសីព្រះនាមសិទ្ធត្ថ ព្រះ
 អង្គមានសេចក្តីអនុគ្រោះ ដល់សត្វលោកទាំងពួង ។ ក្នុង
 កប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែល
 ខ្ញុំបានថ្វាយផ្ទៃឈើ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃ
 ការថ្វាយផ្ទៃឈើ ។ ក្នុងកប្បទី ៥៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបាន
 កើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមឯកជ្ឈៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយ
 កែវ ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ
 ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះផលទាយកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ផលទាយកត្តេរាបទាន ។

តតិយំ បច្ចុគ្គមនិយត្តេរាបទានំ

[១៨៣] សីហំ យថា រនចរំ	និសកាជាជិយំ យថា
កកុដំ វិលសន្តំ	អាគច្ឆន្តំ នរាសកំ ។
សិទ្ធត្ថំ លោកបដ្ឋោតំ	សព្វលោកតិកិច្ចកំ
អកាសី បច្ចុគ្គមនំ	វិប្បសន្នេន ចេតសា ។
ចតុន្ទុរេតេ ឥតោ ^(១) កហ្មេ	បច្ចុគ្គញី នរាសកំ
ទុក្ខតី ពាកិជាពាមិ	បច្ចុគ្គមនិទំ ផលំ ។
សត្តវិសេ ឥតោ កហ្មេ	ឯកោ អាសី ជនាទិហោ
បរិវារោតិ ពាមេន	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆដ្ឋកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	បច្ចុគ្គមនិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

បច្ចុគ្គមនិយត្តេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. ឯកនុតិតោ ។

បច្ចុគ្គមនិយត្តេរាបទាន ទី ៣

[១៨៣] ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា បានធ្វើនូវការក្រោកទទួលព្រះ
សម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះនាមសិទ្ធត្ថ ព្រះអង្គជាប្រទីបក្នុងលោក ជាអ្នក
រក្សាសត្វលោកទាំងពួង ទ្រង់ជានរាសកៈ ទ្រង់ស្តេចមក ដូច
សត្វសីហៈត្រាច់ទៅក្នុងព្រៃ ឬដូចនិសកអាជានេយ្យ ឬក៏ដូច
លំពង់ថ្ងាន់ដីល្ងាសល្ងន់ ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤ អំពីកប្បនេះ ក្នុង
កាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានក្រោកទទួលព្រះនរាសកៈ
ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការក្រោកទទួល ។ ក្នុង
កប្បទី ២៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិមួយ
អង្គ ព្រះនាមបរិវារៈ ជាធំជាងជន ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។
បដិសម្ពិទា ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបច្ចុគ្គមនិយត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បច្ចុគ្គមនិយត្តេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ចតុត្ថំ ឯកបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[១៨៤] ទក្ខិណម្ហិ ទុវារម្ហិ	បិសាចោ អាសហន្តទា
អន្ទសំ វិរដំ ពុទ្ធុំ	បីតវំសីវ កាល្កាមំ ។
វិបស្សិស្ស ទក្ខស្ស	សព្វលោកហិតេសិទោ
ឯកបុប្ផំ មយា ទិទ្ធុំ	ទិបទិទ្ធស្ស តាទិទោ ។
ឯកទុតេ ឥតោ កម្មេ	យំ បុប្ផមទទី តទា
ទុក្ខតី ពាកិជាពាមិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆន្ទកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	ឯកបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អកាសិត្ថាតិ ។	

ឯកបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឯកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៤

[១៨២] កាលនោះ ខ្ញុំកើតជាបិសាចនៅត្រង់ទ្វារខាងត្បូង
បានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គមិនមានធូលីគឺរាគៈ ដូចជាព្រះ
អាទិត្យមានរស្មីល្បឿង ។ ខ្ញុំបានថ្វាយផ្កាមួយ ចំពោះព្រះ
វិបស្សី ព្រះអង្គប្រសើរជាងនរៈ ទ្រង់ស្វែងរកនូវប្រយោជន៍
ដល់សត្វលោកទាំងពួង ព្រះអង្គជាដំបូងសត្វជើងពីរ ប្រកប
ដោយតាទិគុណ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាល
នោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានថ្វាយផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ បដិសម្មិទា ២ វិមោក្ខ ៨
និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឯកបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឯកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

បញ្ចមំ មយវបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ

[១៨៥] នម្មនាណទិយា តីវេ សយម្ហូ អបរាជិតោ
 សមាធិ សោ សមាបន្នោ វិប្បសន្នោ អនាវិលោ ។
 ទិស្វា បសន្នោ សុមនោ សម្ពុទ្ធិំ អបរាជិតំ
 ពាហំ មយវបុប្ផេន សយម្ហុំ បូជយី តទា ។
 ឯកនវុតេ ឥតោ កេហ្មេ យំ បុប្ផមភិបូជយី
 ទុក្ខតី ភារិជាតាមិ ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា មយវបុប្ផិយោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

មយវបុប្ផិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

មយវបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៥

[១៨៥] ព្រះសយម្ហូ ដែលពួកមារផ្ទាញ់មិនបាន មាន
 តន្ត្រីយដ៏ថ្លាស្អាត មិនមានកករល្អក់ ព្រះអង្គទ្រង់ចូលកាន់
 សមាធិ ក្បែររន្ទេរស្ទឹងនម្មទា ។ កាលនោះ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះ
 ថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានឃើញព្រះសម្ហូដែលពួកមារផ្ទាញ់
 មិនបាន ហើយបូជាព្រះសយម្ហូអង្គនោះ ដោយផ្កាមយវ-
 ព្រឹក្ស ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ
 បានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។
 បដិសម្ពិទា ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះមយវបុប្ផិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ មយវបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

ឆដ្ឋំ ឧបដ្ឋាយិកត្ថេរាបទានំ

[១៨៦] រេយំ បដិបទ្គន្តំ	អាហុតីនំ បដិក្កហំ
ទិបទិទ្ធិំ មហានាគំ	លោកជេដ្ឋំ នរាសកំ ។
បក្កោសាមិយតស្សាហំ ^(១)	សព្វលោកហិតេសិរោ
ឧបដ្ឋាកោ មយា ទិរោ	សិទ្ធក្កស្ស មហេសិរោ ។
បដិក្កហេត្វាន សម្ពុទ្ធោ	និយ្យាទេសិ មហាមុនិ ^(២)
ឧដ្ឋាយ អាសនា តម្ហា	បក្កាមិ ចាចិនាមុខោ ។
ចតុន្ទុរេតេ ឥតោ កហ្សេ	ឧបដ្ឋាកមទំ តទា
ទុក្កតី ភារិជាតាមិ	ឧបដ្ឋានស្សិទំ ផលំ ។
សត្តបញ្ញាសិរោ កហ្សេ	ពលសេនសនាមកោ
សត្តរតនសម្មុទ្ធោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ឆដ្ឋកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១ ម. បក្កាមិ សតុសស្សាហំ ។ ២ ម. មហាសសិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឧបដ្ឋាយិកត្ថេរាបទាន ទី ៦

[១៨៦] ខ្ញុំបានឃើញព្រះមហានាគ ព្រះអង្គជាធំជាងសត្វ
 ជើងពីរ ជាច្បងក្នុងលោក ទ្រង់ជានរាសកៈ គួរទទួលនូវ
 គ្រឿងបូជា ស្តេចទៅតាមច្រក ។ ខ្ញុំបានថ្វាយឧបដ្ឋាកម្នាក់
 ដល់ព្រះមហេសី ព្រះនាមសិទ្ធក្ខ ដែលខ្ញុំបានឲ្យគេនិមន្ត ព្រះ
 អង្គស្វែងរកនូវប្រយោជន៍ ដល់សត្វលោកទាំងពួង ។ ព្រះ
 សម្មាសម្ពុទ្ធជាអ្នកប្រាជ្ញប្រសើរ ទ្រង់ទទួលហើយប្រគល់ឲ្យខ្ញុំវិញ
 ទ្រង់ក្រោកចាកអាសនៈនោះ មានព្រះកក្កដាបែរចេញទៅកាន់
 បាចិនទិស ហើយទ្រង់ចៀសចេញទៅ ។ ក្នុងកប្បទី ៧៤
 អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយ
 ឧបដ្ឋាក ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយ
 ឧបដ្ឋាក ។ ក្នុងកប្បទី ៥៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជា
 ស្តេចចក្រពត្តិ ព្រះនាមពលសេនៈ ទ្រង់បរិបូណ៌ដោយកែវ
 ៧ ប្រការ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោកុខ ៨
 និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
 សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

សត្តមំ អបទានិយត្ថេរាបទានំ

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា ឧបដ្ឋាយិកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឧបដ្ឋាយិកត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

សត្តមំ អបទានិយត្ថេរាបទានំ

[១៨៧] អបទានំ សុគតានំ	កិត្តយីហំ មហោសិទំ
ចានេ ច សិរសា វន្តិ	បសន្នោ សេហិ ចាលិហិ ។
ទ្វេនុវុតេ ឥតោ កប្បេ	អបទានំ បកិត្តយី
ទុក្ខតី ធាកិជាធាមិ	កិត្តនាយ ឥទំ ផលំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	អបទានិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

អបទានិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

អបទានិយត្ថេរាបទាន ទី ៧

បានឮថា ព្រះឧបដ្ឋាយិកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឧបដ្ឋាយិកត្ថេរាបទាន ។

អបទានិយត្ថេរាបទាន ទី ៧

[១៨៧] ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា សម្តែងនូវអបទាន (រឿង) របស់
ព្រះសុគតទាំងឡាយ ព្រះអង្គស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំ ហើយ
ក៏ថ្វាយបង្គំព្រះបាទទាំងគូ ដោយត្បូងនិងដៃរបស់ខ្លួន ។
ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុ
ដែលខ្ញុំ បានសម្តែង នូវអបទាន ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ
នេះជាផលនៃការសម្តែង ។ បដិសម្ពិទា ២ វិមោក្ខ ៨ និង
អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអបទានិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អបទានិយត្ថេរាបទាន ។

អដ្ឋមំ សត្តាហាបព្វជិតត្ថេរាបទានំ

[១៨៨] វិបស្សិស្ស ភកវតោ	សង្ខេប សក្កតមាណិកោ
ព្យសនំ មេ អនុប្បត្តំ	ញាតិភេទោ ^(១) បុរេ អហុ
បព្វជ្ជំ ឧបកន្ធាន	ព្យសនុបសមាយហំ
សត្តាហារិកវតោ តត្ថ	សត្តសាសនកម្យតា ។
ឯកនរុតេ ឥតោ កប្បេ	យមហំ បព្វជី តទា
នុក្កតិ ភារិកិជាតិមិ	បព្វជ្ជាយ ឥនំ ផលំ ។
សត្តសដ្ឋិម្ហិតោ កប្បេ	សត្ត អាសុំ មហិប្បតិ
សុនេក្ខម្ហិតិ ញាយន្តិ	ចក្កវតី មហាពូលា ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	សត្តាហាបព្វជិតោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

សត្តាហាបព្វជិតត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

១ ម. ញាតិថេរោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

សត្តាហាបព្វជិតត្ថេរាបទាន ទី ៨

[១៨៨] ក្នុងភពមុន មានព្រះសង្ឃរបស់ព្រះមានព្រះភាគ
 ព្រះនាមវិបស្សី ដែលទេវតានិងមនុស្សធ្វើសក្ការៈ រាប់អាន
 ហើយ ខ្ញុំឯងក៏ដល់នូវសេចក្តីវិនាស បានបែកចាកពួកញាតិ
 ខ្ញុំចូលទៅកាន់ផ្នួស ដើម្បីរម្ងាប់ទុក្ខព្រួយព្រោះសេចក្តីវិនាស
 នោះ ខ្ញុំត្រេកអរក្នុងផ្នួសនោះ អស់ ៧ ថ្ងៃ ព្រោះប្រាថ្នា
 បំពេញកិច្ចក្នុងសាសនារបស់ព្រះសាស្តា ។ ក្នុងកប្បទី ៩១
 អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបួស ខ្ញុំ
 មិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផល នៃបព្វជ្ជា ។ ក្នុងកប្បទី
 ៦៧ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៧ ជាតិ
 ជាម្ចាស់ផែនដី គេតែងស្គាល់ថា ព្រះបាទសុនេក្ខម្មៈដូចគ្នា
 ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអ-
 ភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសត្តាហាបព្វជិតត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សត្តាហាបព្វជិតត្ថេរាបទាន ។

នវមំ ពុទ្ធបដ្ឋាយិកត្ថេរាបទានំ

[១៨៩] វេជ្ជម្ពិនីតិ^(១) មេ នាមំ បិតុ សន្តំ មមំ តទា
 មម ហត្ថំ កហេត្វាន ឧបាទយិ មហាមុនី
 ឥមេ មំ ឧទ្ធិសិយន្តិ ពុទ្ធា លោកក្កនាយកា
 តេហំ ឧបជ្ជិ សក្កច្ចំ បសន្នោ សេហិ ចាណិហិ ។
 ឯកត្តិសេ ឥតោ កហ្សេ ពុទ្ធេ បរិចរី តទា
 ទុក្កតិ នាភិជាទាមិ ឧបដ្ឋានស្សិទំ ផលំ ។
 តេរីសម្ពិ ឥតោ កហ្សេ ចតុរោ អាសុ ខត្តិយា
 សមណុបដ្ឋកា នាម ចក្កវត្តិ មហាពូលា ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ឆន្ទុភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា ពុទ្ធបដ្ឋាយិកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។

ពុទ្ធបដ្ឋាយិកត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

១ ម. វេជ្ជម្ពិនីតិ ។

ពុទ្ធបដ្ឋាយិកត្ថេរាបទាន ទី ៩

[១៨៧] កាលនោះ ខ្ញុំឈ្មោះវេធម្មិនី បិតារបស់ខ្ញុំក៏ឈ្មោះ វេធម្មិនីដែរ បិតាខ្ញុំដឹកដៃខ្ញុំចូលទៅរកព្រះមហាមុនី ឯព្រះ មហាមុនី សម្តែងប្រាប់ខ្ញុំថា ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយនេះ ជា អគ្គនាយកក្នុងលោក ខ្ញុំជ្រះថ្លា បានបម្រើព្រះពុទ្ធទាំងនោះ ដោយគោរព ដោយងែរបស់ខ្លួន ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពី កប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានបម្រើព្រះ ពុទ្ធទាំងឡាយ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃការ បម្រើ ។ ក្នុងកប្បទី ២៣ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេច ចក្រពត្តិ ២ ជាតិ មានព្រះនាមសមណុបដ្ឋាកៈដូចគ្នា ទ្រង់ មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ពិទា ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះពុទ្ធបដ្ឋាយិកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ពុទ្ធបដ្ឋាយិកត្ថេរាបទាន ។

ទសមំ បុព្វង្គមនិយត្តេរាបទានំ

[១៩០] ចុល្លាសីតិសហស្សានិ	បព្វជិម្ហ អភិព្វាណា
តេសំ បុព្វង្គមោ អាសី	ឧត្តមត្ថស្ស បត្តិយា ។
សរាតា សមោហា ^(១) ចេតេ	វិប្បសន្នមណវិលំ
ឧបជ្ជហីសុ សក្កច្ចំ	បសន្នា សេហិ ចាណិហិ ។
ទីណាសវា វន្តនោសា	កតកិច្ចា អនាសវា
ជរិសុ មេត្តចិត្តេន	សយម្ហូ អបរាជិតា ។
តេសំ ឧបជ្ជហិត្វាន	សម្ពុទ្ធានំ បដិស្សតោ
មរណញ្ច អនុប្បត្តា	នេវត្តញ្ច អភម្ហសេ ។
ចតុន្ទរុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ សីលមនុចាលយី
ទុក្ខតី ភារិជាភារិ	សញ្ញាមស្ស ឥទំ ផលំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

១ ម. សភវា ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

បុព្វង្គមនិយត្តេរាបទាន ទី ១០

[១៩០] ពួកយើង ៨៤.០០០ នាក់ មិនមានសេចក្តីកង្វល់
បានបួសហើយ ដើម្បីសម្រេចនូវប្រយោជន៍ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ខ្ញុំឯង
ជាប្រធាន របស់កុលបុត្រទាំងនោះ ។ ឯកុលបុត្រទាំងនោះនៅ
មានរាគៈនិងមោហៈ តែមានចិត្តជ្រះថ្លា បានបម្រើព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
ដែលមានឥន្ទ្រិយថ្លាស្អាត មិនមានកករលាក់ ដោយគោរព
ដោយដៃរបស់ខ្លួន ។ ព្រះសយម្ពូទាំងឡាយដែលពួកមារ
ផ្ទាញ់មិនបាន ព្រះអង្គជាព្រះខីណាស្រព មានទោសៈខ្លាក់
ចោលហើយ មានសោឡសកិច្ចធ្វើរួចហើយ មិនមានអា-
សវៈ តែងផ្សាយមេត្តាចិត្ត ។ ពួកយើងបានបម្រើព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
ទាំងនោះ ដោយសេចក្តីកោតក្រែង លុះដល់មរណៈក៏បាន
ទៅកាន់អត្តភាពជាទេវតា ។ ក្នុងកប្បទី ៩៤ អំពីកប្បនេះ
ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានរក្សាសីល ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ
នេះជាផលនៃការសង្រួមក្នុងសីល ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ
៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំង
សាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

ឧទ្ធានំ

ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា បុព្វង្គមនិយោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

បុព្វង្គមនិយត្តេវស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ឧទ្ធានំ

បណ្ណំ ផលំ ឧត្តមិយោ ឯកបុប្ផី ច មាយរោ
ឧបដ្ឋាកោបទានញ្ច បព្វដ្ឋា ច ឧបដ្ឋិតំ ។
បុព្វង្គមោ ច កាថាយោ អដ្ឋតាឡីស កិត្តិតា ។

បណ្ណទាយកវគ្គោ ឯកុនត្តិសោ ។

ឧទ្ទាន

បានឮថា ព្រះបុព្វង្គមនិយត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បុព្វង្គមនិយត្តេរាបទាន ។

ឧទ្ទាន

បណ្ណទាយកត្តេរាបទាន ១ ផលទាយកត្តេរាបទាន ១
បច្ចុគ្គមនិយត្តេរាបទាន ១ ឯកបុប្ផិយត្តេរាបទាន ១
មយវបុប្ផិយត្តេរាបទាន ១ ឧបដ្ឋាយិកត្តេរាបទាន ១
អបទានិយត្តេរាបទាន ១ សត្តាហបព្វជិតត្តេរាបទាន ១
ពុទ្ធបដ្ឋាយិកត្តេរាបទាន ១ បុព្វង្គមនិយត្តេរាបទាន ១ មាន
គាថា ៤៨ ដែលអ្នកប្រាជ្ញសម្តែងទុកហើយ ។

ចប់ បណ្ណទាយកវគ្គ ទី ២៩ ។

តីសោ ចិត្តកប្បជកវគ្គោ

បឋមំ ចិត្តកប្បជកត្ថេរាបទានំ

[១៩០] អធិតោ នាម នាមេន អហោសី ព្រាហ្មណោ តទា

អាហុតី យិដ្ឋកាមោហំ នាណបុប្ផំ សមាណយី ។

ជលន្តំ ចិត្តកំ ទិស្វា សិទិណោ លោកពន្ទុណោ

តញ្ច បុប្ផំ សមាណេត្វា ចិត្តកេ ឱកិរី អហំ ។

ឯកត្ថីសេ ឥតោ កហ្មេ យំ បុប្ផមភិប្បជយី

ទុក្ខតី នាកិជាតាមិ ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។

សត្តវីសេ ឥតោ កហ្មេ សត្តាសុំ មនុជាទិចា

សុបដ្ឋលិតនាមា តេ ចក្កវត្ថី មហាពូលា ។

បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ

ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

ឥតំ សុទំ អាយស្មា ចិត្តកប្បជកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ចិត្តកប្បជកត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

ចិត្តកប្បជកវគ្គ ទី ៣០

ចិត្តកប្បជកត្ថេរាបទាន ទី ១

[១៩១] កាលនោះ ខ្ញុំកើតជាព្រាហ្មណ៍ ឈ្មោះអធិតៈ ខ្ញុំប្រាថ្នានឹងបូជានូវគ្រឿងបូជា បានប្រមូលផ្កាផ្សេង ។ ។ ខ្ញុំឃើញជើងប្តូរ ដែលកំពុងរុះរើរឿង របស់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាម សិខី ព្រះអង្គជាដៅពង្សនៃសត្វលោក ហើយយកផ្កានោះមក រោយរាយចុះត្រង់ជើងប្តូរ ។ ក្នុងកប្បទី ៣១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាផ្កា ខ្ញុំមិនដែល ស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ ក្នុងកប្បទី ២៧ អំពី កប្បនេះ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៧ ជាតិ ជាធំជាងពួក មនុស្ស ព្រះនាមសុបជ្ឈលិតៈដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន ប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះចិត្តកប្បជកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ចិត្តកប្បជកត្ថេរាបទាន ។

ទុតិយំ បុប្ផធារកត្តេរាបទានំ

[១៩២] វាកចីរធារា អាសី	អធិនុត្តរវាសិនោ
អភិញ្ញា បញ្ចុ និព្វត្តោ	ចន្ទស្ស បរិមជ្ជកោ ។
វិបស្សី លោកបដ្ឋោតំ	ទិស្វា អភិកតំ មមំ
ចារិច្ចត្តកបុច្ឆានិ	ធារសី សត្តុនោ អហំ ។
ឯកនុរុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ បុប្ផមភិធារយី
ទុក្ខតី ធាភិជាធាមិ	ធារណាយ ឥទំ ផលំ ។
សត្តាសីតិម្ហិតោ កប្បេ	ឯកោ អាសី មហីបតិ
សមន្តជរណោ ធាម	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥតំ សុទំ អាយស្មា	បុប្ផធារកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

បុប្ផធារកត្តេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

បុប្ផធារកត្តេរាបទាន ទី ២

[១៩២] ខ្ញុំស្ងៀកសំពត់សម្បកឈើ ដណ្តាប់សំពត់ស្បែកខ្លា
ញ៉ាំងអភិញ្ញា ៥ ឲ្យកើត ជាអ្នកស្ថាបអង្គែលព្រះចន្ទ្របាន ។
ខ្ញុំបានឃើញព្រះវិបស្សី ព្រះអង្គបំភ្លឺលោក ដែលកំពុងស្តេច
មកកាន់សំណាក់របស់ខ្ញុំ ទើបខ្ញុំបាំងផ្កាបារិច្ឆត្តកព្រឹក្សថ្វាយ
ព្រះសាស្តា ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ក្នុងកាលនោះ
ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានបាំងផ្កាថ្វាយ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ
នេះជាផលនៃការបាំងផ្កា ។ ក្នុងកប្បទី ៨៧ អំពីកប្បនេះ
ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មួយអង្គ ជាម្ចាស់ផែនដី ព្រះ
នាមសមន្តធរណៈ ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤
វិមោកុខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបុប្ផធារកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បុប្ផធារកត្តេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

តតិយំ ឆត្តទាយកត្តេរាបទានំ

[១៩៣] បុត្តោ មម បព្វជិតោ កាសាយវសនោ តទា
 សោ ច ពុទ្ធត្ថសម្បត្តោ និព្វតោ លោកប្បជិតោ ។
 វិចិនន្តោ សកំ បុត្តំ អារាមំ^(១) បច្ឆតោ មមំ^(២)
 និព្វតស្ស មហាន្តស្ស ចិតកំ អភមាសហំ ។
 បក្កយ្ហ អញ្ចលី តត្ថ វន្ទិត្វា ចិតកំ អហំ
 សេតច្ឆត្តញ្ច បក្កយ្ហ អាហេសី អហំ តទា ។
 ចតុន្ទរុតេ ឥតោ កហ្សេ យំ ឆត្តមភិរោបយី
 ទុក្ខតី ភារិជាដាមិ ឆត្តទានស្សិទំ ផលំ ។
 បញ្ចវិសេ ឥតោ កហ្សេ សត្ត អាសុំ ជនាទិចា
 មហារហសនាមា តេ ចក្កវត្តី មហាពូលា ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា ឆត្តទាយកោ ថេរោ ឥមា
 កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

ឆត្តទាយកត្តេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

១ ម. អគមំ ។ ២ ម. អហំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ឆត្តទាយកត្តោបទាន ទី ៣

[១៩៣] ក្នុងកាលនោះ កូនរបស់ខ្ញុំបួស ស្ងៀកសំពត់
 កាសាយៈ កូនខ្ញុំនោះបានដល់ភាពជាព្រះពុទ្ធ ដែលសត្វ-
 លោកបូជា បានបរិនិព្វានហើយ ។ ខ្ញុំស្វែងរកកូនរបស់ខ្លួន
 ក៏ទៅកាន់ជើងប្តូរ របស់ព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ជាកូនរបស់ខ្ញុំ
 ដែលបរិនិព្វានហើយ នៅខាងក្រោយអារាម ។ កាលនោះ
 ខ្ញុំផ្គងអញ្ជាលី ថ្វាយបង្គំជើងប្តូរត្រង់កន្លែងនោះ ហើយខ្ញុំកាន់
 ស្មៅតូចត្រួតថ្វាយ ។ ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះ
 ហេតុដែលខ្ញុំបានបូជាត្រួត ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជា
 ផលនៃការថ្វាយត្រួត ។ ក្នុងកប្បទី ២៥ អំពីកប្បនេះ ខ្ញុំ
 បានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ ៧ ជាតិ ជាធំជាងជន ព្រះនាម
 មហារហៈ ដូចគ្នា ទ្រង់មានកម្លាំងច្រើន ។ បដិសម្ភិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះឆត្តទាយកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 គាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ឆត្តទាយកត្តោបទាន ។

ចតុត្ថំ សទ្ធិសញ្ញកត្តេរាបទានំ

[១៩៤] អនុក្កតម្ហិ អាទិច្ចេ	បសាទោ វិបុលោ អហុ
ពុទ្ធសេដ្ឋស្ស លោកម្ហិ	ចាតុកាវោ មហោសិទោ ។
សទ្ធិមស្សោសហំ ^(១) តត្ថ	ន ច បស្សមិ តំ ទិដំ
មរណញ្ច អនុប្បត្តោ	ពុទ្ធសញ្ញមនុស្សី ។
ចតុន្ទុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ សញ្ញមលកី តទា
ទុក្ខតី ជាកិជាជានិ	ពុទ្ធបូជាយិទំ ផលំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	សទ្ធិសញ្ញកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អកាសិត្តាតិ ។	

សទ្ធិសញ្ញកត្តេរស្ស អបទានំ សមត្ថំ ។

១ ម. យោសមស្សោសហន្តិ ទិស្សតិ ។

សទ្ធសញ្ញកត្តេរាបទាន ទី ៤

[១៩២] កាលព្រះអាទិត្យមិនទាន់រះឡើង សេចក្តីជ្រះថ្លា
 យ៉ាងខ្លាំង ចំពោះព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ព្រះអង្គស្វែងរកនូវគុណ
 ដ៏ធំ ក៏កើតមានប្រាកដ ក្នុងលោក ។ ខ្ញុំបានឮសំឡេង
 ប្រកាសថា ព្រះពុទ្ធត្រាស់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែខ្ញុំឥតបាន
 ឃើញព្រះជិនស្រីនោះឡើយ លុះដល់ខ្ញុំជិតនឹងមរណកាល
 ខ្ញុំបានចាប់ភ្នឹកនឹកដល់ព្រះពុទ្ធ ។ ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ
 ក្នុងកាលនោះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បាននូវពុទ្ធសញ្ញា ខ្ញុំមិន
 ដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃពុទ្ធបូជា ។ បដិសម្មិទា
 ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់
 ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។
 បានឮថា ព្រះសទ្ធសញ្ញកត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សទ្ធសញ្ញកត្តេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

បញ្ចមំ គោសីសនិក្ខេបកត្តោបទានំ

[១៩៥] អារាមទ្វារា និក្ខម្ម	គោសីសំ សន្តតំ មយា
អនុកោមិ សកំ កម្មំ	បុព្វកម្មស្សិទំ ផលំ ។
អាជានិយា វាតជវា	សិទ្ធិវា សីយពាហនា
អនុកោមិ សព្វមេតំ	គោសីសស្ស ឥទំ ផលំ ។
អហោ ការំ បរមការំ	សុខេត្តេ សុកតំ មយា
សង្ឃេ កតស្ស ការស្ស	ន អញ្ញំ កលមក្សតិ ។
ចតុន្ទុតេ ឥតោ កហ្មេ	យំ សីសំ សន្តរី អហំ
ទុក្ខតី ជាកិជាជាមិ	សន្តរស្ស ឥទំ ផលំ ។
បញ្ចសត្តតិកប្បម្ពិ	សុបតិដ្ឋិតនាមកោ
ឯកោ អាសី មហាតេជោ	ចក្កវត្តិ មហាពូលោ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

គោសីសនិក្ខេបកត្តោបទាន ទី ៥

[១៩៥] ខ្ញុំបានក្រាលកម្រាលទ្រនាប់ជើង ចេញអំពីទ្វារ
 អារាម (ថ្វាយចំពោះសង្ឃ) ខ្ញុំបានទទួលកុសលកម្មរបស់ខ្លួន
 នេះ នេះជាផលនៃបុព្វកម្ម ។ ខ្ញុំបាននូវពាហនៈទាំងអស់
 នុ៎ះ គឺសេះអាជានេយ្យ មានសន្ទុះដូចខ្យល់ និងសេះសិន្ធព
 ជាពាហនៈដ៏លឿន នេះជាផលនៃកម្រាលទ្រនាប់ជើង ។ ឱ!
 គ្រឿងសក្ការៈជាសក្ការៈដ៏ថ្លៃថ្លា ដែលខ្ញុំបានធ្វើហើយដោយ
 ប្រពៃ ចំពោះបុញ្ញក្ខេត្តដ៏ល្អ គ្រឿងសក្ការៈដទៃមិនដល់មួយ
 ចំណិតនៃសក្ការៈ ដែលខ្ញុំធ្វើចំពោះសង្ឃឡើយ ។ ក្នុងកប្ប
 ទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានក្រាលកម្រាល
 ទ្រនាប់ជើង ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃកម្រាល ។
 ក្នុងកប្បទី ៧៥ ខ្ញុំបានកើតជាស្តេចចក្រពត្តិ មួយអង្គ ព្រះ
 នាមសុបតិដ្ឋិតៈ ទ្រង់មានតេជះច្រើន មានកម្លាំងច្រើន ។
 បដិសម្មិទា ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើ
 ឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបាន
 ប្រតិបត្តិហើយ ។

ឆដ្ឋំ បទបូជកត្តោបទានំ

ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា កោសីសនិក្ខេបកោ ថេរោ
ឥមា កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

កោសីសនិក្ខេបកត្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ឆដ្ឋំ បទបូជកត្តោបទានំ

[១៩៦]	បព្វតេ ហិមវន្តម្ហិ	អហោសី កិណ្ឌោ តទា
	អន្ធសំ រិវជំ ពុទ្ធិ	បីតវំសីវ ភាណុមំ ។
	ឧបេតោមិ តទា ពុទ្ធិ	វិបស្សី លោកនាយកំ
	ចន្ទនំ តតវំ វាមិ	ចានេ ឱសិញ្ចហំ តទា ។
	ឯកនរុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ បទំ អភិបូជយី
	ទុក្កតី ជាកិជាជាមិ	បទបូជាយិទំ ផលំ ។
	បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
	ឆន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
	ឥត្ថំ សុទំ អាយស្មា	បទបូជកោ ថេរោ ឥមា
	កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

បទបូជកត្តោស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

បទបូជកត្ថេរាបទាន ទី ៦

បានឮថា ព្រះគោសីសនិក្ខេបកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែង
នូវគាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ គោសីសនិក្ខេបកត្ថេរាបទាន ។

បទបូជកត្ថេរាបទាន ទី ៦

[១៩៦] កាលនោះ ខ្ញុំកើតជាកិន្ទរ នៅនាគ្គិហិមពាន្ត
បានឃើញព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គប្រោសចាកធូលីគឺរាគៈ ដូចជា
ព្រះអាទិត្យមានរស្មីល្បឿង ។ កាលនោះ ខ្ញុំចូលទៅរកព្រះ
ពុទ្ធ ព្រះនាមវិបស្សី ព្រះអង្គជានាយកនៃសត្វលោក ហើយ
ស្រោចនូវខ្លឹមចន្ទន៍និងក្រស្នា លើព្រះបាទាក្នុងកាលនោះ ។
ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំបានបូជា
ព្រះបាទា ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការបូជា
ព្រះបាទា ។ បដិសម្ពិទា ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះបទបូជកត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ បទបូជកត្ថេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

សត្តមំ ទេសកិត្តិកត្ថេរាបទានំ

[១៩៧] ឧបសាល្ហកណាមោហំ	អហោសី ព្រាហ្មណោ តណា
កាណនំ វេនមោកយ្ហ	លោកនាចំ នរាសកំ
ទិស្វាន វន្តិ ចានេសុ	លោកហុតិបទិត្តហំ
បសន្នចិត្តំ មំ ញត្វា	ពុទ្ធា អន្តរាយាថ ។
កាណនា អភិទិត្តម្ហ	ពុទ្ធសេដ្ឋំ អនុស្សរី
តន្នេសំ កិត្តយិត្វាន	កប្បំ សត្តម្ហិ មោទហំ ។
ទ្វេនុរុតេ ឥតោ កប្បេ	យំ ទេសយមភិកិត្តយី
ទុក្ខតី ភារិជាជាមិ	កិត្តនាយ ឥទំ ផលំ ។
បទិសម្ហិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	ទេសកិត្តិកោ ថេរោ ឥមា
កាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

ទេសកិត្តិកត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ទេសកិក្កិកត្តោបទាន ទី ៧

[១៩៧] ក្នុងកាលនោះ ខ្ញុំកើតជាព្រាហ្មណ៍ ឈ្មោះ
 ឧបសាល្ហកៈ ខ្ញុំដើរចូលទៅក្នុងព្រៃធំ បានឃើញព្រះ
 លោកនាថ ជានរាសកៈ គួរទទួលនូវគ្រឿងបូជារបស់សត្វ-
 លោក ហើយខ្ញុំថ្វាយបង្គំទៀបព្រះបាទា ព្រះពុទ្ធទ្រង់ជ្រាប
 ថាខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ក៏ស្តេចបាត់ទៅ ។ ខ្ញុំចេញចាក
 ព្រៃធំនោះ ក៏បានរលឹកនឹកដល់ព្រះពុទ្ធដ៏ប្រសើរ ខ្ញុំបានសរ-
 សើរនូវប្រទេសនោះ ហើយរីករាយក្នុងឋានសួគ៌ អស់មួយ
 កប្ប ។ ក្នុងកប្បទី ៩២ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែល
 ខ្ញុំ បានពោលសរសើរនូវប្រទេស ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុគ្គតិ
 នេះជាផលនៃការសរសើរ ។ បដិសម្ពិទា ២ វិមោក្ខ ៨ និង
 អភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា
 របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះទេសកិក្កិកត្តោ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
 ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ ទេសកិក្កិកត្តោបទាន ។

អដ្ឋមំ សរណគមនិយត្តេរាបទានំ

[១៩៨] បព្វតេ ហិមវន្តម្ហិ អហោសី លុទ្ធកោ តទា
 វិបស្សី អន្ទសំ ពុទ្ធិ លោកដេដ្ឋំ នរាសកំ ។
 ឧចាសិត្វាន សម្ពុទ្ធិ វេយ្យាវច្ឆមកាសហំ
 សរណញ្ច ឧចាតញ្ជី ទិបទិន្ទស្ស តាទិណោ ។
 ឯកនរុតេ ឥតោ កឃ្យេ យំ សរណំ អគញ្ញហំ^(១)
 ទុក្កតី ភារិជាដាមិ សរណាយ ឥទំ ផលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យកិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា សរណគមនិយោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្វាតិ ។

សរណគមនិយត្តេរស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

១ ម. សរណំ ឱបគញ្ញហំ ។

សរណគមនិយត្តេរាបទាន ទី ៨

[១៩៨] កាលនោះ ខ្ញុំកើតជាព្រានព្រៃ នៅនាភ្នំហិមពាន្ត
បានឃើញព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមវិបស្សី ព្រះអង្គជាច្បងក្នុងលោក
ជានរាសកៈ ។ ខ្ញុំចូលទៅជិតព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ធ្វើនូវការបម្រើ
ទាំងបានថ្វាយខ្លួនជាឧបាសក ដល់សរណៈ (ក្នុងសំណាក់)
នៃព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ព្រះអង្គជាដំបូងសត្វជើងពីរ ប្រកបដោយតា-
ទិគុណ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែល
ខ្ញុំ បានដល់សរណៈ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃ
សរណៈ ។ បដិសម្មិទា ២ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ
ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ
ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះសរណគមនិយត្តេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ សរណគមនិយត្តេរាបទាន ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

នវមំ អម្ពបិណ្ឌិយត្ថេរាបទានំ

[១៩៩] រោមសោ នាម នាមេន នានរោ ឥតិ វិស្សតោ
 អម្ពបិណ្ឌោ មយា ទិដ្ឋោ វិបស្សីស្ស មហោសិទោ ។
 ឯកនរុតេ ឥតោ កប្បេ យំ អម្ពមទទី តទា
 ទុក្ខតី ភារិជាតាមិ អម្ពនានស្សិទំ ផលំ ។
 បដិសម្ពិទា ចតស្សោ វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
 ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
 ឥតំ សុទំ អាយស្មា អម្ពបិណ្ឌិយោ ថេរោ ឥមា
 តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។

អម្ពបិណ្ឌិយត្ថេរស្ស អបទានំ សមត្តំ ។

ទសមំ អនុសំសារវកត្ថេរាបទានំ

[២០០] បិណ្ឌាយ ចរមាណាមំ វិបស្សី អន្ទសំ ទិទំ
 ឧល្ក្ហិកិក្ខំ អនាសី ទិបទិទ្ធស្ស តាទិទោ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

អម្ពបិណ្ឌិយត្ថេរាបទាន ទី ៩

[១៩៧] ខ្ញុំឈ្មោះរោមសៈ តែគេស្គាល់រាល់គ្នាថាទានវៈ
 ខ្ញុំបានថ្វាយផ្ទៃស្វាយមួយដុំ ដល់ព្រះពុទ្ធ ព្រះនាមវិបស្សី
 ព្រះអង្គស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ
 ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ បានថ្វាយផ្ទៃស្វាយ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់
 ទុគ្គតិ នេះជាផលនៃការថ្វាយផ្ទៃស្វាយ ។ បដិសម្ពិទា ៤
 វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦ នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ
 ទាំងសាសនា របស់ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអម្ពបិណ្ឌិយត្ថេរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវ
 តាថាទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អម្ពបិណ្ឌិយត្ថេរាបទាន ។

អនុសំសារវកត្ថេរាបទាន ទី ១០

[២០០] ខ្ញុំបានឃើញព្រះជិនស្រី ព្រះនាមវិបស្សី កំពុង
 ត្រាច់ទៅបិណ្ឌាបាត បានថ្វាយចង្កាន់មួយវែក ដល់ព្រះសម្ពុទ្ធ
 ព្រះអង្គជាដំបូងសត្វជើងពីរ ទ្រង់ប្រកបដោយតាទិគុណ ។

ឧទ្ធានំ

បសន្នចិត្តោ សុមនោ	អភិវាទេសហំ តទា
អនុសំសារយី ពុទ្ធិ	ឧត្តមត្ថស្ស បត្តិយា ។
ឯកនុតេ ឥតោ កប្បេ	អនុសំសារយី អហំ
ទុក្ខតី ពាកិជាធាមិ	អនុសំសារធាដលំ ។
បដិសម្ពិទា ចតស្សោ	វិមោក្ខាបិច អដ្ឋិមេ
ធន្យភិញ្ញា សច្ចិកតា	កតំ ពុទ្ធស្ស សាសនន្តិ ។
ឥត្តំ សុទំ អាយស្មា	អនុសំសារកោ ថេរោ ឥមា
តាថាយោ អភាសិត្តាតិ ។	

អនុសំសារកត្តេស្ស អបទានំ សមគ្គំ ។

ឧទ្ធានំ

ចិតកំ ចារិធត្តព្វា	សទ្ធិំ កោសីសសន្តរំ
បទំ បទេសំ សរណំ	អម្ពោសំសារកោបិច
សត្តតាឡីសតាថាយោ ^(១)	តណិវាយោ វិការិហិ ។

ចិតកប្បជកវគ្គោ តីសោ ។

១ ម. អដ្ឋតាឡីសតាថាយោតិ ទិស្សតិ ។

ឧទ្ទាន

កាលនោះ ខ្ញុំមានចិត្តជ្រះថ្លា មានចិត្តរីករាយ បានថ្វាយបង្គំ
ពោលសរសើរព្រះពុទ្ធ ដើម្បីសម្រេចនូវប្រយោជន៍ដ៏ខ្ពង់
ខ្ពស់ ។ ក្នុងកប្បទី ៩១ អំពីកប្បនេះ ព្រោះហេតុដែលខ្ញុំ
បានសរសើរព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំមិនដែលស្គាល់ទុក្ខតិ នេះជាផលនៃ
ការសរសើរ ។ បដិសម្ពិទា ៤ វិមោក្ខ ៨ និងអភិញ្ញា ៦
នេះ ខ្ញុំបានធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ហើយ ទាំងសាសនា របស់
ព្រះពុទ្ធ ខ្ញុំបានប្រតិបត្តិហើយ ។

បានឮថា ព្រះអនុសំសារវកត្តោរ មានអាយុ បានសម្តែងនូវគាថា
ទាំងនេះ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

ចប់ អនុសំសារវកត្តោរាបទាន ។

ឧទ្ទាន

ចិត្តកប្បជកត្តោរាបទាន ១ បុប្ផធារកត្តោរាបទាន ១ ឆត្តិទាយក-
ត្តោរាបទាន ១ សទ្ធសញ្ញកត្តោរាបទាន ១ គោសីសនិក្ខេបកត្តោ-
រាបទាន ១ បទប្បជកត្តោរាបទាន ១ ទេសកិត្តិកត្តោរាបទាន ១
សរណគមនិយត្តោរាបទាន ១ អម្ពបិណ្ឌិយត្តោរាបទាន ១ អនុសំ-
សារវកត្តោរាបទាន ១ មានគាថា ៤៧ ដែលពួកអ្នកប្រាជ្ញ
រាប់ហើយ ។

ចប់ ចិត្តកប្បជកវគ្គ ទី ៣០ ។

សុត្តន្តបិដកេ ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ

អថ វគ្គទានំ

កណ៌ិកាហោ ហត្ថិទោ	អាលម្ពនទកាសនំ
តុវំ ថោមកោ ចេវ	ឧក្ខេបំ សីសុបដានំ ។
បណ្ណោទោ ចិត្តបូដី ច	តាថាយោ ចេវ សព្វសោ
ចត្តារិ ច សតានីហ	ឯកបញ្ញាសមេវ ច ។
បញ្ចវីស សតា សព្វា	ទ្វាសត្តតិ តទុត្តិ
តីស សតានំ បដានំ	កណ៌ិតា អត្តទស្សិភិ ។

តតិយំ សតកំ សមគ្គំ ។

សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

មួយទៀត ឧទ្ទាននៃវគ្គ

កណិការបុប្ផិយវគ្គ ១ ហត្ថិវគ្គ ១ អាណម្ពនទាយកវគ្គ ១ ឧទ-
 កាសនទាយិវគ្គ ១ តុវរទាយិវគ្គ ១ ថោមកវគ្គ ១ ឧក្ខេប-
 វគ្គ ១ សីសុបធានវគ្គ ១ បណ្ណទាយវគ្គ ១ បិតកបូជកវគ្គ
 ១ ក្នុងវគ្គនេះ មានគាថា ៤៥១ ដោយសព្វគ្រប់ ។ គាថា
 ទាំងអស់ ១២៥ ផង លើសពីនោះ ៧២ ទៀតផង នៃបទ
 ១៣០ ដែលអ្នកប្រាជ្ញ ជាអ្នកឃើញនូវប្រយោជន៍ បាន
 រាប់ឃើញហើយ ។

ចប់ សតកៈ ទី ៣ ។

សុត្តន្តបិដកេ
ខុទ្ទកនិកាយស្ស អបទានំ
ទុតិយោ ភាគោ
មាតិកាបគ្គានិ

មាតិកា

អង្កេ

ឯកាទសមោ ភិក្ខាទាយិវគ្គោ

ភិក្ខាទាយិវគ្គោ	បឋមំ ភិក្ខាទាយកត្តេរាបទានំ	១
	ទុតិយំ ញាណសញ្ញិកត្តេរាបទានំ	២
	តតិយំ ឧប្បលហត្ថិយត្តេរាបទានំ	៣
	ចតុត្ថំ បទបូជកត្តេរាបទានំ	៥
	បញ្ចមំ មុដ្ឋិបុប្ផិយត្តេរាបទានំ	៦
	ឆដ្ឋមំ ឧទកបូជកត្តេរាបទានំ	៧
	សត្តមំ នឡមាលិយត្តេរាបទានំ	៨
	អដ្ឋមំ អាសនុបដ្ឋាយកត្តេរាបទានំ	១០
	នវមំ ពិទ្យាលិទាយកត្តេរាបទានំ	១១
	ទសមំ វេណុបូជកត្តេរាបទានំ	១៣

សុត្តន្តបិដក
ខុទ្ទកនិកាយ អបទាន

ទុតិយភាគ

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

ភិក្ខុទាយវគ្គ ទី ១១

ភិក្ខុទាយវគ្គ	ភិក្ខុទាយកត្តេរាបទាន ទី ១.....	១
	ញាណសញ្ញិកត្តេរាបទាន ទី ២.....	២
	ឧប្បុលហត្ថិយត្តេរាបទាន ទី ៣.....	៣
	បទបូជកត្តេរាបទាន ទី ៤.....	៥
	មុដ្ឋិបុប្ផិយត្តេរាបទាន ទី ៥.....	៦
	ឧទកបូជកត្តេរាបទាន ទី ៦.....	៧
	នឡមាលិយត្តេរាបទាន ទី ៧.....	៨
	អាសនុបដ្ឋាយកត្តេរាបទាន ទី ៨.....	១០
	ពិឡាលិទាយកត្តេរាបទាន ទី ៩.....	១១
	វេណុបូជកត្តេរាបទាន ទី ១០.....	១៣

មាតិកាបញ្ជីនិ

មាតិកា

អង្កេ

ទ្វាទសមោ មហាបរិវារវគ្គោ

មហាបរិវារវគ្គោ	បឋមំ មហាបរិវារវគ្គោរាបទានំ.....	១៥
	ទុតិយំ សុមង្គលវគ្គោរាបទានំ	១៦
	តតិយំ សរណគមនិយវគ្គោរាបទានំ	១៨
	ចតុត្ថំ ឯកាសនិយវគ្គោរាបទានំ	២០
	បញ្ចមំ សុវណ្ណបុប្ផិយវគ្គោរាបទានំ.....	២២
	ឆដ្ឋំ ចិត្តកប្បជកវគ្គោរាបទានំ	២៣
	សត្តមំ ពុទ្ធសញ្ញកវគ្គោរាបទានំ	២៥
	អដ្ឋមំ មគ្គសញ្ញកវគ្គោរាបទានំ.....	២៦
	នវមំ បច្ចុបដ្ឋានសញ្ញកវគ្គោរាបទានំ	២៨
	ទសមំ ជាតិប្បជកវគ្គោរាបទានំ.....	២៩

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

មហាបរិវារវគ្គ ទី ១២

មហាបរិវារវគ្គ	មហាបរិវារត្ថេរាបទាន ទី ១	១៥
	សុមង្គលត្ថេរាបទាន ទី ២	១៦
	សរណគមនិយត្ថេរាបទាន ទី ៣	១៨
	ឯកាសនិយត្ថេរាបទាន ទី ៤	២០
	សុវណ្ណបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៥	២២
	ចិត្តកប្បជកត្ថេរាបទាន ទី ៦	២៣
	ពុទ្ធសញ្ញកត្ថេរាបទាន ទី ៧	២៥
	មគ្គសញ្ញកត្ថេរាបទាន ទី ៨	២៦
	បច្ចុបដ្ឋានសញ្ញកត្ថេរាបទាន ទី ៩	២៨
	ជាតិប្បជកត្ថេរាបទាន ទី ១០	២៩

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្កេត

តេជសមោ សេរេយ្យវគ្គោ

សេរេយ្យវគ្គោ	បឋមំ សេរេយ្យកត្តេរាបទានំ.....	៣២
	ទុតិយំ បុប្ផបូជិយត្តេរាបទានំ.....	៣៣
	តតិយំ បាយាសទាយកត្តេរាបទានំ.....	៣៦
	ចតុត្ថំ គន្ធនោទកិយត្តេរាបទានំ.....	៣៨
	បញ្ចមំ សម្មុខាចរិកត្តេរាបទានំ.....	៣៩
	ឆដ្ឋំ កុសុមាសនិយត្តេរាបទានំ.....	៤២
	សត្តមំ ផលទាយកត្តេរាបទានំ.....	៤៤
	អដ្ឋមំ ញាណសញ្ញកត្តេរាបទានំ.....	៤៦
	នវមំ គន្ធបុប្ផិយត្តេរាបទានំ.....	៤៧
	ទសមំ បទុមបូជកត្តេរាបទានំ.....	៤៨

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

សេរេយ្យវគ្គ ទី ១៣

សេរេយ្យវគ្គ	សេរេយ្យកត្តេរាបទាន ទី ១.....	៣២
	បុប្ផប្បិយត្តេរាបទាន ទី ២	៣៣
	បាយាសទាយកត្តេរាបទាន ទី ៣.....	៣៦
	គន្ធាទកិយត្តេរាបទាន ទី ៤.....	៣៨
	សម្មខាថវិកត្តេរាបទាន ទី ៥.....	៣៩
	កុសុមាសនិយត្តេរាបទាន ទី ៦.....	៤២
	ផលទាយកត្តេរាបទាន ទី ៧.....	៤៤
	ញាណសញ្ញកត្តេរាបទាន ទី ៨.....	៤៦
	គន្ធបុប្បិយត្តេរាបទាន ទី ៩.....	៤៧
	បទុមបូជកត្តេរាបទាន ទី ១០.....	៤៨

មាតិកាបញ្ជី

មាតិកា

អង្កេត

បុព្វសមោ សោភិតវគ្គោ

សោភិតវគ្គោ	បឋមំ សោភិតត្ថេរាបទានំ.....	៥១
	ទុតិយំ សុទស្សនត្ថេរាបទានំ.....	៥២
	តតិយំ ចន្ទនបូជកត្ថេរាបទានំ.....	៥៤
	ចតុត្ថំ បុប្ផធនិយត្ថេរាបទានំ.....	៥៥
	បញ្ចមំ រហោសញ្ញិកត្ថេរាបទានំ.....	៥៧
	ឆដ្ឋំ ចម្បកបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ.....	៥៨
	សត្តមំ អត្តសន្ទស្សកត្ថេរាបទានំ.....	៥៩
	អដ្ឋមំ ឯកវិសិយត្ថេរាបទានំ.....	៦១
	នវមំ សាលទាយកត្ថេរាបទានំ.....	៦២
	ទសមំ ផលទាយកត្ថេរាបទានំ.....	៦៣

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

សោភិតវគ្គ ទី ១៤

សោភិតវគ្គ	សោភិតត្ថេរាបទាន ទី ១.....	៥១
	សុទស្សនត្ថេរាបទាន ទី ២.....	៥២
	ចន្ទនបូជកត្ថេរាបទាន ទី ៣.....	៥២
	បុប្ផធនិយត្ថេរាបទាន ទី ៤.....	៥៥
	រហោសញ្ញិកត្ថេរាបទាន ទី ៥.....	៥៧
	ចម្បកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៦.....	៥៨
	អត្តសន្ធិស្សកត្ថេរាបទាន ទី ៧.....	៥៩
	ឯកវិសិយត្ថេរាបទាន ទី ៨.....	៦១
	សាលទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៩.....	៦២
	ផលទាយកត្ថេរាបទាន ទី ១០.....	៦៣

មាតិកាបញ្ជី

មាតិកា

អង្កេត

បណ្ណសមោ ឆត្តវគ្គោ

ឆត្តវគ្គោ	បឋមំ អធិឆត្តិយត្ថេរាបទានំ.....	៦៤
	ទុតិយំ ថម្មារោបកត្ថេរាបទានំ.....	៦៦
	តតិយំ វេទិការកត្ថេរាបទានំ.....	៦៧
	ចតុត្ថំ សបរិវារិយត្ថេរាបទានំ	៦៨
	បញ្ចមំ ឧម្មាបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ.....	៦៩
	ឆដ្ឋំ អនុលោមទាយកត្ថេរាបទានំ	៧០
	សត្តមំ មគ្គទាយកត្ថេរាបទានំ	៧១
	អដ្ឋមំ ផលទាយកត្ថេរាបទានំ.....	៧២
	នវមំ វដ្ឋិសកិយត្ថេរាបទានំ	៧៣
	ទសមំ បល្ល័ង្កទាយកត្ថេរាបទានំ	៧៥

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

ឆត្តវគ្គ ទី ១៥

ឆត្តវគ្គ	អធិឆត្តិយត្ថេរាបទាន ទី ១	៦៤
	ថម្មារោបកត្ថេរាបទាន ទី ២.....	៦៦
	វេទិការកត្ថេរាបទាន ទី ៣.....	៦៧
	សបរិវារិយត្ថេរាបទាន ទី ៤.....	៦៨
	ឧម្មាបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៥.....	៦៩
	អនុលោមទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៦	៧០
	មគ្គទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៧	៧១
	ផលទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៨.....	៧២
	វដ៍សកិយត្ថេរាបទាន ទី ៩.....	៧៣
	បល្ល័ង្កទាយកត្ថេរាបទាន ទី ១០	៧៥

មាតិកាបញ្ជីនិ

មាតិកា

អង្កេ

សោឡសមោ ពន្ធដីវកវគ្គោ

ពន្ធដីវកវគ្គោ	បឋមំ ពន្ធដីវកវគ្គោរាបទានំ	៧៧
	ទុតិយំ តម្កបុប្ផិយត្ថោរាបទានំ	៧៨
	តតិយំ វិចិសម្មជ្ជកត្ថោរាបទានំ	៧៩
	ចតុត្ថំ កក្ការុប្បដកត្ថោរាបទានំ	៨០
	បញ្ចមំ មន្ទារវបុប្ផប្បដកត្ថោរាបទានំ	៨១
	ឆដ្ឋំ កទម្កបុប្ផិយត្ថោរាបទានំ	៨២
	សត្តមំ តិណសូលកត្ថោរាបទានំ	៨៣
	អដ្ឋមំ នាគបុប្ផិយត្ថោរាបទានំ	៨៤
	នវមំ បុន្នាគបុប្ផិយត្ថោរាបទានំ	៨៥
	ទសមំ កុមុទទាយកត្ថោរាបទានំ	៨៦

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

ពន្ធដីវកវគ្គ ទី ១៦

ពន្ធដីវកវគ្គ	ពន្ធដីវកត្ថេរាបទាន ទី ១.....	៧៧
	តម្កបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ២.....	៧៨
	វិបិសម្មជ្ជកត្ថេរាបទាន ទី ៣.....	៧៩
	កក្ការុប្បជកត្ថេរាបទាន ទី ៤.....	៨០
	មន្ទារវបុប្ផប្បជកត្ថេរាបទាន ទី ៥.....	៨១
	កទម្កបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៦.....	៨២
	តិណសូលកត្ថេរាបទាន ទី ៧.....	៨៣
	នាគបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៨.....	៨៤
	បុន្ទាគបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៩.....	៨៥
	កុមុទទាយកត្ថេរាបទាន ទី ១០.....	៨៦

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្កេត

សត្តរសមោ សុប្បារិចរិយវគ្គោ

សុប្បារិចរិយវគ្គោ បឋមំ សុប្បារិចរិយត្ថេរាបទានំ	៨៩
ទុតិយំ កណ្តារេវបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ	៩០
តតិយំ ខដ្ឋទាយកត្ថេរាបទានំ	៩១
ចតុត្ថំ ទេសបូជកត្ថេរាបទានំ	៩២
បញ្ចមំ កណ្តិការច្នៃទនិយត្ថេរាបទានំ	៩៣
ឆដ្ឋំ សប្បិទាយកត្ថេរាបទានំ	៩៤
សត្តមំ សុធិកបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ	៩៥
អដ្ឋមំ ទុស្សទាយកត្ថេរាបទានំ	៩៦
នវមំ សមាទបកត្ថេរាបទានំ	៩៧
ទសមំ បញ្ចង្កុលិយត្ថេរាបទានំ	៩៨

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

សុប្បារិចរិយវគ្គ ទី ១៧

សុប្បារិចរិយវគ្គ	សុប្បារិចរិយត្ថេរាបទាន ទី ១.....	៨៩
	កណ្តារេបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ២.....	៩០
	ខដ្ឋទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៣.....	៩១
	ទេសបូជកត្ថេរាបទាន ទី ៤.....	៩២
	កណ្តិការច្នៃទនិយត្ថេរាបទាន ទី ៥.....	៩៣
	សប្បិទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៦.....	៩៤
	សុធិកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៧.....	៩៥
	ទុស្សទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៨.....	៩៦
	សមាទបកត្ថេរាបទាន ទី ៩.....	៩៧
	បញ្ចង្គុលិយត្ថេរាបទាន ទី ១០.....	៩៨

មាតិកាបញ្ជី

មាតិកា

អង្កេត

អដ្ឋារសមោ កុមុទវគ្គោ

កុមុទវគ្គោ	បឋមំ កុមុទមាលិយត្ថេរាបទានំ.....	១០១
	ទុតិយំ និស្សេណីទាយកត្ថេរាបទានំ.....	១០២
	តតិយំ វត្តិយបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ.....	១០៣
	ចតុត្ថំ ឧទបានទាយកត្ថេរាបទានំ.....	១០៤
	បញ្ចមំ សីហាសនទាយកត្ថេរាបទានំ.....	១០៥
	ឆដ្ឋំ មគ្គទត្តិកត្ថេរាបទានំ	១០៦
	សត្តមំ ឯកទីបិយត្ថេរាបទានំ.....	១០៧
	អដ្ឋមំ មណិបូជកត្ថេរាបទានំ	១០៨
	នវមំ តិកិច្ចកត្ថេរាបទានំ	១០៩
	ទសមំ សង្ឃបដ្ឋាកត្ថេរាបទានំ	១១០

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

កុមុទវគ្គ ទី ១៨

កុមុទវគ្គ	កុមុទមាលិយត្ថេរាបទាន ទី ១.....	១០១
	និស្សេណីទាយកត្ថេរាបទាន ទី ២.....	១០២
	វត្តិយបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៣.....	១០៣
	ឧទបានទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៤.....	១០៤
	សីហាសនទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៥.....	១០៥
	មគ្គទត្តិកត្ថេរាបទាន ទី ៦.....	១០៦
	ឯកទីបិយត្ថេរាបទាន ទី ៧.....	១០៧
	មណិបូជកត្ថេរាបទាន ទី ៨.....	១០៨
	តិកិច្ចកត្ថេរាបទាន ទី ៩.....	១០៩
	សង្ឃបដ្ឋាកត្ថេរាបទាន ទី ១០.....	១១០

មាតិកាបញ្ជីនិ

មាតិកា

អង្កេ

ឯកូនវិសតិមោ កុដជបុប្ផិយវគ្គោ

កុដជបុប្ផិយវគ្គោ បឋមំ កុដជបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ ១១២

 ទុតិយំ ពន្ធដីវកត្ថេរាបទានំ ១១៣

 តតិយំ កោតុម្ភិយត្ថេរាបទានំ ១១៤

 ចតុត្ថំ បញ្ចហត្ថិយត្ថេរាបទានំ ១១៥

 បញ្ចមំ ឥសិមុគ្គទាយកត្ថេរាបទានំ ១១៦

 ឆដ្ឋំ ពោធិឧបដ្ឋាយកត្ថេរាបទានំ ១១៧

 សត្តមំ ឯកចិន្តិកត្ថេរាបទានំ ១១៨

 អដ្ឋមំ តិកណ្ណិបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ ១២០

 នវមំ ឯកចារិយត្ថេរាបទានំ ១២១

 ទសមំ តិវណ្ណិបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ ១២២

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

ក្នុងជប្បិយវគ្គ ទី ១៩

ក្នុងជប្បិយវគ្គ	ក្នុងជប្បិយត្ថេរាបទាន ទី ១.....	១១២
	ពន្ធដីវកត្ថេរាបទាន ទី ២.....	១១៣
	កោតុម្ភិយត្ថេរាបទាន ទី ៣.....	១១៤
	បញ្ចហត្ថិយត្ថេរាបទាន ទី ៤.....	១១៥
	តសិមុគ្គទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៥.....	១១៦
	ពោធិឧបដ្ឋាយកត្ថេរាបទាន ទី ៦.....	១១៧
	ឯកចិន្តិកត្ថេរាបទាន ទី ៧.....	១១៨
	តិកណ្ណិប្បិយត្ថេរាបទាន ទី ៨.....	១២០
	ឯកចារិយត្ថេរាបទាន ទី ៩.....	១២១
	តិវណ្ណិប្បិយត្ថេរាបទាន ទី ១០.....	១២២

មាតិកាបញ្ជីនិ

មាតិកា

អង្កេ

វិសតិមោ តមាលបុប្ផិយវគ្គោ

តមាលបុប្ផិយវគ្គោ បឋមំ តមាលបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ..... ១២៤

ទុតិយំ តិណសន្តារទាយកត្ថេរាបទានំ ១២៥

តតិយំ ខណ្ឌដុល្លិយត្ថេរាបទានំ..... ១២៦

ចតុត្ថំ អសោកបូជកត្ថេរាបទានំ..... ១២៧

បញ្ចមំ អង្កេលកត្ថេរាបទានំ..... ១២៨

ឆដ្ឋំ កិសលយបូជកត្ថេរាបទានំ ១២៩

សត្តមំ តិន្ទុកទាយកត្ថេរាបទានំ ១៣០

អដ្ឋមំ គិរិនេលមុដ្ឋិបូជកត្ថេរាបទានំ ១៣១

នវមំ តិកណ្ឌិបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ..... ១៣២

ទសមំ យូថិកបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ ១៣៤

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

តមាលបុប្ផិយវគ្គ ទី ២០

តមាលបុប្ផិយវគ្គ	តមាលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ១.....	១២៤
	តិណាសន្តារទាយកត្ថេរាបទាន ទី ២.....	១២៥
	ខណ្ឌាដុល្លិយត្ថេរាបទាន ទី ៣.....	១២៦
	អសោកបូជកត្ថេរាបទាន ទី ៤.....	១២៧
	អង្កោលកត្ថេរាបទាន ទី ៥.....	១២៨
	កិសលយបូជកត្ថេរាបទាន ទី ៦.....	១២៩
	តិន្ទុកទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៧.....	១៣០
	គិរិនេលមុដ្ឋិបូជកត្ថេរាបទាន ទី ៨.....	១៣១
	តិកណ្ឌិបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៩.....	១៣២
	យូចិកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ១០.....	១៣៤

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្កេ

ឯកវិសតិមោ កណិការបុប្ផិយវគ្គោ

កណិការបុប្ផិយវគ្គោ បឋមំ កណិការបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ.....១៣៦

 ទុតិយំ មិនេលបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ១៣៧

 តតិយំ កីកណិកបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ១៣៨

 ចតុត្ថំ តរណិយត្ថេរាបទានំ១៣៩

 បញ្ចមំ និគ្គណិបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ..... ១៤០

 ឆដ្ឋំ ឧទកទាយកត្ថេរាបទានំ ១៤១

 សត្តមំ សលឡមាលិយត្ថេរាបទានំ..... ១៤២

 អដ្ឋមំ កោរណ្ណបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ.....១៤៣

 នវមំ អាធារទាយកត្ថេរាបទានំ ១៤៤

 ទសមំ បាបនិវារិយត្ថេរាបទានំ..... ១៤៥

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

កណ្តិការបុប្ផិយវគ្គ ទី ២១

កណ្តិការបុប្ផិយវគ្គ	កណ្តិការបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ១.....	១៣៦
	មិនេលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ២.....	១៣៧
	កីកណិកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៣.....	១៣៨
	តរណិយត្ថេរាបទាន ទី ៤.....	១៣៩
	និគ្គណ្ឌិបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៥.....	១៤០
	ឧទកទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៦.....	១៤១
	សលឡមាលិយត្ថេរាបទាន ទី ៧.....	១៤២
	កោរណ្ឌបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៨.....	១៤៣
	អាធារទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៩.....	១៤៤
	បាបនិវារិយត្ថេរាបទាន ទី ១០.....	១៤៥

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្កេត

ពារីសតិមោ ហត្ថិវគ្គោ

ហត្ថិវគ្គោ	បឋមំ ហត្ថិទាយកត្តេរាបទានំ.....	១៤៧
	ទុតិយំ បានធិទាយកត្តេរាបទានំ.....	១៤៨
	តតិយំ សច្ចសញ្ញាកត្តេរាបទានំ.....	១៤៩
	ចតុត្ថំ ឯកសញ្ញាកត្តេរាបទានំ.....	១៥០
	បញ្ចមំ វិសិសញ្ញាកត្តេរាបទានំ.....	១៥០
	ឆដ្ឋំ សន្ធិតត្តេរាបទានំ.....	១៥២
	សត្តមំ តាលវណ្ណទាយកត្តេរាបទានំ.....	១៥៣
	អដ្ឋមំ អក្កន្តសញ្ញាកត្តេរាបទានំ.....	១៥៤
	នវមំ សប្បិទាយកត្តេរាបទានំ.....	១៥៥
	ទសមំ បាបនិវារិយត្តេរាបទានំ.....	១៥៧

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

ហត្ថិវគ្គ ទី ២២

ហត្ថិវគ្គ	ហត្ថិទាយកត្តេរាបទាន ទី ១.....	១៤៧
	បានជិទាយកត្តេរាបទាន ទី ២.....	១៤៨
	សច្ចសញ្ញាកត្តេរាបទាន ទី ៣.....	១៤៩
	ឯកសញ្ញាកត្តេរាបទាន ទី ៤.....	១៥០
	រំសិសញ្ញាកត្តេរាបទាន ទី ៥.....	១៥០
	សន្និគត្តេរាបទាន ទី ៦.....	១៥២
	តាលវណ្ណទាយកត្តេរាបទាន ទី ៧.....	១៥៣
	អក្ខន្តសញ្ញាកត្តេរាបទាន ទី ៨.....	១៥៤
	សប្បិទាយកត្តេរាបទាន ទី ៩.....	១៥៥
	បាបនិវារិយត្តេរាបទាន ទី ១០.....	១៥៧

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្កេត

តើវិសតិមោ អាលម្ពនទាយកវគ្គោ

អាលម្ពនទាយកវគ្គោ បឋមំ អាលម្ពនទាយកត្ថេរាបទានំ ១៥៩

 ទុតិយំ អជិនទាយកត្ថេរាបទានំ..... ១៦០

 តតិយំ ទេរតនិយត្ថេរាបទានំ..... ១៦១

 ចតុត្ថំ អារក្ខទាយកត្ថេរាបទានំ..... ១៦២

 បញ្ចមំ អព្យាធិកត្ថេរាបទានំ..... ១៦៣

 ឆដ្ឋំ វកុលបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ..... ១៦៤

 សត្តមំ សោវណ្ណវដំសកិយត្ថេរាបទានំ..... ១៦៥

 អដ្ឋមំ មិញ្ញវដំសកិយត្ថេរាបទានំ..... ១៦៦

 នវមំ សុកតាវេឡិយត្ថេរាបទានំ..... ១៦៧

 ទសមំ ឯកវន្ទនិយត្ថេរាបទានំ ១៦៨

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

អាណម្ពនទាយកវគ្គ ទី ២៣

អាណម្ពនទាយកវគ្គ អាណម្ពនទាយកត្ថេរាបទាន ទី ១.....	១៥៧
អជិនទាយកត្ថេរាបទាន ទី ២.....	១៦០
ទ្វេរតនិយត្ថេរាបទាន ទី ៣.....	១៦១
អារក្ខទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៤.....	១៦២
អព្យាជិកត្ថេរាបទាន ទី ៥.....	១៦៣
វក្កុលបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៦.....	១៦៤
សោវណ្ណវដ៍សកិយត្ថេរាបទាន ទី ៧.....	១៦៥
មិញ្ញវដ៍សកិយត្ថេរាបទាន ទី ៨.....	១៦៦
សុកតាវេទ្យិយត្ថេរាបទាន ទី ៩.....	១៦៧
ឯកវន្ទនិយត្ថេរាបទាន ទី ១០.....	១៦៨

មាតិកាបញ្ជីនិ

មាតិកា

អង្កេ

ចតុត្ថិសោ ឧទកាសនទាយិវគ្គោ

ឧទកាសនទាយិវគ្គោ បឋមំ ឧទកាសនទាយកត្តេរាបទានំ..... ១៧០

 ទុតិយំ ភាជនទាយកត្តេរាបទានំ..... ១៧១

 តតិយំ សាលបុប្ផិយត្តេរាបទានំ..... ១៧១

 ចតុត្ថំ កិលញ្ញទាយកត្តេរាបទានំ..... ១៧២

 បញ្ចមំ វេទិទាយកត្តេរាបទានំ..... ១៧៣

 ឆដ្ឋំ វណ្ណការកត្តេរាបទានំ..... ១៧៤

 សត្តមំ បិយាលបុប្ផិយត្តេរាបទានំ..... ១៧៥

 អដ្ឋមំ អម្ពយាគទាយកត្តេរាបទានំ..... ១៧៦

 នវមំ ជគតិការកត្តេរាបទានំ..... ១៧៧

 ទសមំ វាសិទាយកត្តេរាបទានំ..... ១៧៧

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

ឧទកាសនទាយវគ្គ ទី ២៤

ឧទកាសនទាយវគ្គ	ឧទកាសនទាយកត្តេរាបទាន ទី ១.....	១៧០
ភាជនទាយកត្តេរាបទាន ទី ២.....		១៧១
សាលបុប្ផិយត្តេរាបទាន ទី ៣.....		១៧១
កិលញ្ញទាយកត្តេរាបទាន ទី ៤.....		១៧២
វេទិទាយកត្តេរាបទាន ទី ៥.....		១៧៣
វណ្ណការកត្តេរាបទាន ទី ៦.....		១៧៤
បិយាលបុប្ផិយត្តេរាបទាន ទី ៧.....		១៧៥
អម្ពយាគទាយកត្តេរាបទាន ទី ៨.....		១៧៦
ជគតិការកត្តេរាបទាន ទី ៩.....		១៧៧
វាសិទាយកត្តេរាបទាន ទី ១០.....		១៧៧

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្កេ

បញ្ជីសោ តុវទាយិវគ្គោ

តុវទាយិវគ្គោ	បឋមំ តុវដ្ឋិទាយកត្តោរាបទានំ.....	១៧៩
	ទុតិយំ នាគកេសរិយត្តោរាបទានំ	១៧៩
	តតិយំ នឡិនកេសរិយត្តោរាបទានំ.....	១៨០
	ចតុត្ថំ វិវិបុប្ផិយត្តោរាបទានំ	១៨១
	បញ្ចមំ កុដិជ្ជបកត្តោរាបទានំ.....	១៨២
	ឆដ្ឋំ បត្តទាយកត្តោរាបទានំ.....	១៨៣
	សត្តមំ ជាតុប្បជកត្តោរាបទានំ.....	១៨៣
	អដ្ឋមំ សត្តសត្តលិបុប្ផប្បជកត្តោរាបទានំ.....	១៨៤
	នវមំ ពិម្ពិជាលបុប្ផិយត្តោរាបទានំ.....	១៨៥
	ទសមំ ឧទ្ធាលទាយកត្តោរាបទានំ	១៨៦

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

តុវរទាយវគ្គ ទី ២៥

តុវរទាយវគ្គ	តុវរដ្ឋិទាយកត្តេរាបទាន ទី ១	១៧៩
	នាគកេសវិយត្តេរាបទាន ទី ២	១៧៩
	នឡិនកេសវិយត្តេរាបទាន ទី ៣.....	១៨០
	វិវិបុប្ផិយត្តេរាបទាន ទី ៤.....	១៨១
	កុដិជូបកត្តេរាបទាន ទី ៥.....	១៨២
	បត្តិទាយកត្តេរាបទាន ទី ៦	១៨៣
	ធាតុបូជកត្តេរាបទាន ទី ៧.....	១៨៣
	សត្តសត្តលិបុប្ផបូជកត្តេរាបទាន ទី ៨	១៨៤
	ពិម្ពិជាលបុប្ផិយត្តេរាបទាន ទី ៩.....	១៨៥
	ឧទ្ធាលទាយកត្តេរាបទាន ទី ១០	១៨៦

មាតិកាបញ្ជីនិ

មាតិកា

អង្កេ

ឆ្លើយសិរិមោ ថោមកវគ្គោ

ថោមកវគ្គោ	បឋម ថោមកត្ថេរាបទានំ	១៨៨
	ទុតិយំ ឯកាសនទាយកត្ថេរាបទានំ	១៨៩
	តតិយំ បិតកបូជកត្ថេរាបទានំ	១៨៩
	ចតុត្ថំ ចម្បកបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ	១៩០
	បញ្ចមំ សត្តបាដលិយត្ថេរាបទានំ	១៩១
	ឆដ្ឋំ ឧបាហានទាយកត្ថេរាបទានំ	១៩២
	សត្តមំ មញ្ញវិបូជកត្ថេរាបទានំ	១៩៣
	អដ្ឋមំ បណ្ណទាយកត្ថេរាបទានំ	១៩៤
	នវមំ កុដិទាយកត្ថេរាបទានំ	១៩៥
	ទសមំ អគ្គបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ	១៩៦

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

ថោមកវគ្គ ទី ២៦

ថោមកវគ្គ	ថោមកត្ថេរាបទាន ទី ១.....	១៨៨
	ឯកាសនទាយកត្ថេរាបទាន ទី ២.....	១៨៩
	ចិត្តកប្បជកត្ថេរាបទាន ទី ៣.....	១៨៩
	ចម្បកបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៤.....	១៩០
	សត្តបាដលិយត្ថេរាបទាន ទី ៥.....	១៩១
	ឧបាហនទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៦.....	១៩២
	មញ្ញវិប្បជកត្ថេរាបទាន ទី ៧.....	១៩៣
	បណ្ណទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៨.....	១៩៤
	កុដិទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៩.....	១៩៥
	អគ្គបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ១០.....	១៩៦

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្កេត

សត្តវិសោ បទុមុក្ខេបវគ្គោ

បទុមុក្ខេបវគ្គោ	បឋមំ អាកាសុក្ខិបិយត្ថេរាបទានំ.....	១៩៨
	ទុតិយំ តេលមក្ខិយត្ថេរាបទានំ.....	១៩៩
	តតិយំ អឌ្ឍចន្ទិយត្ថេរាបទានំ.....	២០០
	ចតុត្ថំ ទីបទាយកត្ថេរាបទានំ.....	២០១
	បញ្ចមំ វិទ្យាលិទាយកត្ថេរាបទានំ.....	២០២
	ឆដ្ឋំ មច្ចទាយកត្ថេរាបទានំ.....	២០៣
	សត្តមំ ជវហង្សកត្ថេរាបទានំ.....	២០៤
	អដ្ឋមំ សលទ្យបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ.....	២០៥
	នវមំ ឧបាគតហាសនិយត្ថេរាបទានំ.....	២០៦
	ទសមំ តរណិយត្ថេរាបទានំ.....	២០៧

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

បទុមុក្ខេបវគ្គ ទី ២៧

បទុមុក្ខេបវគ្គ	អាកាសុក្ខិបិយត្ថេរាបទាន ទី ១.....	១៩៨
	តេលមក្ខិយត្ថេរាបទាន ទី ២.....	១៩៩
	អឌ្ឍចន្ទិយត្ថេរាបទាន ទី ៣.....	២០០
	ទីបទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៤.....	២០១
	វិទ្យាលិទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៥.....	២០២
	មច្ចុទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៦.....	២០៣
	ជវហង្សកត្ថេរាបទាន ទី ៧.....	២០៤
	សលទ្យបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៨.....	២០៥
	ឧបាគតហាសនិយត្ថេរាបទាន ទី ៩.....	២០៦
	តរណិយត្ថេរាបទាន ទី ១០.....	២០៧

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្កេ

អដ្ឋវិសតិមោ សុវណ្ណពិញ្ញាហនវគ្គោ

សុវណ្ណពិញ្ញាហនវគ្គោ បឋមំ សុវណ្ណពិញ្ញាហនិយត្តេរាបទានំ ២០៩

 ទុតិយំ តិលមុដ្ឋិយត្តេរាបទានំ ២១០

 តតិយំ ចង្កោដកិយត្តេរាបទានំ..... ២១១

 ចតុត្ថំ អព្ពញ្ញនទាយកត្តេរាបទានំ ២១២

 បញ្ចមំ ឯកញ្ញលិយត្តេរាបទានំ ២១៣

 ឆដ្ឋំ បោត្តទាយកត្តេរាបទានំ..... ២១៤

 សត្តមំ ចិត្តកទាយកត្តេរាបទានំ..... ២១៤

 អដ្ឋមំ អាណុវទាយកត្តេរាបទានំ ២១៥

 នវមំ បុណ្ណរិកត្តេរាបទានំ..... ២១៦

 ទសមំ តរណិយត្តេរាបទានំ..... ២១៧

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

សុវណ្ណពិញ្ញាហនវគ្គ ទី ២៨

សុវណ្ណពិញ្ញាហនវគ្គ សុវណ្ណពិញ្ញាហនិយត្តេរាបទាន ទី ១..... ២០៩

តិលមុដ្ឋិយត្តេរាបទាន ទី ២..... ២១០

ចង្កើដកិយត្តេរាបទាន ទី ៣..... ២១១

អព្ពញ្ជនទាយកត្តេរាបទាន ទី ៤..... ២១២

ឯកញ្ជលិយត្តេរាបទាន ទី ៥..... ២១៣

បោត្តទាយកត្តេរាបទាន ទី ៦..... ២១៤

ចិត្តកទាយកត្តេរាបទាន ទី ៧..... ២១៤

អាណុវទាយកត្តេរាបទាន ទី ៨..... ២១៥

បុណ្ណរីកត្តេរាបទាន ទី ៩..... ២១៦

តរណិយត្តេរាបទាន ទី ១០..... ២១៧

មាតិកាបញ្ជីនិ

មាតិកា

អង្កេ

ឯក្ខន្ធគ្លីសោ បណ្ណទាយកវគ្គោ

បណ្ណទាយកវគ្គោ បឋមំ បណ្ណទាយកត្ថេរាបទានំ ២១៧

ទុតិយំ ផលទាយកត្ថេរាបទានំ ២២០

តតិយំ បច្ចុគ្គមនិយត្ថេរាបទានំ ២២១

ចតុត្ថំ ឯកបុត្តិយត្ថេរាបទានំ ២២២

បញ្ចមំ មយវបុប្ផិយត្ថេរាបទានំ ២២៣

ឆដ្ឋំ ឧបដ្ឋាយិកត្ថេរាបទានំ ២២៤

សត្តមំ អបទានិយត្ថេរាបទានំ ២២៥

អដ្ឋមំ សត្តាហាបពូជិតត្ថេរាបទានំ ២២៦

នវមំ ពុទ្ធបដ្ឋាយិកត្ថេរាបទានំ ២២៧

ទសមំ បុព្វង្គមនិយត្ថេរាបទានំ ២២៨

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

បណ្ណទាយកវគ្គ ទី ២៩

បណ្ណទាយកវគ្គ	បណ្ណទាយកត្ថេរាបទាន ទី ១.....	២១៧
	ផលទាយកត្ថេរាបទាន ទី ២.....	២២០
	បច្ចុគ្គមនិយត្ថេរាបទាន ទី ៣.....	២២១
	ឯកបុត្តិយត្ថេរាបទាន ទី ៤.....	២២២
	មយវបុប្ផិយត្ថេរាបទាន ទី ៥.....	២២៣
	ឧបដ្ឋាយិកត្ថេរាបទាន ទី ៦.....	២២៤
	អបទានិយត្ថេរាបទាន ទី ៧.....	២២៥
	សត្តាហបព្វជិតត្ថេរាបទាន ទី ៨.....	២២៦
	ពុទ្ធបដ្ឋាយិកត្ថេរាបទាន ទី ៩.....	២២៧
	បុព្វជ្ជមនិយត្ថេរាបទាន ទី ១០.....	២២៨

មាតិកាបត្តានិ

មាតិកា

អង្កេត

តីសោ ចិត្តកប្បជកវគ្គោ

ចិត្តកប្បជកវគ្គោ	បឋមំ ចិត្តកប្បជកត្ថេរាបទានំ.....	២៣០
	ទុតិយំ បុប្ផាធារកត្ថេរាបទានំ	២៣១
	តតិយំ ឆត្តទាយកត្ថេរាបទានំ.....	២៣២
	ចតុត្ថំ សទ្ធសញ្ញកត្ថេរាបទានំ.....	២៣៣
	បញ្ចមំ គោសីសនិក្ខេបកត្ថេរាបទានំ	២៣៤
	ឆដ្ឋំ បទប្បជកត្ថេរាបទានំ.....	២៣៥
	សត្តមំ ទេសកិត្តិកត្ថេរាបទានំ	២៣៦
	អដ្ឋមំ សរណគមនិយត្ថេរាបទានំ	២៣៧
	នវមំ អម្ពបិណ្ឌិយត្ថេរាបទានំ.....	២៣៨
	ទសមំ អនុសំសាវកត្ថេរាបទានំ.....	២៣៨

សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា

ទំព័រ

ចិត្តកប្បជកវគ្គ ទី ៣០

ចិត្តកប្បជកវគ្គ	ចិត្តកប្បជកត្ថេរាបទាន ទី ១.....	២៣០
	បុប្ផធារកត្ថេរាបទាន ទី ២.....	២៣១
	ឆត្តទាយកត្ថេរាបទាន ទី ៣.....	២៣២
	សទ្ធសញ្ញកត្ថេរាបទាន ទី ៤.....	២៣៣
	គោសីសនិក្ខេបកត្ថេរាបទាន ទី ៥.....	២៣៤
	បទប្បជកត្ថេរាបទាន ទី ៦.....	២៣៥
	ទេសកិត្តិកត្ថេរាបទាន ទី ៧.....	២៣៦
	សរណគមនិយត្ថេរាបទាន ទី ៨.....	២៣៧
	អម្ពបិណ្ឌិយត្ថេរាបទាន ទី ៩.....	២៣៨
	អនុសំសាវកត្ថេរាបទាន ទី ១០.....	២៣៨

